

anatoli ivankin

ultimul kamikaze

Lei 14

Yasuziro se întorcea de la o acțiune de vînătoare liberă, cînd Gekkoul său fu prins în cleşte de patru Lightninguri. Mai întîi, intenționa să scape prin tehnica obişnuită – intrarea în verticală, pe direcția soarelui. Nu izbuti. Lightningurile îşi lărgiseră frontul şi, profitînd de superioritatea lor în viteză, se apropiară.
Cînd privi în jurul său, Yasuziro văzu că Lightningul ce-l ataca purta un număr cunoscut – al aparatului pe care fusese cît pe ce să-l trimită în apele oceanului, în apropiere de aeroportul „Aslito". Acum, rolurile se schimbaseră. Iar americanul se va strădui să se răzbune.
Yasuziro viră energic la stînga. Acolo îl aştepta însă un al doilea Lightning. Gloanțele îi ciuruiră învelişul planului. Schimbă direcția, dar şi din dreapta era pîndit. În punctul de sus al lupingului, cînd viteza scăzuse, Lightningul binecunoscut îi înfipse cîteva proiectile în fuselaj. Gekkoul parcă se împiedică şi apoi se înclină pe aripa stîngă, nemairăspunzînd la acționarea direcției.
Acum, Yasuziro nu mai avea de ales. Trebuia să sară cu paraşuta.

EDITURA MERIDIANE

ANATOLI IVANKIN

ULTIMUL KAMIKAZE

Traducere din rusă de
Penke și Vlad MUȘATESCU

Editura MERIDIANE
București, 1984

Coperta :
FENDA ION OCTAVIAN

Anatoli Ivankin
POSLEDNI KAMIKADZE
VOENNOE IZDATELSTVO
Moskva, 1981

Partea întîi

TRIUMFUL AMIRALULUI YAMAMOTO

Vîrstnicul şofer îşi conducea abil taxiul pe ulicioarele strîmte, ca şi pe largile magistrale, unde, la umbra zgîrie-norilor şi a blocurilor multietajate, în smogul sufocant, vîjîiau motoarele şi scrîşneau frînele interminabilelor cîrduri de automobile.

Mîinile îi erau sensibile, mişcările elegante, artistice, dînd impresia că, în timp ce conducea, munca şi îndemînarea sa îl desfătau. Însă înfăţişarea detaşată, ridurile pronunţate din jurul gurii strînse mărturiseau că nu era vorba de o simplă desfătare, ci de o măiestrie mai de mult dobîndită, încoronată de reacţii uluitoare. Reflexele şoferului erau rapide, fulgerătoare, şi nu corespundeau vîrstei sale, ci mai curînd unui boxer de douăzeci de ani. Depăşea destul de frecvent maşinile din aceeaşi direcţie de mers. Nu îmboldit de bravură, dar dintr-un calcul, tot atît de demult însuşit, şi din dorinţa de a economisi timp.

Aruncînd o privire atentă asupra conducătorului maşinii, se putea aprecia că aparţine categoriei celora ai căror antecesori au locuit de generaţii întregi în metropolă, fără să-şi amestece sîngele cu venetici, fără a prelua

obiceiuri şi tradiţii străine. În conformitate cu etalonul european, chipul şoferului era chiar frumos. Tăietura niţel oblică a ochilor îi conferea o mină concentrată şi severă. Bărbia era puternică, voluntară. Fruntea, abruptă şi înaltă. Îmbrăcat destul de îngrijit, dovedea că nu-şi putea îngădui a fi neglijent — privilegiul milionarilor şi al tinerilor trăsniţi, de tip hipi. Capul său aproape cărunt dădea de înţeles că trecuse prin multe în viaţă. Aerul rezervat nu îndemna la conversaţie. Tuturor întrebărilor — răspunsuri scurte sau monosilabice, şi apoi iarăşi tăcere.

Chestionaţi, în privinţa sa, colegii lui de lucru pot relata extrem de puţin. „Takahiro-san ? Se pare c-a făcut războiul. Şi-i singur, se zice. Scuzaţi... nu-i deloc vorbăreţ. Însă-i de-ai noştri. Îşi cunoaşte munca. Oricînd ar sări într-ajutor vreunui coleg. Participă la demonstraţii şi greve, alături de toţi ceilalţi."

Asta este tot ce se poate auzi despre şoferul Takahiro, despre bărbatul acela de cincizeci de ani, eventual şi mai mult. E dificil de stabilit vîrsta cuiva, dacă este sănătos, are muşchii tari şi ridurile i s-au aşternut doar la rădăcina nasului şi în jurul colţurilor gurii.

Cînd să pătrundă pe Ginzu, Takahiro frînă brusc : pe un imens panou cinematografic se ivea o serie de ideograme fosforescente, înflăcărate, parcă scăldate de sînge :

„Aşa au luptat fiii Nipponului !" *

Deasupra ideogramelor — figura unui tînăr, cu cască de pilot, prevăzută cu ochelari de zbor. Pe umerii largi — un linţoliu. Pometii obrajilor, ciolănoşi. Sprîncenele groase, împreunate, se avîntau spre tîmple. Privirea, cumplit de

---

*În japoneză : Japonia.
Aici şi mai departe, notele sînt ale autorului.

crudă. Takahiro îl recunoscu pe aviatorul de pe panou : „Ytihara Hisasi... !"

După ce-și gară mașina la parcajul cu plată și-și învinse tulburarea, porni brusc, cu picioarele îngreunate, spre casa de bilete, de parcă ar fi fost hipnotizat de privirea acelui tînăr. Luă loc într-un fotoliu și, privind la ecranul încă gol, se gîndi : „Oare el să fie ?"

În primăvara anului '45, la detașamentul în care-și făcea serviciul Takahiro sosiseră niște reporteri de la cinematografie, care, cu aparatele lor voluminoase, filmaseră ceva. Atunci, nu apucase să vizioneze cadrele trase. Oare din ce arhive să fi fost scos și achiziționat pentru difuzare filmul acesta, ca să se reînvie, după atîția ani, coșmarurile trecutului ?

Pe ecran, detașamentul „Kongo", dotat cu submarine purtătoare de „oameni-torpile". În formație completă, iese din baza de la Kure și se îndreaptă către țărmurile îndepărtate ale Guamului. O uriașă flotilă de vedete și șalupe, în care se află cei ce-l petrec, invadează întreg acvatoriul portului. Aceștia adresează zîmbete entuziaste și strigăte de admirație „oamenilor-torpile", care pleacă în cursa fără de întoarcere. Eroii sărbătoririi se așază solemn în „mormintele autopropulsate", zăngănindu-și războinic săbiile. Capetele le sînt înfășurate cu eșarfele albe ale celor „condamnați la moarte". Pe chipuri li se citește hotărîrea : „Vom muri pentru împărat !". Pe catargele submarinelor, laolaltă cu pavilioanele marinei militare, fîlfîie fanioanele „Inevitabilul kaiten".

Takahiro privi în jurul său — băieți tineri, de vîrsta celor ale căror umbre se agitau pe ecran, vizionau filmul mestecînd alene chewing-gum. Dar el, de obicei, calmul Takahiro, în clipa de față nu putea fi impasibil.

...Pe ecran se ivi un şir de piloţi neverosimil de tineri, nişte adevăraţi băieţandri. Se înfiripa şi o dimineaţă tot atît de fragedă. Pe fondul zilei ce lua naştere, stăteau încremenite avioane cu botul teşit, împodobite cu desene de dragoni şi petale de sakura în floare. Piloţii „condamnaţi la moarte" din detaşamentul „Vişina de munte" ascultă instrucţiunile dinainte de zbor. În faţa formaţiei — un tînăr căpitan de rangul trei, avînd privirea obosită a bărbatului matur. Chipul, cu trăsături drepte şi frunte înaltă — de adevărat nobil samurai — este al căpitanului de rangul trei Yasuziro Hattori ! Poartă şi el o eşarfă albă pe cap. Pieptul îi este decorat cu ordinul „Uliul de aur" — distincţia decernată pentru misiunile de zbor de înalt eroism. În mînă —bidonul cu saké — rachiu de orez. Se apropie de pilotul din flancul stîng. Ţinuta de înmormîntare a pilotului îl detaşează din formaţia ofiţerilor îmbrăcaţi în uniforme obişnuite. Este locţiitorul lui Yasuziro Hattori, locotenentul Ytihara, acelaşi Ytihara Hisasi, a cărui figură plină de bărbăţie, cu privire penetrantă şi crudă, se înălţa acum pe faţada cinematografului.

Locotenentul îşi umezi buzele uscate, privi stingherit, undeva pe lîngă comandant, schiţă anevoie un zîmbet şi, plecîndu-se, primi ultima cupă de saké. Tînărul acesta puternic şi de-o vitalitate debordantă nu mai avea de trăit decît cel mult patruzeci de minute. Ceremonia de rămas bun se încheie. Yasuziro Hattori dă comanda şi piloţii, împrăştiindu-se în goană, se instalează în carlingile avioanelor. Elicele pornesc, la început mai încet, pentru ca apoi să se învîrtă turbat. Căpitanul de rangul trei zvîrle bidonul gol şi-şi apucă sabia :

— Banzai pentru împărat ! iar strălucirea lamei indică direcţia de decolare.

Grupul de kamikaze *, care urma la rînd, pleacă în ultimul său zbor, pentru ca, prin ciocniri intenţionate, să scufunde navele flotei americane ce pătrunseseră în apele metropolei...

Ca şi cum ar fi visat, Takahiro ieşi din sală şi porni agale spre maşina sa, strivit de povara grea a amintirilor. Străbătu oraşul cît mai rapid şi apoi se lăsă rotit de serpentinele autostrăzii ce cobora spre apa mării. Opri maşina lîngă bolovanii de pe mal şi se duse chiar în apropierea bordurii de care se izbeau valurile, să se aşeze pe nisip. Trecutul, de care fugise atîţia ani, îl ajunsese din urmă, autoritar şi imperios. Şi memoria îl purtă împotriva curgerii vremii...

Şi, în aceleaşi zile, de cealaltă parte a oceanului, la un spectacol cu filmul japono-american „Tora — Tora — Tora !“ (semnalul codificat al operaţiunii împotriva Pearl Harborului) asista şi Charles Mallory, un ziarist „roz“, îndepărtat din marile redacţii pentru aderarea sa la mişcarea luptătorilor care cereau pacea şi încetarea războiului din Vietnam. Iar pelicula i-a declanşat o furtună de amintiri, cu nimic mai prejos decît cea a japonezului.

Ziaristul american nu auzise niciodată de şoferul din Tokyo. Însă lumea-i mică... Şi, prin voia soartei, sau, mai exact spus, prin voia „puternicilor acestei lumi“, drumurile lui Charles şi ale lui Takahiro se încrucişaseră nu numai o dată. Nu o dată se priviseră reciproc prin vi-

---

* În japoneză : „Vîntul zeilor“ — numele dat „piloţilor-sinucigaşi“. În anul 1281, Kubilai-Han, cuceritorul mongol al Chinei, încercase să ocupe Japonia. Un taifun ce se iscase pe neaşteptate — „Vîntul zeilor“ — a scufundat uriaşa sa flotă. Japonia a fost astfel salvată de subjugarea cotropitorilor. Kamikaze se considerau salvatori ai Japoniei.

zoarele colimatoarelor, apăsînd pe trăgaciul armelor de foc. Doar şansa, neobişnuită, i-a putut păstra în viaţă, şi numai cu totul întîmplător i-a împiedicat să se doboare unul pe altul, din înălţimea strălucitoare a cerului în abisul întunecat al oceanului.

Capitolul I

1

Al cincisprezecelea an Showa * se apropia de sfîrşit. În noiembrie, de pe porţile şcolii de aviaţie de la Yokosuka, pregătitoarea piloţilor pentru flota japoneză, ieşea o nouă promoţie. Absolvenţii, bucuroşi şi plini de mîndrie, în uniforme noi, de paradă, ca scoase din cutie, se aliniaseră în sala de festivităţi. Comandantul şcolii de aviaţie, căpitanul de rangul întîi Motomura, un as, care-şi dobîndise gloria prin distrugerea necruţătoare a oraşelor chinezeşti, a rostit cuvîntarea de rămas bun.

— Sînt fericit să vă felicit în această zi măreaţă, cînd deveniţi ofiţeri ai flotei maritime militare imperiale. Acuma, mai mult ca oricînd, imperiul are nevoie de ostaşi iscusiţi şi viteji fără seamăn. Mînia noastră este stîrnită de politica anglo-saxonilor : ieri au călcat în picioare tratatul celor nouă state, referitor la acordarea de posibilităţi egale, în China, Ţării Soarelui Răsare, iar azi americanii au rupt convenţiile comerciale japono-americane. Însă îşi vor primi pedeapsa ! Barometrul relaţiilor dintre Japonia şi S.U.A. coboară din ce în ce mai mult, prevestind furtuni ameninţătoare în bazinul Oceanului Pacific. Ma-

---

* Al cincisprezecelea an de domnie a împăratului Hirohito, care s-a urcat pe tron în 1926. Corespunde anului 1940.

rile împliniri — cînd vom fi siliți să manifestăm întreaga măreție a spiritului japonez — sînt extrem de apropiate. Banzai pentru împărat ! Banzai pentru tinerii noștri ofițeri, cavaleri ai oceanului aerian !

Ascultîndu-l pe Motomura, Yasuziro căzuse pradă unui sentiment tulburător, ca înaintea unui salt cu parașuta.

Cînd discursul luă sfîrșit, absolvenții strigară cu glasuri puternice : „Banzai !“ În ochii lor scăpăra vitejia.

După ce se mai liniștiră, tinerii ofițeri și înalții oaspeți, invitați la ceremonie, intonară melodia solemnă și tărăgănată „Hotaru-no hikari“ („Scînteierea licuriciului“) — un cîntec al samurailor, care se interpretează în cazuri deosebit de grandioase. Apoi începu banchetul festiv. Înfierbîntați de cuvîntările belicoase ale comandanților și de sakéul sărbătorii, locotenenții nu se puteau reține. De pretutindeni se auzeau toasturi și strigăte de „Banzai !“. Într-un ungher îndepărtat, cineva purcese să cînte distonant „Umi Yukaba“ — cîntecul supușilor credincioși :

„De ieși în mare, cadavre pe valuri,
În munți de te duci — cadavre-n tufișuri.
Vom muri cu toții pentru împărat !
Și moartea primi-vom fără teamă.“

Cuvintele cîntecului chemau la fapte eroice, la moarte. Iar toate acestea influențară nespus starea lor sufletească ! Curînd, melodia fu intonată de întreaga sală și „Umi Yukaba“ porni să răsune cu o forță înspăimîntătoare.

La apusul soarelui, clătinîndu-se ușor și zăngănindu-și tecile nichelate ale săbiilor, absolvenții părăsiră școala de aviație de la Yokosuka cuprinși de-o imensă bucurie, întrucît niciodată nu le fusese dragă, din pricina muștruluielii feroce și a disciplinei severe, care nu ierta nimic.

În cîteva minute, trenulețul electric îi transportă pe Yasuziro și prietenii săi, Kyenzi Takasi și Hoiuro Osada, pînă la noul lor loc de serviciu. Era atît de aproape de școala de aviație, încît îi lipsise de drepturile bănești pentru deplasare, în care, în treacăt fie spus, își puseseră o sumedenie de speranțe plăcute. „De fapt, se gîndea Yasuziro, frumușica O-Haru o să m-aștepte cu datoria, pînă la prima mea soldă de ofițer."

Coborînd din trenulețul electric, piloții își depuseră geamantanele pe peron (toată averea lor mobilă și imobilă) și privirä în jur.

— Hei, marinarule ! îl strigă Hoiuro pe tînărul ce-i salutase apăsat. Cum se poate trece înspre cazărmile detașamentului de aviație maritimă ?

A rezultat că nu era prea mult de mers.

Detașamentul de aviație maritimă era amplasat la Oppama, pe țărmurile golfului Tokyo, într-un loc suficient de pitoresc. Dincolo de cîmpia întinsă a coastei, care treptat se transforma în zonă premontană, se înălța conul de zăpadă al vîrfului Fuji Yama. Pînă la vulcanul sacru, omagiat de nenumărați poeți și pictori, părea că este doar o palmă de loc, deși distanța, măsurată pe hartă, echivala cu șaptezeci de kilometri.

— Nu pot înțelege, spuse Kyenzi, de ce bătrînii poeți au scris despre meleagurile acestea :

„Pe valea largă Musasi
Nu sînt dealuri deloc,
Unde să-și găsească luna odihnă,
Cînd plutește deasupra mării de iarbă."

— Sînt lucruri scrise demult, pe vremea cînd pe locurile orașelor Tokyo și Yokohama creștea frunzulița ierbii, zîmbi Yasuziro.

— Iar în ziua cînd poetul a ticluit versurile sale, vizibilitatea nu depășea zece kilometri, deoarece ar fi observat, uite, colinele alea.

— Adevăr grăiești. Dar poeții trebuie crezuți, spuse Hoiuro pe un ton moralizator, așternîndu-și pe chipul viclean o expresie severă, ca a fostului profesor de tactică, locotenent-colonelul Ytikawa. Și-a reușit să-i semene într-atît, încît pufniră în rîs cu toții.

Deși cazărmile prizărite ale detașamentului semănau ca două picături de apă cu cele pe care le mai văzuseră pînă atunci, piloții începură să se frămînte, întrebîndu-se în gînd : „Ce ne așteaptă, oare, aici, în locul acesta nou ?"

În cabinetul comandantului de detașament, căpitanul de rangul trei Sasada, piloții intrară pe rînd, unul cîte unul. Primul fu Yasuziro.

— Locotenent Yasuziro Hattori, numit la dispoziția dumneavoastră !

— Noroc, noroc ! Ia loc aici, cît mai aproape. Ei, cu ce-ncepem ? rosti Sasada surîzînd politicos, dîndu-și la iveală dinții gălbejiți de tutun. Ai familie ?

— Deloc. Sînt burlac.

— Bravo ! Bine faci. În situația noastră, nu-i cazul să te grăbești a-ți întemeia o familie. Ei, și unde-ți locuiesc părinții ? Îi ajuți cu bani ?

— Părinții mei, domnule căpitan, locuiesc la Hiroshima. Împreună cu dînșii trăiesc și frații mai mari. Tata — Akahito Hattori — e colonel în retragere și lucrează în conducerea băncii „Sumitomo". Are avere și nu este nevoit să-l ajut material.

— Ha ! * Pe ce aparate zbori ?

---

* „Da", „am înțeles", „să trăiți", „bine" — des folosit în vorbirea japoneză.

— Şcoala de zbor, domnule căpitan, am terminat-o pe avionul de vînătoare Y-96.

— O maşină destul de bună, însă aici va trebui să zbori pe-un alt aparat. Zilele acestea, ne-a sosit la detaşament, din uzină, ultimul tip de avioane torpiloare de punte Mitsubishi-97. Ai auzit de ele ?

— Nu, domnule căpitan.

— O maşină cumplită ! Nu poate fi comparată cu libelula pe care ai zburat la şcoală. Două motoare, din cele mai puternice. Viteza — peste patru sute. Nu orice avion de vînătoare e-n stare s-o atingă. Şi ce armament de bord ! Două tone de torpile, iar cele cinci mitraliere împrăştie asemenea rafale de foc, încît nici Ivan şi nici John nu se vor putea apropia de tine. Într-un cuvînt, locotenente, consideră c-ai avut noroc. Pe toţi tinerii piloţi îi numesc în patrula căpitan-locotenentului Morimoto. Este un excelent comandant şi-un pilot minunat. A şi mirosit praful de puşcă pe cerul Chinei şi deasupra Halhin-Golului. Te-asigur, va scoate la iuţeală din voi nişte adevăraţi samurai. Serviciu norocos !

Yasuziro se ridică şi, îndoindu-se din şale, încremeni în poziţia de plecăciune. Apoi, salutînd, părăsi cabinetul şi se îndreptă spre locul de staţionare a avioanelor, să se prezinte comandantului patrulei.

L-a găsit sub aripa unui avion cu două motoare, lăcuit strălucitor din uzină. Morimoto era robust, bine făcut. Avea o ureche sfîşiată şi urme de arsuri pe faţă. Şapca şi casca reticulară prevăzută cu telefon zăceau pe iarbă. Şi tînărul pilot observă că părul aspru al căpitanului, tuns ca peria, pornea să încărunţească.

Ascultînd raportul, Morimoto n-a manifestat nici un interes deosebit faţă de tînărul locotenent. După ce-şi zvîrli mucul stins al ţigării şi-şi luă echipamentul de

zbor, urcă în carlinga avionului Mitsubishi-97. Porni motorul şi rulă aparatul spre pista de decolare.

Descurajat de o asemenea primire, Yasuziro nu ştia ce să mai facă. Încîntarea i se preschimbă în mînie. „Idol cu ochi goi", se gîndi el, întrebîndu-se ce greşeală tainică săvîrşise împotriva regulilor prevăzute de codul „Busido", care cere să-i respecţi şi să-i admiri pe vîrstnici.

Se ivi un marinar furier şi-i transmise tînărului ofiţer invitaţia de a se prezenta la şeful de stat major al detaşamentului. Corpolentul căpitan-locotenent, care purta ochelari cu lentile groase, a fost scurt :

— Locotenent Hattori, vei prelua postul de locţiitor al ofiţerului de serviciu pe detaşament. Totodată, iei la cunoştinţă orarul zilei, efectivul şi amplasarea acestuia.

Locotenentul fu condus la locuinţa ce-i fusese atribuită şi i se oferi posibilitatea să aţipească înainte de schimbarea gărzilor. Şi astfel îşi începură lucrul tinerii ofiţeri, nu prin zboruri, spre amărăciunea lor, ci prin serviciu pe detaşament şi cu plasarea în echipele de start.

3

La o săptămînă după sosirea tinerilor ofiţeri la Oppama, a avut loc un eveniment, neînsemnat la prima vedere, şi care, totuşi, l-a ajutat de Yasuziro să intre mai repede în formaţia piloţilor de luptă. Din pricina nebulozităţii coborîte, atrasă de ocean, zborurile au fost sistate. Bombănind, piloţii îşi dădeau jos costumele de zbor şi-şi îmbrăcau uniformele. Morimoto se uită la Yasuziro, de parcă atunci l-ar fi văzut prima oară şi-l invită să vină cu dînsul în sala de sport.

— Cum stai, locotenente, ce succese ai avut la scrima cu săbiile ?

— In privinţa asta, la şcoala de aviaţie m-au învăţat prea puţine lucruri, răspunse, modest, Yasuziro, bucurîn-

du-se că se va putea prezenta într-o lumină mai bună. La şcoală, fusese printre cei dintîi la scrimă, judo, şi-şi însuşise minunat figurile karateului.

În sala rezervată pentru scrimă se şi adunase o bună jumătate din piloţii detaşamentului. Erau alături de favoriţii lor, din toată inima. Se vedea cît de colo că sportul nu ocupa ultimul loc în viaţa piloţilor sosiţi de la Yokosuka. Morimoto şi Yasuziro s-au schimbat în haori negre şi s-au înarmat cu săbii de lemn. Yasuziro, considerîndu-se un scrimer excelent, conta să obţină o victorie rapidă asupra greoiului Morimoto. Însă îşi dădu seama, după primele lovituri, că în persoana căpitan-locotenentului întîlnise un adversar serios. Morimoto acţiona extrem de dîrz şi spinteca temeinic cu sabia. Yasuziro abia izbutea să pareze seria de lovituri orizontale şi oblice de sus. Însă, mai tîrziu, preluă iniţiativa şi trecu la contraatac, încercînd să-şi demonstreze lovitura sa preferată, pe verticală, de sus în jos.

Loviturile surde ale săbiilor ce se încrucişau şi ţipetele stridente ale scrimerilor atraseră asupra lor atenţia spectatorilor. Piloţii sufereau alături de campionul detaşamentului, încurajîndu-l pe Morimoto cu exclamaţii aprobative şi dîndu-i sfaturi, pe care el însă nu le auzea, fiind întru totul dăruit jocului aspru şi eroic.

„Ehei, băiatul ştie să scrimeze binişor! se gîndi căpitan-locotenentul. Însă se vede pe chipul său ce intenţionează să facă... Acum urmează «zborul rîndunicii»!“ Parînd această lovitură orizontală, Morimoto trecu la atac, înghesuindu-şi adversarul într-un ungher al sălii. Dintr-o lovitură puternică, fu cît pe ce să-i zboare lui Yasuziro sabia din mînă şi, depăşindu-l cu-o fracţiune de secundă, îi aplică figura „lovitura şoimului“.

Victoria fu obţinută de Morimoto. Iar piloţii au întîmpinat-o cu urale puternice, în onoarea asului lor. Însă

nu-i revenise atît de lesne. Scuipînd sîngele pe care îl supsese din degetul tăiat de lovitura lui Yasuziro, căpitan-locotenentul, cu o autentică politeţe japoneză, îi mulţumi tînărului locotenent pentru plăcerea acordată.

In ziua următoare, Morimoto i-a propus să zboare în celulă, pe avionul Y-96, cunoscut din şcoală.

— Pentru început, tema va fi simplă. Decolăm. Păstrezi spaţiul şi distanţa, treizeci pe treizeci metri. Ne îndreptăm deasupra golfului Salami, virăm uşor peste Fuji, iar după aceea executăm un zbor acrobatic în celulă. Schema figurilor este următoarea : viraj la dreapta, răsturnare pe stînga, luping şi viraj „peste umăr". Dacă te vei menţine corespunzător, atunci, la comanda mea, vei lua-o înainte şi-am să-ţi indic cum să ataci. Poţi manevra cum doreşti. Numai să ai grijă de înălţime. Ai înţeles ?

— Ha !

— La avioane !

Yasuziro se strădui să execute totul cît mai bine. Decolarea şi zborul în formaţie i-au reuşit, însă la realizarea figurilor verticale a rămas în urmă şi s-a dovedit a fi la mare distanţă în spatele cozii avionului lui Morimoto. Acesta nu se aştepta la ceva mai bun din partea unui boboc şi, în genere, a fost mulţumit.

— Treci înainte, auzi Yasuziro în receptoarele căştii de zor.

Băgă gaz şi introduse avionul într-un viraj strîns, de 360°. Morimoto îi dădu avans — îngăduindu-i să treacă la circa patruzeci de grade ; începu atacul.

Yasuziro forţă la maximum suprasarcina admisibilă. De pe planuri se desprindeau jeturi albe, vizibile, de aer umed, presat şi turbionat de curentul rapid ce înconjura profilul aripei. Greutatea corpului, de mai multe ori crescută, îl apăsă în scaun. Y-96 trepida uşor şi se balansa, avertizîndu-l că intra în regimul dinaintea vriei. Yasuziro

avea impresia că obţinuse totul din partea bătrînelului său avion de vînătoare, cu trenul de aterizare neescamotabil, dar, privind în spate, văzu aparatul lui Morimoto încleştat de coada lui, şi, după cît se părea, îl snopea cu mitraliera foto.

„Lupta" se încheie într-un mod lamentabil pentru tînărul pilot.

„Sînt încă un ţînc !" — se gîndi, întristat, Yasuziro. Avea dreptate comandantul detaşamentului — de la Morimoto ai ce-nvăţa !".

După aterizare, Yasuziro se îndreptă spre avionul lîngă care se afla Morimoto şi-i spunea ceva tehnicului ce-l asculta înclinat respectuos. Ca întotdeauna, Morimoto părea impenetrabil. Din expresia chipului său era imposibil să-ţi dai seama cum apreciase zborul. Cu glas liniştit, comandantul analiză erorile tînărului pilot :

— La introducerea în verticală, întîrzii să bagi gaz, de-aceea rămîi în urmă. La ieşirea din atac, tragi prea tare. Aparatul pierde din viteză şi dîrdîie, de parcă ar fi cuprins de friguri. Chiar am zărit, în vizor, cum era zvîrlit de pe-o aripă pe alta. Astfel, locotenente, nu se poate evita lovitura, ci angajîndu-te în vrie. Dacă intri în viraj, atunci trebuie să-l execuţi la limita trepidaţiei şi în coborîre. În cazul acesta, se vor menţine suprasarcina şi viteza. Mîine, ai să-ncerci să execuţi un asemenea viraj în zonă. Iar acum — la sala de sport !

De data asta, Morimoto decisese să verifice de ce era capabil Yasuziro la judo şi ce învăţase în materie de karate.

Amîndoi şi-au îmbrăcat costumele de luptă — bluze largi din pînză de in, încinse cu brîuri, şi pantaloni scurţi. Păşind uşor pe tatami * cu picioarele goale, Morimoto se

* Rogojină.

deplasă într-un colţ al sălii de lupte, lîngă o grămăjoară de scînduri tăiate scurt. Alegîndu-şi una, groasă de vreun centimetru şi jumătate, o aşeză cu capetele peste două pietre, şi, lăsîndu-se puternic pe vine, lovi cu muchea palmei de-a curmezişul scîndurii. Aceasta zbură în aer, frîntă la jumătate.

— Îmi permiteţi să-ncerc şi eu să repet minunata dumneavoastră lovitură ? îl rugă Yasuziro.

Morimoto încuviinţă din cap.

Yasuziro îşi alese o scîndură identică şi, dintr-o lovitură la fel de iscusită, o frînse în două. Morimoto se declară mulţumit :

— Bine, locotenente !

Apoi se întîlniră pe covor. Yasuziro era mai înalt decît adversarul său şi avea şi mîinile mai lungi. Însă aprigul şi muşchiulosul Morimoto părea să nu acorde vreo importanţă acestui fapt. Porni la atac, fără nici o acţiune de recunoaştere. Prinderi, smuceli...

La fiece figură executată de Morimoto, Yasuziro găsea o contralovitură. Timp de cîteva minute, lupta decurse fără a se observa superioritatea vreunuia din parteneri. În cele din urmă, Yasuziro reuşi să-l păcălească printr-o figură. Apucat de picior, Morimoto zbură lateral, gata să rămînă culcat pe omoplaţi. Yasuziro, care se şi grăbea să-şi savureze victoria, se zvîrli peste el. Dar Morimoto se răsuci ca o pisică, ieşind din situaţia dezavantajoasă. Căzu în patru labe pe rogojină, ţîşni fulgerător, întocmai ca legendarul Sansiro.

Yasuziro îi văzu chipul impasibil, ca o mască, deasupra capului său. Printr-o smucitură, încercă să se dea la o parte. Însă, în aceeaşi clipă, simţi pe claviculă atingerea abia sesizabilă a călcîiului de fier al adversarului. Dacă în-

căierarea ar fi fost de-adevăratelea — s-ar fi ales cu clavicula ruptă, smulsă laolaltă cu mușchii.

Acum, generosul partener îl mîngîia pe umăr pe Yasuziro, uluit de neașteptata înfrîngere, și sufla asupra lui, ca și cum l-ar fi scuturat de praf. Îi spuse, zîmbind pentru prima oară în răstimpul acesta :

— Ești un bun luptător, Hattori-san. Iarăși am avut plăcerea să mai lucrez cu dumneata nițel.

În acest moment, Yasuziro era cuprins de un simțămînt încîlcit. Infrîngerea îl mîhnea și, totodată, era îmbucurător să auzi o atare apreciere din gura lui Morimoto. Ca și cum, astfel, comandantul dădea de înțeles că-l accepta pe tînărul locotenent lîngă dînsul, considerîndu-l demn de societatea sa.

Sosi și ajunul Anului Nou, cea mai venerată sărbătoare japoneză. Ușile tuturor locuințelor fuseseră împodobite cu cetină de brad, cu ramuri de prun și frunze de bambus — simboluri ale longevității, optimismului și tăriei în fața vicisitudinilor vieții.

Mai înainte, în Japonia nu se obișnuia sărbătorirea zilei de naștere. Această aniversare, însă, a fost stabilită să coincidă cu Anul Nou, devenind un fel de sărbătoare generală. Cu ultimul dangăt al clopotului de Anul Nou, al o sută optulea, fiecare om își adăuga un an, indiferent de data la care văzuse lumina zilei.

Japonezii credeau cu sfințenie că fiece dangăt al clopotului de bronz alunga, una cîte una, cele o sută și opt nenorociri ce le întunecau existența. Dar prea multe nenorociri și necazuri se adunaseră în lume, pentru a putea fi îndepărtate, cu toatele, de vibrația clopotelor. După sărbătoare, neajunsurile se iveau, tîrîș, de pretutindeni...

În noaptea Anului Nou, mulți ofițeri părăsiră sediul detașamentului. Unii se grăbeau la familii, alții își propuseseră să se distreze și să se odihnească după atîta

serviciu. Morimoto, celibatar din convingere, se afla în fruntea unui grup restrîns de tineri piloţi. Cînd trenuleţul electric opri la peron, acesta îi întrebă :

— Încotro ne îndreptăm, domnilor locotenenţi ?

Kyenzi Takasi, fiindu-i dor de unele cunoştinţe mai vechi, dădu adresa unei case de amuzament din Yokosuka. Însă Morimoto se încruntă :

— Ce-s gusturile astea, domnilor ofiţeri ? A venit vremea să uitaţi drumul bordelurilor soldăţeşti. Astăzi, am să vă duc la un restaurant elegant, frecventat cel mai adesea de marinarii europeni. Stabilimentul corespunde gusturilor lor. Însă servesc acolo băuturi mai tari decît sakéul nostru. Iar marinărimea de rînd nu-i primită, aşa că ne vom găsi într-o societate absolut decentă.

Cînd au luat loc în vagonul trenuleţului electric, necuviincios de murdar, Morimoto le explică, zvîrlind mucul de ţigară pe duşumea :

— Şi nu-i cazul să ne deplasăm pînă la Tokyo. Restaurantul e aproape, la Yokohama. Coborîm la staţia următoare.

Clubul de noapte „Zinryei" nu era niciodată gol. Cea mai bună reclamă a sa — anunţul de la intrare : „Dame încîntătoare, în conformitate cu preferinţele clientelei ; o sută de yeni ora şi cîte cincizeci de yeni pentru fiecare sfert de oră în plus".

Morimoto dădu un bobîrnac anunţului :

— Astăzi, partea asta a programului nu mă interesează. Comand femei numai după trei luni de abstinenţă, sau cînd sakéul îmi răpune toate cele şase simţuri. Şi, deocamdată, am nevoie de-o pipiţă, aşa cum îi trebuie unei pisici un Buddha de piatră.

— Dacă ştiam că-i aşa, şopti Hoiuro Osada la urechea lui Yasuziro, n-aş fi mers cu voi pentru nimica în lume.

— S-a dus dracului seara asta ! bombăni Kyenzi Takasi,

— Nu-i nimic, îl liniști Yasuziro, ne vom strădui să bem azi în așa fel, încît toate cele șase simțuri ale samuraiului de fier să fie anihilate la contactul cu lumea exterioară.

Nici nu apucară piloții să se așeze în neobișnuitele fotolii, că apăru un distins maître d'hôtel în smoching. Încremenind într-o plecăciune politicoasă, rosti, după ce trase aer în piept :

— Sîntem fericiți pentru înalta onoare pe care ne-o faceți, vizitînd modestul nostru club. Domnii ofițeri ai glorioasei flote imperiale vor găsi la noi cea mai bună primire. Vom fi fericiți să-ndeplinim orice dorință a domnilor ofițeri.

Îi înmînă lui Morimoto, pe care-l știa din vizitele precedente, lista imprimată cu aur a vinurilor și băuturilor ce se serveau la „Zinryei".

— Fie ca domnii ofițeri să-și aleagă vinurile și să indice suma alocată pentru seara aceasta.

— Cred că două sute de yeni ajung ! Însă bucătarul să ne pregătească neapărat „Drapelul național" *. Iar ca băutură, chelnerul să ne destupe o sticlă de whisky scoțian „White Horse", o sticlă de votcă rusească „Smirnov" — se spune c-o fabrică destul de bine emigranții ruși de la Harbin — și, poate, uite coniacul ăsta franțuzesc. La sfîrșitul cinei, ne veți servi două sticle de șampanie „Veuve Cliquot".

Tinerii ofițeri tăceau, uluiți de cunoștințele lui Morimoto în acest domeniu, total necunoscut lor, de amploarea chefului și de generozitatea comandantului.

---

* Mîncare a patrioților japonezi. În centrul platoului cu orez alb, se așezau morcovi roșii, în formă de cerc.

La început, i-a uimit turbarea pricinuită de votca rusească, superioară sakéului, ca tărie. Şi le-a trebuit mult timp pînă să-şi vină în fire, înghiţind whisky diluat zdravăn cu sifon. Dar, în cele din urmă, coniacul aprinse în ei înflăcărarea. Spiritul războinic îşi făcu apariţia în discuţiile lor.

— Hoiuro-san, îmi permiţi să-ţi torn votcă în pocal ?

— Ha ! Mă simt atît de bine-acum, încît, dacă mai beau niţel, are să-mi fie rău.

Sesizînd forma politicoasă a refuzului, Yasuziro lăsă sticla la o parte. Morimoto trona la locul de onoare. Tinerii convivi îşi plecau, plini de veneraţie, urechea la fiece cuvînt rostit de el. Tăria băuturilor europene li se urca la cap. Valul cald al beţiei îl cuprinse chiar şi pe călitul căpitan-locotenent. Obişnuita sa abstinenţă îl părăsi. Muşchii feţei i se fleşcăiră. Lui Morimoto îi plăcea starea asta, deşi, în conformitate cu toate canoanele „Busido", nu făcea cinste unui samurai, ci îl împingea spre limita „pierderii obrazului". În schimb, acum, cînd piloţii abandonaseră tensiunea, ploconirea autoumilitoare în faţa autorităţii superiorului şi receptarea politicoasă a fiecărui cuvînt al său, deveniseră posibile destăinuirile. Chiar şi lui Morimoto îi veni să-şi deschidă sufletul.

Mai întîi, le-a ţinut o lecţie pe tema deosebirii dintre un nobil samurai şi oamenii de rînd, cum ar fi ţăranii, pescarii şi tîrgoveţii, cărora nu se cuvine să li te adresezi pe nume, ci indicînd ocupaţia.

— Voi sînteţi băieţi simpatici, spunea Morimoto, mijindu-şi ochii din pricina fumului de ţigară, dar încă vă lipseşte călirea spiritului şi-a trupului. Sabia samuraiului e sufletul său. Samuraiului nu-i este milă nici de el însuşi... Am citit că, în vechime, la europeni, cei mai buni ostaşi erau călugării care făceau legămînt cu sărăcia. La

noi, nu se obişnuieşte aşa ceva, însă, după părerea mea, adevăratul ostaş nu trebuie să aibă nimic, în afara sabiei ascuţite şi-a onoarei de samurai. Banii, domnilor, sînt un rău. Sînt în stare să provoace degenerarea celui mai neînfricat bogătan într-un laş vrednic de dispreţ, care tremură pentru pielea şi averea lui. Şi nu-i de mirare! Să mori cu portofelul ticsit, să-l laşi la dispoziţia cine ştie cui — după mine, asta-i culmea prostiei. Cu banii trebuie să te descurci hotărît, milităreşte, cum facem noi acum. Banii să fie pentru voi nişte slugi supuse, care să vă îndeplinească orice dorinţă, dar nu să vă stăpînească sufletele. Să nu vă lăsaţi pradă băuturii. Nu beţi mai mult de două ori pe lună, atunci cînd simţiţi nevoia să vă descărcaţi de oboseală şi de tensiunea nervoasă, şi să nu faceţi asta niciodată în ajunul zborurilor.

Yasuziro întrebă :

— Morimoto-san, este obligat samuraiul să străbată toate cele opt etape, indicate de Buddha, pentru mîntuirea sufletului ?

— Pe cînd eram la fel de tînăr ca şi voi, odată pusese stăpînire pe mine un acces de fervoare religioasă. Se datora totalei mele lipse de bani. Însă am reuşit să-l depăşesc oarecum, întrucît situaţia asta a dăinuit doar pînă la prima soldă. Iar apoi, zborurile intensive şi chefurile în compania gheişelor mi-au redus din bunele intenţii. N-am fost în stare să trec dincolo de întîiul punct, împotmolindu-mă în adevărurile filozofiei „etapa dreptei vegheri". Dealtminteri, domnilor, nu regret nimic în această privinţă. Noi, ostaşii, credem îndeajuns în bazele religiei budiste, credem în originea divină a mikadoului şi-n hotărîrea de-a muri pentru el în clipa necesară. Iar asupra problemelor teologice, să-i lăsăm pe învăţaţii budişti să-şi spargă capetele. Alta-i menirea noastră !

Yasuziro turnă whisky în cupe.

Tînărul pilot era fericit. Avea impresia că se află în posesia unor mușchi puternici, ca de leu. Toți rîdeau zgomotos, hohotind aproape fără motiv. Dispăruse și obișnuita reținere, dictată de severele reguli ale bunei cuviințe. Yasuziro își permise îndrăzneala de-a-i adresa lui Morimoto o întrebare ce-l preocupa încă din momentul primei contactări a comandantului :

— Domnule căpitan, spuneți-ne, vă rog, dacă nu cumva vă este neplăcut, unde ați primit rănile ce și-au lăsat urmele pe fața dumneavoastră ?

— Ha ! Să nu ne tulburăm seara asta cu amintiri dureroase.

Tăcură toți. De după paravan, se auzi sunetul strunelor de syamisyen, precum și gingașe glasuri de femei.

Kyenzi curmă pauza cu o altă întrebare :

— Domnule căpitan, e-adevărat că-n al zecelea detașament al armatei de la Kwantung, la exercițiile de lupte aeriene, fiecare mitralieră este dotată și cu un cartuș de război ?

— Cu foarte puțin timp în urmă, chiar așa se proceda, însă, de cînd au pierdut trei avioane, comandantul de armată a fost nevoit, cu strîngere de inimă, să interzică acest excelent mod de instruire. Ălea lupte ! Întocmai ca la război ! Nimeni n-a vrut să-și expună ampenajul în fața partenerului de luptă. Probabilitatea de-a fi doborît nu era mare, însă îi disciplina pe piloți.

Kyenzi Takasi turnă în pocale rămășița de votcă „Smirnov".

— Să bem votcă rusească pentru Siberia japoneză. Trebuie s-o cucerim, pentru imperiu !

— Banzai ! strigară Yasuziro și Hoiuro.

— Pentru noua Tsushima! Pentru un nou Port-Arthur!

Morimoto își puse deoparte cupa, fără să guste. Își încruntă sprîncenele dese. Nu mai rămăsese nici urmă din veselia de mai înainte. Își dăduse seama că venise vremea să le spună adevărul păsăruicilor ăstora, cărora abia le ieșiseră tuleiele, ba se mai închipuiau și vulturi, întrucît îngîmfarea și subaprecierea inamicului au dus totdeauna la rezultate triste.

— Văd că va trebui să vă povestesc ceva, despre care astăzi n-aș fi vrut să pomenesc... Ascultîndu-vă, mie, în calitate de comandant, îmi place că năzuiți spre acte eroice în numele imperiului. Dar n-aveți impresia, oare, că sperați să-i învingeți prea lesne pe ruși? ...Cînd eram mai tînăr, gîndeam ca și voi. Și nu numai eu, de unul singur. Ne avîntam în luptă demențial, ca niște cocoși bătăuși, nedorind deloc să ținem seama de inamic. În China și-n Manciuria, am scăpat basma curată. Izbutind obținerea unor succese importante, ne imaginam că și mai departe lucrurile vor evolua tot așa. Eram gata, fără să privim înapoi, să năvălim prin Mongolia, chiar pînă-n Urali. „Vom dărui Siberia divinului nostru mikado!“ Iar după aceea a urmat desmeticirea... În vara lui treizeci și nouă, am survolat Manciuria îndreptîndu-ne spre dracu mai știe ce fundătură. Pustiu. Un orășel urît, Halun-Arșan. Legat de restul lumii printr-un fir de cale ferată. Detașamentul nostru a fost aruncat în luptele din august, peste rîul Halhin-Gol. La început ne-a mers. Rușii zburau pe avioane de vînătoare învechite, I-15. Ale noastre, Y-97, le depășeau, și ca viteză și-n privința armamentului de bord. Mi-a rămas întipărită în minte o luptă... Douăzeci de avioane Y-97 porniseră la asaltarea trupelor terestre. Ne-au atacat zece aparate I-15. Am eschivat, luînd lateral înălțime, și-apoi ne-am năpustit asupra lor, de dea-

supra. Superioritatea era de partea noastră, și calitativ și cantitativ. Le-am doborît toate cele zece avioane de vînătoare, dar am pierdut și noi șapte. Adversarii s-au bătut eroic. Știau că vor muri, dar nici unul n-a părăsit cîmpul de luptă, cu toate că era limpede, de la început, că pierduseră bătălia. Atacul nostru, de la mică înălțime, asupra trupelor rusești n-a mai continuat...

Iar mai tîrziu, Stalin a expediat la Halhin-Gol cele mai noi avioane, I-153 și I-16, dotate cu tunuri. Și zburau pe ele piloții întorși din Spania. În aer se dezlănțui un autentic infern. Fiece zi, fiecare zbor majorau pierderile noastre. Pe douăzeci și opt august, sub ochii mei, mi-a pierit fratele mai mare, adînc respectatul Shoziro Morimoto. Și era un pilot neînfricat, cu mare experiență. A doua zi, după înmormîntare, am decolat cu gîndul să-i răzbun moartea. În zborul acesta m-am întîlnit c-un drac de rus, și era cît pe ce să-l urmez pe Shoziro. Nu știu care din așii lor pilota avionul de vînătoare, Grițeveț sau Kravcenko, dar își conducea excelent aparatul. Morimoto tăcu nițel, de parcă ar fi avut dificultăți cu numele acelea, greu de pronunțat. Îmi mînam Y-ul meu 97 în așa chip, de-am crezut că se fărîmă în bucăți și-mi dă sîngele pe nas, însă n-am izbutit să mă degajez de inamicul pe care-l aveam în coadă. Cicatricele de pe față, despre care a întrebat Yasuziro, le am din lupta aceea. Avionul a luat foc, l-am abandonat și-am deschis parașuta. Rusul a redus viteza și-a trecut la vreo cîțiva metri de mine. Iar eu, plin de arsuri, însîngerat, atîrnam de zdreanța de mătase între cer și pămînt. Pe rus nu-l costa nimic să mă secere din cîteva rafale de mitralieră, sau să-mi taie suspantele parașutei cu aripa. Însă n-a procedat așa, și de-aceea sînt acuma cu voi și beau coniac. Morimoto iarăși tăcu, privind la fumul țigării. Dracu' să-i înțeleagă !

Cînd sînt fioroşi în luptă, ca nişte tigri, cînd se dovedesc generoşi faţă de cel doborît. Nu seamănă deloc cu noi. Dar sînt un popor puternic şi viteaz, iar Siberia lor, unde-şi au sălaşul, nu poate fi cuprinsă cu ochiul, este de nestrăbătut şi înfiorător de geroasă.

— In o mie nouă sute douăzeci, taică-meu şi-a lăsat acolo un picior şi nici nu mai vrea să audă de Siberia, îşi spuse şi el părerea, destul de lucid, Hoiuro, care era beat tun. Morimoto îl aprobă :

— Nici eu n-aş mai dori să mă întîlnesc în luptă cu ei. Sînt destule alte popoare care pot fi supuse pentru a ne înzestra imperiul cu suprafeţe întinse. Ruşii ! ? Dacă aş fi un mare strateg, i-aş lăsa în pace. Cu toată Siberia şi urşii lor albi.

Yasuziro îl asculta neliniştit pe comandant. Oare Morimoto să fi rostit cuvintele de mai sus ? Tocmai el, care era de neînvins la lupte şi în zboruri ! Să fie, oare, prea beat şi să nu-şi dea seama ce vorbeşte ? Sau glumeşte, punîndu-i la încercare ? Însă Morimoto, în mod vizibil, era mai treaz decît toţi cei care se aflau la masă, iar glasul său răsuna egal şi grav. Hoiuro porni să răcnească deplasat, dar poate la vreme :

— Banzai, pentru divinul nostru mikado !

De data asta au zvîntat pocalele, fără întîrziere.

— La o parte cu gîndurile astea întunecate ! declară Morimoto, lovind cu muchea palmei în masă, doar cu jumătate din putere.

Vesela zornăi tînguitor. Din pricina loviturii, lacul mesei se acoperi de plesnituri. Căpitan-locotenentul îl strigă pe ospătar şi-i şopti ceva la ureche. După cîteva minute, la măsuţa lor apărură nişte „dame încîntătoare", invitate la cererea clienţilor.

Capitolul II

1

Treptat, Yasuziro şi prietenii săi au început să fie considerați în cadrul detaşamentului Yokosuka ca fiind de-ai acestuia. Yasuziro se pomeni poreclit Toranoko — Tigruleţul, ceea ce-l măgulea. Tinerii piloţi duceau aceeaşi viaţă ca şi cei din jurul lor, şi care, încă din anii copilăriei, călindu-şi spiritul şi trupul, se pregăteau pentru destinul de militar. Reprezentanţii acestei oaste izolate cultivau aversiunea faţă de muncă, numai sportul şi îndeletnicirile ostăşeşti fiind considerate ocupaţii demne de respect. Tratatul samurailor, „Sagass" („Tăinuit în frunziş"), le servea piloţilor din Yokosuka drept cod de principii şi etalon al moralităţii. Iar temelia temeliilor — devotamentul neprecupeţit faţă de suveran. Astfel, mai înainte de orice, împăratul şi comandanţii direcţi. Dezvăluirea oricăror simţăminte se considera nedemnă de-un ostaş-samurai, şi suprema sa laudă era : „Chipul să nu dea la iveală nici urmă de bucurie, nici urmă de mînie".

Piloţii detaşamentului sfidau moartea. Erau astfel educaţi, încît oricînd să fie decişi să se jertfească pentru împărat. De nu erau învingători, îşi făceau seppuku ! *

Soldele ofiţerilor abia ajungeau pentru cîteva vizite la cîrciumioare şi la căsuţele gheişelor. În restul timpului, trăiau înglodaţi în datorii, nedîndu-se în lături de a împrumuta bani de la profund dispreţuiţii neguţători şi cămătari.

Cele dintîi ideograme citite de Yasuziro în anii de şcoală erau conţinute în fraza „Slavă Domnului că sînt

---

* Sinucidere prin spintecarea abdomenului. Mai cunoscută sub denumirea de harakiri.

japonez !". Considerîndu-se un adevărat japonez, niciodată nu se gîndea la prăpastia ce despărțea casta sa de samurai de restul poporului japonez, atît de sîrguincios și talentat.

Prin cîte orori și zguduiri sufletești, pe lîngă cîte morți va trece Yasuziro, mai înainte ca ochii lui să înceapă a privi altfel viața !

Dar asta se va întîmpla mai tîrziu.

Deocamdată, însă, piloții detașamentului trecură la asimilarea conducerii avioanelor Mitsubishi, torpiloare de punte, abia primite de la uzină și mirosind a lac. Pentru aceasta, li se acordaseră termene minime. Erau siliți să zboare mult, aproape în fiece zi. Piloții nu aveau permisiunea să depășească limitele bazei aeriene. În puținele minute libere, prietenii își aminteau de vizita lor la „Zinryei" și glumeau pe seama lui Hoiuro Osada.

— Ei, Hoiuro-san, și cum ți-a plăcut votca rusească ? începea Kyenzi Takasi.

— După mine, nu-i puțin cam tare ? intra în joc Yasuziro.

— N-am izbutit nici să-mi dezleg șireturile de la indispensabili, recunoștea Hoiuro.

Și tustrei rîdeau în hohote.

Lucrurile se petrecuseră astfel : Hoiuro, fiind cu cheful în nas, invitase o „încîntătoare damă" de la „Zinryei". Ajungînd cu bine pînă în cameră, cu greu reușise să se suie în pat și, abia atingînd perna cu capul, se și cufundase într-un somn adînc. Dama, plictisindu-se pînă la revărsatul zorilor, plecase, fără să mai aștepte trezirea lui Hoiuro. Dar, în conformitate cu nota ce-i fusese prezentată, plătise nu numai prima oră de dragoste ci și toate sferturile de ceas care urmaseră.

— Nu-i nimic — zîmbea Hoiuro, mijindu-și ochii, care și-așa erau destul de înguști, data viitoare am să recuperez totul. Numai să ni se aprobe încă o permisie.

Yasuziro zbura mult și cu dragă inimă. Prietenii săi nu se lăsau nici ei mai prejos, ocupîndu-se de problemele zborurilor în spiritul unei rivalități cu grijă ascunse. Zilele treceau la iuțeală, pline de vuietul motoarelor de avion și de bubuitul bombelor pe poligonul de instrucție.

La începutul lui martie 1941, piloții care învățaseră să conducă aparatele Mitsubishi-97 au fost detașați, în frunte cu Morimoto, la grupul de aviație amplasat pe bordul portavionului „Akagi".

2

Portavionul, pe care mai înainte fuseseră nevoiți să-l vadă doar de la distanță, întrecea prin dimensiunile sale toate așteptările lor. Chiar și impasibilul Morimoto fluierase de uimire, atunci cînd vedeta lor abordase scara de bord, care urca întocmai ca o scară de incendiu spre acoperișul unui bloc.

— Să nu ne grăbim — îl oprise căpitan-locotenentul Morimoto pe Hoiuro Osada, în timp ce acesta se pregătea să se avînte primul pe scară. Să vedem cum procedează aborigenii. Nu-mi place să fiu victima unor șugubeți, iar aici, ia te uită, cîți s-au mai adunat !

Morimoto arătă în sus, printr-un semn cu capul. Zeci de marinari se uitau la ei de pe punte, gata să se distreze pe seama lipsei de experiență a bobocilor. De data asta însă, nimeni nu le oferi vreun prilej de amuzament. Flăcăii, antrenați și mușchiuloși, dovedind aproape aceeași abilitate pe care ar fi demonstrat-o niște marinari încercați, urcară pe puntea trasată cu dungi albe, ce amintea un tronson zdravăn dintr-o autostradă largă, sau un

teren de fotbal dublu. De-a lungul marginii din dreapta a punții, ca niște pagode din oțel, se îngrămădeau suprastructura, coșurile navei și catargele ajurate, împletite cu cablurile antenei radio — toate cele de aici chemîndu-se „insulă".

După ce s-au prezentat înaintea comandantului grupului de aviație „Akagi", căpitanul de rangul trei Fuchida, piloții au fost cazați în cabine învecinate, confortabile și spațioase, ca niște camere de hotel de clasa întîi.

La sfîrșitul lui aprilie, „Akagi" ieși în croazieră de instrucție. Piloții grupului de aviație ambarcată începură zborurile de antrenament. Morimoto fu unul dintre primii ce decolă de pe portavion, cu un Y-97. Peste o săptămînă, porniră și bobocii să se înalțe în văzduh.

Yasuziro, trezit din zorii zilei, își mijea ochii din pricina aerului proaspăt stîrnit de marșul rapid al navei. Observa, plin de curiozitate, cum elevatorul scotea greoaiele aparate din subsolul adînc al portavionului către puntea de decolare.

Timpul era favorabil zborurilor. Dimineața care se năștea făgăduia să fie senină. La ordinul lui Morimoto, numit comandant al detașamentului de avioane torpiloare, piloții își ocupară locurile din carlinga aparatelor ce se găseau pe dispozitivele de catapultare. Yasuziro își aminti de cuvintele instructajului pe care-l efectuase Morimoto cu ei în ajun : „Decolarea catapultată e nițel mai complicată decît cea normală, dar o să vă descurcați ușor cu ea. Însă, iată, apuntarea pe portavion — ăsta-i număr de circ. Considerați-o cu atenție maximă. Mai ales în privința calculului. Nu goniți excesiv în zborul planat, dar nici să nu pierdeți din viteză. A te prăbuși lipsit de vlagă pînă la începutul punții — asta-i cea mai sigură metodă de-a nimeri dincolo de pupă, cu toate consecințele ce decurg de-aici".

„Akagi" se desfăşură împotriva vîntului şi, dezvoltînd viteza maximă, trecu la lansarea avioanelor în aer.

Primul zbură Hoiuro Osada.

Motoarele începură să vîjîie la puterea deplină. Zvîcnetul catapultei aruncă aparatul în văzduh. Balansînd uşor din aripi, Y-97 trecu la luarea de înălţime. Hoiuro se descurcase satisfăcător în privinţa decolării. După ce efectuă trei tururi deasupra portavionului „Akagi", porni să intre pe direcţia de apuntare. Yasuziro şi Kyenzi, şezînd în carlingă, urmăreau cu atenţie planarea aparatului camaradului lor. Se apropia momentul de cea mai mare răspundere a zborului — apuntarea pe instabilul portavion.

Hoiuro calculase totul din timpul zborului. Aparatul coborî ceva mai sus faţă de glisada calculată şi Y-97 fu trecut într-un al doilea tur. Angajarea următoare reuşi — avionul torpilor apuntă la punctul stabilit, dar se produse o defecţiune oarecare la dispozitivele de frînare. Trecînd în goană prin toate aerofinişurile, care-şi ţineau întinse corzile de-a curmezişul punţii, avionul nu reuşi să-şi prindă de vreuna din ele cîrligul de apuntare. Încercînd să oprească aparatul, Hoiuri apăsă pe frîne pînă la refuz. Fumul ţîşni din saboţii care ardeau, însă puntea se termina catastrofic. Pilotul băgă gaz, pentru a intra din nou în decolare. Avionul ce-şi pierduse viteza urlă sălbatic şi, săltîndu-se uşor peste bordura punţii, se prăbuşi greoi în apă. Iar etrava portavionului trecu pe deasupra locului prăbuşirii cu viteza unui tren expres.

Probabil că Hoiuro şi echipajul său au fost ucişi în clipa loviturii de berbec, dar este posibil să se fi scufundat, pur şi simplu, în adîncul oceanului, împreună cu sfărîmăturile aparatului, neizbutind să se elibereze din centurile de siguranţă. Oceanul şi-a primit ofranda. În dîra

lăsată de siajul portavionului nu rămăseseră nici măcar resturile aparatului pierit.

Rămîneți cu bine, prieteni! Cel mai vîrstnic dintre voi avea douăzeci și unu de ani...

Evenimentul se petrecuse atît de rapid și de cutremurător, încît nu se putea înscrie deloc în conștiința lui Yasuziro. Nu mai era în stare să rămînă în carlingă. Deschise cupola și coborî pe punte.

Fulgerătoarea dispariție a echipajului nu opri zborurile. După verificarea dispozitivelor de frînare, comandantul grupului de aviație „Akagi“, Fuchida, ordonă continuarea exercițiilor.

Morimoto îl găsi pe Yasuziro Hattori la fumoar, unde pilotul își termina cu lăcomie cea de-a doua țigară, încercînd să uite scena prăbușirii peste bord a avionului Mitsubishi în care se găsea Hoiuro Osada, scenă ce-l impresionase profund. Pe chipul de nepătruns al lui Morimoto nu se observa nici urmă de tulburare, ca și cum nici n-ar fi văzut catastrofa. Comandantul detașamentului își deschise țăcănind tabachera și, aprinzîndu-și o țigară, rosti pe un ton banal, de parcă l-ar fi invitat la o plimbare pe puntea de decolare:

— Yasuziro, acum ai să zbori dumneata!

Hattori tresări și se îndepărtă brusc de Morimoto, ca și cum acesta ar fi fost un călău. Însă numaidecît se corectă.

— Bine, syensei *, răspunse el, făcînd o plecăciune, ascunzîndu-și starea de zăpăceală. Glasul îi tremura ușor, ceea ce, pesemne, nu putea fi tăinuit îndrumătorului atît de perspicace. Stingîndu-și țigara, pe care încă n-o ter-

* În japoneză: născut mai înainte, învățător; comportare cuviincioasă față de vîrstnici.

minase, Yasuziro își aprinse imediat alta. Voia să amîne cît de cît timpul cînd trebuia să se așeze în carlingă.

— Toranoko, fii atent! N-are rost să te agiți în van și să te lași pradă gîndurilor negre. Totul va fi perfect. Cred în dumneata. Bătîndu-l încetișor pe umăr, Morimoto porni să rîdă, înveselit.

„Este posibil ca-n sufletul lui să nu existe urmă de compătimire față de soarta subalternilor care au pierit!? se miră Yasuziro. Poate va rîde, la fel, și-atunci cînd nu ne vom mai întoarce nici noi din zbor."

Călcînd anevoie pe treptele scării, picioarele nesupunîndu-i-se, Yasuziro urcă pe puntea de zbor. Marinarii forfoteau preocupați pe lîngă avionul lui, instalat pe catapultă. Navigatorul și mitraliorul își și ocupaseră locurile în carlingă.

— Avionul cinci, urgentați decolarea! se ordonă de pe „insulă", prin difuzor.

Strîngînd din dinți, Yasuziro urcă în carlingă. „Ar fi fost bine dacă beam o cupă de saké", se gîndi el, lingîndu-și buzele uscate.

Pregătindu-se să pornească motorul, Yasuziro privi în jur. Nemărginitul ocean, care îi înghițise pe Hoiuro și echipajul său, strălucea liniștit, cu pete de lumină. Nimic din preajmă nu amintea de catastrofa de azi. De parcă niciodată n-ar fi existat pe lume Hoiuro și coechipierii lui. Trei băieți tineri plecaseră din viață neobservați. „Tot așa, viața își va vedea mai departe de drumul ei, cînd nici noi nu vom mai fi!", cugeta Yasuziro, pornind motorul din stînga.

Peste o clipă, rutina și lipsa de timp îl îndepărtară de la gîndurile sale întunecate. Iată, totul e gata. „Decolare!" Operatorul catapultei deschise robinetul. Aburul, năvălind în cilindrul căruciorului catapultei, propulsă avionul fixat. Antrenat de energia aburului comprimat și a turației în plin a motoarelor, aparatul țîșni pe ghidaj. Yasuziro reuși doar

să simtă o smucitură bruscă, după care forța accelerației îl apăsă în scaun. Însă fenomenul dăinui numai trei, patru secunde. Apoi suprasarcina dispăru, și își dădu seama că aparatul se află în aer.

Mai zăbovind încă vreo cîteva secunde, pînă căpătă viteză, trase manșa cu volan spre sine. Avionul, docil, porni în sus. La trei sute de metri, Yasuziro își veni complet în fire și se calmă. Acum se afla în condiții de lucru normale, ce nu-i îngăduiau emoții secundare. Navigatorul avionului, plutonierul Suzuki, se îmbărbătase și el.

— Totu-i în perfectă ordine, comandante ! strigă el, arătîndu-și degetul mare, după care se cufundă în studierea hărții, pentru a se ocupa de calculele de navigație.

Executînd cîteva tururi deasupra navei „Akagi", care brăzda apa azurie a oceanului, Yasuziro se pregăti de coborîre, scoțînd trenul de aterizare și flapsurile, și, deodată, simți din nou un puseu de neliniște și nesiguranță. Iar puntea trasată cu linii i se păru, de sus, prea scurtă și prea îngustă. Din pricina încordării în exces, fruntea și spinarea i se acoperiră de-o sudoare rece. Își ridică nițel ochelarii de zbor de pe ochi și înlătură cu mîneca vestonului transpirația ce-i îmbrobonase fața. „Acuma nu-i permis să greșești !" își porunci Yasuziro și trecu avionul în coborîre.

Zburînd planat cu gazul redus, pilotul conduse aparatul spre capătul punții de zbor și, imediat ce în cîmpul său vizual, în locul apei clocotitoare, învîrtejită de arborele elicei portavionului, licăriră tăbliile învelișului punții, suprimă gazul și apuntă pe trei puncte. De data asta, aerofinișurile funcționară în mod impecabil. Cîrligul de frînare al avionului Mitsubishi 97, prinzîndu-se de corzi, porni să le desfășoare de pe tamburi. Uriașa forță de fricțiune încetini, deodată, viteza de rulare. Yasuziro și navigatorul, desprinzîndu-se de pe scaune, atîrnară centurile de siguranță.

Marinarii, care sosiseră în fugă, înconjurară aparatul ce se oprise și, eliberîndu-l din corzile de frînare, îl traseră la o parte, pregătind puntea de decolare pentru avionul care urma să apunteze.

Devastat de atîta tensiune nervoasă, Yasuziro își dădu jos, încet, casca. Apoi, fără a-l aștepta pe navigator, care mai zăbovea în carlingă, se îndreptă spre sala dușurilor.

3

La cîteva zile după moartea lui Hoiuro Osada, Yasuziro juca șah cu Morimoto, comandantul său. Salonul ofițerilor era aproape pustiu. În colțul opus ședeau trei ofițeri și discutau în șoaptă ceva. O șuviță de fum de țigară plutea în bătaia razelor soarelui.

— Morimoto-san, spuse Yasuziro, dumneavoastră ați și executat mai multe zboruri de pe portavion. Spuneți-mi, vă rog, cînd va dispărea senzația aceea, dezgustătoare, de nesiguranță înainte de apuntare ? Am impresia că apuntarea e culmea măiestriei în materie de pilotaj.

Morimoto nu-i răspunse imediat. Căzînd pe gînduri, privi îndelung eșichierul, făcu mișcarea cuvenită și abia după aceea porni să vorbească :

— Știi, Toranoko, mi-e greu să-ți răspund la întrebare. Deoarece durata de asimilare a apuntărilor pe portavion depinde de multe. Aici, contează mult experiența practicii de zbor, precum și echilibrul psihic. Moartea lui Hoiuro a lăsat urme evidente în sufletul tău. Te sfătuiesc să suferi mai puțin, locotenente ! Iar, în ce privește culmea măiestriei de zbor... Yasuziro-san greșești. Există lucruri mult mai complicate decît apuntarea pe „Akagi". Și cred că-n curînd vă veți convinge cu toții de asta.

Cuvintele rostite de Morimoto se dovediră a fi fost profetice.

În iunie, cînd „Akagi" trecea prin apropierea insulelor Marshall, Yasuziro și Kyenzi Takasi începură să zboare de pe portavion în întunericul de cerneală al nopților tropicale fără lună. Cît vor trăi, nu vor uita aceste zboruri pe care le numeau între ei „supliciu sideral".

Reflectarea astrelor, pe suprafața calmă a oceanului, lumina, de jos, tot atît de viu, ca și lucirea celor reale, de pe bolta cerului.

Înconjurați de pretutindeni de puzderia stelelor, piloții pierdeau orice reprezentare a noțiunilor de „sus" și „jos", a limitei unde se isprăvește cerul negru și unde începe apa întunecată. Uneori, aveau impresia că avionul pornește să se încline sau să zboare cu roțile în sus, și atunci erau siliți să-și muște buzele pînă la sînge, pentru a scăpa de iluzie, încrezîndu-se numai în aparatura de bord.

Senzațiile false dispăreau numai cînd în cîmpul lor vizual se ivea puntea portavionului, împresurată de lumini în diverse culori, invadată de strălucirea albastru-deschis a proiectoarelor de apuntare.

Într-adevăr, poate că asta reprezenta acea culme a măiestriei de zbor pe care nu oricine era în stare să o realizeze. Din asemenea zboruri nu toți se întorceau. Cîteodată, pierdeau chiar piloți experimentați, care zburau nu numai de un singur an peste abisurile oceanului. În grupul de aviație al portavionului, întocmai ca într-o haită prădalnică de jivine sălbatice, acționau legile necruțătoare ale selecției naturale. Aici, supraviețuiau doar cei puternici, cei mai capabili.

4

În pofida uriașelor dimensiuni ale portavionului „Akagi", universul oamenilor ce-l populau era îngust și izolat. În zilele cînd nu se efectuau zboruri, acesta se rezuma la cadranul triunghiului ale cărui vîrfuri erau cabina,

puntea și salonul ofițerilor. Peste puțin timp, lui Yasuziro nu-i mai fu drag sălașul său — chițimia aceea individuală, lipsită de confortul de acasă. De fapt, era o cameră plăcută de regim celular. Puntea servea ca loc de plimbare. În perioada de navigație, Yasuziro reușise să-i învețe, la fața locului, toate încheieturile sudate și niturile. Și, în sfîrșit, salonul ofițerilor, care era destinat odihnei și servirii meselor.

Disciplina maritimă îi stăpînea zdravăn pe toți, înlăuntrul spațiului de viață stabilit. Chiar cînd executau un zbor și se îndepărtau de limitele vizibilității portavionului, nici atunci piloții nu se puteau elibera de caracterul închis al existenței lor. De „Akagi" continua să-i țină prinși firul invizibil al legăturilor radio și conștiința faptului că Mitsubishi-97 nu era capabil să supraviețuiască prea mult timp în afara navei portavion și că, pur și simplu, aveau să se prăbușească și să se înece, înghițind apa sărată a oceanului.

Yasuziro și Kyenzi erau deprimați de monotonia mediului ambiant, întrucît de vreo cîteva luni nu mai văzuseră un vișin, o crizantemă, și nici frunzele arțarului aprinse de toamnă în culori purpurii, despre care scria atît de minunat poetul Siko :

„Ah, frunze de arțar !
Voi dogorîți aripile
Paserilor ce trec în zbor."

Serile, cînd vipia de peste zi se preschimba în răcoare, piloții își abandonau cabinele-chilii și urcau pe punte. De aici, li se deschidea în față imensitatea de necuprins a oceanului veșnic și priveliștea de basm a răsăritului lunii.

„Mulțumim ție, astru al nopții, care aduci bucurie și odihnă sufletelor noastre !"

În această seară, mulți marinari ieșiți din cart urcaseră pe punte, să respire puțin aer curat și să se desfete cu lică-

rul miriadelor de stele. Freamătul valurilor liniştite picura argint, iar cărăruia lunii se pierdea undeva, în nemărginirea oceanului.

Lîngă Yasuziro şi Kyenzi se ivi, pe neobservate, silueta lui Morimoto. Pesemne că lumina de vrajă a lunii pătrunsese şi în sufletul „Samuraiului de Fier", trezind în dînsul simţăminte gingaşe.

Cu intonaţii blajine, ce nu semănau deloc cu vorbirea lui obişnuită şi răspicată, le recită celebrul haiku al lui Yssi, pe care îl parafrază într-o modalitate marinărească :

„Iată c-a ieşit luna la vedere
Şi cel mai mărunt plescăit de val
E poftit la sărbătoare."

Şi-abia tăcu Morimoto, că Yasuziro îi răspunse cu trei versuri din Ransyetsu :

„Lumina acestei luni strălucitoare
A golit marea, dealurile şi cîmpiile,
Precum creştetul unui monah".

— Unde sînt ele, cîmpiile şi dealurile astea ! ? oftă Kyenzi.

Din cînd în cînd, Kyenzi începea să aibă impresia că tot universul era inundat de un potop şi numai „Akagi" al lor mai plutea pe valurile oceanului, întocmai ca arca lui Noe. Iar Yasuziro, nu se ştie de ce, îşi aminti de un caz întîmplat în urmă cu un an, faţă de care, atunci, fiind încă aspirant de marină, avusese o atitudine de totală indiferenţă.

În vara lui 1940, la Tokyo sosise trimisul lui Hitler, doctorul Herffer, avînd împuterniciri speciale.

Întîmpinarea acestuia decursese cu mare pompă. Pretutindeni fluturau flamuri albe cu cercuri roşii — drapelul de stat japonez, şi flamuri roşii cu zvastici negre în cercuri albe — drapelul celui de-al III-lea Reich.

Doctorul Herffer era un bărbat voinic şi avea o statură ce contrasta puternic pe fondul scundacilor reprezentanţi ai corpului diplomatic japonez.

Herffer era obosit de drum. Disciplina severă pe care o respectase cu punctualitate o viaţă întreagă se dusese dracului din pricina frecventelor schimbări de fusuri orare. Fusese nevoit să străbată jumătate din Europa şi toată Asia, de la apus la răsărit. Dealtfel, dacă ar fi fost altcineva în locul lui — vreun diplomat de şcoală veche — ar fi fost nevoie să fie coborît din tren ţinut de subţiori. Însă Herffer se păstrase chipeş, fără să-i pese de nimic, aşa cum se şi cuvenea din partea unui autentic arian.

„Voiajorul" berlinez zîmbea cu gura pînă la urechi, pozînd înaintea fotoreporterilor. Întîlnirea sa cu diplomaţii de la ambasada germană a fost extrem de călduroasă: pe ambasadorul Otto şi pe celebrul ziarist doctor Sorge îi omorîse cu îmbrăţişările.

Buzele lui Herffer surîdeau, rosteau cuvinte glumeţe, potrivite unei asemenea întîlniri, dar ochii săi apropiaţi priveau încordaţi de atenţie: din partea asiaticilor ce-l înconjurau se putea aştepta la orice, chiar şi la un atentat. Iar acum, viaţa lui Herffer aparţinea marii Germanii. Führerul îi încredinţase o misiune extrem de importantă — să înhame Japonia la carul pactului militar, la care se şi aflau prinse Germania şi Italia.

Führerul îl cunoştea bine pe favoritul lui Ribbentrop, necioplitul de Herffer, şi era convins că, dacă o va cere situaţia, acesta nu se va jena să-l înhaţe de gît pînă şi pe însuşi primul-ministru al Japoniei, prinţul Konoye, pentru a-i dicta condiţiile nemţeşti ale pactului.

Prinţul Konoye, care lansase programul pentru crearea „Marii sfere a Asiei de est de prosperitate reciprocă", ţintea fireşte asupra Indochinei, Indiei, Indoneziei şi a ţărilor din Mările Sudului.

Herffer era obligat însă ca, prin orice mijloace, recurgînd chiar şi la şantaj, ameninţări şi promisiuni generoase, să determine Japonia în direcţia unei orientări agresive spre nord-vest. Principala ţintă a expansiunii japoneze trebuia să fie reprezentată de Rusia Sovietică, şi nu de ţările din sud.

În ciuda dorinţei Berlinului, şi cu toată energia furioasă demonstrată de Herffer, misiunea lui se prelungi luni de-a rîndul. Prinţul Konoye se dovedi a fi un om de neînduplecat. Mai mult de-atît, primul-ministru japonez era dotat cu o bună memorie. Nu uitase în cîte rînduri îi minţise Hitler pe prietenii săi cu feţe galbene, atunci cînd interesele Germaniei se loveau de interesele Ţării Soarelui Răsare. China era întotdeauna mărul discordiei între imperiu şi Reich. Multe „de ce" i-ar fi putut adresa prinţul Konoye trimisului lui Hitler.

De ce Germania îi furnizează armament lui Cian Kai-Şi ?

De ce sute de instructori germani îi instruiesc pe soldaţii gomindanului, care luptă cu armata japoneză ?

De ce Hitler, în momentul înfrîngerii armatei imperiale, la Halhin-Gol, nu i-a acordat nici un ajutor, măcar simbolic, ba, dimpotrivă, a încheiat cu Moscova un pact de neagresiune ?

Ce pretindea din partea Japoniei cancelarul Reichului, acest domn dezechilibrat, cu meşă pe frunte şi mustăcioară ciudată ? Să se lase atrasă într-un război cu Rusia, pentru a asigura Germaniei dominaţia mondială ?... Dar rănile primite la Halhin-Gol mai sîngerau încă. Japonia pierduse acolo, în răstimp de trei luni de lupte, 660 de

avioane, 200 piese de artilerie și cincizeci de mii de soldați, în vreme ce pierderile sovieto-mongole reprezentau circa zece mii de oameni.

Sintetizînd experiența dobîndită în luptele de la Hasan și Halhin-Gol, Marele Stat Major al Trupelor de Uscat japoneze ajunsese la concluzii triste :

— artileria și trupele blindate de tancuri, care reprezentau baza forței de șoc a trupelor de uscat rusești, depășeau cu mult trupele blindate de tancuri ale armatei japoneze, ca forță de foc și dotare tehnică ;

— Armata Roșie se eliberase de încetineala caracteristică armatei țariste — era capabilă să-și modifice, de la o luptă la alta, tactica operațiilor ;

— trupele sovietice s-au dovedit mai dîrze decît se presupusese, și cu o mai mare capacitate de manevrabilitate ; izbutiseră să-și concentreze tehnica de luptă și rezervele necesare la o distanță de 600 km de cea mai apropiată cale ferată.

Prințul Konoye cunoștea prea bine aceste concluzii...

Războiul din China trăgea targa pe uscat. Își puteau îngădui o nouă campanie, mai înainte de a o termina pe aceasta ? Armata Roșie nu era o adunătură de gomindaniști ! Dacă japonezii au fost siliți să se retragă din Zabaikalia și Primorie, în anul 1922, cînd împotriva lor luptau ostași ai Armatei Roșii prost înarmați, și partizani, cu tunuri de lemn fabricate prin mijloace proprii, atunci ce va fi acum, cînd Armata Specială din Extremul Orient, decorată cu ordinul „Steagul Roșu“, era dotată cu un număr suficient de tancuri, piese de artilerie și avioane ? Nu cumva se gîndește domnul Hitler că, slăbind Japonia printr-un război cu Rusia, își va putea acapara din nou coloniile avute în Oceanul Pacific, care aparținuseră Germaniei, pînă în anul 1914, și odată cu ele și China ?

Toate aceste probleme şi altele similare îl preocupaseră pe premierul Konoye în timpul desfăşurării convorbirilor japono-germane. Totuşi, la sfîrşitul lui septembrie 1940, tratativele s-au încheiat. Prinţul Konoye a fost obligat să ratifice pactul tripartit, al alianţei militare. Japonia recunoştea Germaniei şi Italiei dreptul la crearea unei „noi ordini" în Europa, rezervîndu-şi dreptul de a acţiona în privinţa „sferei de prosperitate reciprocă" din imensul spaţiu al Asiei de est.

Dar, la cîteva zile după încheierea pactului tripartit, Hitler fu cuprins de-o criză de turbare, cînd a aflat despre trădarea aliatului său din Extremul Orient. Nici nu apucase să se usuce tuşul iscăliturii premierului japonez de sub pactul tripartit şi Konoye expediase deja la Moscova o misiune cu propunerea de a se încheia un pact de neagresiune.

Doctorul Herffer nu corespunsese speranţelor. Japonia se îndrepta într-o direcţie de neînţeles, în nici un caz spre nord-vest.

Lăsîndu-se legănat de expresul transsiberian, doctorul Herffer visa laurii care-l aşteptau la Berlin. Habar nu avea că steaua lui apusese şi că numai distanţele ruseşti infinite îl mai apărau de mînia Führerului.

În timp ce la Moscova se purtau tratative în privinţa ratificării pactului sovieto-japonez, imperiul se pregătea de război în Oceanul Pacific. Simultan, însă, obiectivul central al preocupărilor Marelui Stat Major al Trupelor de Uscat japoneze era şi sporirea forţelor armatei din Kwantung, de-un milion de oameni, dislocată la graniţele Uniunii Sovietice. Prinţul Konoye, orientînd expansiunea japoneză spre sud, îşi rotea totuşi privirea în direcţia nordului. Marele Stat Major al Armatei Imperiale lucra, cu

succes, la elaborarea planului de purtare a unui război cu Rusia, sub denumirea codificată „Manevrele speciale ale armatei din Kwantung".

5

Într-o dimineață, Yasuziro fu trezit de calmul și tăcerea de pe portavion. În perioada de navigație, se obișnuise într-atît cu zgomotul atenuat al turbinelor navei, cu vibrațiile corpului acesteia și legănările ei ușoare, provocate de hula oceanului, încît se dezvățase să doarmă fără ele. Pilotul se îmbrăcă și urcă pe punte.

„Akagi" se afla în rada unei insule necunoscute și primea carburant de la un tanc petrolier tras alături. „Ce punct o fi și ăsta, unde ne aflăm ?" Yasuziro privi împrejur. Prin pîcla dinaintea ivirii zorilor, putu distinge siluetele difuze a patru portavioane.

Șuieră printre dinți, exprimîndu-și astfel gradul maxim de uimire. Pentru prima oară, locotenentul vedea o asemenea concentrare de portavioane.

Soarele ce se ridicase topi pîcla și navele deveniră vizibile de-a binelea. Marinarii cu experiență recunoscură în portavioanele învecinate navale „Kaga", „Zukaku" și ultimul tip de portavioane construite „Hiryu" și „Soryu". Spre sfîrșitul celei de-a doua zile, în radă apărură oaspeți noi, portavioanele „Shokaku", „Riuzyo" și „Riuhyu". Răspunsul la întrebarea ce-i interesa pe toți, „De ce ne-au adunat aici ?", au avut posibilitatea să-l afle ceva mai tîrziu. Nici unul dintre piloți nu reușise să viziteze țărmul misterioasei insule Sioku, lîngă care se adunaseră toate forțele purtătoare de avioane ale flotei japoneze.

Insula arăta pustie și nelocuită. Yasuziro nu avea de unde să știe că populația autohtonă fusese evacuată și pe insulă fusese creat un imens poligon. În laguna cu apă de

mică adîncime se construiseră cheiuri false, unde rugineau corpurile unor nave scoase din dotare. Pe niște platforme ce voiau să reprezinte aerodromuri, se înșiruiau în rînduri drepte machete de avioane, iar pantele dîmbului ce dădeau în lagună fuseseră presărate cu baterii de tunuri antiaeriene, lucrate din lemn și țevi metalice.

În apele ce scăldau insula Sioku, piloții au rămas mai mult timp. Și abia aici înțelese Yasuziro ce înseamnă pregătirea de luptă. În comparație cu ceea ce se petrecea acum, nici chiar „supliciul sideral" nu mai părea atît de îngrozitor.

De pe portavioanele ce manevrau în jurul insulei Sioku, la o distanță de o sută — o sută cincizeci de mile, se înălțau zeci și sute de avioane. Se adunau în stoluri imense și executau lovituri concentrate asupra țintelor-vas, aflate lîngă dane, și a obiectivelor dispuse pe țărm. Acum, Yasuziro, Kyenzi Takasi și alți piloți, care zburau pe Y-97, își însușeau temeinic practica torpilării vaselor staționate în bazinul portuar. Apa de mică adîncime din lagună nu permitea aruncarea torpilelor de la mari înălțimi, deoarece, străpungînd pînă în străfunduri solul, rămîneau îngropate acolo. De aceea, modalitatea de torpilare trebuia să fie „la vîrful catargului", adică de la o altitudine egală cu înălțimea catargelor de pe vase. Pentru a se reduce cufundarea torpilelor, li se montaseră niște stabilizatoare suplimentare din lemn, ceea ce îngăduia să fie aruncate la o adîncime de șapte, opt metri.

Zi de zi, deasupra insulei Sioku persista vuietul sutelor de motoare de avion. Iar pămîntul se cutremura sub loviturile bombelor. Peste „construcțiile portuare" fumul se involbura în trîmbe și pămîntul zbura hăcuit. Bordurile țintelor-vas răsunau de bărăbănitul loviturilor pe care le executau torpilele-oarbe, desprinzînd bucăți întregi de tablă ruginită. Din cînd în cînd, concertul acesta diabolic

lăsa să se audă rafalele stridente ale tunurilor de bord și ale mitralierelor ațintite asupra machetelor care completau „locul de staționare a avioanelor".

Totul era întocmai ca într-un autentic război. Chiar și victime, dealtminteri, nu puține. Rar se întîmpla o zi fără accidente și catastrofe.

6

22 iunie a devenit, pentru Yasuziro, o zi memorabilă. De dimineață, s-a comunicat ordinul pe divizia portavioanelor. Locotenentul Yasuziro Hattori era numit comandant al unei patrule de avioane torpiloare al cărei șef murise în ajun, agățîndu-se de catargul țintei-vas, pe cînd se redresa din picaj la o înălțime prea mică.

După adunare, Morimoto îl chemă la el.

— Felicitări, locotenente, pentru avansarea în funcție ! Atît de repede, în mai puțin de-un an, nimeni n-a ajuns în fruntea unei formații de trei avioane torpiloare. Fii mîndru și demn de-această onoare. Morimoto surîse abia sesizabil. E timpul să-ți schimbi indicativul. Începînd de astăzi, nu mai ești Toranoko, ci un adevărat Tora — Tigru.

— Mulțumesc, syensei — învățătorule ! Niciodată n-am să mă pot achita față de dumneavoastră, pentru tot ce mi-ați dat. Yasuziro se înclină într-o plecăciune din cele mai respectuoase, cu care de obicei sînt salutați oamenii cei mai stimați și drapelele de stat.

— Nu-i nimic, Tora, ai să te achiți, cînd vom coborî la țărm. Sper că n-ai uitat unde se află „Zinryei" ?

...Soarele se rostogolea spre apus, absorbind fusele orare. Revărsarea zorilor se apropia de Europa. Ziua se pregătea să ia locul nopții, a acelei nopți pe care 190 de divizii nemțești și echipajele a 4 000 de avioane au petrecut-o fără pic de somn, așteptînd semnalul. Grănicerii ruși,

simţind că ceva nu-i în regulă, de-aşijderea n-au închis nici ei ochii, strîngînd puştile în mînă...

Înapoindu-se din cel de-al treilea zbor de lansare de torpile, Yasuziro află noutatea transmisă de posturile de radio : „Marele aliat din apus", cum era denumită Germania de presa oficială japoneză, atacase Rusia, trecînd graniţele acesteia.

— Curînd va veni şi vremea noastră, syensei, rosti cu glas ferm Yasuziro, înclinîndu-se în faţa lui Morimoto, ce se apropiase de el. Şi ne pregătesc binişor, pentru ceasul acesta binecuvîntat.

— O, văd că domnul Tigru e plin de înverşunare şi pasiune de-a lupta, zîmbi trist Morimoto, trecîndu-şi mîna peste chipul ars de soare. Deh, i s-a făcut şi lui dor să aibă o ureche sfîrtecată şi părul de pe mutră pîrjolit ?...

Ultima ştire, despre războiul Germaniei cu Rusia, era comentată nu numai în mediul ofiţeresc. Înspre avionul cu care sosise Yasuziro, răzbătu o discuţie în şoaptă între marinari : „Şi cum rămîne cu pactul ? Asta-i curată mîrşăvie !"

Yasuziro privi în preajmă-i. „Cine vorbise ? Despre ce anume ? Oare nu despre atacul aliatului asupra Rusiei Roşii ?" Mecanicii se ocupau de corzile aerofinişurilor. Unul din ei, nu chiar aşa de tînăr, stătea ca un ţăran în mijlocul cîmpului de orez. Yasuziro avu impresia că acesta rostise cuvintele rebele.

— Ai spus ceva, adineauri ?

Omul ridică privirea. Chipul grosolan, de ţăran, îi era pîrjolit de soare şi tăbăcit de vînt. Fruntea, brăzdată de cute adînci, domina nişte ochi cu priviri tinere şi vioaie. Făcînd o plecăciune, marinarul luă apoi poziţia de drepţi :

— Nicidecum, domnule locotenent. Vi s-a părut.

Yasuziro crezu : nu era de mirare să se fi înşelat —

turbinele portavionului vuiau, iar vîntul şuiera printre întinzătoarele antenelor.

7

— Executăm defalcarea! transmise Fuchida, capul de formaţie al valului de şoc. Şi grupul lui Morimoto, alcătuit din nouă aparate, se desprinse din formaţie, pornind în jos. Yasuziro, de teamă să nu depăşească patrula capului de formaţie, reduse gazul aproape complet. Acum, grupul lor cobora brusc, îndreptînd botul avioanelor spre albastrul oceanului. Cele trei aparate comandate de Yasuziro zburau în urmă, mai în dreapta patrulei lui Morimoto, iar în stînga, pe aceeaşi linie, plutea formaţia avioanelor torpiloare a lui Kyenzi Takasi. Sub fuselajele aparatelor, torpilele proaspăt vopsite împrăştiau sclipiri impresionante. După aspectul exterior, nu se deosebeau de cele de luptă.

Păstrîndu-şi locul în rîndurile strînse ale formaţiei, Yasuziro trăgea cu un ochi la altimetru. Nu pentru că n-ar fi avut încredere în capul formaţiei — Morimoto era pentru ei Dumnezeu — însă îi era pur şi simplu silă să se prăbuşească după avionul călăuză, fără să aibă idee de înlţimea reală de zbor. Pe suprafaţa calmă a oceanului, ochiul nu are nici un reper ca să poată aprecia distanţa pînă la apă. Hula uşoară complica situaţia — era imposibil să-ţi dai seama dacă sînt o sută de metri pînă la suprafaţă, ori o mie.

Cînd, înaintea lor, prin pîcla subţire, se iviră contururile uscatului, aparatele detaşamentului zburau chiar deasupra apei, gata să atingă măruntele valuri cu cîrligele dispozitivelor de frînare. Ochiul experimentat al lui Morimoto identifică rapid intrarea în golful Sioku. Acum, corectîndu-şi puţin direcţia, avioanele torpiloare se avîntau spre ţintele-vase ancorate lîngă dane. Yasuziro îşi aruncă o privire asupra cronometrului de la bordul avionului.

— Zburăm exact după orar, îi interceptă privirea navigatorul Suzuki.

„Dar ce fac acum avioanele de picaj ?“ se gîndi Yasuziro, cercetînd emisfera anterioară. Cerul de deasupra detașamentului lui Morimoto era pustiu, iar pe țărm, dincolo de dane, se înălțau trîmbe întunecate de fum și praf.

Totul decurgea conform planului, cu strictețe. Avioanele de picaj își aruncaseră încărcătura de bombe și, peste puțin timp, vor elibera spațiul aerian de deasupra poligonului. Acum se va putea acționa corespunzător destinației avionului Mitsubishi, fără teama vreunei ciocniri cu aparatele altor formații.

— Atacăm ! răsună prin radio vocea impasibilă a lui Morimoto.

„Oare nici acum nu simte emoția palpitantă a atacului cu torpile ?“ gîndea nedumerit Yasuziro.

Patrulele detașamentului se împrăștiară pe direcția de luptă. Grupul lui Morimoto, din trei aparate, atacă o țintă-crucișător, iar patrulele lui Yasuziro și Kyenzi Takasi își expediară calupii torpilelor asupra distrugătoarelor aflate în stînga și în dreapta crucișătorului.

De data aceasta, Yasuziro putea fi mulțumit. De pe poligon se transmise că distrugătorul torpilat de ei fusese nimerit de trei torpile. „Iată cum trebuie operat !“ triumfă el. Cele trei luni de înnebunitoare eforturi de zbor nu trecuseră în zadar pentru el și celelalte echipaje.

Abia acum, cînd cea mai complicată componentă a misiunii de zbor fusese îndeplinită, Yasuziro simți că-l părăsise sentimentul de stîngăcie și încordarea. Acestea îl cuprinseseră după ce decolase, și-l stăpîniseră tot timpul cît aparatele zburau în formații strînse, înghesuite de alte formații ale valului de șoc, cînd se avîntaseră deasupra oceanului în zbor razant, iar navigatorul Suzuki, privind la

ţintă, îl obligase să-şi modifice direcţia cu cîteva grade, cînd la stînga, cînd la dreapta.

Ajungînd din urmă patrula lui Morimoto, îşi ocupă locul în formaţie şi, răsucindu-se niţel în scaun, luă o poziţie să-i permită a-şi mai uşura din sarcina spatelui obosit. Acum urma să aibă loc apuntarea, însă Yasuziro considera că şi-o însuşise destul de bine, chiar şi în condiţii de noapte.

Portavioanele, vopsite în gri-albăstrui, se estompau în pîclă, în schimb, dîrele de spumă, ce rămîneau în urma lor, erau vizibile de la o distanţă de mai multe mile. Aşteptîndu-şi rîndul pentru apuntare, Yasuziro efectuă cîteva tururi.

— E timpul să coborîm, transmise Suzuki, cînd executară virajul calculat pentru apuntarea pe portavionul „Akagi".

— Oare nu-i prea devreme ? spuse, neîncrezător, Yasuziro. Pînă la „Akagi" mai sînt încă zece mile bune.

— Şase şi jumătate — preciză Suzuki.

Yasuziro diminuă virajele.

— Sîntem deasupra glisadei de coborîre, îl preveni navigatorul.

— Normal, nu-i pentru prima oară, i-o tăie scurt Yasuziro, împingînd manşa dinspre sine.

Acum îşi dădea seama şi singur că zburau mai sus. Acelaşi lucru i se transmise şi de pe portavion. Accelerînd viteza de coborîre, lui Yasuziro îi fu distrasă atenţia cam vreun minut. Zburînd pe lîngă „Hiryu", observase o trîmbă de fum pe puntea acestuia.

— Iarăşi am impresia că a mai căzut cineva, îi spuse lui Suzuki, arătînd spre „Hiryu".

— Ajută-ne nouă, îndurătoare Kannon ! exclamă navigatorul, şi imediat glasul îi fu acoperit de ordinul transmis de portavion :

— Luați înălțime ! Nu coborîți !

Venindu-și în fire, Yasuziro împinse maneta de gaze și trase manșa spre el. Avionul torpilor, pierzînd din viteză, întrerupse coborîrea în apropiere de nivelul punții portavionului și atinse în mod barbar roțile de pista de apuntare.

Conducătorul zborurilor, care se afla în turnul „insulei", înjură grosolan în microfon. Pe Yasuziro îl trecură sudori reci. Încă nițel, nițel de tot — și-ar fi plecat în vizită la Hoiuro Osada.

După apuntare, echipajele au fost invitate de comandantul detașamentului, la analiza zborului. Căpitan-locotenentul Morimoto și-a exprimat satisfacția pentru rezultatele atacului. Efectuînd o scurtă trecere în revistă a zborului, îi trimise apoi la odihnă pe aviatori. Discutînd însuflețit, aceștia se îndreptară spre sala de dușuri.

— Locotenent Hattori, pe dumneata te rog să mai rămîi. Surîzînd, cu cel mai orbitor zîmbet posibil, Morimoto rosti cu glas calm și insinuant cuvinte ce nu erau destinate unor străini : Venerabile domn Hattori, astăzi am avut fericirea să asist la minunata dumitale apuntare. Dacă ai fi redus gazul nițel mai devreme, atunci firma „Mitsubishi" ar fi fost obligată să construiască un nou avion torpilor, iar părinții dumitale ar fi trebuit să-și spargă capul pentru a cugeta la reproducerea unui nou Yasuziro pe lume. Ce-i cu dumneata, dragul meu Tigru, ce se-ntîmplă ? Ești obosit, ți-e dor de uscat, sau rația de alcool se dovedește insuficientă ?

— Syensei ! Vă făgăduiesc să nu se mai repete așa ceva ! Yasuziro simți că fața și urechile îi fuseseră cuprinse de dogoare. Cînd, fir'-ar al dracului, va scăpa și de obiceiul ăsta idiot de-a roși ? Poftim, dacă poți, și arborează-ți pe chip o mască impasibilă !

Morimoto, țăcănind din tabacheră, se-ntoarse să-și aprindă țigara, ferindu-se de vînt, ca să-i dea astfel timp subalternului să-și revină din emoție.

— Dacă-i să-ți spun adevărul, Yasuziro-san, păi să știi că pe mine de multă vreme mă trage la țărm. E timpul să te distrezi nițel și să fii izbăvit de dorințele acestea neghioabe ce-ți stînjenesc munca. Și-ți reamintesc, Tora, îmi ești dator cu-o cină la „Zinryei" : nu ți-ai sărbătorit încă avansarea în funcție.

— Ah, syensei ! Numai de ne-am vedea odată la Yokohama...

Morimoto schimbă subiectul discuției. Îngîndurarea i se așternuse pe față.

— Ia te uită, Yasuziro-san, ce splendid apus e astăzi ! Marea asta, de culoarea aurului roșu, și norii sidefii... Aceeași nuanță, pe care o are acum cerul la orizont, o avea cîndva și obiul * fetei, desfăcut, pentru întîia oară de mine.

De pe „Hiryu", care naviga pe-o direcție paralelă, decolă un bombardier Y-99. Abia trecuse la zbor în urcare, cînd răsună un bubuit puternic. Din motorul stîng izbucni o pălălaie de flăcări, iar aripa îi fu cuprinsă de incendiu. Y-99 se prăbuși și explodă chiar deasupra apei. Din norul negru de fum, porniră să curgă sfărîmăturile aparatului. Portavionul, fără să-și reducă viteza, depăși locul catastrofei, prinzînd cu catargul pata murdară a norului suspendat deasupra oceanului.

Yasuziro închise ochii, plecîndu-și capul. Umerii obrajilor îi zvîcniră.

— Învățătorule, fiți mărinimos și spuneți-mi, de ce se-ntîmplă atît de des așa ceva ? La fiece decolare, îmi aștept rîndul.

---

* Cordon lat, colorat, la un chimono ; se leagă la spate într-un nod complicat.

Morimoto, care urmărise dezintegrarea bombardierului, nici nu clipise din ochi. Se petrecu cu el o metamorfoză subită : dintr-un sentimental admirator al frumuseţii, se transformă într-un mentor feroce şi împietrit :

— Să-ţi fie ruşine, Tora ! Asemenea cuvinte nu-s de dumneata. Căci tigrii nu sînt crocodili şi niciodată nu plîng asupra victimelor. Şi-apoi, ţine minte, locotenente : există o categorie de oameni — veşnic lipsiţi de noroc. Pot fi şi curajoşi şi abili. Însă deasupra lor planează umbra nenorocului. Neşansa îi însoţeşte permanent. Ursita rea îi urmăreşte. Sînt născuţi sub o zodie nefastă. Cu astfel de oameni nu face să porneşti la drum greu. Aduc şi altora nenorocire. Nu-mi plac oamenii de teapa asta. Sărmanul Hoiuro, făcea parte dintre ei. Iar prin ciurul acesta — Morimoto arătă cu un gest larg portavioanele luminate pentru marş — se va cerne tot ce-i întîmplător. La luptă vor merge numai aleşii, însemnaţi cu pecetea unui destin fericit. Şi ne vor aduce victoria, deşi mulţi dintre ei nu se vor mai întoarce acasă.

8

Incepu cea de-a patra lună, de cînd „Akagi“ era în navigaţie. Uneori, lui Yasuziro i se părea că toată omenirea s-a rătăcit undeva, în univers, iar în realitatea înconjurătoare existau numai nave, avioane şi moartea care îi vizita zilnic. Din cînd în cînd, din lumea aceea ireală şi minunată, de basm, soseau transportoare şi tancuri petroliere, care-i aprovizionau cu rezervele necesare.

Se părea că vremea se oprise în loc, dar totul decurgea conform ordinii stabilite, odată pentru totdeauna. Dimineţile, de dincolo de orizont se rostogolea soarele dogorîtor — acesta era semnalul de declanşare a zborurilor de ziuă, ce continuau pînă la asfinţit. Apoi, avea loc schimbarea decorului. Din ocean se ivea piroga cu vîrf ascuţit a lunii, sau

se aşternea şalul negru, de catifea, al nopţii tropicale, împodobit cu stele. Atunci intrau la zboruri cei de noapte. Toate aceste zile şi nopţi purtau pecetea a ceva sinistru şi deprimau în permanenţă starea psihică a oamenilor. Viaţa era îmbibată pe de-a-ntregul de mirosul benzinei de avion arse şi de mirodeniile ce fumegau în faţa altarelor de pe nave, întru cinstirea ostaşilor căzuţi. Avioanele se prăbuşeau din cer, ca nişte meteoriţi. De regulă, echipajele piereau la fundul apei, laolaltă cu aparatele.

Piloţii, care printr-o minune scăpaseră de la pieire, erau în culmea fericirii şi se odihneau după zboruri. Rămaşi fără avioane, se ridicau în aer numai de la caz la caz, pentru menţinerea reflexelor de zbor.

Coborînd la micul dejun, Yasuziro se ciocni în uşa salonului ofiţerilor cu unul din „norocoşii" aceştia şi îşi pierdu definitiv buna dispoziţie. Credea în prevestirile rele — iar întîlnirea cu „înecatul" nu făgăduia nimic bun.

Yasuziro făcu un schimb rece de plecăciuni, după care se grăbi să-şi ia micul dejun.

În dimineaţa aceea, salonul ofiţerilor nu mai era deloc atît de zgomotos ca la începutul croazierei. Pe atunci, băieţii nu se plîngeau de lipsa poftei de mîncare, consumau cu plăcere tot ce li se servea. Acum însă, şedeau posomorîţi, tăcuţi, mestecînd parcă în silă. Multe din locurile de la mese erau goale. Amprenta extenuării era aşternută pe chipul piloţilor. Munca intensă de peste vară îi epuizase, le pustiise sufletul şi trupul, iar frecventele accidente le frînseseră voinţa. Marea majoritate suferea de dispariţia poftei de mîncare. Somnul devenise neliniştit, plin de coşmaruri. Avioanele ce se prăbuşiseră în timpul zilei erau visate noaptea, determinîndu-i să tresară, să scrîşnească din dinţi, sau chiar să ţipe.

Morimoto privi la faţa trasă a lui Yasuziro şi, parcă citindu-i gîndurile, spuse cu jumătate de glas :

— Straşnic s-au mai rărit rîndurile noastre. Dacă va merge tot aşa, în continuare, atunci, Tigrule, peste vreo şase luni, vom mînca numai noi amîndoi în salonul ăsta.

— Sînteţi atît de sigur de nemurirea noastră, învăţătorule ? Eu însă mă cam îndoiesc : noi toţi trăim sub ochiul unui singur Dumnezeu... Cui îi trebuiesc asemenea zboruri demenţiale ?

— Nu pleca nasul, nobilă fiară ! Am credinţa că, în cartea ursitei, ne stă scris să murim de moartea noastră şi încă la adînci bătrîneţi.

— Dar cine va mai preamări în lupte imperiul nostru, dacă toţi piloţii se vor îneca lîngă blestemata asta de insulă ?

Morimoto, umplîndu-şi gura cu orez, nu răspunse nimic.

Iar a doua zi, venind la masa de prînz, Yasuziro observă că salonul ofiţerilor era plin de aviatori noi. Odată cu completarea efectivului, sosiseră şi avioane nouţe, umplînd hangarele ce se goliseră pe jumătate pînă la dotarea prevăzută.

Se terminase cu viaţa voioasă a piloţilor care suferiseră accidente. Grijile lui Yasuziro şi Morimoto sporiră : trebuiau să-i introducă pe boboci în formaţie, să facă din „materia brută" luptători iscusiţi ai văzduhului.

Şi iarăşi vuiau motoarele şi iarăşi, aproape în fiece zi, unul sau două echipaje se scufundau în ocean, sau explodau lîngă ţintele de pe insula Sioku.

„Totuşi ar fi putut fi şi altfel, dacă n-ar fi existat graba asta afurisită, reflecta Yasuziro asupra cauzelor frecventelor accidente de zbor. Cîţi flăcăi au căzut în apele oceanului numai din pricina instruirii insuficiente, a zăpăcelii, a inexistentei experienţe necesare ! Dar şi avioanele — parcă li se pot verifica şi înlătura defectele într-o atare lipsă de timp ? Încotro ne zoresc în halul ăsta ? De ce nu ţin seama de nimic ! ?"

Însă întrebărilor ce se iviseră, Yasuziro nu fu în stare să le găsească un răspuns nici din partea lui Morimoto, mentorul său.

Se împliniseră mai mult de cinci luni de cînd portavioanele călcau apele insulei Sioku — devenite mormînt pentru echipajele a trei sute de avioane. Cifra de mai sus reprezenta aproape jumătate din întreg parcul de aparate al aviației japoneze ambarcate. Frecvența crescută a accidentelor nu făcea să scadă intensitatea zborurilor. Ca regulă de bun comportament, se lua în considerare atitudinea indiferentă față de moartea colegilor. Comandamentul marii unități de portavioane dădea impresia că era stăpînit de o unică dorință — să șteargă cît mai repede de pe fața pămîntului nenorocita asta de insulă, Sioku. Simțindu-se condamnați la pieire, piloții plecau în văzduh cuprinși de o stupidă și fanatică supunere. Zborurile se succedau cu regularitate. Bombele explodau, calupurile torpilelor bubuiau, spulberînd bordurile mîncate de rugină ale țintelor-vas.

În octombrie, la Sioku sosi Comandantul-șef al flotei reunite a Japoniei, amiralul Yamamoto. Comentînd știrea, Morimoto declarase :

— Excelența sa n-a venit degeaba !

Yasuziro, care cunoștea bine biografia amiralului, gîndea la fel.

...Isoroku Yamamoto, fost student al universității din Harvard, era creatorul aviației maritime militare a Japoniei. Mulțumită strădaniilor sale și preocupării neobosite depuse de el, Japonia avea, încă din 1927, patru portavioane. După conferința navală de la Londra, cînd delegația condusă de Yamamoto respinsese raportul de 3 la 5 în favoarea flotelor S.U.A. și ale Angliei, Yamamoto devenise erou național. Și iată că amiralul Yamamoto, fostul

atașat militar naval în S.U.A. și mare cunoscător al flotei americane, era aici, la Sioku.

Amiralul, din adăpostul betonat, urmărise cu atenție valurile de bombardiere, avioane torpiloare și de vînătoare, care făceau praf țintele renovate cu prilejul sosirii înaltului oaspete. Încîntat de impresionanta desfășurare de forțe, Yamamoto apreciase :

— Consider că aviația ambarcată este pe deplin pregătită pentru caz de război. Permit înapoierea portavioanelor în apele metropolei.

Bucuria marinarilor, că se întorceau acasă, fusese atît de mare, încît pe fondul acesteia trecuse neobservată pierderea a două bombardiere Y—99, majorîndu-se cifra catastrofelor la trei sute două aparate.

Nu s-au constatat asemenea pierderi în aviație nici ulterior, chiar în toiul celor mai înfierbîntate bătălii din Oceanul Pacific.

Înainte de a zbura în Japonia, amiralul Yamamoto, efectuînd o inspecție a forțelor ce-i fuseseră încredințate, a fost și pe „Akagi". Efectivul portavionului, aliniat pe puntea superioară, l-a întîmpinat cu puternice strigăte de „Banzai". Isoroku Yamamoto nu arăta bătrîn. Era un bărbat vînjos, ordonat și vioi. Primind raportul comandantului de pe „Akagi", amiralul a salutat ducînd trei degete la cozoroc, mîna fiindu-i mutilată de schijele unui obuz rusesc, în timpul bătăliei de la Tsushima. Figura lui, cu pomeți ieșiți în afară, cu sprîncene negre și groase, purta înscrisă expresia unei voințe de fier și a neînduplecării. Era chipul unui ostaș pe care niciodată nu apăruse zîmbetul. Amiralul a rostit o scurtă cuvîntare, și a dat de înțeles că Japonia se afla în pragul unor bătălii decisive.

Sosit în suita amiralului Yamamoto, contraamiralul Minobi, prieten apropiat și tovarăș de idei al comandantului, s-a arătat și mai deschis. Într-un cerc restrîns de ofi-

ţeri superiori de pe „Akagi" a spus că poligonul insulei Sioku, pe care l-au atacat cu atîta dîrzenie, era o copie fidelă a Pearl-Harborului — baza principală a flotei S.U.A. din Pacific — amplasată pe insula Oahu, din arhipelagul Hawaii.

În ziua următoare, un hidroavion cvadrimotor cu cocă i-a transportat pe amiral şi suita sa la Tokyo. Iar după ei, au virat în direcţia metropolei etravele portavioanelor. Insula Sioku, făcută harcea-parcea şi pîrjolită, întocmai ca un vis urît, dispăru dincolo de pupa.

Capitolul III

1

La mijlocul lui octombrie 1941, „Akagi" şi „Kaga", reunite în Divizia întîi de portavioane, sosiră la Yokosuka.

Yasuziro Hattori, plin de aşteptări îmbucurătoare, privea cu plăcere la petele murdare de mîl care pluteau la suprafaţa apei sub nările portavioanelor. Mîlul fusese scos de pe fundul micului golf de greoaiele ancore. Ceea ce reprezintă pentru un marinar locul de ancorare, numai marinarii hoinari sînt în stare să înţeleagă, cei care au suferit o lungă despărţire de ţărm. Iar staţionarea aceasta era una deosebită : făgăduia nu numai odihna după activitatea încordată de zbor, dar şi o permisie de două săptămîni, oferită lui Yasuziro de comandantul grupului de aviaţie. În răstimpul unei jumătăţi de an de navigaţie, tînărul ofiţer, lipsit de posibilitatea coborîrii la ţărm, strînsese o sumă apreciabilă. Pilotul îşi putea îngădui să petreacă permisia pe picior mare, fără a-şi refuza nimic. Către amiază, terminînd cu toate formalităţile legate de întocmirea actelor pentru permisie, Yasuziro coborî la ţărm, îmbătat de uitatul sentiment al libertăţii.

Pămîntul, după care tînjise în lungile luni de navigaţie, îl întîmpină cu podoaba sărbătorească a toamnei : cu frunzele roşii ale arţarului, cu viile culori ale crizantemelor şi cu ultramarinul bolţii cerului pe fondul căruia sclipea conul înzăpezit al vulcanului Fuji Yama. În sufletul lui Yasuziro, răsunară ca o muzică versurile lui Sugavara :

„Crizantemele acelea, albe, care, acolo,
Legănate-n depărtare, de briza marină,
Par mereu ochilor,
Într-o zi de toamnă,
Un val izbindu-se de ţărm, iar nu flori."

Într-un sfert de ceas, trenuleţul electric îl duse pe pilot la Tokyo. După ce ieşi de sub bolţile de cărămidă ale uriaşei gări, construită în stilul „renaissance", european, Yasuziro se afundă în vălmăşagul de mai multe milioane ale oraşului.

Omul cu veloricşa, un bărbat slab şi ridat, apăsă energic pe pedale, avînd în vedere că i se oferea posibilitatea să-şi cîştige masa de prînz. Locotenentul îi ceru să-l ducă în „Cartierul de argint" — Ginzu, unde, uneori, îşi găsea adăpost într-un mic hotel, aparţinînd doamnei Kabayasi. Revăzîndu-şi vechiul client, doamna Kabayasi, în pofida vîrstei apreciabile, se aşeză în genunchi şi aproape îi cîntă curtenitorul „O-kayerinasai !" („Bine aţi venit !"). Adresîndu-i cîteva întrebări cu privire la sănătatea sa şi la cea a părinţilor, hoteliera îi înmînă cheia camerii, pe care se afla înscrisă ideograma „Luna".

Lepădîndu-şi încălţările, tînărul se schimbă într-un chimono vişiniu, din mătase grea şi, poruncind să i se calce uniforma, se duse în baie. Yasuziro nu se grăbea nicăieri. Şi un ceas întreg se desfătă în camera de baie ce avea pereţii acoperiţi cu faianţă neagră. Deocamdată,

nu-și făcuse planuri precise. Însă mai de mult luase hotărîrea să-și înceapă permisia prin căutarea micuței sale vecine de la Hiroshima, Tiyeko Morisawa, care studia științele medicale la o universitate particulară.

Împrospătat de baie, se întoarse în odaie și se întinse pe o rogojină vernil-aurie, un tatami, și care răspîndea o aromă abia perceptibilă de iarbă uscată. În carnețelul de notițe, găsi numărul de telefon al lui Tiyeko.

Ea îi plăcuse lui Yasuziro încă din copilărie și, cu toate că nu se putea spune că erau logodiți oficial, amîndoi știau că această problemă era de mult hotărîtă de părinții lor.

Tiyeko locuia într-o pensiune pe strada Kanga, în blocul de deasupra magazinului universal. Yasuziro cunoștea blocul, deși nu fusese niciodată în el. Conform normelor moralei japoneze, logodnicul nu trebuia să se întîlnească pînă la nuntă cu viitoarea mireasă. Dar, avînd în vedere că încă nu erau logodiți, lui Yasuziro i-ar fi plăcut să se vadă cu prietena sa. Formă de cîteva ori numărul, pînă îi răspunse un glas femeiesc oarecare, care-i prezentă mii de scuze pentru că întîrziase să ridice receptorul, și îl informă că Tiyeko plecase la Hiroșhima cu două zile în urmă, chemată printr-o telegramă, deoarece maică-sa era bolnavă.

Toate castelele din Spania i se prăbușiră. Trebuia să ia o hotărîre, și anume cum să-și petreacă seara aceasta. Stînd întins pe tatami, își vîrî mîinile sub cap și, așteptînd să i se aducă de la călcat uniforma, porni să admire reproducerile din seria „O sută de înfățișări ale lui Fuji Yama", de Hokusai, ce erau agățate pe pereți.

Se auzi un ciocănit discret, și în ușă se ivi o servitoare drăgălașă, cu vestonul lui de locotenent pe mîinile întinse. Cu o plecăciune elegantă i-l înmînă posesorului și, îmbujorîndu-se sub privirea insistentă a lui Yasuziro, țîșni afară din odaie.

Faptul acesta, neimportant în sine — apariţia în odaia lui a unei femei tinere şi plăcute — îl tulbură. Era şi firesc — nu i se întîmplase niciodată aşa ceva, în cele şase luni de navigaţie. Noaptea, numai luna curioasă îşi arunca privirile în cabina lui. Yasuziro simţi nevoia de a se afla într-un anturaj mai vesel. Dracul s-o ia de treabă ! De cîtă vreme nu mai auzise sunetul strunelor de syamisyen şi melodiile gingaşe ce răsunau în căsuţele gheişelor ! De cînd nu mai văzuse mişcările mlădioase şi pline de graţie, precum şi strălucirea ochilor vicleni din dosul evantaielor jucăuşe !

Din păcate, nu vor fi împreună cu el vechii tovarăşi de luptă şi participanţi nelipsiţi la chefurile lor de celibatari, Kyenzi Takasi şi Hoiuro Osada. Şi nu va fi nici învăţătorul său, Morimoto, în preajma căruia se simţea ca un ucenic. Doi din ei îşi aşteptau permisiile la bordul portavionului „Akagi", iar Hoiuro şi-a aflat liniştea în fundul oceanului. Pilotul se întristă. Fără voie, îşi aminti versurile :

„Strigătul neaşteptat, plin de jale,
Al păsării fără suflet, din depărtarea toamnei,
Îl ştii tu oare ?" *

Obişnuinţa de a trăi şi de a te afla în societatea ofiţerilor de marină se dovedi destul de puternică. Dar cine stă să tînjească prea mult, atunci cînd ai douăzeci şi unu de ani ? „N-am să-mi irosesc zilele permisiei cu-atîta zgîrcenie acordată", se gîndi Yasuziro.

Îmbrăcîndu-şi repede uniforma, ieşi din casă. Acuma cugeta numai la femei. Tulburat de anticiparea mîngîie-

---

* Simazaki Toson — poet japonez ; a trăit de la sfîrşitul secolului al XIX-lea, pînă în prima jumătate a celui de-al XX-lea.

rilor lor, locotenentul grăbi pasul spre labirintul ulicioarelor din Yosiwara, celebrul cartier al „felinarelor roșii", populat de gheișe și de venalele zeițe ale dragostei.

2

Încă nu se întunecase bine, dar ferestrele majorității caselor erau luminate, iar ușile larg și ospitalier deschise. La ferestre, stăteau și priveau femei sulemenite, îmbrăcate în chimonouri de culori aprinse, cu coafuri neverosimil de complicate.

Yasuziro înainta de-a lungul caselor, examinînd această marfă vie. Multe dintre femei erau chiar drăguțe, însă ofițerul trecea pe lîngă ele în căutarea a ceva deosebit și neobișnuit. După ce parcurse vreo cîteva străzi, se opri în dreptul unei ferestre mari, dincolo de care o tînără, jucîndu-se cu evantaiul, discuta ceva cu un băiețel foarte drăguț — un paj kamura aflat în slujba ei. De îndată observă că atrăsese atenția unui ofițer de marină, însă modestia feminină, care se bucură de-o înaltă prețuire în Japonia, îi interzicea chiar și ei, unei curtezane, să invite bărbați în odaie. Lucrul acesta nu se cuvenea făcut. Pentru cei care ar fi intenționat să intre, ușile erau deschise. „Pesemne este o «taifu»" *, gîndi pilotul. Dar el își putea permite și-o distracție atît de scumpă.

Decis în privința alegerii făcute, Yasuziro păși în odaia tapisată cu mătase aurie. Aici, fu întîmpinat ca un oaspete de vază. Gheișa, care din fragedă tinerețe efectuase o ucenicie specială, cunoștea la perfecție gusturile și pretențiile fiilor lui Yamato **. Nu era cuviincios să-și expună vederii

---

* Gheișă de cea mai înaltă categorie.

** Numele unuia din triburile străvechi, întemeietor al națiunii japoneze.

frumusețea picioarelor, așa cum fac femeile europene, sau să-și ascundă fața sub feregea, ca musulmanele. Știa prea bine că aceste atribute ale frumuseții feminine ocupă un loc infim în ritualul seducerii bărbaților japonezi. Iar pe Yasuziro îl atrăsese nu gingășia chipului puternic fardat și nici trupul bine făcut, dar abia sesizabil sub chimonoul larg, legat cu un obi lat. Privirea lui stăruise asupra gulerului vestmîntului. În timp ce curtezana, înclinată într-o adîncă plecăciune, îngăduia contemplarea gîtului și-a părții superioare a spatelui, prin tăietura adîncă a gulerului chimonoului, pajul oferi șervețele înmuiate în apă fierbinte, pentru împrospătarea feței și a mîinilor.

Gheișa stăpînea excelent arta „yugen" — a elocvenței, fiecare frază pe care o rostea deschizînd spații largi pentru zborul fanteziei. Chiar și tăcerea era un fel de vrajă, care te transporta într-o altă lume, de basm și desfătare.

Yasuziro bău saké și-i ascultă glasul gingaș, ca și ciripitul unei păsări :

„Astăzi, înaintea florilor beau
Fiecare pocal pînă la fund.
Mă amețesc, aflat în culmea fericirii și-a liniștii,
Și număr pocalele de vin..."

Doamna Kabayasi era uimită că nu i se trezise chiriașul pentru micul dejun, ba era gata să piardă și prînzul. Cînd se duse să-l deștepte, acesta o rugă să i se servească susi * și un pocal cu saké.

În timp ce mîncă și bău, Yasuziro decise să plece numaidecît la Hiroshima — orașul copilăriei sale, acolo unde

---

* Chiftelușe din orez, cu sos, învelite în pește crud.

îi locuiau părinții și încotro dispăruse în mare grabă micuța Tiyeko, îngrijorată de boala mamei sale.

Își anunță părinții, printr-o telegramă, de sosirea lui, își strînse bagajul sărăcăcios și își luă rămas bun de la ospitaliera doamnă Kabayasi.

La plecarea din hotel, se întîlni cu tînăra servitoare de-aseară. Acum, nu-i mai produse nici o impresie. Abia dînd ușor din cap, la adînca ei plecăciune, ieși în stradă.

Capitolul IV

1

Cînd Yasuziro deschise ochii, văzu la căpătîiul său o pisicuță de porțelan, care, ridicîndu-și lăbuța, implora binecuvîntarea zeilor asupra stăpînilor ei. Urechea stîngă îi era nițel ciobită — urmare a ștrengăriilor lui din copilărie.

— Bună, Kiska, îi spuse el, apelînd la aceleași cuvinte pe care le rostea cînd era mic. Scoțînd mîna de sub plapumă, mîngîie pisicuța pe cap : amintirea anilor copilăriei îi umplu pieptul de bucurie. De multișor nu mai fusese pe acasă. Aici, nu se schimbase aproape nimic, dar totul devenise mai mic, miniatural. Poate Yasuziro însuși crescuse la proporții neobișnuite. Întorcîndu-se pe spate, înlătură plapuma de mătase cu care-l acoperise, grijulie, maică-sa. Dinspre hibachi * dogorea. Aerul înăbușitor din odaie era plin de efluvii aromate. Pesemne, dincolo de paravanul ce despărțea încăperea, tatăl său ardea lumînări în fața altarului familiei, înălțînd laude preabunei și îndu-

* Tavă pentru jăratec, folosită în loc de sobă pentru încălzitul încăperilor

rătoarei zeițe Kannon, care li-l păstrase nevătămat pe fiul lor mai mic și-l adusese în casa părintească, măcar pentru scurt timp.

Yasuziro se uită la ceas. Era șapte și ceva. „Cam devreme“, gîndi el, și încercă să adoarmă din nou. Capul încă nu i se desmeticise ca lumea, după băuturile alcoolice consumate în ajun. O jumătate de ceas de somn l-ar fi ajutat să-și recapete obișnuita lui stare de prospețime. Dar nu mai izbuti să ațipească. Îi reveneau în minte, cu insistență, amănuntele serii sărbătorești de ieri.

În afară de rubedenii, la festivitatea organizată cu prilejul sosirii băiatului, tatăl îl poftise și pe vechiul prieten Kyosi Morisawa, un negustor bogat, care se ocupa cu comerțul de mătase brută. Kyosi Morisawa avea patru fete, printre care se număra și cea mai mică, fiica lui iubită, Tiyeko. Bătrînul Morisawa fusese mult timp îndurerat de lipsa unor băieți, care să-i continue neamul. „Sacul e mic, dar intră mult în el ; fata-i mică, dar cheltuielile-s uriașe“, îi plăcea lui să repete un vechi proverb japonez. Însă din clipa, de cînd, în casa sa intrase, cu drepturi de fiu, soțul celei de-a doua fiice, care-și luase numele de Morisawa, bătrînul se liniștise, iar după puțin timp uită de-a binelea că fiul acesta nu era din sîngele lui.

Se goliseră cîteva sticle cu etichete de un galben-veninos. După ce sakéul încălzi stomacurile și sufletele celor prezenți, șefii clanurilor Hattori și Morisawa hotărîră să se înrudească. Intenția de a-l căsători pe Yasuziro cu Tiyeko nu era ceva nou, însă acuma se lua o decizie oficială, definitivă și ireversibilă. Pentru asta, nu aveau nevoie de consimțămîntul tinerilor. Veacuri de-a rîndul copiii familiilor japoneze se căsătoriseră la alegerea părinților. Așa se făcea și acum.

Decizia părinților nu-l deprimă cîtuși de puțin pe Yasuziro. Îi făcea plăcere gîndul că avea să se căsătorească,

luînd-o pe Tiyeko. Data nunţii — peste cinci zile (ostaşul nu are timp să tărăgăneze chiar şi cînd e vorba de procedură) — i se păru prea îndepărtată. Yasuziro ar fi dorit mult de tot s-o vadă pe Tiyeko, însă ştia că aşa ceva era imposibil. Nu i-o vor arăta pînă la nuntă, care se decisese să fie celebrată conform vechiului ritual.

„Cum o fi ?" Gîndul acesta nu-i dădea deloc pace locotenentului, deoarece aproape că nu se cunoşteau, deşi în frageda lor copilărie petrecuseră împreună, jucîndu-se pe stradă. Yasuziro era mai mare cu trei ani decît Tiyeko şi întotdeauna se purtase îngăduitor cu fetiţa aceea sprintenă, avînd ochi de ştrengăriţă.

Mai tîrziu, cadetul Yasuziro aflase că Tiyeko studia la Tokyo. Ba chiar intrase şi în posesia numărului ei de telefon şi cercetase unde locuia. Dar nu avusese ocazia să se întîlnească. În primul rînd, îl împiedicau normele buneicuviinţe japoneze, iar, în al doilea rînd, cadetul Yasuziro se obişnuise să-şi petreacă rarele ore de înviorare împreună cu colegi de-ai săi, puşlamale ce se simţeau — ca şi el — mai bine în societatea unor femei mai coapte şi mai accesibile, decît în preajma unei făpturi neprihănite, care purta numele de Tiyeko...

Se auziră nişte paşi uşori şi Yasuziro se trezi din visele lui de tinereţe. Maică-sa aruncă o privire în odaie şi-l pofti la micul dejun. Îmbrăcîndu-şi în grabă un chimono lejer, locotenentul se duse repede în camera de baie. Tatăl său, ca un adevărat japonez, era un conservator înrăit în multe aspecte ale vieţii. Bunăoară, nu fusese de acord să-şi instaleze o cadă în locuinţa sa. Bătrînul prefera să se îmbăieze, după străvechiul obicei japonez, într-o putină mare de lemn, în care apa fierbinte provenea de la un boiler cu gaze, ultracontemporan.

Nimeni nu i se împotrivea capului de familie, deși majoritatea celor ai casei ar fi dorit să-și facă baia într-o cadă obișnuită și nu la putină.

Rîzînd de ciudățeniile lui taică-său, Yasuziro se cufundă pînă la gît în apa fierbinte, în care se mai scăldaseră, pînă atunci, în aceeași zi, părinții și frații săi. Bărbații din familia Hattori se grăbeau să plece la serviciu. Banca „Sumitomo" își deschidea birourile la nouă fix. Directorul era mîndru de ordinea și punctualitatea ce domneau în templul financiar care îi era subordonat și supraveghea, extrem de sever, disciplina salariaților, indiferent de funcția pe care o aveau. De aceea, cînd Yasuziro pătunse în odaie, înviorat de baie, micul dejun era în toi. Bărbații, șezînd pe perini în fața unei măsuțe joase, mîncau sukiyaki de găină. Plecîndu-se înaintea lui taică-său și a fraților și cerîndu-și iertare că întîrziase la micul dejun, Yasuziro își luă bețișoarele pentru mîncare.

În dimineața aceasta era preocupat de gîndul darului de nuntă pe care trebuia să i-l facă lui Tiyeko. După ceai, taică-său își aprinse o țigară și, de parcă ar fi citit gîndurile băiatului mai tînăr, arătă spre un pachețel ce se afla în nișa de sub kakemono — ruloul de hîrtie cu ideograme frumos desenate.

— Cum îți place yui-no * ?

Desfăcînd pachețelul, Yasuziro găsi în el un chimono de brocart, brocart cu desene aurii fantastice, împletite cu dragoni, berze, flori de lotus și crizanteme.

— O ! exclamă el. Dar este un dar princiar ! Îți mulțumesc, dragul, darnicul și mărinimosul meu părinte ! Întotdeauna am să mă rog cerului pentru sănătatea și fericirea dumitale.

---

* Cadou, cu prilejul logodnei

Darul i-a fost trimis logodnicei împreună cu o statuetă de argint. Aceasta reprezenta trei maimuțe, din care una închidea ochii, alta își ținea gura strînsă, iar cealaltă își astupa urechile. Sculptura, glumeață la prima vedere, era, de fapt, simbolul trist al smereniei și supunerii femeii. „Mizaru“ — povățuia o maimuță : închide ochii și nu băga de seamă nimic ; „kikazaru“ — îndemna cealaltă, care-și astupa urechile : nu asculta nimic ; „ivazaru“ — conchidea a treia : închide gura și nu spune nimic. Smerește-te, nu fi geloasă, nu contrazice — iată înțelepciunea, care, de secole, oprima femeia japoneză. Așa a fost cu veacuri în urmă, iar în al cincisprezecelea an al erei Showa nu mai era nevoie să fie modificată ordinea existentă, mai ales datorită faptului că stăpînilor lumii — bărbaților, le convenea o asemenea așezare a lucrurilor. Îi scutea pe bărbații japonezi, invidiați de bărbații altor popoare, să aibă soții arțăgoase, nesupuse și stricate. Iar în familii domnea buna-cuviință. Chiar și cei mai prăpădiți bărbățel erau — în ochii soțiilor și ai membrilor familiei — niște patriarhi, ale căror cuvinte trebuiau socotite literă de lege.

2

În ziua următoare, după înmînarea darului miresei, în casa lui Yasuziro au fost aduse așternutul și zestrea „hanayome“ („floricica“) fiicei care pătrundea în familia Hattori.

Iar apoi, timpul parcă s-a oprit în loc. Logodnicul n-a mai fos în stare să se ocupe de nimic serios. I s-a părut că două zile au dăinuit cît o săptămînă. Și, în sfîrșit, sosi și momentul nunții.

Spre seară, terminaseră cu toate pregătirile, pentru ceremonia căsătoriei. Yasuziro, din ce în ce mai nerăbdător, privea ulița, fumînd al doilea pachet de țigări.

Procesiunea nunții își făcu apariția înainte de apusul soarelui. Mireasa pășea însoțită de pețitori, părinți și

neamuri. În urma tuturor veneau băieţii, purtînd solemn în cutii de lac darurile pentru mire.

Yasuziro nu-şi mai lua ochii de la mireasa ce se apropia. Era încîntătoare, în pofida tristeţii adînci ce o podidise, pricinuită de gîndul că îşi părăseşte, pentru totdeauna, familia şi casa părintească. De ea se îndepărtaseră, de-a pururea, într-un trecut fără de întoarcere, şi universitatea pe care nu apucase să o termine şi întreaga ei viaţă de fecioară. Capul lui Tiyeko era împodobit cu o găteală albă, ce ascundea imaginarele „cornuleţe ale geloziei". Cele cîteva chimonouri îmbrăcate de mireasă se observau unul peste altul. Datorită nenumăratelor veşminte, tînăra părea niţel cam plinuţă şi ceva mai trupeşă, iar încălţările gyota, înalte şi daurite, o făceau să arate mai înaltă şi mai în vîrstă. Găteala lui Tiyeko se încheia printr-un brîu — obi — cusut cu fir de aur, şi legat la spate cu o fundă mare, ce sugera forma unui fluture imens. Gazdele şi oaspeţii se întîmpinară, plecîndu-se adînc, îndelung şi politicos, şi mult timp şi-au urat unii altora fericire şi viaţă lungă.

În sfîrşit, obosiţi de respectul pe care şi-l arătau reciproc, şi-au adus aminte de mire şi i-au prezentat mireasa. Cei doi ani trăiţi în capitală de Tiyeko nu trecuseră degeaba. Lui Yasuziro îi sări imediat în ochi arta ei de a se purta elegant şi degajat. Tiyeko se apropie de el, se plecă adînc şi, ridicîndu-şi faţa uşor fardată cu alb, însă tot copilăros de drăguţă, îl privi ţintă, cu ochii ei negri, niţel migdalaţi, fără să-şi ascundă curiozitatea.

Yasuziro, captivat de frumuseţea miresii sale, zîmbi şi se înclină într-o plecăciune adîncă, rostind fraza clişeu, de secole şlefuită, pe care o adresau logodnicelor lor străbunii de demult :

— Pentru întîia oară sînt privit de ochii tăi graţioşi !

Era adevărat. Copilăria nu intra la socoteală. În faţa lui Yasuziro se afla o fată aproape necunoscută. Toate îi

plăceau la ea: şi glasul melodic şi mersul uşor, aerian, şi trăsăturile ovale, tipice figurii japoneze.

Ceremonia de prezentare a miresii către mire luă sfîrşit şi cortegiul sărbătoresc se îndreptă spre templul shintoist, împiedicîndu-se în pietrişul mărunt aşternut pe drum *. Veniseră „zilele fericite ale toamnei" şi lîngă templu era animaţie. Oprindu-se înaintea toriyului **, bătură cu toţii armonios din palme, invocînd zeii Shinto, şi începură să le facă vînt cu ramuri verzi noilor căsătoriţi.

Oaspeţii, după ce se înapoiară de la templu, fură poftiţi într-o uriaşă încăpere, în care fuseseră aşternute douăzeci şi cinci de tatami, şi din care se scoseseră paravanele despărţitoare. Mesele se frîngeau sub povara nenumăratelor mîncăruri şi a sticlelor cu saké încălzit în vederea festivităţii. Musafirii s-au aşezat la mese, iar lîngă altarul shinto al casei începu ceremonia san-san-kudo. Băieţei şi fetiţe, în vîrstă de şapte ani, umplură pocalele pentru mire şi mireasă. Yasuziro şi Tiyeko sorbiră de trei ori cîte-o înghiţitură de saké, din trei pocale pe care le schimbară între ei, şi îşi jurară unul altuia credinţă.

Apoi porniră să bea şi neamurile şi, tot în acelaşi chip, cîte trei înghiţituri din trei pocale diferite. După asta, copiii care turnaseră sakéul au fost trimişi acasă, nu mai înainte de a li se fi oferit dulciuri. Împreună cu ei plecă şi mireasa, ca să-şi mai dezbrace din nenumăratele-i veşminte ce-i stînjeneau mişcările, şi să se înapoieze în

---

* Drumurile de acces spre templul shintoist sînt acoperite cu pietriş mărunt, în scopul de a aduna gîndurile credincioşilor şi a-i pregăti pentru comunicarea cu divinităţile Shinto.

** Un fel de prăjină pe care dorm găinile. După cum sună legenda, Amaterasu, zeiţa soarelui, care, jignită, se ascunsese într-o peşteră, fusese momită, pentru a ieşi, cu cucurigurile sale, de un cocoş ce stătea cocoţat pe o prăjină.

chimonoul dăruit de mire. Tiyeko reuși, într-un scurt răstimp, să-și aranjeze părul în coafura „marumagiye" pe care o poartă femeile măritate. Singura încălcare a tradiției străvechi — nu-și vopsise dinții cu negru.

Reîntoarcerea miresei a reprezentat, de fapt, semnalul pentru deschiderea sărbătorii. Lumea și-a umplut pocalele și, după ce le-a golit, s-a pus pe mîncat. Tinerii au fost și ei siliți să bea, iar, ca să fie fericiți, să guste komboy — alge înăbușite, care, conform superstițiilor japoneze, aduc mulțumirea în casă.

Cînd oaspeții, îngreunați de vin și mîncăruri, și-au pierdut interesul față de conținutul sticlelor și al platourilor de porțelan, își făcură apariția muzicanții. Răsunară apoi sunete melodioase de koto, biva și flaut. Iar musafirii porniră să intoneze cîntecele lor preferate.

Veselia generală își atinsese punctul culminant și Yasuziro își dădu seama că asistența uitase de tinerii căsătoriți. O chemă, încet, pe Tiyeko, aflată nu departe, lîngă părinți.

Mireasa pricepu, după mișcarea buzelor, ce anume o ruga Yasuziro și, ușurel, se furișă pe ușă. Pe urmele ei purcese și mirele.

Ospățul ținu trei zile, dar tinerii căsătoriți, îmbătați de dragoste, aproape că nu mai observau ce se petrece în preajma lor. Nu mai auzeau nici toasturile, nici sunetele syamisyenurilor, nici cîntecele oaspeților care se chercheliseră bine.

Totul are însă un sfîrșit. Mai întîi s-a terminat cu nunta, iar peste încă patru zile se apropie și încheierea permisiei, care zburase ca un vis. Gîndul că avea să fie timp îndelungat despărțit de Tiyeko îi tortura sufletul lui Yasuziro, dar datoria de ofițer al flotei imperiale îi poruncea să se înapoieze pe portavion.

Sosi și ziua despărțirii. Plecîndu-se adînc în fața părinților și a soției, Yasuziro urcă în vagonul expresului

de Tokyo. Un şuier răguşit anunţă pornirea trenului. O smucitură — şi peronul gării din Hiroshima, cu cei ce-l petrecuseră, pluti în urma aviatorului. Iar în urechi încă mai continua să răsune glasul maică-sii, rugîndu-l să aibă grijă de el, precum și șoaptele lui Tiyeko, făgăduindu-i că avea să-i dăruiască un fiu.

Indiferent faţă de destinele omeneşti, expresul îşi mărea viteza și-l ducea pe Yasuziro cît mai departe, tot mai departe de cei pe care îi iubea şi care-l iubeau.

Capitolul V

1

Săltînd pe creasta valului, Charles Mallory îşi roti privirile. Plaja era atît de departe, încît nu era în stare să-i distingă pe cei aflaţi pe ea. Se gîndi : „Te pomeneşti c-a sosit timpul să mă întorc". Dar comandantul său, Robert Harris, menţinîndu-se pe planșă, continua să plutească înspre partea deschisă a oceanului. Charles îl întrebă cu o falsă însufleţire :

— Ei, Bob, încă nu se vede Fuji Yama ?

Capul în cască albastră se răsuci spre el.

— Acuș ne-ntoarcem... Să așteptăm un val mai mare.

După cîteva minute, se apropie un val uriaş, cu creastă albă și înspumată.

— Haidem ! strigă Robert.

Pregătind planşele, se avîntară cu faţa spre mal, aşteptînd apropierea celui de „al nouălea val". Acesta se ivi lîngă ei, parcă furișîndu-se, clocotind abia auzit, cu spume pe coamă. Înșfăcată de val, planșa fu cît pe ce să-i fie smulsă din mîini lui Charles. Abil, el izbuti să se suie pe ea şi, legănîndu-se, porni în zbor către plajă. Nu

prea departe, Robert, întocmi ca un schior de munte pe-o pîrtie de slalom, luneca, odată cu valul, pe planșă.

— Oho-ho-ho ! strigă Charles, cuprins de-un entuziasm frenetic.

— Formidabil ! îi răspunse Bob Harris. Păcat, numai, că țărmul se-apropie prea repede.

Într-adevăr, ajungeau la țărm mult mai curînd decît se depărtaseră, atunci cînd plutiseră spre larg. De pe acum se auzea vuietul spargerii valurilor de mal. Cînd fură lîngă coastă, cei doi prieteni avură posibilitatea să aprecieze ce monstru încălecaseră. Era realmente un „al nouălea val" — un gigant printre celelalte valuri, care năvăleau peste Waikiki — plaja la modă a insulelor Hawaii. Charles fu cuprins brusc de un puseu de încordare, plus o doză de frică — o stare asemănătoare fusese silit să depășească la lansările cu parașuta, mai înainte de a se zvîrli peste bordul avionului. Se pregăti și, cînd valul ajuns lîngă bancul de nisip își mai încetini din viteză, iar coama purcese să i se răstoarne, se aruncă de pe planșă și se cufundă într-o parte. Valul se prăbuși asupra pilotului ca un bolovan de mai multe tone și îl răsuci pe loc, învîrtindu-l și tîrîndu-l în pîntecele lui. Pe urmă, Charles nu-și mai putu aminti cît timp dăinuise uluitoarea rostogolire în puhoiul urlător. Cînd îl trîntise cu spinarea de fundul de nisip, izbutise, cu abilitate, să-și ia vînt cu picioarele, din răsputeri, și să iasă la suprafață. Dar abia apucase să tragă nițel aer în piept și corpul îi fu înșfăcat de șuvoiul ce se retrăgea de la mal, tîrîndu-l îndărăt, în adîncuri, unde se năștea valul următor, de mai mici dimensiuni, din fericire.

Simțind că se asfixiază de încordare, Charles încercă să se degajeze din îmbrățișările vîltorii. Dar ce reprezenta puterea lui, împotriva energiei produse de spargerea valurilor oceanului de țărm ? Pilotul fu aruncat ca un fir de

iarbă, acoperit cu spumă clocotitoare şi din nou rostogolit la cîţiva metri de mal...

Cînd, în cele din urmă, Charles ieşi pe uscat, picioarele-i tremurau şi inima îi bătea ca un motor supraîncins, la turaţie maximă — gata să se înece. Luîndu-şi planşa zvîrlită de ape, se îndreptă spre Robert, care se tolănise pe nisipul înfierbîntat. Prietenul său avea o înfăţişare mult mai vioaie. Cu o indiferenţă prefăcută, se interesă :

— Ei. cum a fost ? Ce impresie ţi-a făcut ?...

— M-am temut că n-am să mai scap : m-a dat peste cap. Însă Charles nu era dispus la confidenţe, ci continuă vesel : În genere, a te scălda în apele insulelor Hawaii este o plăcere ce nu poate fi comparată cu nimic altceva. Şi esenţialul e că aici ai posibilitatea să te ocupi de sportul acesta în tot timpul anului. Din păcate, n-au mai rămas decît trei zile din permisie.

Cuvintele rostite de Charles fură acoperite de zgomotul unui avion „aerocobra". Acesta pătrunsese deasupra plajei, la mică înălţime şi, după ce se răsuci într-o serie de tonouri ascendente, dispăru în albastrul cerului.

Robert petrecu avionul cu privirea.

— Ştii, mi s-a cam făcut de zbor...

— Oare există şi momente cînd n-ai poftă de zbor ?

— Uneori, se mai întîmplă... Cînd şezi în carlingă, cîteva schimburi la rînd.

— Iar eu am impresia că n-am să mă satur niciodată. Cînd m-am înălţat pentru întîia oară în văzduh, atunci mi-am dat seama, deodată, care-i vocaţia mea. Iar cursurile de la universitate au devenit formale, numai ca să nu-i întărît pe părinţi.

— Mai bine te înscriai imediat la şcoala militară.

— Asta nu era chiar atît de simplu de înfăptuit. Părinţii n-aveau prezidenţi şi senatori printre prieteni, ca să-mi

obţină o scrisoare de recomandare. Dar nici nu erau, în chip deosebit, de acord cu opţiunea mea...

Soarele dogorea. Robert se întoarse pe spate.

— Nu cumva să ne prăjească...

De alături, răsună un rîset de femeie. Charles se ridică. În apropiere, îndreptîndu-se spre plajă, păşeau două tinere. Una dintre ele — slăbuţă şi cu pistrui pe faţă, cealaltă — îndesată, negricioasă şi cu ochi mari, ca de indiană. Femeile erau privite cu dorinţa în ochi de nenumăraţii pierde-vară ce împînziseră plaja.

— Ascultă Bob, n-o cunoşti pe domnişoara ? Charles arătă cu capul spre femeia aceea frumuşică şi fîşneaţă.

Robert aruncă o privire şi, cu o mişcare mlădie de felină, se îndreptă.

— Helo, Kate ! Haideţi aici, să vă prăjiţi cu noi.

— Bob ? Nu te-am văzut de-o sută de ani ! O să ne bronzăm. Mai întîi însă vrem să ne scăldăm.

— Astăzi sînt valuri puternice.

— Mie, aşa-mi place marea.

— Kate, ia-mă cu tine. N-ai voie să intri în mare fără un ocrotitor. Toţi rechinii din Pacific au să dea năvală asupra unei bucăţele atît de apetisante.

— Eşti insuportabil, Bob, ca şi mai înainte, îl ameninţă Kate, aruncîndu-şi, în acelaşi timp, privirea spre Charles. E prietenul tău ? Prezintă-i-l lui Mary. Atinse mîna slăbuţei însoţitoare. Dealtminteri, nici tu, Bob, n-o cunoşti. Am să te rog s-o iubeşti şi s-o preţuieşti. Ea-i Mary, verişoara mea din Houston.

— Robert Harris, pilot de vînătoare. Născut în Oak-Hill, Virginia de Est.

— Ce oficial ! Mary zîmbi şi, dîndu-se înapoi cu un pas, execută o reverenţă.

— Charley, fă-te-ncoa ! îl strigă Robert pe locotenent. Este un gentleman —, prietenul meu și pilot coechipier. Nu-i un simplu pilot, ca noi păcătoșii, ci și un maestru în nu mai știu cîte arte frumoase, ziarist și viitor scriitor, pe deasupra.

— E plăcut să faci cunoștință cu-o asemenea celebritate ! exclamă Kate. La revedere, pe curînd ! Își vîrî părul sub casca de cauciuc și se cufundă în valul ce se apropia rostogolindu-se. Mary nu riscă să intre în apă mai adînc decît pînă la genunchi. Marea i se părea extrem de agitată.

— Cine-i Kate, asta ? îl întrebă Charles pe Robert.

— O veche dragoste de-a mea. Îi făceam curte în același timp cu Eugene Tekker, un aviator din marină. Șansele noastre păreau a fi egale, dar ea l-a preferat pe Eugene. Mult timp n-am putut-o ierta. Acum un an, a rămas văduvă. Iar, nu de mult, a declarat că niciodată de-acum încolo nu se va mai căsători c-un aviator. De data asta, îi dă tîrcoale un oarecare Henry Hughes, marinăraș pe portavionul „Yorktown". Și dracu' să-l știe, pe ce post se află, de logodnic sau de amant. În orice caz, astăzi am să depun eforturi pentru a lămuri și treaba asta.

Peste puțin timp, Kate ieși din apă. Charles își exprimă admirația pestru curajul și arta ei de înotătoare. Bărbații se așezară în jurul șezlongului pe care luase loc Kate, înscăunîndu-se ca o regină pe tron. Iar ea porunci :

— Chack, fă-i un pic de curte prietenei mele ! Mary e-o fată modestă și drăguță.

„Doamna mi-a indicat locul ce mi se cuvine, gîndi Charles. Ei, ce să-i faci, ne vom produce și-n roluri secundare. De dragul prietenei, ești în stare să te pretezi la orice sacrificiu !"

„Fata modestă", Mary, dîndu-și seama că toată atenția bărbaților era concentrată asupra strălucitoarei sale prietene, porni să producă fum dintr-o țigară și, arborîndu-și

pe nas nişte ochelari imenşi, se cufundă în lectura unui roman poliţist, pe coperta căruia un gangster mascat trăgea din două Colturi. Băieţii o amuzau pe Kate cu bancuri recente, importate de pe continent. Asta, pînă în clipă cînd Mary, de-a cărei prezenţă uitaseră, le aminti de existenţa ei :

— Dragii mei gentlemani, duceţi-vă careva din voi, uite, la maşina aceia cenuşie, şi scormoniţi niţel prin portbagaj. Sufăr groaznic din pricina a trei vicii : plictiseala, setea şi pofta de-a mă îmbăta.

Robert comandă :

— Profesore, fiind mai tînăr şi-un gentleman perfect, vei fi silit să te plimbi un pic la cererea lui Mary. Consideră că, dintr-un singur foc, comiţi două fapte bune : satisfaci capriciul unei domnişoare şi-i faci o plăcere şefului tău.

Charles se ridică şi păşi agale, în silă, spre Chryslerul cenuşiu, care era parcat la intrarea pe plajă. N-avea nici un chef să bea. Iar, în plus, nu se pricepea să acţioneze bărbăteşte în această privinţă, ca Robert şi alţi piloţi din escadrilă, care lăsaseră să curgă în organismul lor nu numai un singur galon din tot soiul de mixturi alcoolice.

2

Charles se trezi seara, tîrziu. Întorcîndu-şi capul greoi ca un obuz de tun, privi împrejur, încercînd să rezolve enigma : unde se afla şi cine era persoana care sforăia monstruos în apropiere ?

În bezna înăbuşitoare, îmbîcsită de fum de tutun, vibrau, dedublîndu-se, contururile difuze ale unui mobilier necunoscut. Cineva, care horcăia în preajmă, la un moment dat încetă, scrîşni din dinţi şi se mişcă. Un al doilea, nemişcat, abia se putea distinge într-un colţ al încăperii. Charles, dînd de întrerupător, aprinse lumina de sus.

În faţa ochilor îi apăru o odaie în plină neorînduială,

ca după un chef, avînd pereții drapați cu mătase chinezească. Persoana cealaltă, a doua, care ședea în colț, se dovedi a fi un Buddha de lemn. Pe perete, deasupra statuii lui Buddha, atîrna o colecție de evantaie japoneze. Masa ce se găsea în centrul odăii era acoperită de sticle goale, pocale și vase murdare. De-a curmezișul divanului, de lîngă peretele de vizavi, era culcat Robert Harris, cu uniforma boțită. Lumina vie, ce-l izbise în ochi, îl trezi. Bob mormăi ceva, nemulțumit, își miji ochii și-și deschise pleoapele. Suferința se citea pe figura sa. Se așeză în capul oaselor, pe divan, frecîndu-și fruntea cu palmele, și întrebă :

— Nu dormi, Chack ?

— M-am trezit, însă nu-mi pot da seama unde sîntem.

— Da, măi frate, ieri, mai spre sfîrșit, ieșiseși complet din circulație. Deși nu-i nimic de mirare în privința asta. Am băut toată ziua, ca niște cow-boy din vestul sălbatic. Mai întîi, pe plajă, apoi la restaurantul japonez „Sute-Ro“, iar după aceea acasă, la Kate Tekker.

— Acum, parcă-mi amintesc ceva, dar confuz. Am impresia că organizasem amîndoi un rodeo pe gazonul de lîngă locuința lui Kate. Eu făceam pe vaca, pășteam iarbă, mugeam și împungeam. Iar tu ziceai să ești cow-boy, și tot încercai s-arunci asupra mea un lasou, utilizîndu-ți bretelele de la pantaloni.

— Da, a fost ceva în genul ăsta.

— Ascultă, trebuie s-o-ntindem cît mai iute, pînă nu se trezesc gazdele. Altminteri, or să ne ardă obrajii de rușine, pentru faptele săvîrșite.

— Fii liniștit, micule ! Și amfitrioanele noastre se piliseră zdravăn și ne-au apreciat cum se cuvine umorul.

— Nu ! Trebuie să plec acasă. În ce dată sîntem azi ?

— Dimineața, eram în șapte.

— Atunci, Robert, ne-a expirat permisia.

— Ba nu s-a terminat — astăzi e duminică.
— Oricum, nu mai pot rămîne aici. Unde au telefonul ?
— Uită-te în odaia de-alături.

Charles formă numărul ofițerului de serviciu pe baza aeriană.

— Alo ! Tu ești, Steph ? Te deranjează Charles Mallory. Dă-mi o mînă de ajutor, bătrîne, s-ajung la bîrlogul meu.

De mult timp ofițerii de serviciu nu mai erau surprinși de telefoanele nocturne ale piloților cherchelițí. Obținînd adresa precisă, trimise un Willys după cel de-al doilea locotenent din noaptea aceea.

Capitolul VI

1

Cam în jur de 20 noiembrie, 1941, portavioanele „Akagi" și „Kaga" sosiră în apele riverane ale asprului Hokkaido. Aici s-au întîlnit cu aproape toate partenerele lor de navigație de lîngă insula-poligon Sioku, devenită „Grădina morții" pentru mulți din colegii lui Yasuziro.

În rada de la Hittokapu se desluşeau contururile cenuşii ale uriaşelor portavioane „Hiryu" și „Soryu", iar, ceva mai departe, dincola de ele, ancoraseră portavioanele Diviziei a treia „Zukaku" și „Shokaku".

Distrugătoarele și crucișătorul ușor „Abukumi", care se aflau în radă, păreau, în comparație cu acestea, niște pigmei nimeriți într-o turmă de elefanți.

Odată cu sosirea în golf a diviziei de cuirasate ce naviga sub pavilionul contraamiralului Mikawa Guniti, în baia neîncăpătoare de la Hittokapu se aglomerase aproape întreaga floare a flotei maritime militare a Japoniei.

În depărtatul golf, uitat de Dumnezeu și de oameni, în răstimp de-o noapte se ivi un fel de oraș plutitor fantastic, alcătuit din cetăți inexpugnabile, ferecate în cuirase groase.

Fumegînd, ca o duzină de uzine metalurgice, sumbru și încordat, își adunau forțele în vederea unei necruțătoare încercări. Tot așa, cu multe secole în urmă, fumegau și focurile hoardelor de huni, mai înainte ca aceștia să năvălească asupra pămînturilor vecinilor lipsiți de griji. Tot așa, în tăcere și răbdători, hunii așteptau porunca lui Attila, pentru a se prăbuși cu toată greutatea nenumăratelor lor hoarde peste dușmanul ațipit și care nu-și dădea seama de nimic.

Marinarii nu aveau nici o idee despre scopul sosirii lor la capătul de sud al șirului de insule Kurile, însă fiecare își dădea seama că nu era ceva întîmplător și că mari evenimente se coceau pe zi ce trecea.

La 27 noiembrie 1941, escadra plecă în mare taină, sub acoperirea întunericului și a perdelelor de fum instalate de distrugătoare. În seara aceea, aproape toți marinarii de la baza Hittokapu fuseseră învoiți, pentru a se crea impresia că flota se afla în bazinul portuar. În realitate, ea și brăzda de cîteva ceasuri apele Oceanului Pacific, luînd cap spre est. Prezicătorii, care prorociseră un război cu Rusia, au fost dezamăgiți. Rusia rămînea la pupa, și se depărta din ce în ce mai mult, la fiece învîrtitură a arborelui de elice. Acum, tinerii ofițeri erau înclinați să considere marșul acesta ca o aplicație obișnuită de flotă. Și erau crezuți cu plăcere. Vremea — proastă. Dar aplicațiile de flotă se executau mai totdeauna pe vreme rea, care îngreuna și mai mult complicatele zboruri de pe puntea portavioanelor.

Comandantul marii unități de portavioane, viceamiralul Chuichi Nagumo, își înălțase pavilionul pe „Akagi". Acuma, portavionul lor, devenind navă amiral, se afla în frunte. Dispozitivul de marș era acoperit de cuirasatele „Hiei", „Kirishima", de crucișătoarele „Chikuma" și „Tone". Navele se prăbușeau zdravăn de pe un val pe altul și părea că nu există forță capabilă să le oprească victorioasa înaintare. Distrugătoarele înguste, cu borduri joase, aveau cel mai mult de îndurat. Se îngropau adînc în valurile ce năvăleau și care se repezeau năvalnic de la prora spre pupa, amenințînd ca vîrtejul apelor să smulgă suprastructurile punții.

Oceanul rămase posomorît cîteva zile. La nebulozitatea joasă și zdrențăroasă, plutind deasupra navelor, se adăogă o burniță măruntă. În clipa aceea, vizibilitatea devenise extrem de proastă. Portavioanele, în linie de șir, erau abia vizibile, iar vasele de apărare dispăreau complet, ascunse de vălul picăturilor de ploaie.

Pe 3 decembrie, timpul porni să se îndrepte. Avioanele de recunoaștere, care decolaseră de pe „Shokaku", descoperiră grupul de tancuri petroliere ce aștepta escadra în zona stabilită. Cu toată hula puternică, începu alimentarea cu combustibil.

Pomparea combustibilului de pe tancurile petroliere, pe vreme de furtună, este extrem de dificilă. Din pricina valurilor uriașe, nu se putea aborda. A fost nevoie să se arunce bandula de la vreo douăzeci de metri. Yasuziro privise cu atenție cum un marinar, învîrtind bandula ca pe-o praștie, o zvîrle de pe tancul petrolier pe portavion.

Dinspre gurile de alimentare, au tras apoi cu bandula un dispozitiv, pe care l-au întins ca un scripete, iar după aceea au instalat pe blocuri un furtun greoi și gros. Pompele puternice au intrat în funcțiune și combustibilul porni să curgă cu presiune, prin furtunul ce se flexa din pricina

hulei, prăvălindu-se cu zgomot de cascadă în cisternele golite de carburant.

Primele care și-au făcut plinul au fost distrugătoarele, ele avînd o mică autonomie de marș. După ce s-au alimentat, au dispărut în goană mai departe, ca o haită de ogari, încercînd să descopere dușmanul necunoscut. După vreo trei ceasuri, și celelalte nave ale marii unități și-au ocupat locurile în dispozitivul de luptă.

Marșul continuă, fără ca efectivul să cunoască obiectivul spre care se îndrepta.

Pe la prînz, în ziua de 4 decembrie, marea unitate de portavioane ieși din zona furtunii. Și, în momentul acela, pe catargul pavilioanelor de pe portavionul „Akagi" flutură cea mai venerată relicvă a flotei imperiale japoneze — pavilionul amiralului Togo, ce fusese înălțat pe cuirasatul „Mikasa", în zilele bătăliei de la Tsushima.

Și tuturor le-a fost clar că navele marii unități porniseră la război.

2

Yasuziro fusese cuprins de un sentiment de entuziasm — urma să aibă loc un eveniment într-adevăr important, cînd aveai posibilitatea să-ți manifești capacitățile : căci era ostaș japonez și avea datoria să fie ori încununat cu laurii victoriei, ori să piară în luptă. Dar el credea în prima variantă. Morimoto îl convinsese că erau ocrotiți de de însuși zeul războiului — Hatiman. Dar trebuie să te concentrezi și să fii pregătit, pentru clipa cînd ți se va cere toată dîrzenia de samurai. Își alungă gîndurile de la bucuriile lumești, nelăsînd loc nici amintirilor despre Tiyeko. Yasuziro și Kyenzi Takasi și-au petrecut ziua, aproape în întregime, retrași în lăcașul de rugăciuni al navei, rugîndu-se zeilor pentru succesul armatelor japo-

neze. In a șaptea zi de marș, marea unitate de portavioane, atingînd din travers insulele Atki și Midway, își schimbă direcția spre sud-est. Și, atunci, înaintea marinarilor tulburați, încremeniți în rînduri strînse pe puntea de zbor a portavionului „Akagi", vorbi chiar viceamiralul Chuichi Nagumo. Cuvîntarea a fost scurtă și solemnă :

— Divinul nostru mikado ne-a poruncit să pornim războiul cu americanii. Cea mai importantă bază navală militară a inamicului o reprezintă insulele Hawaii — Gibraltarul american ! Indiferent în ce direcție și-ar trimite inamicul navele în Oceanul Pacific, ele se vor opri totdeauna în insulele Hawaii, pentru alimentare. Iar din moment ce americanii și-au amplasat flota la această bază avansată — o vom întîmpina la Pearl Hrbor. În bătălia ce ne stă în față, fiecare va trebui să-și facă datoria pînă la capăt."

La cuvîntarea viceamiralului s-a răspuns cu strigăte interminabile de „Banzai !". Ofițerii și ostașii erau cuprinși de un acces de exaltare războinică. Dealtfel, dacă s-ar fi privit mai atent, atunci s-ar fi putut remarca în rîndurile marinarilor oameni care strigau „Banzai", cu mai puțin entuziasm. Pe figurile multora erau prezente urmele loviturilor de pumn pe care le administrau subofițerii și marinarii cu vechime. Bătaia era un fenomen obișnuit în armata și flota japoneză.

După adunare, Kyenzi Takasi îi șopti lui Yasuziro :

— Tora, te rog să vii la mine. Am o mică surpriză.

Închizînd grijuliu ușa, Kyenzi scoase, dintr-un loc secret, o sticlă de saké „Cocorul alb". Ambii își dădeau foarte bine seama că încălcau interdicția cea mai severă.

— De dragul unui asemenea eveniment, se poate intra în conflict cu regulamentul, spuse Yasuziro, așezîndu-se la masă.

— Mai ales că s-ar putea să bem pentru ultima oară, adăugă întristat stăpînul cabinei, turnînd saké în pocale.

Război ! Acum, toate gîndurile marinarilor din marea unitate de portavioane se roteau în jurul acestui groaznic și scurt cuvînt.

— Kyenzi-san, te afli oarecum într-o dispoziție sufletească suficient de amară... Să bem pentru grabnica zdrobire a Americii și pentru întoarcerea noastră victorioasă și fericită. Uită-te ce forțe înaintează spre Hawaii ! Le vom nimici flota ! Și ce-or să facă americanii, cu toată tehnica lor, fără flotă ? Numai să fie destule ținte, demne de aparatele noastre Y—97. De le-am captura flota din Hawaii !

— Yasuziro-san, ai avut ocazia să vizitezi Hawaiiul ?

— Nu, dar de ce mă întrebi ?

— În 1939, fiind aspirant de marină, îmi făceam stagiul pe nava de recunoaștere „Hifuri-Maru". Fusese amenajată pentru pescuitul thonului. „Atelierul nostru pescăresc" era comandat de un căpitan de rangul doi, un tip nebărbierit, îmbrăcat într-o salopetă din foaie de cort. Ni se „oprise" motorul și, cu toate pînzele sus, am intrat în reparații la Oahu. Iată, atunci, am avut ocazia să văd și baza americană... În curînd, din voința mikadoului se va transforma într-o înfloritoarte „Grădină a războiului".

— Asta, în mod precis ! Totul va fi transformat în praf și pulbere, ca la poligonul din Sioku.

— Tora ! Îmi place să te-aud crezînd atît de ferm în victorie, însă uiți că la Sioku trăgeam în niște ținte oarbe. Dar ce va fi, cînd țintele vor răspunde cu foc ? În cazematele subterane ale insulei există mii de soldați. Iar pe aerodromuri sînt amplasate aproape trei sute de avioane. Golful Pearl Harbor, de dimensiuni reduse, este acoperit de focul suprapus al bateriilor antiaeriene. Și, dacă la forța lor de foc se mai adaugă antiaeriana bateriilor de pe nave, atunci va fi pîrjol. Într-adevăr, ăsta-i Gibraltarul Pacifi-

cului, care ne făgăduieşte mii de surprize pline de primejdii.

Kyenzi Takasi nu era un fricos, privea însă lucid lucrurile. Totuşi, cînd „Cocorul alb“ fu dat gata, se declară de acord cu Yasuziro că flota S.U.A. va fi nimicită şi că victoria Japoniei în războiul acesta era iminentă. Înainte de a părăsi cabina, Kyenzi spălă pocalele şi, după ce umplu sticla de saké cu apă, o zvîrli în mare, prin hublou. Era neapărat necesar să se ducă la fund. Prin ordin pe marea unitate era interzisă, la modul cel mai strict, aruncarea gunoaielor peste bord : escadra invizibilă nu trebuia să lase după sine nici un fel de urme.

In dimineaţa celei de-a doua zile, vremea rea rămăsese departe. Yasuziro se trezi, deşteptat de-o rază de soare ce-i căzuse pe faţă prin hubloul deschis. După ce-şi făcu un duş, urcă pe punte. Navele marii unităţi înaintau spintecînd oglinda albastră a oceanului liniştit. La terminarea micului dejun, s-a comunicat ordinul de luptă. Acuma, fiecare ostaş îşi cunoştea misiunea. Ordinea de executare a misiunii pentru aviatorii torpilori rămînea aceeaşi, aşa cum fusese la atacurile de pe insula Sioku. Totul era gata pregătit în vederea luptei. Navigatorii calculară şi liniară ruta de zbor, de la punctul fixat pentru lansarea avioanelor şi pînă la Pearl Harbor. Piloţii se simţeau obosiţi de aşteptarea începerii luptei. Ca să mai omoare din timp, jucau go, războindu-se între ei, sau se plimbau pe puntea superioară.

Yasuziro şi Kyenzi stăteau îndelung la pupa, privind îngînduraţi la puternicile elice ale portavionului, care lăsau în urmă, laolaltă cu tonele de apă clocotitoare, milele parcurse, apropiindu-i treptat de punctul de decolare. De la început, marşul se efectuase în condiţiile celui mai strict secret. Navele înaintau prin sectoarele deosebit de pustii ale Oceanului Pacific, departe de căile maritime,

păstrînd o deplină tăcere radio. În schimb, radiotelegrafiștii care rămăseseră în metropolă depuneau o activitate intensă, utilizînd semnalele de apel ale navelor plecate. Scopul jocului-radio, de dezinformare, era să le creeze americanilor impresia că portavioanele și cuirasatele marii unități de șoc stăteau la ancore în apele Mării Interioare a Japoniei.

Pentru evitarea unor întîlniri întîmplătoare cu indiferent ce navă în stare să anunțe poziția portavioanelor japoneze, înaintea escadrei goneau, ca vîntul, distrugătoarele, gata să trimită la fund orice vas, fără să mai țină seamă de pavilionul sub care naviga. Iar și mai departe, la cîteva sute de mile înainte, pe direcția de marș a escadrei, submarinele divizionului lui Imanzumi Kiziro efectuau operațiuni de recunoaștere a căii. Toate navele, fără excepție, care se întîlneau cu escadra erau sortite pieirii. Prea era importantă incursiunea asupra insulelor Hawaii — pe a cărei carte se miza soarta imperiului.

Piloții făceau de serviciu, în carlingile aparatelor de vînătoare și ale avioanelor torpiloare, de la revărsatul zorilor și pînă la apusul soarelui, gata să se înalțe în aer la primul semnal. Cînd escadra ieși din zona de furtună și cerul se curăță de nori, din zori și pînă în noapte au pornit să circule pe bolta cerului avioanele de vînătoare ale escortei aeriene, pentru a respinge orice atac al aviației inamice. Zilele semănau între ele dar, fiecare dimineață părea mai fierbinte decît cea precedentă.

Oceanul se dovedi a fi excepțional de pustiu. Drogați de interceptările false ale convorbirilor radio din bazinul Mării Interioare a Japoniei, americanii se simțeau liniștiți. În cea de-a zecea zi a marșului, cînd pînă la Pearl Harbor mai rămăseseră vreo patru sute de mile, un avion de recunoaștere, înălțîndu-se în văzduh, depistă o navă americană de patrulare. Imediat, pentru distrugerea aces-

teia, decolă patrula de avioane torpiloare pe care o comanda Morimoto. Lipindu-se chiar de creasta valurilor, cele trei aparate porniră în goană spre sud. Yasuziro și Kyenzi le-au petrecut din ochi, invidioși. „Iată cine va deschide primul cont din noul război", cugetă Yasuziro, simțind dorința de-a se afla în clipa aceea în carlinga aparatului Y-97, acolo unde era Samuraiul de Fier.

După ce echipajele, întoarse, și-au prezentat raportul, rezultă că atacul cu torpile fusese absolut neașteptat pentru nava de patrulare americană. Uluirea, provocată de apariția avioanelor japoneze într-un sector atît de îndepărtat și inaccesibil lor, americanii au dus-o la fund, împreună cu ei, fără să mai izbutească a deschide focul și să transmită prin radio, la Pearl Harbor, vestea ivirii japonezilor. După torpilarea executată „la vîrful catargelor", din mers, la bordul stîng al neînsemnatului vas explodaseră deodată două torpile. Atare cantitate de explozibil ar fi fost de ajuns pentru scufundarea unui crucișător. Nava de patrulare s-a frînt în cîteva bucăți și s-a dus numaidecît la fund. Transmisioniștii japonezi, care erau de serviciu la interceptare, nu recepționară nici un schimb de radiograme. Nava americană nu apucase să transmită nici măcar tradiționalul semnal S.O.S.

Temîndu-se ca nu cumva americanii să-și trimită hidroavioanele Catalina în căutarea navei de patrulare dispărute, viceamiralul Nagumo dispuse continuarea marșului, cu toată viteza, pînă la locul fixat pentru lansarea avioanelor.

3

Soarele dimineții lumină dormitorul din căsuța aflată între copacii veșnic verzi.

Razele, pătrunzînd prin fereastră neprevăzută cu storuri, lunecară peste divanul larg, pe care dormea un băr-

bat, peste vrafurile de cărți, îngrămădite în pachete pe prichiciul ferestrei și de-a dreptul pe dușumea, apoi deasupra vestonului de locotenent, aruncat pe un scaun, și peste scrumiera plină vîrf cu mucuri de țigară.

După dezordinea care domnea în odaie, se putea presupune că era o locuință de burlac. Iar o ilustrație în culori, fixată cu pioneze pe perete, întărea această părere : un cow-boy, în șaua calului său, săruta o fată ce se plecase spre el, prin fereastră. Orbit de dragoste, călărețul nu bănuia prezența unei a treia persoane, ce se găsea dincolo, în odaie. Rivalul, abia vizibil, o ajuta pe fată să se dezbrace. Dedesubt, o inscripție : „Dragoste de cow-boy".

Deodată, libidinoasa capodoperă închinată amorului cow-boyului fu smulsă de pe perete. Geamurile zornăiră, făcîndu-se țăndări. Charles Mallory sări de pe divan, asurzit de-un bubuit prelung și incredibil. Îmbrăcîndu-se sumar, ieși în goană și nu-i veni să-și creadă ochilor. I se părea că visează în continuare un coșmar.

Căsuța învecinată era cuprinsă de flăcări. Locul de staționare a avioanelor ardea și el, în vîlvătăi. Iar din cer, unul după altul, se năpusteau în picaj avioane argintii, cu două motoare, lansîndu-și încărcătura de bombe peste hangarele și clădirile depozitelor ce mai rămăseseră intacte. Oameni, pe jumătate îmbrăcați, dădeau buzna din căsuțe, ca să se înghesuie în șanțul îngust ce fusese săpat cu prilejul reparării conductei de apă. Un aparat, care-și aruncase bombele, ieși din picaj chiar deasupra acoperișurilor. Pe aripile sale se distingeau, cu ușurință, cercurile roșii — semnul de recunoaștere al avioanelor de război japoneze. De unde se iviseră aici, la mii de mile depărtare de insulele arhipelagului japonez ? Oare războiul, care bîntuia peste cîmpiile înzăpezite ale Europei, să fi ajuns pînă la „Binecuvîntatele insule ale fericirii", unde nimeni nu-l aștepta ? Văzduhul era cutremurat de du-

duitul motoarelor avalanșei de bombardiere. Aerodromul „Whiller“ era învăluit de praf și fum. Deasupra golfului Pearl Harbor se ridica un nor uriaș și negru.

Capitolul VII

1

Apartamentul rezervat pe portavion comandantului marii unități corespundea pe deplin înaltei poziții a locatarului. Lambrisat cu stejar maroniu și lemn de santal aromat, se compunea din cîteva compartimente. Cel mai spațios era salonul, pe podeaua căruia se afla un covor gros de Cașmir. Pianul, prins cu șuruburi de punte, lustrele de cristal și dulapurile lăcuite pentru cărți completau frumosul interior. Pianul din lemn de trandafir, nu reprezenta doar o simplă podoabă a salonului. Arareori, asupra viceamiralului pogora buna dispoziție și atunci deschidea o partitură aparținînd compozitorului său preferat — Bach. Iar marinarii auzeau răzbătînd de după ușa salonului sunete estompate. Fugile și preludiile îi insuflau comandantului prilejuri de meditație și o ușoară tristețe.

Dulapurile cu cărți cuprindeau biblioteca destul de mare a viceamiralului. Volumele, legate în piele și marochin și avînd titlurile imprimate cu aur, erau lucrări în engleză, japoneză și chineză, despre navigație, tactică navală, probleme militare și tratate de filozofie.

Pereții salonului erau ornamentați cu săbii de samurai, piese rare, ca eleganță și frumusețe, avînd mînerul din fildeș și lamele împodobite cu cizelări și poleieli daurite.

Colecția de săbii, adunată de viceamiralul Nagumo timp de-o viață întreagă, reprezenta lucrul cu care se mîndrea cel mai mult. Asemenea săbii nu poseda nici măcar prințul Takamatsu.

Chuichi Nagumo își părăsea destul de rar apartamentul, pentru a urca la postul de comandă, sau pe puntea căpitanului. Era nevoit să trăiască retras, ca un ascet, izolîndu-se de subalterni printr-un „zid chinezesc", înălțat prin înrădăcinarea de secole a unei concepții de etichetă, disciplină, supunere și teamă față de persoana comandantului. Nu trebuia să aibă simpatii sau antipatii față de subalternii lui, nu întreținea nici un fel de contact direct, limitîndu-se doar la convorbiri telefonice sau la ordine transmise prin adjutanți.

Dormitorul viceamiralului era mobilat la modul spartan, într-un autentic stil japonez. Unica abatere de la tradițiile naționale în aranjament o constituia patul îngust, acoperit cu o pătură marinărească, grosolană. Numai pernuța brodată cu flori de vișin știa ceva despre gîndurile neliniștite ale viceamiralului, care-l bîntuiau în nopțile de insomnie. Comandantul începuse să doarmă prost, de cînd distanța pînă la insulele Hawaii se micșorase la o mie de mile. Ficatul, mai înainte tratat, se deszlănțui. Rănile vechi, mocneau. Îl apăsa povara grea a răspunderii față de imperiu, pentru rezultatele marșului marii unități de portavioane. Dar Nagumo nu-și îngădui să se adreseze nici măcar medicului personal. Nimeni nu trebuia să afle despre beteșugirile lui. Amiralul este un zeu pentru subalternii săi, iar zeii — nemuritori — nu suferă de boli, ca toți oamenii. Tot așa, nimeni nu trebuia să știe ce se petrece în sufletul lui, zăvorît sub o membrană nestăpînită de pasiuni. Nimeni nu se încumeta să bănuie că Nagumo era stăpînit de tensiune și patimi, mai violente decît cele ale unui jucător la ruletă care mizează, la masa de joc, viața și întreaga avere. Iar tensiunea și patimile sale deveneau și mai puternice, pe măsură ce se apropia de Pearl Harbor.

In noaptea de 7 decembrie, radiotelegrafiştii raportară comandantului marii unităţi de portavioane că s-a primit semnalul de cod „Soarta imperiului". Consulul japonez din Honolulu comunicase că flota americană se afla la Pearl Harbor. Viceamiralul Nagumo aştepta nerăbdător semnalul acesta. Se rugase cerului ca radiotelegrafiştii să nu recepţioneze fraza de cod : „Vişinii sînt în plină floare", prin care agenţii l-ar fi anunţat despre absenţa flotei din apele insulelor Hawaii. Atunci, incursiunea marii unităţi de portavioane şi-ar fi pierdut sensul.

Probabil, semnalul „Soarta imperiului" fusese recepţionat simultan şi la Tokyo, deoarece, imediat după ce-l primiseră pe portavion, a sosit o radiogramă de la Kaigunsyo (Ministerul Forţelor Navale Japoneze) : „Începeţi ascensiunea pe muntele Hiytaka". Acesta era ordinul codificat pentru atacarea Pearl Harborului.

La şase treizeci, ora locală, portavioanele ieşiră în zona indicată pentru lansarea avioanelor şi se desfăşurară împotriva vîntului.

Scoţîndu-şi tabachera de aur, care înfăţişa o crizantemă cu patrusprezece petale * — primită în dar de la prinţul Takamatsu — viceamiralul aprise o ţigară şi ordonă :

— Decolarea !

Motoarele nenumăratelor avioane urlară asurzitor. Revărsatul zorilor încă nu se ivise. Cerul era acoperit de nori. Se simţea şi o uşoară furtună. Valuri mari izbeau în etrave, voind parcă să stăvilească marşul navelor ce porneau pe „Poteca războiului". Întunericul dens făcea

* Herbul, blazonul membrilor familiei imperiale ; chiar împăratul are un herb cu şaisprezece petale.

imposibilă deosebirea cerului de apa oceanului. Însă ordinul de decolare fusese dat. Primul care a luat plecarea a fost comandantul grupei de aviație „Akagi", căpitanul de rangul trei Fuchida, numit cap de formație al primului val de șoc.

Unul după altul, la intervale minime, și-au luat plecarea aparatele Y-99 și Y-97, încărcate cu bombe perforante și torpile. Ultimele s-au înălțat avioanele de vînătoare Zero. Detașamentul avioanelor torpiloare, din care făceau parte patrulele lui Yasuziro Hattori și Kyenzi Takasi, era condus spre Pearl Harbor de căpitan-locotenentul Morimoto.

Intrînd în formația patrulei de vîrf, Yasuziro se strădui din toate puterile să-și mențină locul. În stînga și în dreapta, înainte și în spate sclipeau, amenințătoare, luminile de bord ale celorlalte aparate, care zburau în dispozitiv strîns. Era suficient să comită o mișcare bruscă, necoordonată și apărea ca inevitabilă ciocnirea cu avionul învecinat. Înghesuit în centrul formației, Yasuziro se putu menține printr-o minune la locul său, chiar și atunci cînd grupa străpungea norii negri ce pluteau deasupra mării.

În cele din urmă, avioanele ieșiră din nori și avură mai multă lumină. Acum era posibilă mărirea distanței, fără teama de a-l pierde pe capul fomației. Yasuziro își șterse sudoarea de pe frunte, cu dosul mănușii și se uită într-o parte și în alta. Detașamentul lor zbura în grup compact. De jur împrejur, indiferent unde și-ar fi aruncat privirea, erau suspendate siluetele negre ale aparatelor aparținînd altor detașamente. Iar deasupra tuturor, roiau zeci de avioane Zero, de vînătoare. Manevrau în permanență, străduindu-se să nu depășească avioanele torpiloare și bombardierele greu încărcate. Primul val al avioanelor japoneze, executînd adunarea, intră pe direcția insulei Oahu.

La şapte şi patruzeci de minute, comandantul de escadră Fuchida ordonă lărgirea formaţiei. Acuma, fiecare grupă se deplasa independent spre obiectivul indicat din timp, printr-un cerculeţ roşu însemnat pe harta de zbor.

Înainte de a ajunge la obiectiv, nebulozitatea se risipi ca la comandă. Din pîcla albăstruie se iviră contururile estompate ale insulei Oahu, unul din cele mai frumoase şi îmbelşugate colţişoare de pe globul pămîntesc.

La şapte şi cincizeci de minute, s-a dat semnalul de atac. „Tora, Tora, Tora!", lansă un strigăt Fuchida, intrînd pe direcţia de luptă.

Survolînd o latură a aerodromului „Whiller", asupra hangarelor căruia deja coborîseră în picaj avioanele Y-99, grupa aparatelor Y-97, compusă din 50 de bombardiere şi 40 de avioane torpiloare, se îndreptă spre golful Pearl Harbor.

Cînd avioanele torpiloare ale lui Morimoto ajunseră deasupra obiectivului, sub plan se desfăşură o panoramă impresionantă. Dedesubt se afla toată flota S.U.A. din Oceanul Pacific — nouăzeci şi trei de nave de război. Nepăsarea americanilor îi lăsă uimiţi pe aviatorii japonezi. Amplasarea navelor la locul de ancorare era dispusă cum nu visaseră comandanţii militari japonezi nici în visele lor cele mai frumoase.

În 1939, Yasuziro, aspirant de marină, participase la o croazieră în jurul lumii. Atunci avusese prilejul să vadă flota germană la Kiel, pe cea franceză la Brest, iar pe cea engleză la Scapa Flow. Cînd studiase la Yokosuka, zburase deasupra navelor flotei japoneze, adunată pentru a demonstra înaintea împăratului. Dar chiar şi în timpul trecerii în revistă, vasele nu aveau mai puţin de o jumătate de milă între ele.

Ceea ce vedea Yasuziro, acum, sub el, era de neînchipuit, pur şi simplu! Şapte cuirasate — la danele de

acostare ale insulei Ford, pe două rînduri, aproape vîrîte unul într-altul. Al optulea — într-un doc uscat, pe partea opusă șenalului navigabil. O țintă nemaipomenită pentru aparatele Y-99 și Y-97. Era imposibil să n-o nimerească.

Duminica abia începea. Partea din efectivul american care nu fusese învoită la țărm se adunase pe puntea de sus, pentru ridicarea pavilioanelor. Mulți din fericiții învoiți se mai desfătau în confortabilele dormitoare ale fetelor, cînd deasupra Pearl Harborului se dezlănțui uraganul de foc și metal.

3

Simultan cu flota, au mai fost atacate și toate aeroporturile americane. Deasupra aerodromurilor „Whiller" și „Ford", atacul a fost executat de avioane în picaj. Bombele de 250 kilograme explodară peste hangare și în centrul locurilor de staționare, unde aparatele erau unul lîngă altul. Solul fu învăluit de-o mare turbată de foc. Astfel a fost nimicită, în cîteva minute, puternica grupare a aviației de război ce ar fi putut zădărnici loviturile bombardierelor asupra Pearl Harborului și ar fi fost în stare să întreprindă un contraatac împotriva marii unități japoneze de portavioane.

Asupra aerodromurilor aviației maritime de la Hikei, „Uva" și „Kanuohu", acționau aparatele de vînătoare Zero. Neîntîlnind aparatele americane în aer, au trecut la lovituri de asalt.

Avioanele s-au apropiat de ținte în zbor razant, iar, după aceea, au executat o șandelă și, în liniște, întocmai ca la poligon, au început să mitralieze hidroavioanele Catalina ce erau staționate la ancoră.

Urletul avioanelor în picaj, răpăitul rafalelor de mitralieră și bubuitul tunurilor de bord au năucit personalul bazei, care încă nu izbutise să se trezească din somn, lip-

sindu-l de capacitatea exercitării unei contraacţiuni împotriva inamicului. Catalinele ardeau şi scoteau fum, ca nişte uriaşe focuri pe apă, mînjind albastrul cerului. Nici unul din hidroavioanele staţionate în radă n-a putut decola. Cînd atacul avioanelor de vînătoare se apropie de sfîrşit, deasupra aerodromului de la Kanuohu apărură grupele de avioane în picaj Y-99. Acestea îşi largară bombele peste hangarele şi clădirile administrative. După cîteva minute de acţiune a aviaţiei japoneze, Kanuohu îşi încetase existenţa ca bază militară.

Primele care au acţionat asupra navelor americane de linie aflate în golf au fost bombardierele. Şi le-au acoperit cu o ploaie de bombe perforante, lansate din zbor orizontal. Una din ele a nimerit, printr-o gură de ventilaţie, magazia de proiectile de artilerie a cuirasatului „Arizona". Se auzi un bubuit înfricoşător, care înăbuşi toate celelalte explozii. Forţa turbată a proiectilelor detonate aruncă în aer suprastructurile de punte şi oamenii chemaţi la adunarea de dimineaţă. Petrolul aprins se revărsă la mare distanţă, carbonizînd de vii pe cei, puţini, care scăpaseră de explozie.

Apoi explodă şi se întoarse cu chila în sus „Oklahoma". Adîncimea golfului era mică. Cuirasatul, răsturnîndu-se cu catargele în apă, îşi arătă fundul văzului tuturor, ca şi cum ar fi fost monumentul înspăimîntător al unui echipaj înmormîntat de viu.

Atacul prin surpriză îi demoraliză pe americani aproape total. Focul de antiaeriană a fost deschis cu mare întîrziere. Starea de şoc, în care se găseau tunarii, luă sfîrşit abia după ce avioanele japoneze începuseră să se depărteze de ţintă, încheindu-şi misiunea.

Pe urmele bombardierelor, ieşiră la ţintă avioanele japoneze torpiloare. Atacul lor a reprezentat cea de a doua surpriză pentru americani. Considerînd că în golful Pearl

Harbor, cu ape de mică adîncime, nu era posibilă largarea de torpile, nu luaseră nici un fel de măsuri pentru apărarea navelor prin plase de estacadă.

Morimoto comandă prin radio :

— Tora, atacă-l pe cuirasatul acela singuratic, de pe cheul petrolier !

— Am înțeles ! răspunse Yasuziro și intră în coborîre.

Unitățile de antiaeriană porniseră să se trezească la viață, trăgînd, în dezordine, asupra nenumăratelor ținte ce acopereau cerul de deasupra golfului. Printre norii de fum ai petrolului ce ardea se amestecau și ghemulețele negre ale exploziilor proiectilelor de antiaeriană.

Yasuziro își conducea patrula chiar la nivelul apei. Săltînd peste catargul unui distrugător, ce se găsea pe direcția lor de luptă, piloții se furișară pînă la ținte. Yasuziro distinse clar obiectivul. Judecînd după siluetă, acesta era cuirasatlu „California". Carcasa imobilă, de două sute cincizeci de metri, creștea rapid în dimensiune. O mie cinci sute de metri... o mie... opt sute. Distanța era de așa natură, încît probabilitatea unei erori se exprima acum printr-un număr aproape de zero. „Lansare !" O smucitură ușoară. Torpilele plescăiră pe suprafața apei și se îndreptară spre bordul cenușiu al cuirasatului.

La ieșirea din atac, Yasuziro reuși să descifreze denumirea navei. Nu greșise, era într-adevăr „California".

Inainte, pe direcția de zbor a patrulei, izbucniră ciuperci de explozii. Schimbînd brusc direcția, Yasuziro privi în jur. Lîngă bordurile „Californiei" țîșneau gheizerele de apă ale celor două torpile explodate.

Într-o fracțiune de secundă, Yasuziro își imagină ce se întîmplă acuma pe vasul torpilat. Lovind sub centura cuirasată, torpilele spărseseră fundul și traversele compartimentelor etanșe. Tone de apă năvăleau din afara

bordurilor, scoţînd din funcţiune colosul ce necesitase ani de zile pentru construcţia sa.

Se părea că exploziile torpilelor treziseră „California" din amorţeala somnului. Toate mijloacele de antiaeriană de la bordul stîng arunca jeturi de foc asupra grupei următoare de avioane torpiloare, care intra în atac. În faţa celor trei aparate Y-97 se ridică un zid compact de explozii. Traseurile tragerilor se încrucişară asupra avionului cap de formaţie. Răsună un bubuit. Vîlvătăile flăcărilor cuprinseră aparatele coechipierilor, care zburau în rînduri strînse. Pesemne, din pricina detonării, explodaseră toate torpilele suspendate sub avioanele lor.

Pieirea fulgerătoare a întregii patrule, petrecută sub ochii lui Yasuziro, îi strînse inima ca o gheară dureroasă. Simţi atunci şi mai acut pericolul tirului de antiaeriană. Misiunea fusese executată şi trebuia să o şteargă de acolo cît mai rapid.

În golf şi deasupra acestuia domnea infernul. Cuprinşi de înflăcărarea luptei, stăpîniţi de turbare, piloţii japonezi se aruncau asupra navelor imobilizate, staţionate la ancoră, lansînd cu îndîrjire bombe şi torpile. Ardea petrolul revărsat în apele golfului, ardeau navele, ardeau hangarele pe aerodromuri şi scheletele avioanelor distruse, ardeau aparatele ce se prăbuşeau din cer şi părea că arde însuşi cerul, datorită traseurilor şi bufniturilor proiectilelor ce explodau. Vulcanul stins, Diamond Head, care se înălţa deasupra golfului, ca şi cum s-ar fi trezit din somnul său milenar, porni să erupă traseuri dense de tir de antiaeriană, provenind din numeroasele baterii amplasate în apropierea vîrfului său. Fumul întunecă soarele, iar vizibilitatea se înrăutăţi în aşa hal, încît Yasuziro izbuti să evite, abia în ultimul moment, o grupă de avioane ce zbura pe-o direcţie contrară, de intersectare.

Avioanele primului val își terminaseră misiunea și se grăbeau spre casă. Ultimele grupe de Y-97 și Y-99 se îndepărtau de golf. Doar aparatele Zero, de vînătoare, care le acopereau plecarea, continuau să planeze deasupra cîmpului de bătaie.

Din cînd în cînd mai avea loc cîte o luptă aeriană, dacă se puteau numi lupte momentele cînd cetele de Zero se năpusteau asupra avioanelor de vînătoare americane izolate, care riscau decolarea de pe pistele deteriorate.

4

Y-99 își depuseră bombele lîngă șanțul în care Charles Mallory stătea culcat, cu fața în jos. Pe jumătate asurzit de explozii, împroșcat cu pămînt, era disperat și demoralizat. Auzind vîjîitul cumplit al schijelor, se îndesă și mai apăsat pe fundul șanțului murdar, acoperindu-și capul cu mîinile. O unică dorință îi cuprinsese în întregime conștiința : „De s-ar isprăvi totul cît mai repede și de s-ar îndepărta cît mai curînd avioanele astea înfricoșătoare !". Și îl mai străfulgerase încă un gînd idiot : „Ar fi bine dacă, în timpul atacului, te-ai putea transforma într-un șoarece, ca să ai posibilitatea să te vîri într-o găurice adîncă, unde să nu te-atingă nici o schijă". Acuma, Charles avea impresia că este o țintă de mari dimensiuni, fără apărare, peste care cad în picaj toate bombardierele mikadoului.

Nimic nu-i mai rău și dezgustător ca așteptarea pasivă și neputincioasă, atunci cînd te pomenești cu o bombă bezmetică prăbușindu-se peste tine. Cînd n-ai nimic de făcut, gîndurile persistă întruna numai la presimțirea c-ai să pieri. Acestea însă, mai curînd, nu-s de fapt gîndurile unui om normal, ci sălbaticul instinct al autoconservării, ce răzbate de pretutindeni. Încearcă să-ți păstrezi cumpătul, atunci cînd stai întins și aștepți. Care din

bombe e a ta : aceea care şuieră şi vuieşte, cînd se apropie de sol, sau cea care abia s-a desprins din lacătul de acroşare de sub avion ?

Un pilot necunoscut, dintr-o altă escadrilă, care-şi căutase salvarea în acelaşi şanţ, nu mai rezistă şi, înjurînd în gura mare, sări şi strigă :

— Cine vine cu mine dintre vînători ? Să-ncercăm să decolăm !

Cuvintele acestea l-au scos pe Charles din amorţeală. Invingîndu-şi frica, îşi smulse de pe pămînt trupul neascultător şi, străduindu-se să nu rămînă în urma celui ce-şi manifestase curajul, fugi după el. Nu se mai uită înapoi. Dar ar fi vrut să creadă că în spatele lui mai alergau şi alţi piloţi. Totuşi n-a fost aşa.

Următorul atac al avioanelor Y-99 l-au aşteptat amîndoi adăpostiţi într-un tub de beton pentru canalizare. De aici şi pînă la locul de staţionare a aparatelor mai erau vreo cincizeci de metri. De îndată ce bombardierul care încheia formaţia începu să iasă din picaj, se pregătiră pentru salt. Seria de bombe căzuse la aproximativ trei sute de metri de locul de staţionare. Piloţii ţîşniră din tub şi se repeziră la avioane. Ajungînd în goană lîngă un Lightning ce supravieţuise, Charles fusese cît pe ce să se împiedice de cadavrul unei santinele căzute în iarba măruntă. Schija unei bombe îi retezase jumătate din cap. Mîinile, atîrnînd într-o băltoacă de sînge, continuau să strîngă arma.

Charles încremeni înaintea celui ucis, neavînd putere să treacă peste el sau să-l ocolească. Era primul mort pe care-l vedea în război. Ştia din cărţi şi filme că în lupte se ucide. Însă, acolo, moartea era privită prin prisma unui eroism înălţător. În realitate, totul se dovedea a fi mult mai abject şi nemilos. Iar asta l-a cutremurat. Şi-l

cuprinse teama la gîndul că, în orice moment, şi el se putea pomeni la fel de ţeapăn şi scurs de sînge.

Vuietul avioanelor japoneze îl scoase din starea de scurtă buimăcire. Trebuia să se grăbească, pînă nu cădeau în picaj asupra locului de staţionare următoarele aparate de vînătoare Zero. Străduindu-se să nu-l mai privească pe mort, dar simţindu-i încă în spate prezenţa, Charles Mallory ocoli la iuţeală avionul. În exterior, Lighţningul se afla în bună stare. Numai lîngă lonjeronul fuzelajului din stînga stăteau căscate două spărturi de schijă.

Rupînd sigiliul, pătrunse în carlingă. Din fericire, paraşuta şi setul de zbor se găseau laolaltă acolo. Prinzîndu-şi grăbit centurile de siguranţă (era pentru prima oară cînd se lipsea de ajutorul tehnicului), porni motoarele. Pilotul care venise în fugă, odată cu el, acţionase şi mai energic. Cînd Charles dădea să închidă cupola carlingii, acela şi pornise să decoleze de pe calea de rulare.

Din formaţia Zerourilor ce executa barajul deasupra aerodromului se desprinse o grupă de patru aparate de vînătoare şi porni în picaj asupra Lightningului care decola.

Charles auzi lătratul precipitat al mitralierelor de mare calibru ce se desluşea din huruitul motoarelor. Abia reuşind să se desprindă de sol, aparatul de vînătoare se răsturnă pe-o aripă şi se înfipse în pămînt. Multiplelor fumuri din zona aerodromului, li se mai adăugă o coloană fumegîndă.

Cuprins de mînie şi neputinţă faţă de tot ce se întîmpla, Charles Mallory se avîntă în aer.

Zerourile continuau să supravegheze aerodromul, iar sticla cupolelor strălucea în bătaia soarelui, ca nişte ochi de fiară. De fapt, atîta şi aşteptau, ca vreun avion american să înceapă să se deplaseze, pregătindu-se de decolare.

Charles fu atacat de un Zero, tocmai cînd reușise să-și escamoteze trenul de aterizare și aparatul își luase viteza necesară pentru asigurarea manevrabilității. Executînd brusc un viraj „peste umăr", în partea soarelui, se smulse de sub urmărirea inamicului și, luînd înălțime, privi în jur.

Inima i se strînse întristată, cînd zări golful și ce mai rămăsese din Flota Oceanului Pacific. Fumul și funinginea învăluiseră tot cerul de deasupra insulei Oahu. Mai sus de norii aceștia, avioanele japoneze, în grupe mici, părăseau golful. Profitînd de înaltele caracteristici de viteză ale Lightningului, se apropie de-o grupă de trei aparate Y-97. Avionul torpilor din urmă, ce lăsa în spate o trenă albă de carburant pulverizat, se afla vizibil distanțat de grupa sa.

„Încep cu-ăsta" — decise Charles și porni la atac.

5

Golful Pearl Harbor rămăsese în urmă. Carlinga se aerisea de mirosul de ars al incendiilor și de izul dulceag al explozibilelor. „Pare-se c-am evadat!" gîndi Yasuziro și, întorcîndu-și capul, întîlni privirea alarmată a comandantului avionului torpilor, din dreapta, coechipierul său, Satsu Akatsuki, ce se apropiase cu Y-97 ca lipit de avionul pilotat de Yasuziro. I se defectase instalația de radio și-i arăta, printr-un gest cu mîna, suprafața planului din stînga al aparatului. Învelișul din dural, în locul unde se afla consola rezervorului de benzină, era dat peste cap de schijele proiectilelor. Carburantul se scurgea, pulverizîndu-se, lăsînd o dîră albă în urma avionului. Neliniștea lui Akatsuki i se transmise imediat și lui Yasuziro. „Fir-ar a dracului de treabă! N-aș vrea să mă aflu acum în pielea lui". Ce-i de făcut? Pînă la escadră mai era mult de zburat, o oră întreagă, și, cu siguranță, carburantul nu va

fi suficient pentru a se putea tîrî la „Akagi". Dar, ce-ar fi, dacă ar mări viteza de zbor, ca să reducă din timpul de rămînere în aer şi, totodată, să reducă timpul de scurgere a benzinei ? Yasuziro acceleră viteza. Aparatul lovit începu să rămînă în urmă. Şi iarăşi a fost nevoit să reducă din viteză.

Cînd avioanele torpiloare intersectară linia de coastă a insulei, şi se aflară suspendate între cer şi apă, Yasuziro percepu în căşti vocea trăgătorului-radiotelegrafist :

— Sus, în spate, un Lightning izolat !

— Asta-mi mai lipsea ! Apropiaţi-vă. Pregătiţi-vă pentru respingerea atacului avionului de vînătoare !

Yasuziro era gata să-şi sucească gîtul, încercînd să depisteze ce se întîmpla în spatele său, şi, numai după ce-şi întoarse capul, zări un aparat cu două fuzelaje, care-l ataca pe cel rămas în urmă. Yasuziro vru să-l avertizeze pe Akatsuki : „Eşti atacat de-un yankeu !" Dar coechipierul continua să zboare în linie dreaptă, pierzînd carburant.

Parcă dinadins, tocmai cînd era mai mare nevoia, în apropiere nu se observa nici un aparat de vînătoare de-al lor, capabil să vină în apărarea avionului torpilor lovit, rămas prea departe de ai săi, iar americanul se afla în afara zonei de foc efectiv a mitralierelor de pe celelalte aparate ale patrulei. Trăgătorul de pe avionul avariat nu dădea semne de viaţă. Cu toţii urmăreau aparatul condamnat, nefiind în stare să-l ajute cumva.

Lightningul se înfipsese lîngă Y-97, apropiindu-se strîns de el. Din botul nacelei trimise o flacără estompată de rafale de tun. Adversarul se plecă în direcţia planului lovit şi se prăbuşi spre ocean. Cei care asistau la pieirea avionului torpilor nici nu reuşiră să se roage pentru sufletele ostaşilor trecuţi în cealaltă lume. Pilotul Lightningului, înflăcărat de izbîndă, intrase în atac asupra lor.

Fără a mai aştepta ca „rama zburătoare" * să se apropie de ei la o distanţă de foc efectiv, trăgătorii de pe ambele Y-97 apăsară trăgaciurile mitralierelor. Bicele roşii ale traseelor zburară spre fruntea americanului, dar acesta nu viră. Iar gloanţele sale bătură darabana în coada avionului lui Yasuziro. Trăgătorul, rănit la o mînă, gemu. Lightningul fusese, pesemne, şi el atins. Virînd brusc, ieşise din luptă şi se întorcea în direcţia insulei.

În faţa lui Yasuziro se iviră numeroase puncte, care, apropiindu-se rapid, căpătară siluetele avioanelor Y-97 şi Y-99. Era cel de al doilea val care zbura spre Pearl Harbor. Cam vreo două sute de avioane pluteau în formaţie strînsă, pentru a nimici rămăşiţele Flotei Oceanului Pacific. Măreaţa privelişte a forţelor aeriene de pe flota imperială îi alungă lui Yasuziro trista amărăciune ce i se cuibărise în suflet datorită pieirii echipajului lui Satsu Akatsuki.

Pe direcţia de zbor, apărură navele marii unităţi de portavioane. Acum, înainte de apuntare, trebuia să se concentreze şi să fie sigur pe el. Iar astăzi nu era atît de simplu de făcut acest lucru : cutremurătoarele impresii din timpul luptelor îi zdruncinaseră starea psihică şi-i tulburaseră echilibrul sufletesc chiar şi lui Yasuziro, cel care avusese parte de-o educaţie severă şi era bine călit.

6

Charles Mallory se plecă asupra vizorului colimatorului. Liniatura luminoasă a reticului se fixă asupra carlingii pilotului japonez. Trăgătorul de la coada avionului Y-97

* R-38 — Lightning —, avion de vînătoare, bimotor, cu două fuzelaje, semăna, din punctul de vedere al construcţiei, cu foarte cunoscutul avion german Fokke-Wulf 189.

fusese probabil ucis, deoarece spre Charles nu se trăsese nici un foc. Din planul stîng al japonezului ţîşnea benzina.

„Avionul e condamnat — se gîndi locotenentul, şi nu-i posibil să mai zboare mult. Mai trebuie oare doborît, dacă şi aşa a pornit să-şi întîmpine pieirea ? Trebuie ! decise Charles. Să le dau o mică lecţie prietenilor săi, care acum privesc cu mare atenţie la reprezentaţia ce urmează". După tot ce făcuseră japonezi în insulele Hawaii, după momentele de groază trăite în şanţul acela murdar, Charles se înverşunase. Ţinţind cu grijă, apăsă pe trăgaci. Lightningul tresări din pricina reculului tunului de bord şi al celor patru mitraliere de mare calibru. Japonezul atacat îşi plecă aparatul pe planul stîng, după care dispăru în spaţiul albastru. Pentru Charles n-a fost o problemă să se apropie de perechea rămasă, a celor două Y-97, care zburau în formaţie strînsă. Însă surpriza, factor atît de important pentru un avion de vînătoare, fusese depăşită. Atacul său era aşteptat. Trăgătorii japonezi deschiseră un foc turbat, de la mare distanţă. În primele secunde, Charles n-a vrut să acorde atenţie liniei de foc punctate ce se îndrepta spre cupola sa, amăgindu-se cu gîndul că tragerea aceasta, fără ţintă, nu era eficace. Însă, cînd traseurile începură să zboare chiar asupra parbrizului carlingii şi a planurilor, în care şi apărură perforaţii de gloanţe, americanul îşi dădu seama că duelul aerian devenea extrem de periculos. Mai bine să-şi caute altă ţintă. Iar în dimineaţa asta, deasupra inselei Oahu erau cîte vrei. Pentru a-şi uşura conştiinţa, Charles mai expedie de la distanţă cîteva rafale de mitralieră şi ieşi din atac.

Cînd viră, se pomeni, brusc, în mijlocul unui mare grup de avioane de vînătoare japoneze, care zbura pe-o direcţie contrară, de intersectare. „Gata, s-a zis cu mine !" Acesta fu singurul lucru la care izbuti să cugete Charles.

Dar japonezii, care era imposibil să nu fi observat Lightningul ce trecuse prin formaţia lor, nu încercară să-l urmărească. Pesemne nu mai aveau rezervă de carburant, sau, poate, îşi epuizaseră întreaga unitate de foc.

Apropiindu-se de aerodromul său, Charles văzu nouă avioane uriaşe, în jurul cărora, ca nişte muşte, se roteau, atacînd, aparatele de vînătoate Zero. Aţintindu-şi privirile cu mai multă atenţie, Charles recunoscu bombardierele grele B-17, „fortăreţele zburătoare" pe care, pînă atunci, le văzuse doar în fotografii. Nu ştia că „fortăreţele" veneau dinspre San-Francisco şi, după ce navigaseră patrusprezece ore deasupra oceanului, nimeriseră în plin atac masiv al avioanelor jaloneze. Înainte de raid, pentru a fi uşurate, dăduseră jos întreg armamentul de apărare. Era îngrozitor să asişti la scene sălbatice, ca acestea, cînd japonezii trăgeau cu sînge rece în „fortăreţele" lipsite de protecţie. Una după alta se transformau în autentice gropi comune. În vreme ce Charles se apropia de Zerouri, încă un bombardier condamnat se prăbuşi lîngă aerodromul „Whiller". Dinăuntru nu sări nici un om. Pesemne, membrii echipajului, luaţi prin surprindere, nu reuşiseră să-şi înhame paraşutele pe care le scoseseră în timpul prelungitului zbor.

Charles îşi plecă îndurerat capul, pentru a treia oară într-un singur zbor. Atunci atacă, năpustindu-se, grupa avioanelor Zero, care era ocupată cu tragerile asupra „fortăreţelor zburătoare". Atît de siguri erau japonezii că vor scăpa nesancţionaţi, încît manifestau o nepăsare totală. Iar cînd un Zero luă foc, iar un altul porni să se rotească în vrie, doborît de rafalele Lightningului coborît de nu se ştie unde, ieşiră din luptă şi dispărură spre nord-est.

Charles se apropie de singurul B-17 nedoborît, decis să examineze mai de aproape uriaşul aparat. Din cabina de pilotaj i se făcură semne prietenoase cu mîna. Iar in-

stalaţia radio, care tăcuse în tot răstimpul zborului, porni să funcţioneze şi Charles auzi un glas emoţionat de bariton :

— Îţi mulţumim, băiete, ne-ai scăpat din mîinile banditilor !

— N-aveţi pentru ce, asta-i meseria noastră, făcu el pe modestul, bucurîndu-se de cuvintele necunoscutului aviator.

— Ia spune-ne, cum te cheamă ? Am vrea să ştim cine ne-a adus de pe lumea cealaltă.

— Charles Mallory, grupa de aviaţie 31.

— O K, Chack ! Consideră c-am şi făcut cunoştinţă. Dacă vom reuşi să aterizăm cu bine „omnibusul" nostru, apăi să ştii că te găsim şi-n iad !

După un oarecare timp, cerul de deasupra insulei Oahu rămase pustiu. Ultimul val al avioanelor japoneze, executîndu-şi misiunea, se înapoiase spre portavioane.

Pistele de decolare-aterizare de pe toate aerodromurile erau scoase din circulaţie. Plăcile de beton, deschise la culoare, erau pline de gropi întunecate şi sfîrtecate, bolovani de beton şi carcase de avioane incendiate. Iar lui Charles i se puse, cu toată gravitatea, problema aterizării. Zbură razant de vreo trei ori deasupra aerodromului „Whiller", pînă fu în stare să-şi aleagă o bucăţică de teren plină de iarbă.

Cînd rula, auzi în căşti binecunoscutul glas de bariton :

— Chack, eşti în viaţă ?

— E-n regulă, prietene, îmi termin rularea.

— Iar noi am nimerit cu căruciorul din dreapta al trenului de aterizare într-o groapă. Slavă Domnului, sîntem cu toţii în viaţă, deşi „diligenţa" ar avea nevoie de reparaţii. Azi să te-aştepţi la oaspeţi. Şi fie ca dracii să

tresalte de bucurie pe mormintele noastre, de nu vom sărbători cum se cuvine învierea noastră din morți, de astăzi !

Capitolul VIII

1

Cum au reușit japonezii să ducă la îndeplinire, fără urmări, o operațiune atît de îndrăzneață, ca incursiunea portavioanelor asupra insulelor Hawaii ? De ce, după ce comiseseră monstruosul măcel, nu ocupaseră Hawaiiul, profitînd de knockdawnul profund în care căzuse Flota Oceanului Pacific a S.U.A. ? Și de ce s-a revărsat asupra Americii „Ziua infamiei", cum fusese denumită de însuși Franklin D. Roosevelt înfrîngerea Pearl Harborului ? Asemenea întrebări au chinuit mintea multora, începînd cu locotenentul de rangul doi Charles Mallory și isprăvind cu președintele Statelor Unite. Aceste întrebări aveau să devină subiect de discuție timp de nenumărați ani, nu numai în America, dar și dincolo de hotarele ei.

Iar motive au fost o mulțime, necrezut de multe, și nu despre toate aveau să scrie mai tîrziu istoricii și cercetătorii tragediei de la Pearl Harbor.

Cercul de oameni admiși la pregătirea operațiunii a fost extrem de restrîns. Amiralul Isoroku Yamamoto o concepuse, iar viceamiralul Chuichi Nagumo o executase într-un mod strălucit. Fusese pregătită într-un atît de mare secret, încît sute de specialiști americani, care descifraseră minuțios întreaga corespondență secretă japoneză sosită în Statele Unite în răstimp de doi ani, nu descoperiseră în ea nici cea mai infimă aluzie la Pearl Harbor *.

---

* În 1940, americanii reușiseră să obțină codul japonez

În aceleaşi condiţii, de mare secret, se executase şi operaţiunea. Despre începutul incursiunii, primul ministru al Japoniei, Tojo, a aflat abia cînd portavioanele se şi găseau la jumătatea căii spre Hawaii, iar împăratul şi curtea sa au fost puşi în cunoştinţă de cauză numai după ce atacul asupra Pearl Harborului fusese efectuat.

Tratativele americano-japoneze, care aveau loc la Washington, intraseră în impas. Faptul acesta ar fi trebuit să-i pună în gardă pe preşedinte şi comandamentul american. Pe la sfîrşitul lui noiembrie 1941, atmosfera se înfierbîntase într-atît, încît Comitetul Şefilor de Stat Major prevenise comandamentul din Hawaii despre imprevizibilitatea comportamentului japonezilor în viitor şi că în orice moment erau posibile acţiuni duşmănoase din partea acestora. Comandantul-şef al Flotei Oceanului Pacific, amiralul Kimmel, după ce primise avertismentul, se limitase doar la unele măsuri de prevedere împotriva posibilelor acte de diversiune. În timpul acela, insulele Hawaii erau locuite de 160.000 de japonezi, aproape tot atît cît număra şi personalul militar american. Lucrînd în sfera servirii, japonezii se infiltraseră în mai toate obiectivele militare. Navigau, în calitate de stewarzi, pe vasele de război, lucrau ca angajaţi civili pe aerodromuri şi în cadrul artileriei antiaerine. Într-un cuvînt, serviciul de informaţii japonez era scutit de probleme în privinţa datelor care îl interesau.

Ordonînd să fie repartizată o dotare suplimentară de nave de pază, la intrarea în golful Pearl Harbor, şi să se staţioneze dispersat avioanele pe aerodromuri, în grupe compacte şi păzite cu grijă, amiralul era liniştit. Şi el, ca şi preşedintele Roosevelt, nu-şi imagina că Japonia va ataca Statele Unite, întrucît se apropiase momentul despre care vorbea premierul Tojo. Trupele germane se aflau la porţile Moscovei. Iar amiralul considera că zilele Rusiei Sovietice

erau numărate, și aceasta, „ca o curmală coaptă, va cădea de la sine pe pămînt". Sosise cel mai convenabil moment pentru invadarea Siberiei și a Extremului Orient de către armatele mikadoului, susținute de flotele reunite.

Într-un cuvînt, amiralul Kimmel ajunsese la concluzia : „Curînd, foarte curînd, Japonia va întreprinde acțiuni de luptă în nord. Unde nu există decît o singură cale — spre Rusia".

Dispoziția extrem de calmă a comandanților se transmise numaidecît subalternilor, întocmai cum se transmite catarul căilor respiratorii superioare. De aceea, e lesne de înțeles de ce, atunci cînd ostașii care serveau radarul raportaseră că se observă un număr important de ținte aeriene apropiindu-se din nord, li se răspunsese, de la centrul de informații : „Este grupa «fortărețelor zburătoare» ce se apropie dinspre Statele Unite !"

Comandamentul n-a acordat atenția cuvenită nici comunicării transmise de la bordul unui distrugător, cum că acesta scufundase un submarin necunoscut la intrarea în golf.

Abia cînd dangătul clopotelor care chema enoriașii la slujba religioasă de dimineață fu acoperit de vuietul greoi al sutelor de motoare de avion și de bubuitul bombelor, abia atunci calmul olimpic al amiralului Kimmel se transformă în șoc psihic.

Apariția aviației japoneze deasupra insulei Oahu îl asurzi pe comandant, în așa hal, de parcă-l lovise cineva cu o măciucă în cap. Mult timp n-a mai fost în stare să-și adune gîndurile și să-și revină, lăsînd, astfel, subalternilor, posibilitatea de a lua decizii pe riscul și răspunderea proprie.

Cînd atacul se termină și primi primele informații despre pierderea flotei, amiralul își dădu seama că steaua lui apusese.

2

În timpul atacului asupra Pearl Harborului, viceamiralul Nagumo fusese extrem de neliniştit din pricina absenţei din golf a celor trei portavioane americane. „Unde sînt «Enterprise», «Lexington» şi «Yorktown» ? Dacă avioanele torpiloare americane se şi apropie de navele marii unităţi de şoc ?"

După decolarea aparatelor din primul val, viceamiralul ordonase punerea în poziţie de alarmă a tuturor avioanelor de vînătoare rămase la bord, pentru a se înălţa în aer imediat. Iar deasupra portavioanelor executau zboruri de baraj aparatele de tip Zero.

Raportul prezentat de Fuchida, comandantul primului val, care se înapoiase pe portavion după atacarea Pearl Harborului, nu diminuă neliniştea amiralului. „Rezultatele atacului sînt excelente, se gîndea el, dar încotro a dispărut Hullthy-Bivolul, cu portavioanele sale ?"

— Permiteţi, excelenţă, să repetăm atacul ? se ruga Fuchida. Vom jumuli ce-a mai rămas din coada vulturului american.

— Nu ! zbieră Nagumo, străfulgerînd în aşa fel din priviri, încît temerarul Fuchida plecă de-a-ndaratelea din cabina de comandă, salutînd ceremonios, cu plecăciuni adînci. Era pentru a treia oară, astăzi, cînd viceamiralului i se adresa rugămintea executării unui al doilea zbor. Iar el, Nagumo, abia aştepta ca ultimul aparat să-şi agaţe cîrligul de frînare de corzile aerofinişurilor.

— Cu toată viteza, înainte ! transmise viceamiralul comandantului portavionului „Akagi". Direcţia, 290 grade !

Formaţia de şoc, părăsind vîntul *, se îndreptă spre nord-vest, cu viteza maximă.

---

* Decolarea şi aterizarea avioanelor la bordul unui portavion se execută menţinînd cu stricteţe direcţia împotriva vîntului.

Îndoielile viceamiralului Nagumo nu erau lipsite de temei. Succesul operațiunii era atît de problematic și depindea de atîția factori, încît chiar și autorul acesteia, amiralul Yamamoto, avea destule temeri referitoare la reușita incursiunii. Anume aceste incertitudini împiedicaseră includerea, în formația marii unități, a transportoarelor cu trupe necesare pentru ocuparea insulelor Hawaii.

Abia spre seară, cînd soarele turtit, semănînd cu o portocală strivită, se cufundase în ocean, răsuflă liniștit și viceamiralul Nagumo. Era puțin probabil ca aviația de pe portavioanele americane să-i găsească pe timp de noapte. Iar de Pearl Harborul distrus, învăluit de fumul incendiilor, îi despărțea o distanță de patru sute de mile.

Ordonînd să fie trezit imediat, în cazul apariției navelor inamicului s-au a aviației acestuia, Nagumo se îndreptă spre apartamentul său. Astăzi era obosit ca un bou care trăsese toată ziua la jug, pe un cîmp de orez.

3

Splendida dimineață a zilei de 7 decembrie, viceamiralul Hullthy o întîmpină de pe puntea căpitanului navei „Enterprise". Insulele Hawaii, conform direcției pe care o urmau, se găseau la două sute de mile, dar de pe acum aveau impresia că vîntul călduț aducea cu el mireasma florilor. Respectînd tradiția, de pe bordul portavionului își luase plecarea o grupă compusă din treizeci de aparate, să anunțe insulele despre grabnica apropiere de locul unde „Enterprise" avea să-și arunce ancora.

Cei care-și luaseră zborul se simțeau ca și cum ar fi fost învoiți. Strîngîndu-se în formație compactă, de paradă, grupa survolă „Enterprise" și se îndreptă spre aerodromul „Ford". Marinarii și aviatorii rămași la bord se pregăteau și ei pentru apropiata întîlnire cu familiile și

prietenele. Pînă și bătrînul lup de mare Hullthy era cuprins de bună dispoziție. Viceamiralul făcuse vreo cîteva glume usturătoare la adresa tinerilor ofițeri ce se găseau pe puntea căpitanului și tocmai avea de gînd să coboare la micul dejun, cînd apăru locotenentul radiotelegrafist cu un teanc de radiograme.

— Domnule, spuse acesta, dînd onorul viceamiralului, acolo se petrece ceva de necrezut, bineînțeles dacă nu și-au pierdut mințile...

Hullthy își puse ochelarii și, luînd radiogramele, parcurse textul :

„Sîntem atacați de-o mie de avioane japoneze“ spunea una din ele.

„Portavioanele japoneze se află la treizeci de mile de capul Barbara“, comunica alta. „Pe aerodromul «Whiller» a fost lansat un desant parașutat.“ „Transportoare cu infanterie marină inamică în traversul canalului.“

— Intrar-ar dracii-n gîtul lor ! înjură Hullthy. Avem oare legătura cu grupa care-a decolat ?

— Nu, domnule răspunse adjutantul, dacă ținem seama de oră, acum ar trebui să fi aterizat pe aerodromul „Ford.“

Adjutantul era în eroare. Skyraiderele, care zburaseră în formație de paradă spre Oahu, fuseseră atacate, prin surprindere, de avioanele de vînătoare Zero. Șase aparate se prăbușiseră în apele mării. Iar alte zece fuseseră doborîte chiar de tunarii americani, care se zăpăciseră și trăseseră cu înverșunare în tot ce apărea în aer, la distanța de foc efectiv a instalațiilor.

— Înălțați o escadrilă și trimiteți-o la sud de capul Barbara, încă una, în căutarea cuirasatelor japoneze, mai la nord de Oahu, iar a treia să atace transportoarele din traversul canalului.

Hullthy era sigur de sine. Nu-l aiureai chiar atît de lesne cu veşti aşa de neobişnuite.

Cît a fost ziua de lungă, aparatele grupei de aviaţie de pe „Enterprise“ au survolat în zadar carourile de mare indicate. Sub ele, nu se zărea nimic, decît rostogolirea valurilor. Nici urmă de transportoare şi portavioane japoneze.

Distruse, pistele aerodromurilor de pe Oahu excludeau posibilitatea ca bombardierele şi avioanele torpiloare să aterizeze. Sfidînd toate măsurile de securitate, cînd îşi terminau carburantul „cădeau“ pur şi simplu pe puntea portavionului „Enterprise“, avînd bombele şi torpilele sub ele, ceea ce, cu o zi în urmă, nu şi-ar fi îngăduit *. Şi abia cînd se lăsă noaptea se putu strecura uriaşul „Enterprise“ în canalul îngust, care unea golful cu oceanul şi ancoră lîngă cheul iluminat de văpăile cuirasatului „Arizona“, care termina de ars.

4

La 8 decembrie, dimineaţa, viceamiralul Chuichi Nagumo se trezi învigorat, bine odihnit după un somn adînc. Victoria ce încununase operaţiunea se dovedise a fi cel mai bun medicament pentru ficatul său, care îşi făcuse de cap în ajunul atacului asupra Pearl Harborului.

Se informă prin telefon, la şeful de cart, în privinţa poziţiei unde se afla escadra. Auzind coordonatele, emise un „Hm“ satisfăcut. Marea unitate de portavioane se îndepărtase la o distanţă apreciabilă de insulele Hawaii,

---

* Încărcătura de bombe (sau torpile) îngreunează considerabil avionul, ducînd la sporirea vitezei de apuntare, ceea ce atrage prelungirea distanţei de frînare. Iar prezenţa bombelor şi a torpilelor măreşte pericolul unei explozii, în caz de accident.

pentru a-i mai fi teamă de orice acțiuni de răspuns ale americanilor.

După ce-și făcu o baie, servi cu poftă micul dejun, iar apoi îl chemă la raport pe adjutant :

— Adu-mi documentele ! dispuse viceamiralul, în vreme ce admira sculptura mînerului unui paloș așezat pe masa sa de lucru. Paloșul, care aparținea unui shogun din dinastia Tokugawa *, fusese dobîndit la Kyoto, cu puțin timp înainte de plecarea în incursiune. Un iscusit sculptor în fildeș înfățișa cîteva scene dintr-o luptă corp la corp. Samurai miniaturali, cu haori desfăcute, loveau și parau lovituri de paloș. Ici și colo, în jurul lor, cîțiva morți, iar unul din samuraii ce fuseseră învinși, pierzîndu-și onoarea, își spinteca pîntecele cu pumnalul.

Privind la kyen ** amiralul era cuprins de un sentiment ambiguu. Ornamentarea unei arme cu o sculptură constituia o abatere de la noțiunea de wadi, temeinic statornicită în fiece japonez. Frumusețea naturalului nu se simțea. Lama, ascuțită și bine călită, și mînerul comod, executate de meșteri îndemînateci, erau minunate prin ele însele, fără tot soiul de ornamente. Sculptura în os, de pe mîner, purta amprenta lipsei de sobrietate, ceea ce, în conformitate cu severele canoane japoneze, dovedea prost gust și vulgaritate ; totodată, ochiul era captivat și de talentul sculptorului, precum și de patina timpului așternută pe armă.

O bătaie respectuoasă în ușa salonului îl smulse pe viceamiral din contemplarea hibridului — armă de ucidere și capodoperă de arte frumoase. Era adjutantul, care adusese documentele.

---

* Dinastia shogunilor Tokugawa a domnit în Japonia în perioada „izolării“ din secolul XVI, pînă în a doua jumătate a secolului XIX.

** Paloș, în japoneză.

Nagumo citi mai întîi telegrama de felicitare expediată de împărat. Era pentru prima oară cînd i se acorda o asemenea onoare, deşi fusese ani îndelungaţi în slujba mikadoului. Sufletul lui Nagumo fu străluminat de bucurie. Îi revenise fericirea de a înscrie în analele Japoniei cea mai victorioasă pagină, necunoscută pînă acum în istorie.

Celelalte felicitări — de la amiralul Yamamoto, de la Kaichuksyo şi din partea Marelui Stat Major al Trupelor de Uscat, le aşeză deoparte. În momentul acesta, cel mai mult îl interesa descifrarea telegramei care sintetiza rapoartele agenţilor din Honolulu, referitoare la pierderile flotei S.U.A. în golful Pearl Harbor. Datele trecute în telegramă erau oarecum mai mici decît cifrele raportate de capii de formaţii înapoiaţi din luptă, oricum însă, erau extrem de ridicate : fuseseră scufundate patru cuirasate şi un crucişător, un mare număr de distrugătoare, nave de pază şi auxiliare ; fuseseră scoase din funcţiune toate bazele aeriene — pe locurile lor de staţionare arseseră vreo două sute cincizeci de avioane de luptă ; patru cuirasate suferiseră avarii atît de grave, încît nu vor mai putea părăsi golful Pearl Harbor multe luni de-a rîndul...

După ce-i dădu liber adjutantului, Nagumo scormoni printre partituri şi, deschizînd capacul pianului, se aşeză în faţa claviaturii. De sub degetele lui, ce-şi pierduseră supleţea de odinioară, se revărsară acorduri din „Egmont" de Beethoven. La început, comise o serie de greşeli. Nemulţumit, Nagumo se încruntă şi scutură din cap, iar după aceea, treptat, se antrenă în joc. Îi plăcea să mediteze, în timp ce interpreta muzică de Beethoven şi Bach. Iar acum cugeta la faptul că era posibil ca Isoroku Yamamotu să fi exagerat pericolul prelungirii unui război cu America. Statele Unite n-aveau să se refacă atît de repede după înfrîngerea suferită. De data asta, cînd o bună jumătate din navele Flotei Oceanului Pacific zăcea îngropată în

mîlul de pe fundul golfului Pearl Harbor, în fața Japoniei se deschideau excelente perspective militare. Dintr-o singură lovitură, el asigurase imperiului supremația în Oceanul Pacific.

Apoi, gîndurile sale se întoarseră la felicitarea împăratului.

Era interesant de știut cu ce anume îl vor distinge pentru incursiunea, fără precedent, asupra insulelor Hawaii ? Din decorațiile cele mai importante ale Japoniei, nu-i lipsea decît „Ordinul Crizantemei". Însă acesta se oferea numai membrilor dinastiei imperiale și persoanelor încoronate. Probabil, îl vor avansa în gradul imediat următor și-l vor numi membru în Consiliul Imperiului — Gyonro !

— Puțin probabil ! rosti viceamiralul, cu glas tare, trîntind capacul pianului. Apoi ordonă la telefon : Adunați efectivul portavionului „Akagi" pe puntea de zbor !

Dorea să-i felicite și el pe participanții la incursiune.

5

Cînd Chuichi Nagumo, după ce-și felicitase subordonații cu prilejul victoriei, părăsi puntea de zbor, însoțit de uralele tuturor, în strigăte de „Banzai !", puțini au fost cei ce au reușit să-și păstreze calmul. Numai Morimoto și încă vreo cîțiva piloți cu vechime purtau înscris pe chipul lor că totul se petrecuse normal, așa cum s-ar fi cuvenit să se întîmple, și că nu avuseseră nici o îndoială în privința rezultatului incursiunii asupra insulelor Hawaii. În schimb, tineretul jubila, fără să se jeneze de sentimentele manifestate.

— Încă două, trei incursiuni din astea, și-i vom îngenunchea pe anglo-saxoni ! perora, într-un cerc de prieteni, locotenentul Mikimoto Komura, pilotul care sufe-

rise un accident în timpul antrenamentelor de pe insula Sioku.

— Cine-şi bate gura mai mult face mai puţin, remarcă, la adresa acestuia, Kyenzi Takasi. Ştiu precis că torpilele lui Komura au trecut ieri pe lîngă ţintă.

— Se mai întîmplă şi să nu-ţi meargă, obiectă Yasuziro, uitîndu-se la o familie de fregate ce străbătea cerul în zbor, pentru ca apoi să ofteze : Păcat, dragă Kyenzi, că ne-am grăbit să golim sticla aceea, „Cocorul alb". Ce binevenită ar fi fost acum...

Îi salvă atotputernicul vrăjitor Morimoto, care, cu o mină misterioasă, îi invită pe cei doi prieteni în cabina sa. Acolo au băut pentru victorie, şi pentru ocrotitorul lor, zeul Hatiman, o sticlă întreagă de coniac franţuzesc, procurată din pivnicioara viceamiralului. Nagumo era nebăutor şi avea o rezervă de alcooluri fine, pentru primirile de înalţi oaspeţi. Stewardul comandantului, o puşlama cu ochi nevinovaţi, realizase un business destul de bun cu sticla aceea de otravă interzisă.

— Pierderile aviaţiei ambarcate, în incursiunea asta, reprezintă numai douăzeci şi nouă de echipaje — un preţ de-o nimica toată în schimbul flotei americane. Morimoto, încălzit din pricina coniacului, îşi lepădase masca sa imperturbabilă, de samurai izolat, şi vorbea însufleţit. Pierderile noastre deasupra insulelor Hawaii sînt de zece ori mai mici decît cele avute pe insula Sioku. Deci, jertfele aduse acolo s-au dovedit a nu fi inutile, aşa cum credeam noi... Îţi aduci aminte, Yasuziro-san, cuvintele mele, cînd spuneam că Sioku va fi un ciur, prin care vor fi cernuţi toţi cei de prisos ?

— O da, syensei, se înclină Yasuziro, aţi avut dreptate.

6

În timpul acesta, în insulele Hawaii, asupra cărora se abătuse taifunul nimicitor al incursiunii japoneze, Charles

Mallory și Robert Harris sorbeau pînă la fund amărăciunea înfrîngerii.

— Galbenii ăștia ne-au pocit atît de zdravăn mutrele, cum nici Joe Louis n-ar fi făcut-o mai bine cu un boxer începător, bombănea Robert, zăcînd pe rogojinile aspre, din adăpostul antiaerian. De două zile, acesta servea drept locuință pentru aviatorii din escadrila 332. „Sinistrații" își mutaseră aici lucrurile salvate, ba chiar și un aparat de radio, scăpat ca prin minune intact.

Charles, încă nerefăcut după cheful pe care-l trăsese cu echipajul „fortăreței" salvate de el, tăcea și învîrtea butonul de selectare a posturilor. Printre sunetele unui blues, se auzi, deodată, glasul popularului comentator Fuller, care expunea bilanțul agresiunii japoneze asupra insulelor Hawaii :

— Pearl Harborul a produs o deprimantă impresie în rîndurile tuturor păturilor sociale ale locuitorilor din S.U.A. Americanii, întocmai ca Adam și Eva, au descoperit că sînt goi...

Charles, fără să-l observe pe pastorul ce se apropiase din spate, și care ar fi dorit și el să-l asculte pe Fuller, înjură și închise aparatul de radio.

— Ce-o să ne facem, dacă japonezii repetă agresiunea ?

— O să stăm aici, în adăpostul antiaerian, răspunse veninos Robert. Iar cu cele două Lightninguri care ne-au rămas, or să zboare Paul și Adams.

— Și ce-o să se-ntîmple, dacă vor debarca trupe pe insula Oahu ? continuă să-i bată la cap Charles.

— Ferească-ne Cel de Sus de-așa ceva, rosti pastorul, ridicîndu-și privirea spre tavanul adăpostului.

— Atunci or să ne ia ca din oală, cu mîinile goale, își dădu drumul Robert.

Tăcură cu toții.

— Războiul abia începe, spuse pastorul. Nu uitați, America mai are destule nave în Atlantic. Și-apoi, și Anglia, aliata noastră, posedă o flotă puternică la Singapore. Președintele Roosevelt nu va lăsa insulele Hawaii în suferință.

— Mulțumesc, sfinția ta, pentru consolare, vorbi cineva dintr-un colț întunecos. Ce-i drept, era mai bine dacă nu-i lăsam s-ajungă pînă aici. Cum de s-a putut întîmpla așa ceva ? ! Cum ? !

Întrebarea rămase suspendată în aer.

7

Pearl Harborul era doar începutul unei serii de cnocauturi administrate de flota japoneză flotelor aliaților anglo-americani.

În seara zilei de 10 decembrie 1941, „Akagi" și alte nave ale marii unități de portavioane au fost împodobite cu pavilioane colorate. Pe gabierul vasului amiral fu iarăși înălțat pavilionul cuirasatului „Mikasa". Se recepționase o știre îmbucurătoare, despre noua victorie a forțelor japoneze în zona de vest a Oceanului Pacific. Și, deși Yasuziro nu participase la luptele de acolo, cunoștea foarte bine raportul de forțe, locul acțiunii și chiar pe mulți din cei care luaseră parte la eveniment, și-și putea imagina destul de clar ce se întîmplase la mii de mile distanță de insulele Hawaii.

Capitolul IX

1

Pentru a-și întări forțele din Extremul Orient, amiralitatea britanică expediase în apele Oceanului Pacific două dreadnoughturi înspăimîntătoare. Acestea erau vasul de

linie „Prince of Wales" și un crucișător greu „Repulse", aproape cu nimic mai prejos față de cuirasate, în ce privește forța de foc și cuirasa de apărare. La 2 decembrie 1941, navele au sosit la Singapore, unde le aștepta o primire triumfală.

Comandantul forțelor navale ale Marii Britanii din Oceanul Pacific, viceamiralul Thomas Philipps, în ziua aceea își trădă principiile. Nu mai rămăsese nici urmă din gravitatea sa afectată. Strălucea tot de zîmbete, de decorații și de fireturile aurii ale tunicii sale de paradă. Excelenta dispoziție a șefului s-a transmis și suitei care-l înconjura. Sosirea celor două puternice unități navale era un minunat dar făcut flotei britanice din Oceanul Pacific, în fața înspăimîntătorului pericol ce se apropia dinspre arhipelagul japonez.

Primul care intră maiestuos în bază fu „Prince of Wales". Pe falnicu-i catarg fîlfîia pavilionul britanic. Lansat la apă în 1940, cuirasatul dezvolta o viteză de peste 30 de noduri, ceea ce depășea sensibil viteza navelor japoneze cele mai moderne, „Kongo" și „Kirishima". Pe „Prince of Wales" se ridicau, înfricoșătoare, gurile de foc ale tunurilor de 14 țoli. Colosul de oțel, vopsit în cenușiu-verzui, părea o stîncă abruptă, de nescufundat, ferecată cu o cuirasă de 300 mm.

În siajul lui „Prince of Wales" înainta înspăimîntătorul „Repulse". Ca dimensiune, ceda în fața cuirasatului, dar, în momentul cînd fusese modernizat, în 1936, căpătase șase tunuri mai puternice decît cele de pe „Prince of Wales", avînd calibrul de 15 țoli. Mai mult de atît, „Repulse", pentru respingerea atacurilor de aviație, avea montate instalații grele de artilerie antiaeriană, cum nu posedau multe alte nave.

Cînd giganticele vase de război au ieşit în radă, catargele le-au fost împodobite cu pavilioane de semnalizare de diferite culori. Pavilioanele britanice au fost coborîte puţin, şi iarăşi au pornit să fluture în briza răcoroasă, sus pe gabieri. Salvele de artilerie au bubuit asurzitor. Alămurile fanfarelor au revărsat sunetele imnului englez. Şirurile de marinari şi soldaţi ai garnizoanei din Singapore, în formaţie de paradă, au luat poziţie de drepţi, încremenind nemişcate.

„Britania — stăpîna mărilor !"

„Da, aşa a fost pînă acum, şi aşa va fi şi de-acum încolo" gîndeau mulţi din cei adunaţi aici, supuşi ai coroanei engleze.

Însă viaţa mai intervine şi ea...

Atunci cînd s-au primit primele comunicări alarmante, capetele participanţilor la banchet mai pocneau încă din pricina dozelor „marinăreşti" de whisky şi brandy consumate. Japonezii începuseră efectuarea operaţiilor de desant. Navele şi vasele marii unităţi operative „Malaysia" părăsiseră Formoza. Ele transportau Armata a 25-a japoneză, orientîndu-se spre Singapore. Războiul, izbucnit în insulele Hawaii, se apropia de această zonă cu rapiditatea unui tsunami. Din rapoartele serviciilor de informaţii devenise cunoscut că, în travers de Saigon, marea unitate operativă se defalcase în cîteva grupuri ce se apropiau simultan de coasta de nord a Malaysiei, iar la 7 decembrie începuse debarcarea desantului în apropiere de Bangkok, Victoria şi Kota Bharu.

Pentru a zădărnici executarea operaţiei de desant a japonezilor, viceamiralul Philipps îşi mobiliză de urgenţă escadra pentru ieşire în mare. În noaptea de 9 decembrie, navele părăsiră Singapore. Viceamiralul îşi înălţă pavilionul pe „Prince of Wales".

În afară de cuirasat și de crucișătorul „Repulse“, în componența escadrei mai intrau cîteva distrugătoare și vase de pază.

Ocolind peninsula Malacca, escadra tindea să atingă cît mai repede locul de debarcare a desanturilor japoneze, pentru a le nimici cu focul artileriei grele, mai înainte de a se consolida pe țărm.

Dimineața zilei de 9 decembrie era posomorîtă și răcoroasă. Nori joși se tîrau deasupra valurilor, agățîndu-se de catargele cuirasatului.

După amiază, porni să răsune clopotul marii bătălii. Escadra dădu alarma de luptă. De pe un distrugător, care naviga în travers de crucișătorul „Repulse“, se observase periscopul unui submarin. Asupra locului bănuit se aruncară cîteva serii de grenade antisubmarine. Tăcerea adîncurilor mării fu sfîșiată de exploziile surde ale unor încărcături de trinitrotoluen, capabile să frîngă corpul submarinului chiar la o distanță apreciabilă de punctul deflagrației.

Însă echipajul submarinului japonez I-165 izbuti să manevreze și să iasă din raza grenadelor. Desprinzîndu-se de urmărirea distrugătoarelor, comandantul submarinului, căpitanul de rangul trei Harada, a transmis prin radio la Saigon poziția unde se afla escadra engleză.

Echipajele distrugătoarelor ce atacaseră submarinul, nedescoperind la suprafață nici urme de ulei și nici bule de aer, au dedus că grenadele fuseseră aruncate asupra unei zone pustii. Raportară vasului amiral despre eșecul atacului. Totuși, viceamiralul Philips fu prea puțin alarmat de faptul că japonezii, acum, îi cunoșteau poziția. Nu-i era teamă de întîlnirea cu escadra amiralului Nabutakye Konda, întrucît aceasta nu cuprindea nave capabile să reziste loviturilor de pe „Prince of Wales“ și „Repulse“.

Iar atacul avioanelor torpiloare era exclus pe o astfel de vreme.

Peste noapte, escadra navigînd în direcția nord, atinse traversul Kaunthanului. Soarele, care reapăruse din ocean, vesti începutul unei zile noi. Dimineața de 10 decembrie a fost senină. Ciclonul, sub acoperirea căruia escadra fusese apărată de aviația japoneză, se deplasă spre coastele insulelor Borneo și Celebes.

După ce se odihnise excelent în cabina sa, viceamiralul Philipps urcă pe punte. Ochii îi mijeau din pricina reflexelor soarelui, care străluceau pe bordul din dreapta. Ușoara înfiorare a valurilor nu avea forța să clatine dreadnoughtul, și „Prince of Wales“ înainta lin și iute ca un expres, lăsînd în urma pupei clocotul uriașelor talazuri, care, sfărîmîndu-se în depărtare, se transformau într-un drum de spumă luminos.

Privind pescărușii, ce se străduiau din toate puterile să nu rămînă în spatele navei, și albastrul cerului, fără nici un norișor, Philipps oftă din adîncul pieptului și se gîndi că n-ar fi fost rău dacă ar fi cerut o acoperire de aviație pentru escadră. Însă aprecie imediat : se îndepărtaseră excesiv de bazele aeriene.

Zăbovindu-și privirile asupra țevilor de tunuri antiaeriene dezvelite de huse și asupra servanților încremeniți la posturile de luptă, ajunse la concluzia că, deocamdată, nu avea motive speciale să fie neliniștit. Și, în afară de asta, Philipps, fiind un autentic marinar, ascundea în adîncul sufletului un total dispreț față de aviație, ca gen de armă, și nu prea credea în eficiența acoperirii navelor, la traversarea mării, de către avioanele de vînătoare. Ordonînd să fie supravegheat cerul cu atenție, intră în postul de comandă de luptă și se plecă asupra hărții strîmtorii Malacca, unde era marcată, cu semne conven-

ționale de culoare roșie, erupția trupelor japoneze de desant.

În același timp, pe aerodromurile japoneze ale Flotilei navale 22, amplasate în apropiere de Saigon, se efectuau ultimele pregătiri pentru misiunea de luptă. După ce se primise raportul referitor la poziția escadrei engleze, transmis de pe bordul submarinului I-165, echipajelor celor 117 avioane de luptă li se ordonă să acopere trupele de desant în fața tirului de pe mare al englezilor. Neavînd posibilitatea să se înalțe în aer în ziua de 9 decembrie, din pricina vremii nefavorabile și a distanței ce îi despărțea de escadră, își amînară atacul asupra navelor pentru ziua următoare.

Înaintînd spre nord, escadra se apropia de raza de acțiune a avioanelor torpiloare japoneze. Atunci se dădu semnalul de decolare. Împovărate mult de bombe și torpile, grupele de avioane rulau spre start și se înălțau. Aveau de zburat vreo mie de kilometri deasupra apelor Mării Chinei de Sud și să-și depisteze ținta pe nemărginirea întinderilor albastre, care reflectau milioane de scînteieri solare.

Japonezii au apărut deasupra escadrei pe neașteptate. Parcă se iviseră din sineala cerului tropical. Viceamiralul Philipps transmisese, prin radio, să i se expedieze de urgență avioane de vînătoare pentru acoperire, însă acum era prea tîrziu. Sirenele abia reușiseră să șuiere alarma aeriană, iar clopotul marii bătălii să dăngăne, că o grupă de nouă bombardiere, care zbura în apropierea navei „Prince of Wales“, se năpusti în picaj asupra vasului amiral. Cerul din preajma aparatelor japoneze se împînzi de ciupercile exploziilor de antiaeriană. Tunurile automate scuipau sute de proiectile în întîmpinarea aparatelor Y-99 ce picau din înalt, dar acestea, de parcă ar fi fost vră-

jite, nu acordau nici o atenţie dîrelor albe ale traseurilor care sfîşiau cerul, continuînd să cadă în picaj peste ţintă.

Manevrînd brusc, „Prince of Wales“ ieşi cu succes de sub loviturile bombelor lansate. Cele cîteva explozii, care ţîşniseră la borduri, nu-i pricinuiseră nici o avarie.

„Repulse“ se dovedi a fi mai puţin norocos. Un pilot japonez îi trînti o bombă de cinci sute de kilograme exact pe centru. Străpungînd punţile superioară şi principală, bomba explodă în interiorul crucişătorului, dînd naştere cîtorva focare de incendiu. Fumul ce răbufnea pe coşuri se amestecă numaidecît cu fumul negru al incendiului care îşi dezlănţuise vîlvătăile pe „Repulse“. Astfel, fu mult uşurată ieşirea la ţintă a următoarelor grupe de avioane japoneze, îngăduind identificarea escadrei engleze de la mare distanţă.

Echipajul de pe „Repulse“ luptă cu succes împotriva focului, iar peste puţin timp incendiul începu să se stingă. Dar pe cer apăru al doilea val de avioane japoneze. De data aceasta, erau de torpilare, care-şi îndreptau principalele eforturi asupra vasului amiral. Apropiindu-se din partea bordurilor din stînga şi din drepta, lansează mai multe torpile deodată. Dîrele acestora, punctate de bulbuci, se îndreptau spre nave din toate direcţiile. Uriaşul cuirasat „Prince of Wales“, supus unei mari forţe de inerţie, abia izbutea să eschiveze loviturile. Acest joc de-a şoarecele şi pisica nu dură prea mult. Cuirasatul fu cutremurat de-o puternică explozie. Torpila care-l lovise avarie comanda cîrmei. Posibilităţile de manevrare a vasului se înrăutăţiră.

„Repulse“, ceva mai uşor şi cu o inerţie mai redusă, reuşise să se eschiveze din calea a vreo douăzeci de torpile. Înfuriaţi de eşec, piloţii japonezi, care-şi lansaseră încărcătura, zburau acum chiar la vîrful catargului, mitraliind servanţii de la antiaeriană ce-i ţineau într-un foc continuu

cu tunurile devenite incandescente. Apa din jurul vaselor clocotea sub ploaia de schije și proiectile. În două puncte, orizontul fu trasat cu fumul unor avioane care se prăbușeau în ocean.

„Prince of Wales", avînd comanda cîrmei avariată, deveni o excelentă țintă pentru aviatorii japonezi. Philipps, pînă atunci imperturbabil, începu să-și întoarcă din ce în ce mai frecvent privirile spre sud-vest. Se ruga din adîncul sufletului, implorînd cerul, să apară cît mai rapid avioanele engleze de vînătoare și să alunge cîrdul de răpitoare ce dădeau tîrcoale deasupra escadrei. Dar minunea nu se împlini. Cerul era brăzdat numai de avioanele torpiloare japoneze. Peste puțin timp, bordul cuirasatului fu spart de încă o torpilă. Apa năvăli, înecîndu-i pe marinarii asurziți de explozie.

După cea de a doua torpilă, care nimeri în partea din pupa, pe „Prince of Wales" răsună o explozie ce frînse corpul cuirasatului. Pupa, desprinsă de navă, porni să se legene alandala pe valuri, ca o grămadă de metal scorojit, înfășurată de conducte și de împletiturile firelor electrice. Cuirasatul rămase în derivă. Avioanele torpiloare japoneze își continuară atacul din toate direcțiile.

La început, aruncară torpilele de la mari înălțimi. Apoi, însă, se apropie o grupă de avioane torpiloare la o înălțime de cinzeci de metri. Încă două echipaje, din rîndul celor ce atacau la „vîrful catargului", plonjară spre fundul Mării Chinei de Sud, după ce se pomeniseră în ploaia compactă a perdelei de foc împroșcată de cuirasat. Totuși, evenimentul nu-i opri pe ceilalți. Din ce în ce mai des, loviturile surde ale torpilelor cutremurau carcasa puternică a cuirasatului, de la chilă și pînă la gabie. Miile de tone ale apei pătrunse în vas îi înrăutățiră și mai mult stabilitatea. Numeroase posturi de antiaeriană fuseseră reduse la tăcere, și tirul lor încetase. Un nou val de avioane japo-

neze își largă în întregime încărcătura de bombe asupra lui „Prince of Wales", de parcă acesta ar fi fost un poligon de instrucție. Zecile de bombe care explodară în interiorul lui i-au grăbit agonia.

„Repulse" s-a scufundat înaintea vasului amiral. Încasînd în ambele borduri lovituri directe, crucișătorul luă apă din plin și porni să se încline. Apoi îi cedă comanda cîrmei. Întocmai ca un elefant care și-a pierdut mințile, „Repulse" începu să se rotească într-un cerc închis, amenințînd să se prăvălească peste vasele de pază. Acestea s-au retras imediat din calea sa, roind în toate părțile. Difuzoarele de pe „Repulse", depășind huruitul avioanelor japoneze, au transmis ordinul comandantului: „Părăsiți nava!".

Japonezii, epuizîndu-și munițiile de luptă, continuau să evolueze deasupra vaselor ce se scufundau.

Partea din prora crucișătorului „Repulse" se cufundă în valuri. Pupa, ridicîndu-se, dădu la iveală elicele navei. Nemaiîntîmpinînd rezistența apei, acestea se învîrteau ca turbate, de parcă ar fi fost de avion. Marinarii săreau peste borduri și de pe suprastructură în apă abandonînd crucișătorul. Cîteva bărci de salvare lansate s-au umplut imediat cu oamenii ce căutau să scape de la pieire. De locul catastrofei cuirasatului și crucișătorului s-au apropiat, în mare viteză, cîteva distrugătoare și au început să-i ajute pe cei ce se aflau în pericol. Huruitul motoarelor depășea țipetele răniților și ale celor pe cale de a se îneca. Nimeni nu-i mai putea ajuta, cu nimic, pe ultimii marinari de pe „Repulse", care părăseau vasul înnebuniți de spaimă. Sărind în apă, de la pupa, cădeau sub elicele navei care, învîrtindu-se, deveniră astfel o gigantică mașină de tocat carne.

Amiralul Pilipps ordonă ca distrugătoarele să ia la remorcă „Prince of Wales", și să-l ducă la Singapore. Însă,

lovit de bombe şi găurit de torpile, cuirasatul, care, doar cu cîteva ore în urmă, reprezenta o performanţă a tehnicii navale de război, peste cîteva momente se înclină şi se răsturnă, arătîndu-şi fundul ruginit, acoperit de alge şi cochilii.

Oamenii ce reuşiseră să se arunce peste bord, înotau din răsputeri să se îndepărteze cît mai mult de navă, pentru a nu fi absorbiţi de pîlnia vîrtejului ce avea să se formeze după scufundarea acesteia. Partea din pupa lui „Prince of Wales“ s-a scufundat mai repede, iar prora s-a înălţat încet deasupra apei, unde încremeni cîteva secunde, ca după aceea să dispară, pentru vecie, în fundul mării.

Marinarii înotau pretutindeni, în aşteptarea ajutorului ce trebuia să li-l acorde distrugătoarele, şi se gîndeau îngroziţi la rechini. Avioanele japoneze, convingîndu-se de pieirea celor mai bune două vase ale flotei britanice, îşi luară zborul către coastele Indochinei. Acum urma atacul rechinilor, numeroşi în apele acelea. Dar, înspăimîntaţi de explozii, se îndepărtaseră şi ei de zona bătăliei.

Distrugătoarele reduseseră viteza şi, rotindu-se încet, îi adunau pe cei salvaţi ca prin minune şi răspîndiţi pe un sector întins din suprafaţa mării.

Majoritatea membrilor echipajelor de pe „Prince of Wales“ şi „Repulse“ a fost culeasă din ape mai înainte de ivirea printre valuri a aripioarelor rechinilor. Aceştia, trecîndu-le spaima, se întorceau atraşi de mirosul sîngelui omenesc. Unii din ei au reuşit, totuşi, să se înfrupte. Bărcile de salvare avură ocazia să adune destule trupuri cu picioarele complet sfîrtecate.

Cu tot ajutorul neîntîrziat al distrugătoarelor, aproape şase sute de oameni îşi găsiră sfîrşitul în apele calde ale Mării Chinei de Sud. Printre cei morţi a fost şi viceamiralul Thomas Philipps, comandantul forţelor navale din Oceanul Pacific ale Marii Britanii.

Dînd două lovituri nimicitoare flotelor aliate, în Hawaii și în Marea Chinei de Sud, Japonia le privase de superioritatea în nave mari de suprafață și căpătase libertatea de mișcare necesară pentru îndeplinirea unor noi operațiuni de agresiune în bazinul Oceanului Pacific.

Japonia jubila. Odată cu dispariția navelor „Prince of Wales" și „Repulse", după zdrobirea flotei americane la Pearl Harbor, chiar și japonezii cei mai predispuși la pesimism crezură în posibilitatea unui sfîrșit victoris al războiului.

Capitolul X

1

După atacul asupra Pearl Harborului, marea unitate de portavioane japoneze se defalcă. „Hiryu" și „Soryu" s-au îndreptat, însoțite de crucișătoarele „Tone" și „Chikuma", spre atolul Wake, unde debarcau desanturile japoneze, pe un petic de uscat pierdut în ocean, și care aparținea S.UA. Această insuliță, între Japonia și Hawaii, căpătase, în clipa aceea, importanță strategică.

Portavioanele „Shokaku" și „Zukaku" se avîntară spre Kure, acasă, în metropolă. Erau invidiați de toți cei care le cunoșteau ruta.

Iar viceamiralul Nagumo, cu resturile flotei, porni spre insulele Truk. Cînd, la sud-vest de mirajul albastru, s-au înălțat insulele muntoase, care adăposteau una din cele mai puternice baze navale militare ale Japoniei, toată lumea s-a simțit ca la ea acasă. Erau locuri bine cunoscute și amenajate pentru locuit. Carolinele le-au organizat învingătorilor o primire triumfală. În onoarea sosirii escadrei viceamiralului Nagumo s-au tras salve de tun de pe navele de luptă și din bateriile de apărare de coastă. Echi-

pajelor întoarse din campanie le-au fost acordate zile de odihnă.

Yasuziro și Suzuki, navigatorul său, au fost printre cei dintîi care au coborît la țărm. Douăzeci de zile petrecuseră pe mare. Era oarecum straniu să simți sub picioare tăria pămîntului. Pășeau pe faleza lovită de valuri cu un mers de marinari, legănîndu-se ușor. Nu aveau încotro să se grăbească. Admirau florile și copacii veșnic verzi care creșteau de-a lungul coastei. Plaja era împestrițată de umbrèle și de căștile de cauciuc multicolore ale celor care se scăldau. Nici nu le venea să creadă că undeva era război și chiar că, nu de mult, apăsaseră pe trăgaci, uciseseră și că puteau să fie și ei uciși. De aceea, libertatea de a nu face nimic era mult mai palpabilă și mai îmbucurător percepută. Aveau posibilitatea să zacă zile întregi întinși pe nisip, să picotească la umbra cocotierilor, sau să se scalde în valurile calde ce se spărgeau de țărm.

Dar clipele de desfătare pe plaja de la Truk n-au durat prea mult. Chiar înainte de Anul Nou, toți marinarii au fost îmbarcați. În sunetele unui marș tradițional, portavioanele ieșiră în ocean. Acolo, dincolo de linia precisă a orizontului, îi așteptau noi bătălii și campanii.

— De ne-ar ajuta zeul Hatiman ! șopti Yasuziro, cînd din insula Truk se mai zări doar conul vulcanului stins, ce se înălța deasupra apelor oceanului.

De data aceasta, navele se îndreptau spre insulele arhipelagului Malaez, unde armata și flota japoneză luptau cu trupele aliate anglo-olandeze. La Palau, s-au întîlnit din nou cu „Soryu“ și „Hiryu“, care sosiseră din Japonia, la rendez-vous.

Dublîndu-și forța de șoc, escadra își alese ca bază golful Staring, din insula Celebes. De acolo, Yasuziro a avut ocazia să execute cîteva misiuni de luptă, cu bombe acro-

şate. Zburase în sprijinul desanturilor debarcate la Manado şi Makassar.

— Ştii, Kyenzi, i se plînse Yasuziro, misiunile acestea de luptă seamănă mai mult cu nişte plimbări de agrement deasupra golfurilor albastre şi a junglelor de smarald. Nici gînd să poţi săvîrşi vreun act de vitejie !

— Ce vorbeşti, Tora ! Va să zică, te pregăteşti pentru misiune, te agiţi, îţi concentrezi toate forţele şi, în loc de inamic, nimereşti peste nişte iepuri fricoşi, care se împrăştie şi se ascund în junglă numai la auzul motoarelor noastre !

2

Curînd însă, lui Kyenzi îi fu dat să audă şi altceva de la Yasuziro :

— Suzuki, navigatorul meu, s-a procopsit c-un glonte în şoldul stîng. Pînă l-am dus la „Akagi", era gata-gata să-şi piardă tot sîngele. Acuma zace la spital, într-o stare gravă.

— Şi cum ai să te descurci fără navigator ? se interesă Kyenzi.

— De două zile nu mai zbor. Mi-au făgăduit c-au să mi-l dea în echipaj pe plutonierul Nagosawa. Îl ştii ? Un grăsan. Are şi-o poreclă potrivită — Fugu. Seamănă foarte mult cu peştele ăsta, mare şi leneş, cu măruntaiele otrăvitoare.

— Yasuziro, eşti de compătimit. Am auzit atîtea despre navigatorul ăsta. Nici un pilot nu vrea să zboare cu el.

— Şi ce-i de făcut ?

— Ia-i navigatorul vreunuia din piloţii patrulei tale şi lui dă-i-l pe Fugu.

— Oarecum nu-i frumos să faci aşa ceva. Şi n-aş vrea să desperechez echipaje care s-au antrenat împreună.

Iar tipul n-o să facă prea mulți purici la mine. Îndată ce se înzdrăvenește Suzuki, îl și dau afară din detașament.

Cînd plutonierul Nagosawa apăru în detașament, nu semăna deloc cu un individ în stare să întrunească toate viciile omenești. Pur și simplu, te izbea în ochi grăsimea excesivă, rar întîlnită printre aviatorii cu antrenament.

Timp de cîteva zile, Yasuziro îl ținu sub observație pe noul său navigator. Dar, în afară de zgîrcenia ce-l obliga să stea mai la o parte și neglijența, atît de improprie locuitorilor Japoniei, n-a găsit nimic deosebit la el.

De îndată ce Nagosawa s-a instalat în carlingă, pentru a porni într-o misiune de luptă, au început să se producă și metamorfozele. După ce-și prinse casca de zbor, cu degete tremurînde, se zăpăci, se foi și dădu să-și pregătească echipamentul de navigație, prilej cu care îi căzură creioanele și liniile.

— Ce te tot frămînți acolo ? îl întrebă Yasuziro, care abia îi aștepta raportul despre stadiul de pregătire a misiunii.

— Da ? Ce ? bîigui Nagosawa, cu glas gîtuit.

— Te-am întrebat, ești gata de zbor ?

— Da, da ! își mai veni în fire Fugu. Fața sa, schimonosită de încordarea așteptării, pălise.

„Vai, Doamne ! se gîndi Yasuziro. Ce-o să se-ntîmple cu el cînd se va găsi sub tirul antiaerienelor ? Oare nu-i un act de superficialitate să pleci la luptă c-un asemenea om în echipaj ?"

Dar se dăduse comanda pentru pornirea motoarelor și era prea tîrziu să se mai întreprindă ceva. Cînd se aflară în aer, din pricina spaimei și a tensiunii, Fugu se prosti și mai zdravăn. Aproape nici nu-i mai înțelegea comenzile lui Yasuziro. Privea stupid, ca o fiară încolțită. Iar cînd au ieșit la țintă, aruncă bombele mult prea devreme, și acestea

explodară alături, fără să provoace vreo avarie navei bombardate.

Înfuriat, Yasuziro uită de toate regulile politeții japoneze :

— Ești un rahat și nicidecum navigator, domnule Nagosawa ! îi spuse el, nemaiputîndu-se abține. Navigatorul tăcu, însă poate nici nu-l auzise. După o bucată de drum din ruta de întoarcere, cînd temerile principale rămăseseră în urmă, Nagosawa începu să-și vină în fire.

„Poate se va mai obișnui, după ce va mirosi puțin praf de pușcă !“ îi străfulgeră lui Yasuziro o speranță prin minte. Însă procesul de transformare a lui Fugu în autentic navigator se prelungea excesiv.

Fiind aproape un an de cînd își făcea serviciul în grupul aeronautic de pe „Akagi“, Yasuziro își putuse da seama că nu toți aviatorii de acolo erau niște neînfricați și adevărați samurai. Mai erau unii, ca locotenentul Mikimoto Komura, care nu prea aveau tragere de inimă pentru misiunile de luptă, dar cei din categoria lui Fugu îi provocau un profund dezgust prin frica lor animalică.

Se părea că eșecurile ce-l însoțeau pe plutonierul Nagosawa, de cînd fusese încadrat în echipaj, deveniseră un „bun“ al întregului efectiv al patrulei. Rareori se mai întîmpla ca vreun zbor să se execute fără defecțiuni tehnice sau accidente. Nici îndeplinirea misiunilor nu le reușea. Ba Fugu nu era în stare să ducă patrula la țintă și aparatele zăboveau prea mult în zona de foc antiaerian, ba devia în așa hal de la rută, încît, după aceea, numai cu ajutorul navigatorilor coechipieri și al lui Yasuziro regăseau portavionul „Akagi“ și „cădeau“ pe punte cu rezervoarele goale.

Odată, răbdarea lui Yasuziro nu mai rezistă. În ziua aceea, zburaseră în recunoașterea navelor inamice pe Marea Jawa. Iar Fugu nu reușise să indice echipajului, cu

precizie, zona respectivă. În căutarea marii unități de nave anglo-olandeze, au fost nevoiți să manevreze mult în volte, cercetînd mereu întinsul deșert al apelor. Epuizînd rezerva de carburant, s-au întors acasă fără nici un rezultat. Se înapoiau zburînd de-a dreptul, prin Makassar și Kendari. Undeva, deasupra junglei, s-a tras în ei, găurindu-li-se în cîteva locuri planurile. Prin radio, echipajul lui Yasuziro a primit ordin să grăbească apuntarea, deoarece de zona unde se afla portavionul se apropia o furtună. Mica rezervă de carburant i-a obligat să se îndrepte spre portavion în cele mai nefavorabile condiții. Pe direcția de apuntare apăruse un nor violet-întunecat, spintecat în fiece clipă de limbile de foc ale fulgerelor. A intra în el, era echivalent cu sinuciderea. Yasuziro a vrut să efectueze intrarea pe direcția de apuntare sub nori, la mică înălțime. Dar s-a pomenit într-o ploaie torențială, care i-a redus vizibilitatea aproape la zero. Rafalele vîntului zvîrleau aparatul Mitsubishi de pe-o aripă pe alta. Răbufnirile verzui ale fulgerelor îl orbeau.

— Strălucitoare Amaterasu, de ce ești atît de mînioasă ? Ocrotește-ne de furia dezlănțuită a stihiei, se rugă Yasuziro, angajînd avionul pe aliniamentul punții, lăsîndu-se ghidat de radiogoniometru. Nu era cazul să se aștepte la un ajutor din partea lui Fugu, care își pierduse capul de spaimă. În minutele cele mai grele, ieșea din priză. Înfuriat, Yasuziro îl imboldi de cîteva ori cu piciorul : Calculează direcția, jigodie ! Acum te-mpușc !

Din fericire, precipitațiile încetară și Yasuziro reuși să-și apunteze avionul. Dar încercările nu se isprăviră aici. Cînd se trăsese în ei, cauciucul unei roți fusese perforat, iar aparatul lor a deviat atît de brusc în partea camerei dezumflate, încît Yasuziro, ca prin minune, abia a izbutit să-l stăpînească, pentru a evita ciocnirea cu suprastructurile de punte.

Coborînd din carlingă, pilotul își dădu jos casca udă de năduşeală şi, descheindu-şi la gît costumul de zbor, îşi lăsă pieptul în bătaia puternică a vîntului.

Stătu astfel cîteva minute, ca să-şi vină în fire după apuntarea aceasta demențială. În spatele său, pe fondul norilor, se ivi curcubeul, luminînd viu.

— Tora, acuma semeni cu zeul Izanachi, cel care a coborît din ceruri pe arcul curcubeului, glumi Morimoto, care se apropiase de el.

Însă lui Yasuziro nu-i ardea de glumă. Îşi cheltuise întreaga rezervă de umor în lupta cu pericolul prin care trecuse.

— Syensei, spuse el cu jumătate de glas, nu mai sînt în stare să zbor cu Fugu. Astăzi îmi venea să-i trag un glonte în cap.

— Cînd bolta cerească nu-i luminată de soare, ajută şi luna... De unde să-ţi iau un alt navigator ? Akatsuki iese din spital abia peste o lună. Şi ce-o să faci în răstimpul ăsta ? se interesă Morimoto, picurînd venin. Poate porunceşti să fii trimis într-o permisie ?

— Ha, cedă, obosit, locotenentul. Va trebui să mai rabd niţel. Şi-l înjură de mama focului pe Fugu.

La sfîrşitul lui februarie, pe cînd Yasuziro zbura deasupra Mării Banda, avionul suferi o pană : pompa de ulei a motorului din dreapta nu mai funcţionă. Peste cîtva timp, motorul se gripă. Pentru a evita incendiul, pilotul a fost nevoit să-l oprească. Nu mai putea fi vorba să apunteze pe „Akagi", aşa că a tras tare cu un singur motor, pînă la cel mai apropiat aerodrom, al bazei Kendari.

Era neapărat necesară înlocuirea motorului din dreapta. Însă la locul unde aterizase forţat, nu se găsea nici unul de rezervă. Trebuia să aştepte cîtva timp, pînă să i se procure un motor nou, din depozitul portavionului, şi să vină o echipă de mecanici.

In așteptarea intrării în dispozitiv a avionului, Yasuziro și Fugu s-au instalat într-o vilișoară olandeză, părăsită în mare grabă de proprietari. Aici au găsit un confort european neobișnuit, care se aflase la dispoziția bogaților plantatori. În loc de tatami, au avut ocazia să doarmă în paturi luxoase, cu cearceafuri apretate. La ordinele lor se afla servitorimea recrutată din băștinași, rămasă să păzească proprietatea domnului Van der Hooten.

Baza aeriană Kendari avea doar o platformă de aterizare acoperită cu iarbă și adăpostea cîteva zeci de avioane de asalt și de transport. Se găsea amplasată într-un loc destul de dosnic și pitoresc, de pe insula Celebes. Aerodromul era împrejmuit de crînguri de cocotieri viguroși, sub care susurau pîrîiașe cu apă cristalină. Construcțiile administrative erau cufundate într-o vegetație tropicală, luxuriantă. Stoluri de papagali, cu penele scăldate de toate culorile curcubeului, își luau zborul de pe ramurile copacilor. Un colțișor atît de paradisiac te îndemna, fără voie, să uiți de toate. Războiul părea ireal și, dacă n-ar fi fost avioanele găurite, întorcîndu-se din misiunile de luptă, s-ar fi putut crede că în toată lumea domnește liniștea de aici. Într-un cuvînt, șederea forțată la Kendari constituia un popas plăcut pentru echipajul lui Yasuziro. În timp ce tehnicienii urmau să înlocuiască motorul, aviatorii își vedeau de admirabila lor trîndăvie.

Yasuziro petrecea în societatea ofițerilor-parașutiști din batalionul de marină, încartiruit la Kendari. Se cunoștea cu mulți din ei, din timpul instruirii efectuate în detașamentul de la Yokosuka.

Instalați la umbra unei voalure de parașută, întinsă la uscat între palmieri, prietenii se înfruntau la jocul go, sau mai trăgeau cîte o gură de saké din sticluțele pe care parașutiștii le piteau în voaluri, aducînd ofrandă zeilor ce-i

ajutau să le deschidă în aer. Timpul zbura ca o clipă, în discuţii despre luptele la care avuseseră ocazia să participe, sau la care aveau să mai ia parte.

3

Yasuziro, care evita compania navigatorului său, îi vizita de unul singur pe paraşutişti. Fugu nu se considera jignit din pricina asta. Îşi avea şi el distracţiile lui. Neruşinat şi laş, se dovedea a fi de-o senzualitate rară. Tot timpul ce-i rămînea liber, de la masă şi somn, îl consacra vînătorii de femei indigene — malaieze elegante şi atrăgătoare. Acestea nu purtau nimic deasupra brîului, de aceea lui Fugu i se oferea posibilitatea să admire gîturi şi talii subţiri. Neavînd nici un succes la femei, din cauza înfăţişării sale neatrăgătoare, Fugu încerca să le cucerească bunăvoinţa cu daruri. Fiind însă prea lacom şi zgîrcit, ca să cheltuiască bani din buzunarul său, căută să le ofere lucruri furate din vilişoara olandeză — dar i-au fost refuzate. Iar Fugu se îndîrji şi trecu la metode mai agresive, pentru atingerea scopurilor sale.

Odată, pe cînd Yasuziro se întorcea de la un chefuleţ organizat în societatea ospitalierilor paraşutişti, îi fu dat să audă un ţipăt sfîşietor. O femeie striga după ajutor.

Pilotul se opri şi-şi scoase pistolul din toc. Ţipătul se repetă. Alături de cărăruia pe care se afla, se iviră nişte umbre şi se auzi un lipăit de picioare desculţe, abia sesizabil. Laolaltă cu o serie de gemete înfundate, se mai distinseră zgomote de izbituri şi cuvinte de ocară în limba malaieză.

Yasuziro se repezi spre locul de unde provenea scandalul. O femeie, cu îmbrăcămintea sfîşiată, zăcea pe cărăruie. Plîngea în hohote, acoperindu-şi faţa cu mîinile.

La cîtiva paşi mai încolo, un morman de trupuri bărbăteşti încăierate se tăvălea pe pămînt. Privind mai atent,

Yasuziro îl recunoscu printre acestea pe Fugu, navigatorul său. Era bătut măr de patru malaiezieni. Străduindu-se să curme răfuiala, pilotul trase un foc în aer. Dar pocnitura împușcăturii nu produse nici o impresie asupra celor încăierați. Fugu, cu ochii umflați din pricina loviturilor, plin tot de sînge și praf, aproape că nu mai opunea nici o rezistență. În timpul luptei îi sfîșiaseră pantalonii, iar acum cu călcîiele lor, tari ca niște copite, indigenii aveau posibilitatea să-l lovească în locul cel mai dureros.

Fiindu-i teamă să nu rămînă și fără acest navigator netrebnic, Yasuziro se grăbi să-l salveze. Cîteva figuri fulgerătoare de karaté — și malaiezienii, gemînd de durere, se prăbușiră alături de dușmanul lor care leșinase. Invingîndu-și scîrba, Yasuziro înșfăcă trupul greoi și moleșit al lui Fugu, întocmai ca pe un sac, și porni repede spre casă. Acolo, îi spălă și-i pansă rănile.

N-ar fi vrut să afle despre incident nici slugile și nici medicul de la batalionul parașutiștilor. Comandamentul japonez, atunci cînd invadase Indonezia, pornise mai înainte de toate să cocheteze cu populația indigenă. Afirma că baionetele japoneze aduseseră indonezienilor eliberarea de sub jugul capitaliștilor străini. Presa japoneză și posturile de radio lăudau întruna umanitatea misiunii armatelor japoneze. Comportarea lui Fugu era în totală contradicție cu declarațiile oficiale, iar Yasuziro nu știa cum va fi interpretată de comandament. Dealtfel, avea să-și dea seama, destul de repede, că precauțiile lui fuseseră de prisos. Și în Indiile Olandeze, japonezii se purtau la fel ca și în China — prădau, siluiau și împușcau.

Spre dimineață, Yasuziro intră să-și viziteze pacientul. Fugu, înfășurat în pansamente de culoare kaki, era nemișcat, arătînd ca o gogoașă de vierme de mătase. Numai gemetele ușoare, care răzbăteau de undeva, de sub pansament, atestau că omul întins în patul larg al plan-

atorului mai era în viaţă. Treptat, Fugu porni să vorbească. La început, Yasuziro îl înţelese anevoie, întrucît, lipsindu-i dinţii din faţă, Nagosawa vorbea extrem de sîsîit. Întrerupîndu-şi relatarea, cu gemete şi oftaturi, îi destăinui comandantului trista întîmplare. Era una din rarele ocazii cînd se putea da crezare spuselor lui Fugu.

Nagosawa o întîlnise pe frumuşica aceea desculţă, de numai şaisprezece ani, la o serbare sătească, în cea de-a doua zi după aterizarea forţată. Aseară, izbutise s-o pîndească pe cărăruia ce ducea în cătun. Restul, îi era cunoscut comandantului. Dacă n-ar fi fost ajutorul lui, navigatorul n-ar mai fi rămas în viaţă. Acuma, Fugu se convinsese că indonezienii îşi păzesc cu sfinţenie femeile şi nu iartă nici insultele aduse de învingători.

Patru zile zăcu Fugu, cu ferestrele şi uşile vilei zdravăn închise, suferind din pricina vătămăturilor căpătate cu prilejul bătăii, dar, mai ales, de teama răzbunării la care se aştepta din partea băştinaşilor. Noaptea, îl chinuiau coşmarurile. Era suficient să adoarmă mai adînc şi numaidecît se iveau malaiezienii. Aceştia se tîrau de-a buşilea spre patul lui, purtînd în mînă pumnalele lor curbate, krisurile. Fugu ţipa şi, trezindu-se, îşi căuta pistolul ce se afla sub pernă.

În cea de-a cincea zi, navigatorul se simţi mai bine. Pesemne, stratul gros de osînză îi servise drept amortizor, iar călcîiele de fier ale indigenilor nu izbutiseră să-i strivească rinichii şi ficatul.

În răstimpul acesta, se terminase şi reparaţia avionului. Se putea decola spre portavion. Luîndu-şi rămas bun de la paraşutişti, Yasuziro se duse la aparatul său.

Fugu se şi afla înăuntru. Se furişase în ascuns pe aerodrom, încă de la revărsatul zorilor, ca să evite batjocurile. Mai mult de două ceasuri aşteptase în cabina navigatorului, chinuindu-se din cauza căldurii.

Yasuziro nu se putu abține să nu pufnească în rîs, cînd zări chipul transpirat al navigatorului, plin de vînătăi și julituri. Nagosawa își scosese pansamentele, care l-ar fi împiedicat să-și pună pe cap casca de zbor, așa că apărea în fața pilotului „în toată frumusețea sa".

— Acum, ai putea juca la teatrul Kabuki. Nici o mască nu s-ar compara cu fantastica podoabă colorată a figurii dumitale. Demonii pe care-i prezintă măștile de-acolo sînt pur și simplu niște motănei pe lîngă dumneata. Semeni cu-ăla care pășește în fruntea curățeniei de la Sumiyosi *.

Nagosawa tăcea, cu privirea ațintită asupra hărții de zbor. Numai încordarea fălcilor denota că auzise batjocurile comandantului.

— Știi, plutoniere, continuă Yasuziro, orice samurai care se respectă și-ar fi făcut harakiri după o asemenea pățanie rușinoasă. Dar dumneata ai să trăiești mult. O viață de ocară ți-e mult mai scumpă decît onoarea de ostaș.

Fugu tăcea mai departe. Dar cine putea ști cît de mult îl ura în clipa aceea pe omul care-l salvase cu puțin timp în urmă.

Yasuziro își prinse centurile și, cercetînd carlinga, se pregăti să pornească motoarele. Pe cînd manevra manetele, surprinse uitătura dușmănoasă a navigatorului lunecînd asupra sa. Yasuziro își dădu seama că, de acum înainte, în persoana lui Fugu se pricopsise cu cel mai înverșunat dușman. Însă asta nu-l afectă atît de mult și decise să încerce cu Fugu unele metode, chiar din arsenalul acestuia.

— Domnule Nagosawa, continuă pilotul, noi sîntem oameni de afaceri. Așa c-am să-ți propun o combinație. Îmi

---

* Ceremonie la templul Sumiyosi, aparținînd religiei shinto. În frunte, pășește masca lui Tyengu, făptură mitică, sălășluind în munți.

înmînezi trei sticle de saké „Cocorul alb“, în semn de recunoştinţă pentru salvgardarea naturii bărbăţiei dumitale şi pentru că ţi-am ocrotit preţioasa-ţi viaţă, iar atunci am să declar la toată lumea că faţa lovită şi toate celelalte vătămări sînt urmările izbiturilor pricinuite de aterizarea noastră forţată. În situaţia asta, vînătăile şi cicatricele vor trezi respectul confraţilor de arme.

Fugu tăcea.

— Nu fi lacom, navigatorule, învoieşte-te pînă nu ridic miza, şi-ţi făgăduiesc c-am să păstrez secretul dumitale doar în schimbul a trei sticle de saké.

— De-acord, domnule comandant, icni, anevoios, Nagosawa şi iarăşi îşi plecă ochii asupra hărţii de zbor, calculînd corecţia de vînt lateral.

După ce probă cu multă atenţie motorul înlocuit, Yasuziro făcu prieteneşte cu mîna celor care-l petreceau şi, rulînd spre start, băgă plin gaz. Sub planuri, începură să freamăte vîrfurile palmierilor, iar înainte, străluci pînza albastră a mării.

Seara, Yasuziro se întîlni cu Kyenzi Takasi într-o cîrciumioară de pe ţărm. Acesta îi povesti ultimele noutăţi, tot ce se întîmplase pe „Akagi“ în lipsa lui. Din misiunile de luptă nu se înapoiaseră doi piloţi şi chiar şi Kyenzi o păţise rău de tot deasupra Balikpapanului. Desanturile debarcate pe Celebes se descurcau de minune şi fără sprijin de aviaţie.

— Să bem, Tora, pentru noi rute de zbor. Aici, nu mai avem ce face. Vînătoarea noastră, cu bombardierele, după măruntele grupări de olandezi, a şi început să semene cu împuşcarea vrăbiilor utilizînd arme de mare calibru.

Prietenii băură pentru succesele lor viitoare. Tot stînd de vorbă, goliră, pe neobservate, trei sticle de saké — generosul dar al scîrţanului de Fugu.

Capitolul XI

1

— Salut, maestro ! Nu l-ai văzut cumva pe Bob Harris ?

Portarul italian, care scria ceva pe tejgheaua de la recepție, ridică privirea și se opri din fredonatul ariei ducelui din „Rigoletto".

— Bună, locotenente ! Mister Harris a plecat, undeva, acum o jumătate de oră. Poftim cheia.

Charles Mallory urcă în camera sa. După vizita portavioanelor japoneze în arhipelagul Hawaii, el și cu Bob rămăseseră fără locuință. Căsuța le arsese în timpul bombardării aerodromului „Whiller". Se făcuse scrum toată averea lor. Supraviețuise doar automobilul lui Bob dat la reparat.

În cele douăzeci de zile, cîte trecuseră de la atacul japonez, viața pe insulele Hawaii începuse să reintre pe făgașul normal. Militarii și civilii își reveniseră de pe urma comoției provocate de atacul în masă al aviației japoneze. Morții fuseseră îngropați. Se executau săpături de degajare a ruinelor. Se reparau benzile de decolare ale aerodromului. Se găsise de lucru și pentru aviatori. Cu un vas de transporturi militare, fuseseră aduse din Statele Unite cîteva zeci de lăzi cu avioane. Din ambalajele de lemn, ieșiseră la iveală Lightninguri de marină nou-nouțe, vopsite în albastru deschis. Iar în escadrila unde își făceau serviciul Bob și Chack, la locul de staționare a avioanelor apăru o jumătate de duzină de aparate elegante și frumoase, machiate în culoarea valurilor mării. Stăteau acolo, ridicîndu-și obraznic boturile spre cer, printre suratele lor hodorogite și peticite, care supraviețuiseră tragediei de la Pearl Harbor.

Acum, pe aerodromuri fusese introdus serviciul de alarmă. Primind o lecție de neuitat, deveniseră cu toții

mai vigilenţi. Antenele instalaţiilor radar se roteau fără întrerupere, ziua şi noaptea, supraveghind spaţiul aerian de deasupra oceanului. La distanţă de Oahu, vase de pază brăzdau marea. Hidroavioanele Catalina planau zi şi noapte în văzduh, încercînd să depisteze vasele japoneze pe o întindere de şapte sute de mile în jurul Hawaiiului.

Charles Mallory nu fusese singurul norocos, care reuşise să se înalţe în aer în timpul atacului şi să se înapoieze viu. Robert Harris, de asemenea, avusese ocazia să lupte niţel. Raidul japonez îl surprinsese la Kate. Neînfricata şi vajnica femeia îl adusese pînă la aerodromul „Whiller". Cînd Robert se strecurase în apropiere de locul de staţionare a avioanelor, primul val al aviaţiei japoneze îşi întrerupsese operaţiunile. În scurtul răstimp de acalmie, Bob izbutise să găsească, printre mormanele de avioane zobite şi incendiate un Lightning în bună stare şi să-l ridice în aer.

Ţîşnind din perdeaua de fum ce acoperise cerul de deasupra insulei, Robert se pomenise în vălmăşagul compact al aparatelor japoneze din cel de al doilea val de asalt. Impresia fusese cutremurătoare. După spusele lui, ar fi preferat o întîlnire cu un tigru avînd ca armă doar o bîtă de base-ball. Fusese doborît în acest zbor, dar, mai înainte de a părăsi cu paraşuta Lightningul ciuruit de gloanţele japonezilor, izbutise să doboare în mare un avion de picaj Y-99. Bob amerizase cu paraşuta la vreo două mile de linia ţărmului. Îl culesese o vedetă de salvare, împreună cu membrii echipajului japonez doborît de el.

Japonezii şi Robert Harris, care înotau în ocean, se comportaseră destul de paşnic, deşi nu-i despărţeau decît vreo trei sute de iarzi. Dar, cînd se pomeni la bordul vedetei în compania lor, Bob n-a mai vrut să-şi stăpînească mînia. Dintr-o dată, se aruncă asupra măruntilor inamici, să-i ia la pumni. Din două lovituri fulgerătoare, la maxilar,

Harris îl trînti la pămînt pe unul din ei, iar pe celălalt îl făcu cnocaut.

— Domnule locotenent, încetați, vă rog, încercase să-l rețină unul din marinari. Doar ăștia-s prizonieri...

— Prizonieri ? ! urlă isteric pilotul. Privește, măi băiete, ce-au făcut, ticăloșii ! Bob îi arătă cu capul în direcția golfului împînzit de fum. Știi cîți dintr-ai noștri au ucis azi ? Chiar pe mine, și privi plin de ură la japonezul ce încerca să se ridice pe picioare, m-au atacat nu mai puțin de zece aparate Zero. Au făcut ciur din Lightningul meu, iar cînd m-am lansat cu parașuta, au vrut să mă împuște în aer.

Cu mîini tremurînde, Robert, luă țigara ce-i fusese oferită și, trăgînd de vreo cîteva ori cu lăcomie, porni să se schimbe într-un costum marinăresc uscat.

Japonezii, revenindu-și, bolborosiră ceva, într-o engleză stricată.

— Ce vor ? se interesă Bob, care izbutise să soarbă un pahar de whisky, pentru a se încălzi după baia din apele mării, și își venise în fire.

— Declară că protestează împotriva comportamentului grosolan, săvîrșit asupra unor ofițeri ai armatei imperiale.

Bob făcu un gest necuviincios și-i sfătui :

— Țineți-vă gura, șobolanilor, pînă nu v-arunc peste bord !

Însă japonezii nu reacționară la cuvintele lui. Întorcîndu-se cu spatele, păreau să fi uitat totul. Priveau la golful cuprins de flăcări, și în ochii lor înguști licărea triumful.

Foarte puțini piloți și tunari de la antiaeriană au reușit să-și deschidă un cont în luptele de pe cerul Pearl Harborului. În schimb, cei ce avuseseră noroc deveniseră celebri în toată America. Despre ei urla toată presa. Paginile ziarelor și revistelor erau pline cu fotografiile lor. Hearst și alți magnați ai presei, ridicîndu-i în slăvi pe

eroii de la Pearl Harbor, încercau să mai reducă din intensitatea ruşinii şi dezonoarei naţionale.

Azi, un sergent de stat major, prieten, îi spusese lui Charles, la mare secret, o veste extrem de plăcută, pe care aştepta nerăbdător să i-o împărtăşească lui Harris.

Acesta apăru la hotel aproape numaidecît după Charles. Zvîrlindu-şi într-un colţ boneta militară bleumarin, ceea ce, în cazul său, era un indiciu de proastă dispoziţie, se aşeză în fotoliu şi întinse mîna după o ţigară.

— Bună, bătrîne ! De unde ai mina asta, atît de uluită şi năucă, de parcă ai fi o călugăriţă rămasă grea cu un pelerin trecător ? Te tulbură ceva ?

— Vin de la Kate...

— Nu mai e cazul să vorbim de-aşa ceva. Duhneşti de la o milă a parfumurile ei. De ce te-ai întors atît de devreme ?

— „Yorktown“ a ancorat la Honolulu. Iar odată cu nava a sosit şi curtezanul lui Kate, Henry Hughes. Dacă ai fi văzut-o, cînd ne-am dus împreună la dînsa ! Se zvîrcolea ca un şarpe cu clopoţei. Şi ştii, în aşa fel se purta putoarea, încît am priceput imediat : nu mai aveam ce căuta acolo. Şi, pentru a-mi îndulci hapul, m-a ajuns din urmă, lîngă pragul uşii, şi mi-a fost teamă c-o să mă sugrume cu îmbrăţişările. Iar, după aceea, m-a dat afară din casă. Într-un cuvînt, Henry a rămas la ea, pe post de gazdă. Îmi vine să muşc şi să sfîşii...

— Ce rost are să te consumi atîta, pentru o chestie ca asta ?

— Chack, înţelege-mă, bandit bătrîn. Iarăşi am reuşit să mă ataşez de ea. Teribil mi-a înfrumuseţat viaţa, în zilele astea blestemate, care au trecut după atacul japonezilor. Şi-apoi, vezi tu, este o femeie extrem de originală. Frumoasă. Nu-i deloc proastă...

— Ei, dacă ai pornit s-o lauzi, pesemne c-atunci treaba e-ntr-adevăr gravă. Dar ține cont, Bob, Kate nu-i numai frumoasă și deșteaptă, în același timp e și încăpățînată și veninoasă. Păzește-te, ca nu cumva, datorită mîngîierilor ei, să te angajezi într-o vrie plată.

— Charles, vorbesc serios. Femeia asta, pe lîngă toate celelalte, mai are și ceva în cont, la bancă.

— Sfatul meu prietenesc — dă-o încolo! Găsește-ți alta și, peste o săptămînă, două, această elegantă fîșneață ți se va șterge din memorie. Iar acum, să-ți spun o veste extraordinară. La statul major există o telegramă — președintele Statelor Unite ne-a zvîrlit amîndurora cîte-o cruce „Pentru merite aviatice".

— Te ții de bancuri ?

— Sergentul Gorris, de la statul major, s-a jurat c-a citit telegrama, cu ochii lui. Zice că mîine se va comunica oficial.

— Ura ! exclamă Robert și, ridicîndu-l pe Charles de pe podea, porni să-l rotească în aer. Dragă Chack, mi-ai redat pofta de viață !

— Și-asta încă nu-i totul, Bob. Pe-amîndoi ne-au avansat în grad. Acuma sînt locotenent de rangul 1, iar tu căpitan.

— Chack, dar de ce dracu' mai zăbovim aici ? De ce nu sîntem la restaurant ? Haidem spre mașină ! îl zori Harris.

Mai înainte de a ajunge la țintă, Robert opri Fordul lîngă un chioșc de ziare.

— Chack, ia și-un jurnal, poate că-i ceva despre avansarea noastră.

— Nu mai ai răbdare, pînă mîine ?

— Zău, nu-mi vine să cred c-am fost avansați, deși, am convingerea, „crucile" nu ne-au fost acordate de pomană. Le-am dobîndit în mod cinstit.

Charles coborî din automobil şi, peste un minut, se întoarse cu revista „Look". De pe coperta strălucitoare privea la ei figura slăbuţă a unui amiral în vîrstă. În ochii întunecaţi ai respectabilului gentleman se citea o dîrzenie ce inspira teamă, obişnuinţa de-a porunci şi a dispune de soarta a mii de oameni.

— Cine-i ăsta ? se interesă Robert, aruncînd o privire fugitivă asupra portretului.

— Acum o să aflăm, îi răspunse Charles, răsfoind revista pînă la pagina unde era tipărită lista celor decoraţi. Şi el, nu mai puţin decît Bob, ar fi dorit să se convingă de afirmaţiile sergentului de la statul major. În numărul ăsta, încă nu-i nimic despre noi, spuse cu o uşoară dezamăgire. Apoi emise, imediat, o ironie : Fireşte, ne-ar fi plăcut mai mult dacă „Look" ar fi dat pe copertă mutra celebrului as Robert Harris...

— Păcat, protestă Bob, deh, ce să-i faci, redactorul revistei preferă să dea portrete de amirali.

— Ăsta-i noul Comandant-şef al Flotei Navale de Război a S.U.A., amiralul Ernest King.

— Oho ! exclamă respectuos Bob. Îmi retrag cuvintele. Într-adevăr, nu-i vorba de-un simplu amiral. Va să zică, lui Kimmel, predecesorul său, i-au dat un picior în fund pentru Pearl Harbor ? Just !

— Ei, şi-acum ţine-te bine, „Charlie" * ! King ăsta e un bărbat serios. Ascultă ce se scrie despre el : „În cei patruzeci şi unu de ani de serviciu, amiralul a trecut prin toate funcţiile ofiţereşti, manifestînd aptitudini excepţionale în fiecare post. Este extrem de dotat, posedînd o inteligenţă ieşită din comun. Nu suferă proştii şi oamenii fără voinţă. Dar subalternii mai mult se tem de el, decît îl iubesc".

---

* Poreclă dată japonezilor.

Robert luă, pentru o clipă, revista din mîinile lui Charles, şi se uită la fotografia lui King.

— Pentru situaţia noastră, probabil că amiralul e bun, totuşi nu-i invidiez pe subalternii lui. Ferească Dumnezeu să fii sub ordinele unui asemenea posmag, oricît ar fi de dotat, chiar şi triplu ! Ia uită-te la el, ce privire arzătoare ! După mine, s-a dezvăţat să mai rîdă, încă din copilărie.

Charles decise să-i ia apărarea amiralului :

— Nu-mi amintesc unde am citit, dar pentru a conduce în vremuri de război, se cer alte calităţi decît pentru timpurile de pace. Este nevoie să lupte oameni hotărîţi, dîrzi şi fără milă. Pe cînd, în condiţii de linişte, cu caracterul lor inflexibil, se vor dovedi de prisos. Îşi vor face prea mulţi duşmani şi vor trezi invidii.

După un sfert de ceas, ofiţerii erau la „Gore". Din restaurant, se vedea excelent întreg golful Pearl Harbor. Urmele cumplite ale atacului erau lesne observate chiar şi de la o asemenea distanţă.

— Apropo, mister Mallory, continuă Bob convorbirea ce avusese loc în automobil, nu ţi-a trecut prin cap gîndul c-atunci am fost al dracului de norocoşi ? Ba, am avut un noroc atît de cumplit, cum niciodată nu ni s-a întîmplat în viaţă, nici la trick-track.

— Da, Robert, aşa-i ! O şansă nemaiîntîlnită — un mare noroc...

— Ia uită-te, Robert arătă cu capul spre golf, ce-au fost în stare să săvîrşească aceşti „Charlies". Tare aş vrea să-i stîlcesc în bătăi, pentru ce-au făcut. Şi, sper că-n curînd mi se va oferi posibilitatea. Hei, mister Negativ ! îl strigă Bob pe chelnerul negru. Trage storul, că mi se face greaţă din pricina peisajului !

— Dar cine-i de vină ? întrebă Charles, urmărindu-l cu privirea pe negru, care închidea fereastra plin de îndemînare.

— Cine ?... Şi noi amîndoi, poate. Nu ne-au înţolit în uniforme ca să-i tragem la whisky, cu fetele. Dacă ne-ar fi înălţat în aer la timp, şi nu numai pe noi amîndoi, ci toate cele două sute de aparate de vînătoare, Cobra, Lightning şi Brouster, s-ar mai fi petrecut, oare, aşa ceva ? E clar că bombardierele ar fi „ciocănit" portavioanele, mai înainte de-a ajunge lîngă Hawaii, şi-ar fi fost totul O.K.

— Aşa-i, Bob, însă cineva-i vinovat de tragedia asta ! Acum, ai să-mi spui că vinovaţii sînt căutaţi. Poate i-au şi găsit — că nu degeaba flota-i comandată acum de altcineva. Dar unde-i fosta noastră flotă de pe Oceanul Pacific ? Uite-o colo, cum pluteşte cu chilele-n sus !

— Nu-i nimic, Unchiul Sam e un gentleman bogat. O să reconstruiască totul. Dar băieţii care au murit n-au cum să mai fie reînviaţi...

— Şi peste ruşi au năvălit tot prin surprindere. Acuma, nu se mai declară războaie. Totul se comite la modul banditesc...

— Dar se gîndea cineva dintre noi, oare, că galbenii ăştia vor năvăli în zbor asupra noastră ?

— Bine, Bob, să schimbăm tema. Hai să bem pentru decoraţiile noastre, pe care le-am dobîndit cumplit de greu.

Capitolul XII

1

La marş luau parte patru portavioane. Acele compasurilor dansau spre gradaţiile ce indicau sudul. În faţa lor, dincolo de Marea Banda, se afla Australia — continent ce nu

cunoscuse niciodată războiul. Ocolind insulele Flores și Timor, în care încă mai existau garnizoane inamice, portavioanele ieșiră în spațiul liber, de adîncime operativă. Ținta incursiunii lor era Darwin — un mare port pe coasta nord-vestică a Australiei, bază principală a flotei aliate din acest teatru al operațiunilor de război. Deși se trîmbițase pretutindeni despre Pearl Harbor, apariția avioanelor japoneze asupra țintei s-a dovedit iarăși a fi o surpriză. Aparatele de vînătoare, americane și australiene, puține la număr, și care trebuiau să acopere portul, au fost surprinse la sol.

Detașamentul lui Morimoto intra în compunerea formației primului val. Acesta se revărsă asupra cheiurilor portului și se prăbuși cu înspăimîntătoarea greutate a loviturilor de torpile spre vasele de transport „Zeelandia" și „Neptun", care se aflau în curs de descărcare a munițiilor.

Patrula lui Yasuziro atacă „Zeelandia", de la o înălțime de 30 de metri. Menținînd aparatul pe direcția de luptă, aviatorii distingeau cu claritate suprastructurile de culoare deschisă ale navei și stivele de muniții, ambalate în lăzi verzi și depozitate pe dană, și jalnicele figurine ale oamenilor, condamnați la moarte, fugind în toate părțile.

Primele dîre ale traseurilor antiaeriene s-au întins spre avioane, după ce fuseseră lansate torpilele. Explozia învecinată, a unui proiectil, întunecă pentru o fracțiune de secundă lumina soarelui în carlingă, și zgudui brusc aparatul. Yasuziro avu impresia că aude darabana schijelor pe învelișul fuselajului. Bodogănind un blestem, execută o manevră de evitare a antiaerienei — virînd în partea opusă, cu luare de înălțime. Trecînd mai în lături de „Zeelandia", înregistră rezultatul lansării torpilelor. Vasul

transportor se înclinase pe un bord. Iar pe „Neptun" torpilat, explodau munițiile.

Al doilea val al avioanelor japoneze era alcătuit din aparate de picaj Y-99. Piloții, care țineau manșele cu volan, aveau impresia că nu cunosc sentimentele de milă și frică. În atac, nu cruțau nimic, nici inamicul, nici propria lor persoană. Exploziile bombelor, aruncate de ei, au determinat detonarea munițiilor de pe cheiuri. Iar portul s-a transformat într-un infern. Unda de șoc, provocată de explodarea munițiilor, ajunse în apropierea avioanelor torpiloare din patrula lui Yasuziro, la ieșirea din acvatoriul portului. Și a zguduit în așa hal aparatele, încît piloților li s-a părut că acestea își pierd capacitatea de maneabilitate. Și s-au gîndit atunci la camarazii din avioanele ce se găseau deasupra cheiurilor, în momentul exploziei.

— Astăzi nu se vor întoarce toți acasă, întrerupse tăcerea Fugu, lăsînd să i se observe sclipirea dinților de aur, pe care și-i pusese în locul celor pierduți la Kendari. Zburau spre portavion și navigatorul începuse să-și recapete prezența de spirit.

„Mi-au comunicat o veste bună, înainte de decolare, își aminti Yasuziro. Dar ce anume ? Aha, venise de la spital navigatorul Suzuki. Mîine îmi iau rămas bun de la Fugu. Ce fericire, să nu-i mai zăresc mutra !"

Avioanele de vînătoare ale inamicului nu se vedeau în aer. Și nici nu era de mirare ; Darwinul, cu fiece minut care trecea, semăna din ce în ce mai mult cu un adevărat iad. Avioanele de picaj atacau vasele flotei comerciale, ancorate în rada exterioară, atacau și orașul și aerodromul de pe care nu fusese capabil să decoleze nici un aparat. Aviatorii japonezi au zburat deasupra lor peste două ceasuri. Blocarea aerodromului fusese adusă la îndeplinire, conform tuturor regulilor artei militare. O grupă se

schimba cu alta și fiecare se străduia să distrugă, prin bombe, tir de tun și mitralieră, orice avea o valoare, cît de mică, din punct de vedere militar. În acest atac, pentru nu se știe a cîta oară, japonezii demonstraseră imaginea de ansamblu a supremației aeriene a fiilor Țării Soarelui Răsare.

Pe aerodromul „Darwin", moartea stătea la pîndă. Neajutorați, piloții, luați prin surprindere la sol, pitiți în adăposturi nesigure, îndurau nenumărate minute de coșmar. Lipsiți de posibilitatea de a acționa și lupta, încremeniți de groază, se rugau cerului să nu fie omorîți de bombe. În stare de semicomoție, ascultau atenți vuietul înfiorător al bombelor și al avioanelor în picaj, exploziile apropiate, care-i acopereau cu pămînt.

Atacul, în sfîrșit, încetă. Și li se păru că dăinuise o veșnicie. Pe jumătate asurziți, plini de pămînt, oamenii ieșeau de-a bușilea de prin șanțuri, nevenindu-le să creadă că japonezii își luaseră zborul. Erau înconjurați de îngrozitorul tablou al distrugerii. Din aerodrom, rămăseseră numai ruinele hangarelor, scheletele fumegînde ale avioanelor și pista de decolare-aterizare ciuruită de explozii. Un nor negru de fum plutea deasupra portului și a orașului. Ardeau vasele și casele. Oamenii, care scăpaseră de la moarte, priveau cu ochi năuciți la pămîntul arat de vijelia oțelului, la cadavrele sfîrtecate, deasupra cărora bîzîiau muște verzi.

Războiul își aruncase doar o privire fugitivă asupra Australiei și, după ce-și arătase oamenilor chipul hidos, dispăruse dincolo de orizontul azuriu.

2

Aparatele detașamentului lui Yasuziro se apropiau de portavioane. Relevmentele radio, recepționate de pe bordul lui „Akagi", coincideau cu ruta de zbor. Astăzi, Fugu

jubila: de multă vreme echipajul lor nu izbutise să-și plaseze atît de fericit torpilele. Dar Yasuziro, cu fiece minut care trecea, devenea tot mai posomorît. După zece, cincisprezece secunde, scruta din nou litrometrul de benzină. Restul de carburant scădea cu o repeziciune catastrofală. Pesemne, exista o scurgere la benzină. Pilotul își aduse aminte de explozia din vecinătatea avionului, cînd detunase proiectilul de antiaeriană. De bună seamă, vreo schijă atinsese conducta de benzină, iar carburantul nu-i va mai ajunge pînă la puntea portavionului „Akagi". Și, prin memoria pilotului mai străfulgeră o imagine, aparatul lui Satsu Akatsuki, cu consola dată peste cap și urma albă a benzinei scurgîndu-se.

— Ei, trăgătorule! strigă Yasuziro prin instalația de intercomunicații. Ce se vede în spatele ampenajului, rămîne vreo urmă după noi?

Dar trăgătorul nu răspunse.

Atunci Yasuziro se adresă coechipierilor din patrulă, întrebîndu-i dacă nu văd ei vreo urmă înapoia avionului său. I se răspunse afirmativ. Bănuiala pe care o avusese, în privința defectuoasei funcționări a litrometrului de benzină, dispăru și, odată cu ea, se spulberă și speranța unui sfîrșit fericit al misiunii. Trebuia să forțeze, pentru a ajunge cît mai aproape de escadră. Numai acolo erau unele șanse ca aviatorii ce suferiseră vreo calamitate să fie culeși de distrugătoare.

De mult însă exista remarca — o nenorocire nu vine niciodată singură! Motorul din stînga dădu cîteva rateuri și, de sub capota lui se desprinseră limbi de flăcări. Vopseaua capotei se închise imediat la culoare și făcu bășici. Fugu începu să bată în manipulatorul morse, transmițînd semnalul de calamitate și coordonatele de poziție. Dar, pînă la escadră, mai era o distanță apreciabilă, pentru a se

putea sconta pe asistența urgentă a distrugătoarelor. Sub avion, valurile Mării Timor se rostogoleau. Yasuziro decuplă motorul incendiat și, punînd elicea în poziție de giruetă, încercă să tragă cu un singur motor. Dar incendiul nu se stingea. Nu ajutară nici extinctoarele. Focul, debordînd pe sub capotă, se dezlănțuia tot mai intens și cuprinse planurile.

Fugu, cu maxilarul căzut, cu mîinile tremurînd, verifica soliditatea dispozitivului de fixare a sistemului de suspensie al parașutei sale. Chiar și în asemenea clipe, Yasuziro nu se putu abține de la o glumă !

— Itaro-san, încotro ai de gînd să sari ? În definitiv, apa-i domeniul care-ți priește : că de-aia porți nume de pește — Fugu !

S-o ducă așa, mai departe, nu era permis. Yasuziro decise să amerizeze. Transmise prin radio : „Intru în amerizare forțată, precizați coordonatele mele și trimiteți ajutor". Viră apartul de-a lungul valurilor și intră în coborîre. Coechipierii de pe celelalte Y-97 se orînduiră în cerc, supraveghind rezultatul amerizării forțate.

Mușcîndu-și buza, pilotul alinie avionul deasupra unui val înspumat. Să te așezi pe-o suprafață de apă atît de agitată era riscant. Dar nu avea de ales. Planul din stînga fusese cuprins de flăcări și amenința să se desprindă.

Apropiindu-se cu avionul din ce în ce mai mult de val, creasta de spume a acestuia linse, pentru un moment, planul în flăcări, apoi pieri, lăsînd sub aparat, în locul ei, o văgăună adîncă, printre dîmburile apei. Chiar mai înainte de-a fi atins apa, motorul amuți. „Mi s-a isprăvit carburantul", conchise Yasuziro, trăgînd spre el manșa. Alb la față ca varul, Fugu se propti cu picioarele și mîinile de tabloul de bord, așteptînd impactul. Lovindu-se de creasta unui val, avionul săltă, țîșni vreo cîțiva metri și, lent, se

prăbuși greoi în apă. Un al doilea val îl surprinse și avionul torpilor porni să joace pe loc, ca o plută.

Amerizarea fusese executată la perfecție. Dar fuselajul perforat lăsa să intre apa. Trebuiau să acționeze rapid, atîta timp cît aparatul își va mai menține flotabilitatea. Desfăcîndu-și centurile de siguranță, Yasuziro și Fugu extraseră din compartimentul de rezervă barca pneumatică, laolaltă cu rezerva de apă și de alimente. În timp ce navigatorul umfla barca, utilizînd tubul cu aer comprimat ce se afla montat pe corpul acesteia, Yasuziro aruncă o privire în cabina trăgătorului-radiotelegrafist. Nu mai respira. Pieptul costumului de zbor îi era năclăit de sînge.

— Mai iute, mai iute, domnule comandant ! îl zorea Fugu. N-avem timp de pierdut cu răposații.

Mai mult de jumătate din carlingă se umpluse cu apă. Avionul era gata, gata să se scufunde. Yasuziro și Fugu se mutară în barcă, unde-și așezară rezerva de siguranță la pupa. Apoi Yasuziro trecu la vîsle, de parcă ar fi fost la canotaj. Fugu tăie cu cuțitul parîma ce-i lega, ca un cordon ombilical, de avionul torpilor. Bine c-o făcuse la timp. Abia se îndepărtase nițel Yasuziro de avion, că un val furios și înspumat se repezi asupra acestuia și-l acoperi imediat. După o secundă, nu mai mult, din apă îi răsări „pîntecul" pe care se afla cercul roșu, pentru recunoaștere, și din avionul torpilor nu mai rămase decît o pată de ulei, de culorile curcubeului, întinsă pe apă.

Celelalte avioane din patrulă au mai dat cîteva ocoluri deasupra locului amerizării, pînă s-au încredințat că pilotul și navigatorul erau în viață, iar apoi au luat cap spre escadră. Yasuziro și Fugu rămaseră singuri pe marea pustie.

— Bine că nu-i și trăgătorul cu noi, sparse tăcerea navigatorul, nimeni n-are de unde să știe cîte zile vom avea

de plutit. Iar mîncarea-i tare puţină. Astăzi, aproape că nici nu mi-am luat micul dejun. Înainte de misiunile de luptă, nu ştiu din ce pricină, n-am deloc poftă de mîncare. Şi se mai spune că-n urma gloanţelor căpătate în burtă, trăiesc numai cei care-au fost răniţi pe stomacul gol. Uite, acum aş prînzi !

Yasuziro nu-i răspunse nimic, însă, privind la chipul hrăpăreţ al navigatorului, se gîndi : „E-n stare să-i treacă prin cap să scape şi de mine, numai ca să-i rămînă lui rezerva de siguranţă."

Cînd Fugu porni să sforăie la pupa, după modestul prînz, Yasuziro îi sustrase cu grijă pistolul din toc şi-l zvîrli în mare. După pistol, urmă şi cuţitul marinăresc al navigatorului. Pilotul îşi mută Coltul său în buzunarul interior al costumului de zbor.

Trezindu-se, Fugu îşi privi mirat tocul gol şi înţelese că fusese dezarmat.

— Unde mi-e pistolul ?

— În apele mării, tot acolo unde-i şi cuţitul.

— Domnule comandant, de ce-ai făcut asta ? Nambu-i doar averea statului.

— Ca să nu te frămînte gîndul că rezerva de siguranţă ar putea ajunge şi două săptămîni, dacă ar fi numai un singur om. Aritmetica asta, domnule Nagosawa, ţi se citeşte pe chip. Sînt căpitanul acestei ambarcaţii de cauciuc, şi acţiunile mele nu pot fi puse în discuţie.

Fugu, jignit, mormăi ceva, se acoperi cu vestonul şi, ghemuindu-se pe fundul bărcii, se prefăcu că doarme. Acum, pur şi simplu, nu-l mai putea vedea în ochi pe Yasuziro. Furia clocotea în el şi nu-şi ierta nechibzuinţa. Şi ce şansă fantastică ar fi avut, pentru a-şi răzbuna toate jignirile precedente. Şi, într-adevăr, raţia de siguranţă i-ar fi ajuns o jumătate de lună. Dar ce mai putea face acum ?

Yasuziro era mai puternic decît el din punct de vedere fizic, stăpînea excelent karateul și mai era înarmat și cu un Colt. Ah ! Măcar de i-ar fi rămas cuțitul, cu lama aceea minunată, lungă de șase țoli...

3

Trecuseră trei zile, împovărătoare, petrecute între patru ochi cu omul acela respingător, alături de care își dădea seama că posedă o incompatibilitate fizică, morală, biologică și dracu mai știe de care. Rezerva de apă și alimente, cu toată economia, se împuținase simțitor. Iar distrugătoarele, nici gînd să-și facă apariția. De ce nu-i caută ? Doar cei din avioanele patrulei lor văzuseră că amerizaseră cu bine. Nu voiau să riște un distrugător, trimițîndu-l în căutarea a doi oameni ? Sau, poate, escadra era angajată în lupte și numai de ei n-avea vreme ? Gîndurile astea, și altele asemănătoare roiau în capul lui Yasuziro. Iar Nagosawa se prăbușise într-o stare de disperare totală. Odată, pentru a-și mai alunga gîndurile triste și ca să-l mai învioreze pe navigator, Yasuziro încercă să stea de vorbă cu el, să-l întrebe despre viața lui. Căci nu știa nimica referitor la omul acesta, alături de care, soarta, la început, îl adusese într-același echipaj, iar acum în aceeași barcă. Însă, în mod vădit, Fugu nu părea dispus să-și deschidă sufletul. Cu fiece oră care trecea, se cufunda într-o stare de disperare și mai gravă. Și era de la sine înțeles că, pentru a-și scăpa pielea, ar fi fost capabil de orice. Tăcea aproape întruna, privind trist în depărtare. Din cînd în cînd, i se năzărea cîte ceva, probabil avea impresia că zărește nave la orizont, și atunci se ridica, făcea semne cu vestonul și chema într-ajutor. După ce se convingea că nu era nimic, se încovoia, lăsîndu-se să cadă, sfîrșit de puteri, la locul său, și continua să privească oceanul pustiu.

Odată, pe lîngă barca lor a trecut un mic cîrd de pești zburători, speriați de cine știe ce răpitori ai mării. O pereche de peștișori a căzut plescăind în barcă. Fugu s-a aruncat ca un tigru asupra pradei, acoperind-o cu trupul, să n-o observe Yasuziro. După o clipă, peștișorii, zbătîndu-se, erau ronțăiți de dinții artificiali ai navigatorului. Yasuziro se întoa: se scîrbit...

Mîncau o singură dată în douăzeci și patru de ore, exact la nămiază, după cronometru. Împărțirea alimentelor se efectua sub supravegherea severă a navigatorului, căruia îi era teamă să nu fie nedreptățit, chiar și cu o picătură de apă sau o îmbucătură de orez. Înghițind într-o clipă modesta porție ce i se cuvenea, Fugu urmărea, după aceea, cu o privire parcă sălbatică, fiece bucățică și fiecare picătură de apă pe care le consuma Yasuziro. Dădea impresia că era gata, gata să se arunce și asupra pilotului, să-i sfîrtece beregata cu dinții.

Au mai trecut trei zile. Apa și alimentele erau pe sfîrșite. Setea îi chinuia cel mai mult. Nici un nor, cît de mic, nu se zărea pe cer, iar marea, ca și pînă atunci, era tot pustie. Fugu, nemaiputîndu-se stăpîni, bău apă de mare. Și-a fost aspru pedepsit. L-au apucat durerile de burtă și vărsăturile. În pofida tragismului situației, Yasuziro nu și-a putut reține zîmbetele, atunci cînd îl văzu pe Fugu încălecînd pupa, cu pantalonii dați jos. Cîteva fumuri subțiri de nave, observate înainte de apusul soarelui, nu le-au adus izbăvirea, atît de mult așteptată, din fața spectrului morții. Vasele își continuaseră navigația, undeva dincolo de orizont, fără ca măcar să-și fi arătat catargele. Disperat și pierzîndu-și speranța că vor fi salvați, Fugu nu-și mai putea controla reacțiile. Apărură, din ce în ce mai frecvent, accesele de isterie. Cînd pornea să se dea cu capul de bordurile tari ale bărcii pneumatice, răgind ca

o vită, scăldîndu-și cu lacrimi părul țepos ce-i crescuse pe față, cînd începea să rîdă în hohote, povestindu-i lui Yasuziro cum îl va ucide la noapte.

La chinurile setei și foamei, se mai adăugă și supliciul insomniei. Fugu, stăpînit de mania crimei, pîndea orice mișcare a pilotului. Uneori, Yasuziro era cuprins de dorința, de nestăvilit, de-a trage un glonț în fruntea iresponsabilului său tovarăș de drum, care se transformase într-o fiară primejdioasă.

În cea de-a șaptea zi de la pieirea avionului, Yasuziro nu mai fu în stare să reziste. Slăbit de sete, foame și nesomn, ca și cum ar fi fost brusc scos din priză, adormi, sprijinit de bord. Cu brațele încrucișate, căuta să-și apere, instinctiv, gîtul și pistolul ascuns în sîn. O visa pe Tiyeko, îmbiindu-l cu tot felul de bucate aburinde, cu sukiyaki și cu ceai turnat în zece cești deodată.

Fugu, cînd îl văzu pe Yasuziro dormind, ieși din starea de apatie. Nu-i putea scăpa o ocazie atît de prielnică. Încet și fără zgomot, se tîrî spre pilot. Sub greutatea celor două trupuri, prova bărcii se cufundă mult în apă și valurile stăteau să se reverse peste bord. Fugu adăstă momentul propice, cînd în apropierea bărcii se ivi aripioara dorsală a unui rechin uriaș. Atunci, dintr-o îmbrîncitură bruscă, îl aruncă din barcă pe pilot.

Înecîndu-se cu apa sărată, timp de cîteva clipe, Yasuziro nu-și dădu seama ce se petrece cu el, pînă ce nu ieși pe creasta unui val și nu văzu barca pneumatică oranj și pe Nagosawa trăgînd înfrigurat la vîsle. Însă vîslele scurte nu permiteau dezvoltarea unei viteze prea mari și barca se îndepărta destul de încet. În schimb, din partea opusă, se apropia, grăbită, spintecînd apa, aripioara unui rechin albastru. Acesta era sfîrșitul ! Pilotul simți că îngheață în

apa caldă, de-aproape treizeci de grade. Dar n-ar fi vrut să moară și, atunci, înșfăcă mînerul aspru al Coltului masiv. Trei focuri, plasate de-a dreptul în cap, obligară animalul de pradă să se cufunde în adîncuri. Yasuziro privi în jur, după barcă. Aceasta se îndepărtase la vreo treizeci de metri. Nu trase în Fugu, fiindu-i teamă că nu-l nimerește și perforează barca.

Mînia și posibilitatea unui nou atac al rechinului revărsară în organismul pilotului un aflux de energie. După ce trase de vreo două ori aer în piept, se avîntă aprig într-un craul pe urmele bărcii oranj ce se distanțase. Spațiul dintre ei se micșoră încet. Simțind că se asfixiază, din pricina încordării, Yasuziro percepu bătăile inimii în mînerul Coltului, acum iarăși ascuns în buzunarul interior. Iată ce bine-i prindeau antrenamentele zilnice de înot, din bazinul școlii de la Yokosuka și din apele plajei Sunoura !

Doar zece metri îl mai despărțeau de barcă...

„Numai de n-aș ceda, numai de-aș rezista, în ritmul acesta, încă vreo jumătate de minut ! Hai, încă puțin !... Încă puțin, puțin de tot !..."

Mai rămăsese doar o fîșiuță de apă între Yasuziro și barca oranj.

Și Nagosawa era sleit de puteri. Barca aproape că nici nu mai înainta. Yasuziro ajunse lîngă ea, frînt de oboseală, se agăță de pupa, lăsîndu-se să atîrne în apă. N-ar fi urcat, nici dacă l-ar fi atacat din nou rechinul.

Mai izbuti să răsufle o secundă. Simțind că barca trepida, Fugu lepădă vîslele. Chipul i se schimonosi de turbare și se năpusti asupra lui Yasuziro, înșfăcîndu-l cu amîndouă mîinile de gît. Dar nu mai avu suficientă forță pentru a-i zdrobi cartilagiile. Atunci, încercă să-i apuce gîtul cu dinții. Gata să-și piardă cunoștința, pilotul vîrî

degetele în ochii lui Nagosawa. Această cumplită figură de karate îi salvă viaţa. Fugu se prăbuşi pe fundul bărcii. Respirînd de cîteva ori din adîncul pieptului, pentru a se reîmprospăta, Yasuziro simţi că-şi revine. Navigatorul şedea la pupa, acoperindu-şi faţa cu mîinile.

Acum, Yasuziro dobîndise convingerea fermă că în barcă nu era loc pentru amîndoi. Fugu devenise primejdios, ca un cîine turbat. Numai o singură persoană va pleca mai departe...

Yasuziro scoase Coltul şi ţinti. Fusese nevoit să-şi sprijine mîna lipsită de puteri pe bordul bărcii. Şi, totuşi, îi tremura. Cătarea armei juca asupra capului rotund al navigatorului, întocmai ca asupra unei muşte de pe panoul de trageri sportive. Coborînd cătarea armei cu puţin, pilotul îşi impuse voinţa şi apăsă pe trăgaci.

Nagosawa tresăltă, prăbuşindu-se pe fundul bărcii, şi rămase nemişcat. Trecîndu-şi peste bord, cu chiu cu vai, trupul neputincios, Yasuziro zăcu vreo cîteva minute alături de fostul său navigator. Fugu murise. Glonţul de tip greu, străpungîndu-i pieptul, îi ieşise prin spate, sfîşiind o bună bucată din costumul de zbor. Sîngele navigatorului lipăia pe fundul ambarcaţiei, amestecat cu apă de mare.

După ce se odihni puţin, Yasuziro împinse cadavrul în valuri şi vîsli mai în lături de acesta. Cu apă din mare curăţă sîngele şi-şi spălă mîinile. Nu-şi făcea procese de conştiinţă. Nu-i părea rău decît de-un singur lucru : că-l împuşcase prea tîrziu pe ticălos.

Întinzîndu-se pe fundul bărcii, cît era de lung, privea indiferent, cum, acolo, unde valurile săltau cadavrul lui Nagosawa încins în vesta oranj de salvare, apărură „catargele“ triunghiulare ale aripioarelor de rechin.

Şi apa porni să fiarbă... Peste vreun minut, din Fugu nu mai rămăsese nici urmă şi Yasuziro fu izbăvit de-o vecinătate neplăcută.

Deși era singur acum, nu-și recăpătă liniștea sufletească. Firavele fumuri ale unor vase îndepărtate apăreau, uneori, pe albastrul cerului tropical, dar dispăreau imediat, ocolind lateral mica ambarcație de cauciuc.

Mai trecu o zi chinuitoare și nesfîrșit de lungă. Pilotul, simțind o slăbiciune ciudată, înțelese că nu avea s-o mai ducă mult. Din ce în ce mai des cădea în nesimțire, sau visa cu ochii deschiși. Spre seară, venindu-și în fire, privi în gura largă a Coltului, cugetînd dacă nu sosise timpul să termine odată cu suferințele acestea inutile. Într-o astfel de situație, numai moartea putea fi salvarea mult rîvnită de la chinurile setei și ale foamei. Și totuși nu dorea să moară. Să mai aștepte, măcar pînă se va însera ca lumea. De îndată ce soarele va pieri dincolo de orizont — avea să apese pe trăgaci. Hotărîrea fusese luată. Iar liniștea îl cuprinse pe Yasuziro. Moartea nu-l mai înspăimînta. Reprezenta izbăvirea de la chinuri a unui organism ce se autodevora. Își aduse aminte de stihurile, pe jumătate uitate, ale lui Saigeohoosi :

„Aș fi vrut să mor primăvara,
Pe vremea schimbării veșmîntului *,
Într-o seară cu lună plină,
Și, întins, s-adorm sub flori."

Acolo, unde se găsea, nu erau nici lună plină, nici flori — doar marea pustie și valurile ei nepăsătoare.

Cu o oră înainte de apus, deasupra ambarcației, la mică înălțime, trecu un hidroavion cu patru motoare Kabasaki, într-un zbor de patrulare pe mare. Auzind zgomotul motoarelor și identificînd cercurile roșii de pe planuri, Yasuziro, adunîndu-și forțele, se ridică încet în genunchi

* Luna februarie, cînd se celebrează ziua încetării din viață a lui Buddha.

şi începu să facă semne cu fularul lui alb. A fost observat. Hidroavionul viră şi porni să amerizeze.

În aceeaşi noapte, Yasuziro fu transportat la spitalul militar al marinei din Dabao.

Capitolul XIII

1

În vreme ce şubreda ambarcaţie de cauciuc, în care se afla muribundul Yasuziro, era zvîrlită de valurile Mării Timor şi în răstimpul cît a fost tratat la spitalul militar al marinei, se petrecuse un şir întreg de evenimente. „Akagi", portavionul lui, împreună cu alte nave ale marii unităţi, ieşise din Kendari în Oceanul Indian.

Odată cu sosirea portavioanelor japoneze în Marea Jawa, sectorul acesta îndepărtat al teatrului de acţiuni militare deveni tot atît de primejdios, pentru navele flotei aliaţilor, ca şi bîrlogul unui tigru bengalez în apropierea unei turme de capre domestice.

Aviaţia ambarcată, susţinînd invazia forţelor de desant asupra insulei Jawa, începu vînarea intensivă a navelor aliaţilor. Nimicirea flotei acestora a fost desăvîrşită de escadra de crucişătoare a amiralului Takahasi, care, acţionînd în cooperare cu portavionul „Riuzyo", a scufundat, la 28 februarie 1942, crucişătorul englez „Exeter" şi distrugătorul „Encounter".

Construit de americani, la începutul secolului, bătrînelul distrugător cu patru coşuri „Pope" era ultima navă de război a aliaţilor din Marea Jawa. Dar şi agonia sa surveni la o oră şi jumătate după dispariţia distrugătorului „Encounter".

În această misiune de zbor, Kyenzi Takasi comisese o greşeală. Intrase cu patrula sa de avioane tropiloare în

unghiuri de prezentare a țintei prea reduse și, astfel, „Encounter" putu evita toate cele șase torpile lansate.

Vînatul, ce-ar fi trebuit să-i aparțină, nimeri în geanta de vînătoare a altui avion. Kyenzi își dădu seama că era vinovat pentru eroarea săvîrșită, iar asta îl înfurie și mai mult. Coborînd din avion, fu cît pe ce să se izbească de-un marinar mai tînăr. Acesta traversa în fugă puntea. Ferindu-se brusc de ofițer, trecu în goană pe lîngă el, fără să-l salute.

— Hei, javră ! strigă căpitan-locotenentul.

Marinarul, speriat, încremeni. Buzele îi tremurau.

— Scoate-ți ochelarii, vită ! Am să te învăț eu să-i observi pe ofițeri !

Kyenzi îl plesni de trei ori peste obraji, iar apoi îl trînti la pămînt dintr-un pumn.

— Ce s-au mai obrăznicit și ticăloșii ăștia de boboci ! urlă Kuenzi. Peste puțină vreme, țărănoii, ca de-ale el, or să-i calce în picioare pe ofițeri ! Trei zile, la arest, cu dobitocul !

Kienzi se îndreptă spre sala de dușuri, simțind că-și recăpătase buna dispoziție, după această criză de isterie. Însă nu apucase să vadă privirea plină de indignare cu care se uitase la el un mecanic în vîrstă, cu chip obosit de țăran. Cînd pilotul se îndepărtă, mecanicul se apropie de marinarul bătut și-l ajută să se ridice pe picioare.

2

Detunăturile războiului se aflau departe de salonul, alb ca zăpada, în care Yasuziro era la tratament și acumula puteri. Ecourile evenimentelor ajungeau cu mare întîrziere în lumea, pe jumătate adormită, unde se găsea pilotul.

La începutul lui martie, purcese să se ridice din pat și să privească surorile medicale cu un interes crescînd. Legătura cu una din ele amenință să se transforme în roman.

Dar pe la mijlocul lui martie, Yasuziro află că „Akagi" sosise la Staring. Şi puse punct. Apoi se grăbi să părăsească spitalul, pentru a ajunge la bordul portavionului. Comisia medicală îl declarase apt pentru serviciul în aviaţia maritimă. Bucuros, Yasuziro îşi începu numaidecît pregătirile de drum, fără să mai aştepte primirea actelor.

Acum, aici, nu-l mai putea reţine nimic, nici măcar pentru un minut. Nici chiar sentimentul neconsumat complet faţă de gingaşa Mariko, care-i salvase viaţa din ghearele tenace ale distrofiei. Luîndu-şi rămas bun şi plecîndu-se în faţa fetei, care nu era în stare să-şi reţină lacrimile, Yasuziro simţi o oarecare greutate pe inimă. Era un simţămînt asemănător cu cel pe care-l încercase despărţindu-se de Tiyeko.

Da, în educaţia de samurai a lui Yasuziro, era evident că fusese admisă o lacună ! Dovedea absenta imunităţii faţă de farmecele sexului frumos. În această privinţă, nu semăna ostaşilor kagosima, care, plini de bărbăţie, îşi întorceau spatele la văzul femeilor despuiate.

După două zile de legănare istovitoare pe un vas de transport, pilotul sosi la Staring. Nimeni nu-l aştepta la bordul portavionului „Akagi", dar l-au primit aşa cum ar fi fost întîmpinat un înviat din morţi.

Cabina pe care o locuise era ocupată de un locotenent, intrat în grupa de aviaţie după amerizarea forţată a lui Yasuziro, şi toate lucrurile fuseseră trimise părinţilor, împreună cu o înştiinţare referitoare la pieirea sa.

Morimoto, între timp avansat căpitan de rangul trei, cînd îl văzu pe Yasuziro, nu-şi putu stăpîni emoţia. Pe chipul lui, de obicei impasibil, străluceau uimirea şi bucuria.

— Yasuziro-san, dumneata eşti ? ! Pur şi simplu, nu-mi pot crede celor patru simţuri ale mele !

— După cum vedeți, syensei, eu sînt, se plecă, respectuos, Yasuziro. Zeii au binevoit să-mi ocrotească viața.

— Mult timp, te-am considerat mort, pînă ce n-am primit, destul de recent, înștiințarea de la spital. Iar eu, numaidecît, le-am dăruit o bucurie părinților tăi, comunicîndu-le vestea.

— Mulțumesc, syensei.

— Dar cu ceilalți, ce s-a-ntîmplat ? se interesă Morimoto.

— Au pierit, răspunse laconic Yasuziro, fără să mai intre în amănunte.

O clipă, Morimoto căzu pe gînduri și-apoi trecu la prietenescul „tu".

— Acum, Tora, tu ai să locuiești lîngă mine, în cabina învecinată. Deocamdată, n-avem un avion pentru tine. Ai să te odihnești nițel, după tratament, ai să te întărești, iar apoi o să găsim noi ceva.

— Unde-i Kyenzi Takasi ? întrebă Yasuziro, temîndu-se să nu audă vreo veste proastă.

— Peste aproximativ patruzeci de minute trebuie să se-ntoarcă din misiune, îi răspunse Morimoto, uitîndu-se la cronometrul de aur pe care îl achiziționase în timpul ultimei permisii.

După cîteva zile, pilotul intră în ritmul obișnuit de viață. Acum, uneori, i se părea că accidentul din Marea Timor fusese doar un vis dezgustător.

Completîndu-și rezervele de carburant și muniții, la sfîrșitul lui martie, marea unitate de portavioane ieși din nou în larg. De data aceasta, se îndreptă spre coastele Ceylonului.

Yasuziro și alți piloți, care nu aveau aparate, priveau cu invidie la echipajele ce se întorceau din misiunile de luptă. Nerăcoriți încă de pe urma încordării, aviatorii își împărtășeau cu însuflețire impresiile.

Operațiunea se încheiase cu succes. Colombo și Trincomalee, care fuseseră obiectivul atacurilor aviației ambarcate și al bombardamentelor executate de pe vasele de linie, erau învăluite de fumul dens al incendiilor. Navele aliate, rămase intacte, după ce-au părăsit cheiurile distruse și arse, și-au găsit un refugiu în porturile Madagascarului. În clipa de față, flota japoneză domina o mare parte a emisferei sudice, scăldată de apele Oceanelor Pacific și Indian. Japonezii avuseseră un noroc neobișnuit : sîngerosul zeu al războiului, Hatiman, și zeița soarelui, Amaterasu, îi ocrotiseră.

Marea unitate de portavioane a amiralului Chuichi Nagumo, navigînd de la Pearl Harbor și pînă la Trincomalee, scufundase și scosese din luptă patru crucișătoare, opt distrugătoare ; trimisese la fund zeci de vase comerciale și auxiliare ; nimicise sute de avioane ; năruise și incendiase o mulțime de docuri, hangare și dane. Anglo-saxonii au avut de suferit mari pierderi. Cucerind un teritoriu imens, cu o populație de o sută cincizeci de milioane de oameni, Japonia pierduse doar vreo cincisprezece mii de ostași, adică un număr de militari activi ce-ar fi fost suficient pentru completarea unei divizii de infanterie. Nu pierise nici o navă din marea unitate de portavioane japoneze. Aceasta apărea în locurile cele mai neașteptate și luneca miraculos de sub lovituri. Existau destule motive ca mințile belicoase să se îmbete de pe urma succeselor !

Ca rezultat al biruințelor permanente, starea morală a marinarilor se ameliorase, iar rîsul și veselia domneau în salonul ofițerilor, unde piloții, așteptîndu-și rîndul la decolare, se distrau cu diverse jocuri.

Ocuparea Filipinelor, Indoneziei și Malaysiei a livrat imperiului petrol, cauciuc și alte materii prime strategice, fără de care nu se putea purta un război prelungit.

Lui Yasuziro, viitorul i se profila în toate culorile curcubeului. Victoria finală era aproape. Şi, atunci, va începe să trăiască o viaţă minunată, împreună cu fermecătoarea lui Tiyeko.

3

În sfîrşit, venise şi timpul cînd se crease posibilitatea unei perioade de odihnă pentru marinarii marii unităţi de portavioane şi, totodată, a unor reparaţii la maşinile uzate ale navelor. Conform ordinului amiralului Yamamoto, portavioanele navigau spre coastele metropolei.

Pe măsură ce se apropiau de Japonia, o nerăbdare din ce în ce mai mare îi cuprindea pe ostaşii rupţi de părinţi de la începutul războiului. Chiar şi samuraii cei mai fanatici începură să vorbească despre neveste şi gheişele din micuţele ceainării, în loc de zboruri şi lupte.

Yasuziro număra zilele şi minutele care-i mai rămăseseră pînă la întîlnirea cu părinţii şi cu Tiyeko, sosiţi anume pentru asta la Yokohama. Marea unitate de portavioane naviga cu o viteză de douăzeci de noduri, fără a mai intra în nici un fel de porturi. Totuşi, Yasuziro ar fi vrut să dea pinteni timpului, pentru a goni în galop peste zilele rămase pînă la sosire.

În apele Mării Chinei de Sud avu loc un eveniment neprevăzut, care a reţinut portavioanele două ceasuri bune. Un distrugător de patrulare, trimis înaintea marii unităţi de şoc, nimerise peste o goeletă jefuită, „Asahi-Maru". Echipajul acesteia fusese sălbatic hăcuit. Iar actul criminal se comisese cu un sfert de ceas înainte de apropierea distrugătorului. Catargele vasului pirat, care căuta să scape prin fugă, încă nu reuşiseră să se ascundă dincolo de orizont. Comandantul distrugătorului transmise prin radio amiralului Nagumo cele întîmplate.

Răspunsul acestuia fu laconic : „Ordon capturarea criminalilor !“ (Concomitent cu îndeplinirea misiunilor de luptă, vaselor VMS * le revenea și obligația de a proteja navigația pe căile maritime controlate de Japonia). Vasul pirat, deși dispunea de o bună viteză, nu reuși să dispară în strîmtorile și golfurile întortocheate ale arhipelagului Filipinelor. Distrugătorul se dovedi a fi un adversar redutabil. Înainta ca vîntul, acoperit de spuma valurilor albe, dezvoltînd o viteză de treizeci și cinci de noduri. Echipajul vasului pirat urmărea înfricoșat apropierea navei de război. Avea impresia că distrugătorul crește fulgerător. Se distingeau clar și gurile tunurilor ațintite asupra goeletei. O lovitură de avertizare, din turela de la prora distrugătorului, nu determină șleahta piratului Vong Kung Kit, de la Hong Kong, să se oprească. Știa ce-o așteaptă dacă nimerea în mîinile japonezilor. Banditii se descurcau „voinicește“ cu joncile lipsite de apărare de pe fluviul Ianțzî și în apele de coastă, dar, de data aceasta deveniră chiar ei niște jivine hăituite.

Distrugătorul, după ce se apropie suficient, reduse viteza și porni numaidecît să ciuruie cu rafale de mitralieră suprastructurile de punte. Agățîndu-se cu căngile de bordul vasului pirat, un grup de abordaj, compus din marinari înarmați, debarcă pe puntea acestuia. Peste cîteva minute, totul se termină. Din echipajul de douăzeci și opt de oameni, șaptesprezece au fost capturați vii. Distrugătorul luă la remorcă vasul fără nume și se îndreptă în întîmpinarea portavioanelor.

„Akagi“ și „Kagi“ se opriră din marș. Distrugătorul cu vasul pirat la remorcă staționă între ele.

Amiralul Nagumo decise să ofere un moment distractiv efectivului portavioanelor, invitîndu-l la spectacolul,

* Forțele maritime militare.

plin de cruzime, al executării piraţilor. Considera că uciderea în public a banditţilor mării va fi o excelentă metodă de educaţie, pentru călirea fermităţii spirituale a subordonaţilor săi.

Apŕoape patru mii de oameni din echipajele portavioanelor „Akagi“ şi „Kaga“ — cei mai mulţi dintre ei îşi petreceau majoritatea timpului la posturile de luptă din măruntaiele navelor — ieşiră buluc pe punţile de zbor. Ofiţerii purtau în mîini binocluri Zeiss. Amiralul Nagumo, aşezîndu-se comod într-un fotoliu pe puntea de comandă a portavionului, făcu un semn cu batista.

Toate privirile erau aţintite asupra neînsemnatului grup de oameni, care, cu cătuşe la mîini, se afla pe puntea vasului pirat. Mulţi dintre ei, pansaţi la iuţeală cu otrepe abia se ţineau pe picioare.

Patru scrimeri amatori, din echipajul distrugătorului ce capturase goeleta piraţilor, se oferiseră voluntari pentru aducerea la îndeplinire a condamnării la moarte.

Scoţînd, unul cîte unul, piraţii docili din grămada celor încremeniţi de groaza dinaintea morţii, îi decapitară dintr-o singură lovitură de sabie.

Peste zece minute, execuţia se termină. Marinarii din escortă şi voluntarii părăsiră goeleta. Pe puntea scăldată de sînge a acesteia, zăceau grămadă şaptesprezece trupuri descăpăţînate. Cînd „Akagi“ porni mai departe, vasul banditţilor, bombardat de distrugătoare, se cufundă pe jumătate în mare.

Yasuziro avusese prilejul să vadă o mulţime de morţi. Însă acestea, privite cel mai adesea de la distanţă, în toiul luptei, nu i se păruseră atît de respingătoare, de odioase. Îşi scoase o ţigară, cu degetele tremurînde, şi porni să fumeze.

— Kyenzi-san, ești un scrimer bun. Spune-mi însă ai fi în stare să tai capetele unor oameni, chiar și ticăloși, ca pirații ăștia, cu-aceeași îndemînare cu care au făcut-o băieții de pe distrugător ?

— De ce nu ? răspunse Kyenzi Takasi întrebării lui Yasuziro cu o altă întrebare.

În pupilele mărite ale pilotului ardeau văpăi de fiară. Nările nasului turtit îi palpitau. Întreaga sa ființă arăta electrizată și surescitată. Era pentru prima oară cînd Yasuziro îl vedea într-o asemenea stare.

Și, tot pentru prima oară prietenul său îi deveni dezagreabil.

Capitolul XIV

1

La mijlocul lui aprilie 1942, marea unitate de portavioane a amiralului Nagumo sosi în apele metropolei.

Țara Soarelui Răsare își cinstea luptătorii. Se înapoiaseră în patrie încununați de glorie, cumpliți și invincibili. Datorită lor, imperiul dobîndise posibilitatea cuceririi unor imense teritorii în emisfera sudică. Băgaseră groaza în dușmani, prin necruțătoarele lor atacuri aviatice. Iar comandantul lor, amiralul Chuichi Nagumo, căpătase în Japonia o atare glorie, în fața căreia ar fi pălit și laurii lui Genghis-Han, „zguduitorul lumii".

Și iată că, în această perioadă de culminație a puterii Japoniei, cînd trupele aliaților fuseseră alungate la multe mii de mile de granițele ei, cînd se crease impresia că metropola este invulnerabilă și se află în deplină securitate, la 18 aprilie 1942, asupra orașelor Tokyo și Yokohama porniră să curgă bombele americane.

Atacul bombardierelor americane avusese mai curînd un caracter demonstrativ și pricinuise pagube nu atît materiale, cît morale. Multor japonezi le fusese dat să vadă, pentru întîia oară, chipul războiului cu jalnica sa înfățișare. Iar unii au înțeles că războiul nu-i cîtuși de puțin o paradă a victoriei, după cum îl prezenta presa oficială.

2

Yasuziro sosise la Tokyo chiar în ajunul atacului american. Auzise cu urechile lui comentariul rostit, la postul de radio al capitalei, de populara crainică Yoko Okamoto, care vorbise îndelung despre inaccesibilitatea cerului japonez pentru aviația inamicului.

Milioane de japonezi o credeau, încîntați. De fapt, e și foarte plăcut să-i bați pe alții, iar tu să rămîi invulnerabil.

Însă, în ziua următoare, bubuitul bombelor ce curgeau din înaltul cerului, de dincolo de nori, înspăimîntă capitala.

Niște avioane, venite de nu se știe unde, treziseră primele îndoieli în sufletul lui Yasuziro : „Oare se mai poate crede în propaganda japoneză, după toate cele întîmplate ? Nu se minte și-n alte declarații, mai grave ?“

Îndoielile și dezamăgirea se strecuraseră nu numai în conștiința lui Yasuziro Hattori. Cînd își exprimase nedumerirea, în privința bombardamentului american, dar și a declarațiilor postului de radio japonez, care îl precedaseră, căpitan-locotenentul auzise de la Morimoto următoarele :

— Yasuziro-san, doar ești un om inteligent. De cînd, mă rog, a devenit o femeie oracolul națiunii japoneze ? Și ce-i în stare să priceapă gheișa asta de la radio, care n-a fost niciodată dincolo de nori, care habar n-are de posibilitățile aviației ? Nu-i mult de cînd am zburat deasupra Hawaiiului. Atunci, de ce n-ar putea și americanii să efec-

tueze un raid asupra orașului Tokyo ? Tu, Tora, te-ai obișnuit să vezi pîrjoluri doar în orașe și porturi străine. Mai mult, amîndoi am acționat ca incendiatori în cadrul acestor operații. Iar acum, ne-a fost dat să vedem cum ard cartierele capitalei japoneze, am privit la victimele bombardamentului, niște localnici japonezi, care n-au nimic de-a face cu războiul. Și-asta ne-a îngrozit, obligîndu-ne să cădem pe gînduri. Mie mi-i teamă că ăsta-i doar începutul, și-n curînd va trebui să ne obișnuim cu-asemenea priveliști... Morimoto se opri la jumătatea spuselor sale, de parcă și-ar fi adus aminte de ceva. Un minut numai ! Cu-o agilitate neobișnuită, pentru trupul său cam greoi, Morimoto se ridică în picioare și dispăru dincolo de paravan.

Pese cîteva clipe, înaintea lui Yasuziro se ivi o măsuță lăcuită, cu piciorușe scurte.

Printre borcanele desfăcute, cu crabi conservați și ton, strălucea eticheta unei sticle cu saké, de dinainte de război.

— De unde aveți toate astea, syensei ? se miră Yasuziro, încîntat de o asemenea tratație. Din magazinele japoneze au dispărut de mult asemenea bunătăți.

Însă Morimoto, zîmbind enigmatic, nu-i răspunse la intrebare, și începu să vorbească despre altceva. Ar fi vrut să-și încheie discuția pe care o întrerupsese.

— Știi însă de ce te-a impresionat atacul de astăzi ? Noi amîndoi, Yasuziro-san, pînă acum doar apăsam pe butoanele de lansare a torpilelor și pe trăgaciurile mitralierelor, și nu vedeam sîngele, nămolul, pe cei uciși sau răniți. Dar astăzi, am avut ocazia să fim pe pămînt, în rol de spectatori, și-am urmărit priveliștea atacului american și consecințele sale. Și nu-i unul și-același lucru...

Morimoto își frecă puternic obrajii cu palmele, de parcă ar fi încercat să-și alunge vedeniile ce-i stăteau în fața ochilor. Apoi se lăsă la măsuță.

— În ultimul timp, mă bîntuie din ce în ce mai des niște gînduri, care, poate, tinere prieten, ție ți se vor părea ciudate, auzindu-le din gura unui samurai. Morimoto turnă sakéul în pahare. Kampai ! Să ne ocolească bolile !

Yasuziro bău și gustă o bucățică de ton, preparat cu rizom de ghimber.

— Ascultă, Tora, continuă Morimoto, nu te-ai întrebat de ce-i omorîm pe albi, pe negri, ba chiar și pe cei la fel de galbeni ca și noi ? Ce rău ne-au făcut locuitorii Australiei sau ai Ceylonului, pe care i-am îngropat sub bombele noastre explozive ?

— Syensei, sînt dușmanii imperiului !

— Aș înțelege asta, dacă în fața mea s-ar afla soldații inamicului. Dar, cînd sub lacătele de acroșare a bombelor se află femei și copii ? Ai văzut, astăzi, în brațele maică-sii, băiețașul acela ucis ?

Yasuziro nu spuse nimic. Și lui îi rămăsese în memorie femeia în chimono, care bocea, pătată de sîngele copilului ei, așezată pe pămîntul din fața intrării în parcul Uyeno.

Morimoto, înroșit de prea multele pahare băute, lovea cu cuvintele sale cele mai sensibile locuri :

— Și nu te-ai gîndit, Yasuziro, că, în orice moment, și trupul tău tînăr și vînjos se poate transforma într-un hoit împuțit sau să devină un ciot diform ?

Yasuziro era buimăcit de cele auzite. Niciodată, încă, nu-și examinase, dintr-un asemenea unghi de vedere, viața, serviciul și idealurile sale. Dacă ar fi auzit spusele acestea din partea unui străin oarecare, ar fi zis că-i un comunist, un subminator al temeliilor imperiului, un corupător al conștiinței credincioșilor supuși. Dar toate

astea le auzise de la syensei, învăţătorul său cu cea mai mare autoritate, căpitan de rangul trei, pe care însuşi mikadoul îl distinsese cu cea mai înaltă decoraţie aviatică — ordinul „Uliul de aur".

Avea toate motivele să-şi simtă capul ameţit! Însă Morimoto nu isprăvise încă. Privind pe fereastra hotelului la copacii din parcul Uyeno, mutilaţi de exploziile bombelor, grăi :

— Războiul nu se va sfîrşi atît de curînd. Acum, imperiul seamănă cu un şarpe boa, care a înfulecat o pradă prea mare. E somnolent şi imobil, deoarece şi-a pierdut forţele în vreme ce a vînat. E nevoie de timp, pentru a-şi mistui vînatul şi pentru a-şi reface puterile. Nu ştiu dacă inamicii ne vor da acest răgaz. Atacul yankeilor poate fi un semn rău prevestitor.

3

Cu prilejul primei incursiuni asupra Japoniei, la posturile de radio americane vorbise preşedintele Roosevelt, care a declarat că atacul cu bombe asupra oraşelor Tokyo şi Yokohama fusese executat de bombardiere decolate de la baza aeriană Shangri-La. Agenţii japonezi din serviciile de informaţii examinară, apelînd la cele mai puternice lupe, toate hărţile de stat-major ale ţărilor învecinate imperiului, străduindu-se zadarnic să identifice enigmatica bază aeriană. În realitate, „Shangri-La", denumirea codificată a acestei operaţiuni aeriene, era împrumutată din romanul „Orizont pierdut", al lui Hilton. Ofiţerul de stat-major, din cele mai înalte sfere, care o propusese, nu fusese lipsit de sentimentalism.

...Îndepărtata mănăstire budistă Shangri-La se afla pierdută undeva, printre vîrfurile de dincolo de nori ale Himalaiei. Pe aceste mitice meleaguri trăia o chine-

zoaică, pentru care fuga nestăvilită a timpului se oprise, iar ea rămăsese veșnic tînără și frumoasă...

Denumirea romanticei legende cifrase o operațiune, în decursul căreia aveau să piară peste o mie de oameni, precum și șaisprezece bombardiere Mitchell, care nu s-au mai înapoiat la bazele lor.

Amiralul Yamamoto era ferm convins că bombardierele B-25 Mitchell nu putuseră decola decît de pe aerodromul unei baze aeriene terestre. Excludea categoric portavioanele. Totodată, mai era convins și de faptul că aparatele veniseră în zbor de pe insula Midway, petecul de uscat cel mai apropiat de Japonia, situat în partea centrală a Oceanului Pacific.

După bombardarea orașului Tokyo, amiralul întreprinse o vizită la palatul imperial, ca să ceară scuze, pentru că se admisese pîngărirea cerului capitalei.

— Așa ceva nu se va mai repeta, îl asigură el pe mikado. Peste puțin timp, vom cuceri atolul Midway și-i vom priva pe americani de posibilitatea de a-și mai lua de-acolo zborul. În vederea acestei operațiuni, Marele Stat Major al Trupelor de Uscat mi-a repartizat un regiment.

Hirohito a rămas uimit de generozitatea infanteriștilor, dar n-a lăsat să se vadă că știa despre dezbinările și dușmănia, care deveniseră acute, dintre „Kaigunsyo" și Marele Stat Major al Trupelor de Uscat.

— Urez succes glorioasei noastre flote, spuse el, declarînd astfel audiența încheiată.

Yamamoto, plecîndu-se adînc, porni de-a-ndaratelea spre ușă, neîndrăznind să privească în ochii urmașului zeiței Amaterasu...

Planul operațiunii „Shangri-La" se născuse în ianuarie 1942. Amiralul King și locțiitorul său cu problemele

operative studiaseră la amănunt posibilitatea unei lovituri asupra inimii imperiului japonez.

Submarinele, care navigau în marşuri de recunoaştere spre coastele Japoniei, constataseră că ţărmurile imperiului erau păzite numai de vase de siguranţă cu acţiune costieră. Şi, cu toate că forţele de apărare ale Japoniei erau aproape necunoscute, decizia cu privire la executarea unui atac al aviaţiei ambarcate a fost luată şi aprobată de preşedinte.

La 2 aprilie 1942, din golful Cornul de Aur a ieşit portavionul „Hornet", însoţit de crucişătoarele „Vincennes" şi „Nashville" şi de trei distrugătoare. Cînd frumosul „Frisco", alb ca zăpada, rămase la pupa, distrugătoarele s-au avîntat, spintecînd apa, să-şi ocupe locurile în dispozitivul de marş. În urma navelor de luptă, fără să se lase depăşit, gonea tancul petrolier al escadrilei, „Cimarron". Gruparea ţinea capul spre partea centrală a Oceanului Pacific. La bordul portavionului „Hornet", aflat în misiune ultrasecretă, se găseau 16 bombardiere de uscat B-25 Mitchell — grupul aeronautic al locotenent-colonelului Doolittle.

Pe cînd se pregătea operaţiunea „Shangri-La", se constatase că bombardierele de punte de tipul Grumman-Avenger au o prea redusă capacitate de luptă şi de zbor la mare distanţă.

A trebuit să se renunţe la aceste avioane speciale, să fie selecţionat un grup, al celor mai buni piloţi-voluntari, care să fie instruit pentru executarea de decolări şi apuntări pe portavioane.

Toate aceste pregătiri se efectuaseră în cel mai mare secret. Amănuntele misiunii de luptă au fost aflate de echipaje, de la Doolittle, abia după ieşirea în mare.

La 13 aprilie, gruparea portavionului „Hornet" s-a întîlnit, în apropierea atolului Midway, cu gruparea port-

avionului „Enterprise". Reunindu-se, au format cea de-a 16-a mare unitate operativă, sub comanda viceamiralului Hullthy. În afară de „Enterprise", în marea unitate operativă au mai fost incluse crucișătoarele „Northampton", „Salt Lake City" și încă patru distrugătoare. De la Midway, marea unitate operativă rapidă s-a îndreptat spre coastele Japoniei, păstrînd toate măsurile de disimulare și precauție.

Americanii nu posedau suficiente portavioane pentru a-și răzbuna înfrîngerea de la Pearl Harbor. Bineînțeles, era foarte posibil ca, în toată Japonia, nici să nu existe o țintă ca aceea găsită de aviatorii japonezi în golful Pearl Harbor.

Neuitînd aceasta, comandamentul flotei S.U.A. își propusese o sarcină mai simplă. Era necesar să se demonstreze, și cît mai urgent, contribuabililor americani, obosiți de atîtea înfrîngeri, că dolarii storși de la ei începeau să aducă dividende. Atare necesitate apăruse, mai cu seamă, după zdrobirea armatei din Filipine a generalului Douglas MacArthur. Ghinionistul comandant reușise să evite trista soartă a trupelor sale. Abandonîndu-și subordonații, într-o situație fără ieșire, plecase, în secret, din Batan, cu o vedetă torpiloare, iar apoi se transbordase pe un avion, care l-a transportat în Australia. De atunci îi rămăsese porecla rușinoasă de „Evadatul de la Batan", pe care n-au reușit s-o spele nici victoriile ulterioare, obținute sub comanda lui.

Acum, la patru luni după tragedia de la Pearl Harbor, într-o direcție inversă — de la răsărit la apus — portavioanele americane se furișau spre coastele Japoniei. Radarurile navelor tatonau neîncetat marea și cerul pustiu. Aparent imperturbabil, Hullthy era cuprins de un puternic zbucium interior. De la începerea războiului, navele

americane de suprafaţă nu se deplasaseră niciodată, încă, atît de departe spre apus. Viceamiralul aproape că nu mai părăsea postul de comandă de pe „Enterprise". Iar încordarea nervoasă n-a rămas fără urmări. Peste puţin timp, i se agravă eczema sa neurogenă. Comandantul celei de-a 16-a mari grupări operative, strîngînd din dinţi, îşi zgîria cu unghiile pielea cuprinsă de mîncărimi, stăpînindu-şi cu greu blestemele şi ocările la adresa celor sfinte ce-i stăteau pe limbă. Iar asta, nu din cauză că lui Hullthy i-ar fi fost o frică nespusă de pedeapsa dumnezeiască, ci fiindcă n-ar fi vrut, totuşi, să-l mînie pe Cel de Sus, să intre în conflict cu el, tocmai în ajunul perfectării unei incursiuni de-o atare responsabilitate.

În decurs de trei zile şi trei nopţi, oceanul a fost pustiu. Pe măsură ce se apropiau de coastele Japoniei, au pornit să apară tot mai des vase de pescuit. Din timp, mai înainte de a se apropia marea unitate operativă, acestea erau scufundate de avioanele torpiloare de punte, care se înălţau de pe „Enterprise". Spre sfîrşitul zilei de 17 aprilie, marea unitate operativă de portavioane a ajuns la un punct situat la 700 de mile mai la est de Tokyo. Pînă în momentul acesta, totul decursese conform planurilor stabilite, apoi însă, evenimentele au căpătat o asemenea întorsătură, încît întreaga operaţiune „Shangri-La" fu pusă sub semnul întrebării.

Vremea începu să se strice. Oceanul porni să şfichiuie cu valuri de furtună, balansînd portavioanele. Cerul se acoperi de nori. Vîntul şuiera şi vîjîia printre ancorele antenelor, îndesînd trîmbele fumului aruncat de coşuri peste crestele spumegînde ale valurilor.

Hullthy, neliniştit, îl chemă la raport pe şeful serviciului meteorologic. Acesta se prezentă la turnul de comandă de pe „Enterprise" cu ruloul hărţilor sinoptice,

cu derivele, cu tabelele cuprinzînd date referitoare la sondarea atmosferei. Întinzîndu-și întregul inventar, trecu la raport.

Viceamiralul privi neliniștit harta meteo, unde hașururile albastre ale ciclonului se ridicau în calea înaintării grupării de portavioane. Prognoza, elaborată de sinopticieni, anunța înrăutățirea în continuare a vremii.

— N-ați comis cumva vreo eroare ? îl întrebă Hullthy pe sinopticianul principal, uitîndu-se la el ca la un dușman înverșunat. Vremea îi încurca toate cărțile jocului. Hula puternică a oceanului determina înclinarea punților de zbor ale portavioanelor, ceea ce ar fi putut împiedica decolarea bombardierelor lui Doolittle. Pe înnoptate, cînd fusese planificată decolarea, furtuna trebuia să atingă momentul culminant. Însă activitatea pe portavioane este posibilă numai în cazul unei agitații a mării de pînă la cinci grade.

Un eveniment, și mai neplăcut, se dovedi a fi întîlnirea marii unități americane cu un vas de pază japonez. Depistîndu-l brusc, la mică distanță, crucișătorul „Nashville" deschise focul artileriei sale de mare calibru. Între descoperirea vasului și scufundarea lui n-au trecut decît cîteva minute, cronometrat. Dar și în răstimpul acesta, destul de scurt, vasul avusese posibilitatea să transmită poziția escadrei americane.

Amiralul Hullthy, neposedînd nici un fel de informații despre inamic, nu-și putea risca, și mai mult, gruparea de portavioane. Dacă poziția lor era descoperită, ar fi trebuit să facă drumul înapoi. Astfel sunau indicațiile Washingtonului, extrem de stricte. Dar Hullthy era un încăpățînat. Nu degeaba, mai mult de jumătate din viața lui, purtase porecla de Hullthy-Bivolul. Se obișnuise ca, întotdeauna, să meargă drept la țintă. Așa că, și acum,

decise executarea operaţiunii „Shangri-La", cu orice preţ. Şi Hullthy îi ordonă lui Doolittle să decoleze, dar nu de la o distanţă de patru sute de mile, cum era prevăzut în plan, ci de la şase sute de mile de Tokyo.

— Haideţi, băieţi ! îşi chemă Doolittle piloţii.

Pe-o vreme atît de păcătoasă, nici nu-i venea să vorbească. Aşa că se dispensă de alaiuri pompoase şi discursuri de drum bun.

Echipajele, avînd nişte mine de condamnaţi la moarte, îşi ocupară locurile în carlingi. Şansele lor, pentru un rezultat fericit al misiunii, erau minime. De lucrul acesta, oricare din ei îşi dădea seama. Dar ceea ce trebuiau să îndeplinească era mai important decît vieţile lor.

Motoarele Wright-Cyclone *, puse în funcţiune, începură să urle. Aparatul lui Doolittle, încărcat la limita maximă, se desprinse de pe puntea instabilă şi zbură primul. În urma lui, decolară cu bine şi restul de cinsprezece avioane. Vîntul, dezlănţuit de furtună, uşura decolarea avioanelor supraîncărcate, însă, suflînd aproape frontal, crea un consum suplimentar de carburant. Adunîndu-se, după decolare, într-o formaţie compactă, bombardierele luară direcţia spre Tokyo. Erau orele opt dimineaţa. Patru ceasuri, care nu se mai terminau, înaintară avioanele pe ruta de zbor, fără să vadă nimic sub ele, decît valurile clocotinde ale oceanului. Timp de patru ore, avioanele fură azvîrlite de pe-o aripă pe alta, de rafalele uraganului. În sfîrşit, către ora doisprezece, le-au apărut în faţă contururile estompate ale uscatului şi principalul punct de reper — conul vulcanului Fuji Yama.

La 12.15, din compartimentele cu bombe ale avioanelor B-25 au fost largate serii de bombe pe care se aflau

---

* Denumirea unui motor, în formă de stea, cu răcire de aer, montat pe avioanele B-25 Mitchell.

inscripții insultătoare la adresa primului ministru Tojo. Acestea se prăvăleau asupra fabricilor de tunuri, a uzinelor de gaze, asupra centralelor electrice și peste casele oamenilor, deasupra înmiresmatului parc Uyeno, plin de vișini în floare. Privind prin tubul lunetei, navigatorii-bombardieri căutau, în special, să nu-și plaseze bombele explozive peste cartierul unde se găsea palatul imperial. Fusese interzisă, la modul cel mai strict, bombardarea reședinței mikadoului. O parte din bombe au fost aruncate în porturile Nagoya și Kobe. La Yokohama, Mitchell-urile și-au revărsat întreaga încărcătură de bombe asupra imensei carcase a unei nave în construcție, care se găsea pe cală. Încă nu era clar ce reprezenta — cuirasat sau portavion. Apărarea antiaeriană japoneză reacționă minim. Avioanele de vînătoare fură ridicate în aer cu mare întîrziere. Pesemne, japonezii încă nu posedau în dotare instalații radar. Nici unul din cele treizeci de aparate de vînătoare înălțate în aer nu s-a putut lăuda cu vreo victorie. Nici un B-25 n-a fost doborît deasupra Japoniei.

În schimb, după executarea misiunii, cînd avioanele americane se îndreptau spre aerodromul chinez de la Ciucijou, carburantul se apropie de sfîrșit. După ce-l terminară, bombardierele porniră să cadă cu rezervoarele goale. Unul s-a prăbușit în mare, aproape de coasta chineză, altul a luat-o spre granița Uniunii Sovietice, și a aterizat lîngă Vladivostok, iar echipajul celui de-al treilea s-a lansat cu parașutele, în apropiere de Hangchow, a fost luat prizonier, iar apoi împușcat de japonezi. Celelalte aparate au aterizat pe teritoriul ocupat de trupele lui Cian Kai-Și. Cîțiva aviatori au pierit cu ocazia aterizărilor forțate din afara aerodromurilor. Cu toate acestea, cei mai mulți dintre piloți, în frunte cu Doolittle, au rămas în viață. Eficacitatea acestui raid nu suporta nici o com-

parație cu propriile pagube materiale rezultate din executarea lui. Dar reclama făcută de propaganda S.U.A., referindu-se la atacurile asupra orașului Tokyo, insulelor Marshall și Wake, a mai ridicat nițel moralul americanilor, care, încă de la începerea războiului, suferiseră nenumărate ofense și necazuri. Activitatea mașinii militare japoneze nu a resimțit, însă, efectele incursiunii aeriene americane. Ea își continuă înaintarea spre părțile sud-vestice ale Oceanului Pacific.

Capitolul XV

1

Sfîrșitul lunii mai, 1942. Aerul cald era saturat de umiditate. Soarele, strălucind pe cerul alburiu și acoperit de-o pîclă jilavă, părea că intenționează topirea carcaselor de oțel ale vaselor ce navigau în linie de șir. Apa biciuindă a dușurilor spăla transpirația, dar nu aducea nici o împrospătare. Temperatura mării se ridica la aproape treizeci de grade Celsius.

Marea unitate de portavioane japoneze naviga în zona curentului Kuro Șivo.

Răcorindu-se cu evantaiul, Yasuziro urcă agale pe punte și se adăposti la umbra unei prelate din foaie de cort. Acesta era locul cel mai răcoros de pe vas, în afara frigiderelor în care se păstrau alimentele ușor alterabile. Portavionul menținea o viteză de cincisprezece noduri, în nici un caz mai redusă. Curentul stîrnit de viteza marșului răcorea plăcut fața și ceafa scăldate de nădușeală. Yasuziro își aprinse o țigară și privi în jur. Printre sclipirile soarelui, reflectat de apă, legănate ușor de freamătul valurilor, înaintau „Kaga", „Soryu" și „Hiryu". La această

campanie nu participau vechii tovarăși — portavioanele „Shokaku" și „Zukaku". Acum se aflau departe, în sud, în apele Mării de Corali. Dealtfel, nici nu era nevoie de ajutorul lor.

Uriașa flotă japoneză — 100 de fanioane — de sub comanda amiralului Isoroku Yamamoto, compusă din 10 cuirasate, 5 portavioane, 18 crucișătoare, 57 de distrugătoare, cîteva submarine și vase auxiliare — era pregătită pentru a se năpusti, cu toată greutatea loviturilor de aviație și de artilerie, asupra micuțului atol Midway, situat în partea centrală a Oceanului Pacific.

Din corpul forțelor de ocupație făceau parte 3 500 de soldați din infanteria marină, bine instruiți, care, după atacul flotei, trebuiau să pună stăpînire pe baza înaintată americană, instalată pe insulă.

Atolul Midway începea să joace un rol din ce în ce mai mare în războiul din Oceanul Pacific, intrat în cea de-a doua fază a sa. Japonia, după ce cotropise teritorii imense pe întinderile nemărginite ale teatrului acțiunilor militare din Oceanul Pacific, depunea acum eforturi să le mențină și să le rezerve pentru imperiu. Odată cu ocuparea atolului Midway și a insulelor Aleutine, Japonia ar fi dobîndit niște puncte înaintate de sprijin, pentru ca flota și aviația să poată acționa direct asupra insulelor Hawaii. În caz că reușea să ocupe aceste avanposturi, imperiul își fortifica în mod considerabil linia exterioară de apărare a metropolei și avea posibilitatea de a dezorganiza căile de comunicație inamice din partea centrală a Oceanului Pacific.

Forțele de șoc ale flotei reunite — patru portavioane și vase de pază — se apropiară de insula Wake dinspre nord-vest. Trebuiau să fie primele care să atace baza navală americană aflată acolo.

Aproape simultan cu portavioanele, se cerea să vină spre insulă și forțele de invazie din direcția sud-vest.

Amiralul Isoroku Yamamoto, în persoană, își înălțase pavilionul pe cuirasatul de foarte mare putere „Yamato", în jurul căruia se grupaseră principalele forțe de șoc ale flotei — cinci vase de linie (al șaselea fiind „Yamato"), trei crucișătoare și escadra distrugătoarelor.

„Yamato", care avea un deplasament de 70 de mii de tone, depășea, ca dimensiuni de două ori celelalte vase de linie din lume. Însă acum, cînd armele cele mai nimicitoare, pe mare, deveniseră nu proiectilele tunurilor, ci bombele și torpilele aviației ambarcate, Yamamoto nu se grăbea să introducă în luptă vasul amiral, în ciuda artileriei sale grele și a cuirasei celei mai rezistente. Construirea supergiganticului cuirasat, precum și a portavioanelor, era opera amiralului Yamamoto. Deși nu supraestima rolul giganticului vas, se simțise jignit, pentru copilul său, cînd aflase că printre ofițerii flotei circula o vorbă de duh : „În lume există trei lucruri — cele mai mari și mai inutile : piramidele egiptiene, zidul chinezesc și cuirasatul «Yamato.»"

Amiralul Yamamoto era ferm convins că soarta atolului Midway se afla în mîinile lui, întrucît inamicul nu dispunea, în această zonă, de forțe capabile să depună o împotrivire eficientă puternicei flote de șoc reunite. Yamamoto avea toate temeiurile să presupună că portavioanele americane „Lexington" și „Yorktown", care fuseseră torpilate în Marea de Corali, erau scoase din luptă sau zăceau pe fundul apelor. Conform datelor transmise de agenții japonezi de informații, știa, de asemenea, că portavionul „Saratoga" se găsea în repetiție, iar „Hornet" și „Enterprise" trebuiau să fie complet blocate în partea sudică a

Oceanului Pacific, de portavioanele „Shokaku" şi „Zukaku", care navigau acolo.

Însă informaţia de care dispunea amiralul Yamamoto era inexactă. Avioanele de cercetare cu mare rază de acţiune, cînd zburaseră spre Midway, de pe insulele Marshall şi Marcos, nu fuseseră în stare să depisteze în zonă deplasarea forţelor americane de portavioane.

Datorită şefului serviciilor de informaţii ale flotei S.U.A. din Oceanul Pacific, căpitanul de rangul doi, Joseph Rochfort, intenţiile japonezilor nu au constituit o surpriză pentru americani.

Înalt, slab, caustic, Rochfort se împrietenea anevoie cu semenii săi. Însă toată lumea îl respecta pentru inteligenţa deosebită şi libertatea de opinie. Chiar şi Comandantul-şef al Flotei Navale a S.U.A., amiralul Ernest King, i se adresase cu o rugăminte personală — să elaboreze o apreciere proprie asupra prognozei pe termen lung a acţiunilor flotei japoneze.

Omul acesta, care se ducea la serviciu într-o haină de casă roşie şi în papuci, descifrase, odată, oarecum în derîdere şi pentru plăcerea sa, codul secret al departamentului de stat al S.U.A.

— Cei de-acolo erau gata să-şi piardă minţile, cînd au aflat că le putem citi foarte simplu hîrţoagele lor, povestea el.

La sfîrşitul anului 1940, sub conducerea sa, se descifrase şi codul naval militar al japonezilor, care avea să fie utilizat şi pentru preparativele operaţiunii de ocupare a atolului Midway. De aceea, cînd primi informaţia că flota lui Yamamoto ieşise în mare, amiralul Nimitz reuşi să dea dispoziţiile necesare. „Hornet" şi „Enterprise" se îndreptară numaidecît, în plină viteză, spre atolul Midway. După

ele, în aceeași direcție, goni și „Yorktown", care izbutise să-și lingă rănile pricinuite de colții torpilelor japoneze.

Întregii armade comandate de Yamamoto, americanii îi puteau contrapune 3 portavioane, 8 crucișătoare și 16 distrugătoare, în afară de faptul că, pe aerodromurile atolului, își aveau baza aproximativ 200 de avioane, de toate tipurile, incluzînd „fortărețele zburătoare" B-17, precum și cele mai noi bombardiere de mare viteză B-26.

Chinuit de căldură, Yasuziro nu bănuia, privind cumplita armadă de vase, că flota japoneză, navigînd spre est, mergea întru întîmpinarea asfințitului ei.

Imensul arc al loxodromei *, pe care se deplasau navele marii unități de șoc, devia treptat spre nord. Cu fiecare zi ce trecea, se făcea și mai frig. Curentul Kuro Șivo rămăsese în urmă. Acum, cînd urca pe punte, Yasuziro își îmbrăca o scurtă de zbor, călduroasă.

În dimineața zilei de 2 iunie, navele își încheiară operația de alimentare cu combustibil. Aceasta se executase tocmai la timp, deoarece, în cursul după-amiezii, la orizont se ivi o dunguliță subțire, argintie, care, lățindu-se, se apropie repede și cuprinse întinsul apelor. Peste vreo jumătate de oră, navele marii unități de șoc erau învăluite de o ceață deasă. Soarele se întunecă, întrezărindu-se doar ca o pată gălbuie, estompată. Pe îmbrăcăminte se depuseră picături mărunte de apă. Oamenii, care nu erau în cart, se adăpostiră jos. Prea bruscă trecerea aceasta, de la căldura tropicală la frigul neplăcut și umed ! Vizibilitatea se micșoră pînă la cîteva zeci de metri, însă vasele nu-și reduseră viteza. Cei care se aflau la prora priveau cu atenție în ceață și-și ciuleau urechile la semnalele sonore emise de alte vase. Cu toții își dădeau seama că pericolul unei coliziuni sporise de vreo cîteva ori. Oamenii, într-o per-

* Distanța cea mai scurtă dintre două puncte ale unei sfere.

manentă încordare, se așteptau la coliziuni cu oricare alt bord. În fiece clipă, s-ar fi putut auzi scrîșnetul metalului și gîlgîitul apei năvălind din afară. Dar orele treceau și nimic nu tulbură înaintarea ritmică a vaselor. Treptat, echipajele s-au acomodat cu plutirea fără vizibilitate peste abisul infinit al oceanului și s-au mai liniștit. Fie ce-o fi ! Erau ocrotiți de zeița Amaterasu și de zeul războiului, Hatiman !

Vîntul, care se stîrni apoi, gonea din urmă puzderia de valuri mărunte. Legănîndu-se, „Akagi" împrăștia talazurile și ghemotoacele de ceață. Spre seară, vîntul se intensifică și mai mult, dar nu fu în stare să risipească ceața și să amelioreze vizibilitatea. Pesemne, undeva, în sectorul acesta, apa caldă de la tropice, mînată de una din ramificațiile curentului Kuro Șivo, se amestecase cu apa rece a cursului Aleutinelor și dăduse naștere unor cețuri persistente, așa numitele „pîcle advective".

Abia după douăzeci și patru de ceasuri ceața a început să se spargă. Se mai ivea în calea navelor doar sub formă de straturi văluroase.

Pe la amiază, în ziua de 3 iunie, portavioanele atinseră punctul superior, cel mai nordic, al arcului loxodromei. Desfășurîndu-se spre sud-est, se îndreptară cu mare viteză spre Midway.

Peste noapte, se făcu mai cald. Ceața dispăru și, în apa neagră, de dincolo de borduri, porniră să joace reflexele a mii de stele. Marea unitate de șoc, ieșind din ceață, încerca să se apropie de Midway prin surprindere, tot așa cum procedase, cu o jumătate de an în urmă, la Hawaii.

Dar în jumătatea de an, care trecuse din clipa agresiunii asupra Pearl Harborului, americanii învățaseră multe. Submarinele și aviația lor efectuau căutări active în toate sectoarele și la mari distanțe de atol.

La 3 iunie, orele 10 dimineața, un avion de patrulare al S.U.A. a stabilit primul contact cu transportoarele forțelor japoneze de ocupație, care navigau separat de marea unitate de șoc și se apropiau de Midway dinspre sud-vest.

Erau în afara razei de acțiune a avioanelor torpiloare și a bombardierelor semigrele, care își aveau baza pe atol și, de aceea, prima lovitură asupra lor a fost încredințată unei grupe de „fortărețe zburătoare". Uriașele aparate, într-o formație impunătoare, zburară la mare înălțime deasupra transportoarelor și a vaselor de pază, iar apoi își largară încărcătura de bombe într-o zonă pustie a mării. Nici un transportor și nici un distrugător n-au avut de suferit. Marinarii japonezi zîmbeau, în timp ce priveau pe urmele „fortărețelor zburătoare" ce se depărtau, și nu se jenau de expresiile lor deocheate, cînd emiteau glume veninoase la adresa blegilor de yankei.

Însă raidul acesta reprezenta doar un prim avertisment : japonezii fuseseră descoperiți. Acum, americanii efectuau o supraveghere permanentă asupra transportoarelor ce se apropiau, continuînd intens căutarea marii unități de șoc a flotei nipone. Mai toată noaptea, deasupra convoiului s-a auzit vuietul motoarelor de avion. Hidroavioanele Catalina lansau torpile și țineau sub focul mitralierelor coloanele de transportoare. La bordul vaselor au apărut primele victime, iar pînă la atol mai rămăseseră de parcurs 500 de mile bune.

Comandamentul american era serios îngrijorat din pricina absenței unor informații referitoare la poziția forțelor principale de șoc ale flotei japoneze.

În sfîrșit, la 4 iunie, dis-de-dimineață, un hidroavion depistă o grupă de avioane japoneze ce se apropia de Midway dinspre nord-vest, iar ceva mai tîrziu, a izbutit să descopere și să transmită coordonatele poziției marii unități de șoc.

Recepționînd prima comunicare alarmantă, comandamentul de pe atolul Midway ordonă ridicarea în aer a tuturor avioanelor, urmărind două scopuri deodată : evitarea pierderilor de avioane la sol și respingerea unui atac al aviației ambarcate.

2

Noaptea albă, pe care o petrecuseră lîngă avioane, în așteptarea alarmantă a trupelor japoneze de desant, zdruncinase rezistența multor piloți. Charles avea impresia că sistemul nervos îi este încordat la limită și mai avea doar puțin pînă să clacheze. Pe întuneric, i se năzărea că vede venind tîrîș spre avioane niște micuți soldați japonezi, fanatici și necruțători. De cu seară, Robert Harris se străduise să înlăture tensiunea prin glume, să-i mai învioreze pe subordonații săi înăcriți, dar după miezul nopții devenise și el tăcut, îngîndurat.

Charles se mută pe unul din șezlongurile instalate pentru aviatori, în apropierea locului de staționare a Lightningurilor, și încercă să adoarmă. Dar nu reuși. Îl frămîntau fel și fel de idei. Își aducea aminte de Pearl Harbor. Jumătatea de an ce trecuse de atunci nu izbutise să-i atenueze intensitatea senzațiilor pe care le trăise. Dacă în perioada aceea avusese atîta de suferit, ce-i aștepta acum, cînd asupra micuței insule se apropia întreaga flotă japoneză ?

— Cum te simți, Chack ? îl întrebă Robert, așezîndu-se pe șezlongul de lîngă el.

— Ca un condamnat la moarte, de la Sing-Sing, mai înainte de-a se așeza pe scaunul electric, recunoscu Charles.

— Poate că nici nu s-ar putea născoci o comparație mai adecvată, fu de acord Robert, și vîrî mîna în buzunar, după țigări.

Soarele alungă spaimele nopții, luminînd suprafața netedă, curată, fără urmă de pîclă a oceanului. Japonezii încă se aflau undeva, departe, dincolo de orizont.

Semnalul pentru ridicarea întregii aviații în aer se dădu la orele șase dimineața. Cele opt Lightninguri în fruntea cărora se găsea Robert Harris au primit ordin să escorteze o grupă de bombardiere de mare viteză B-26 Invader, care trebuia să execute un atac asupra vaselor japoneze.

„Ciudat, se gîndi Harris, cînd primi ordinul de decolare pentru misiunea de luptă, acuma m-am liniștit, deși partea cea mai îngrozitoare abia începe."

Și alți aviatori, de asemenea, deveniseră mai concentrați, ocupîndu-se de lucrările lor curente. Fuseseră eliberați de povara acelei așteptări pasive, de-o sinistră incertitudine.

— Ei, cum e, Paul, nu-ți mai tremură genunchii ? își întrebă Harris partenerul.

— Nici nu mai ai forța necesară să te agiți — s-a consumat — îi răspunse acesta, instalîndu-se în avionul de vînătoare.

Japonezii le-au ieșit în întîmpinare, pe cînd se apropiau de portavioane. Charles începu să vadă tulbure din pricina zecilor de aparate ce se năpusteau spre ei. În monoplanele cu botul bont, avînd vîrfurile planurilor trapezoidale retezate, pilotul recunoscu vechile sale cunoștințe — Zerourile.

— Bob, le vezi ? strigă el, prin radio.

— Fiți gata de luptă ! spuse Harris, legănîndu-și avionul de pe-o aripă pe alta.

— Țineți-vă bine, băieți ! anunță și comandantul grupei de Invadere, băgînd plin gaz. Acu' or să-nceapă să ne gîdile-n călcîie.

Zerourile parcă acoperiseră tot cerul. Cădeau în picaj de la mare înălțime, intrau în spatele avioanelor, din dreapta și din stînga, le ieșeau rapid în cale, provocîndu-i la atacuri frontale.

„Salvarea noastră-i în viteză, se gîndi Charles, privind pieziș la indicator. Bravo, bombardierele au prins o viteză de trei sute de mile pe oră. Acum, Zerourile nu ne vor mai ajunge atît de lesne din urmă."

În fața lor, pe ruta de zbor a Invaderelor, se ridica un zid compact de fum negru, scînteind fără întrerupere din pricina izbucnirii exploziilor. Vasele de pază instalaseră o perdea de tir antiaerian în calea accesului spre portavioane.

„E mai îngrozitor decît la Pearl Harbor", apucă să cugete Charles, retrăgîndu-și Lightningul, printr-un luping oblic și încercînd, cu monstruoasa încărcătură asupră-i, să scuture de pe coada aparatului cele patru Zerouri. Acum, rotindu-se într-un carusel diabolic în jurul Invaderelor pe care le acoperea, nu mai avea timp să se gîndească la nimic altceva. Trebuia să se uite după celula lui Bob Harris, să fie atent la ampenajul său și, totodată, să nu le piardă din vedere pe B-26, izolînd prin tir tendința Zerourilor de a se apropia de avioanele de bombardament. Și era nevoit să privească la ambele forțe. Pe cerul biciuit de traseurile luminoase ale rafalelor de tun, nu mai era pic de loc din pricina avioanelor americane și japoneze, întocmai ca pe Broadway în orele de mare aglomerație...

Din grupul celor opt aparate, condus în luptă de Bob Harris, s-au întors numai trei : Robert, Paul și Charles. În pofida înverșunatei bătălii aeriene, nu-și îndepliniseră misiunea. Aproape toate Invaderele pieriseră deasupra portavioanelor japoneze. Prea fuseseră multe Zerouri, și prea dens tirul de antiaeriană.

3

Yasuziro se afla în aer, făcînd parte din grupul de aviaţie, cînd portavionul lor „Akagi", precum şi alte portavioane, au fost atacate de avioane torpiloare şi de bombardiere B-26. Pe direcţia de atac a americanilor se ridicase un zid compact de tir de antiaeriană, în rafale, executat de pe portavioane şi de pe vasele de siguranţă. Se crease impresia că nimic din ce era viu nu avea posibilitatea să treacă prin această perdea de foc.

Cele mai multe dintre avioanele americane, pînă să ajungă la ea, îşi largaseră bombele aiurea şi se străduiseră s-o întindă cît mai repede de acolo, spre a se îndepărta de zona tirului în mai multe straturi.

Echipajele cele mai curajoase străpunseseră, ca printr-o minune, perdeaua de foc, năvălind asupra navelor, însă rezultatele bombardamentului erau extrem de slabe. Tunarii de la antiaeriană doborîseră patru aparate. Sus, deasupra mării, printre pîclele negre ale exploziilor, se iviră voalurile albe ale paraşutelor.

Unul din bombardierele lovite, şi care fusese abandonat de echipaj, pătrunse cu mare viteză în bordul stîng al portavionului „Akagi". Echipa de intervenţii se repezi să înlăture avariile provocate de ciocnire. Din fericire, atît pentru portavion, cît şi pentru echipajul acestuia, avionul lansase mai dinainte toată încărcătura de bombe.

Pilotul de pe aparatul căzut peste „Akagi" nu apucase să ajungă în apele mării, că breşa şi fusese reparată iar pătrunderea apei oprită.

Misiunea de luptă a lui Yasuziro nu semăna cu nici una din cele anterioare.

După toate semnele, era evident că yankeii îi aşteptau. Pînă să dovedească să se apropie de atol, americanii ata-

cară portavioanele și Zerourile. Bătrîioarele Brouster s-au avîntat curajoase în luptă. Ce-i drept, erau extrem de puține, pentru a putea respinge atacul masiv al aparatelor japoneze. De aceea, aproape toate Zerourile au ieșit la obiectivele lor. Și tot fără rezultate. Aviatorii constatară că danele și aerodromurile erau devastate. Atunci, au bombardat niște construcții de coastă.

După ce lansase bombele asupra unei magazii oarecare, Yasuziro își retrase grupa și trecu la ruperea formației pentru apuntare. Dar, spre uimirea lui, li se interzise apuntarea și fură dirijați spre o zonă de așteptare. Survolînd portavionul, observă că puntea de zbor era ocupată, în timp ce zeci de Zerouri, unul după altul, ca niște viespi agitate, se roteau în aer. Curînd, Yasuziro își dădu seama ce se întîmplă : avioanele de vînătoare ce patrulau deasupra navelor intraseră în luptă cu aparatele de picaj americane care se apropiaseră. Într-un carusel vertiginos, zeci de avioane japoneze și americane zburau unul după altul. Antiaeriana de pe nave, pentru a evita doborîrea propriilor avioane, era obligată să nu acționeze, și toată greutatea respingerii atacului revenise aparatelor de vînătoare. Reușiseră să distrugă din primul val numeroase bombardiere și să le împrăștie pe cele rămase, însă cel de-al doilea eșalon se dovedi mai îndîrjit și mai tenace.

Respingînd atacurile cu tir de mitraliere de mare calibru, bombardierele americane pătrundeau spre nave și-și aruncau bombele asupra carcaselor acestora, greoaie și mătăhăloase.

Tunarii de la antiaeriana japoneză au fost nevoiți să deschidă focul, fără să mai țină seama de prezența în aer a avioanelor lor. Întrucît carburantul Zerourilor se apropia de sfîrșit, „Akagi“ le permisese apuntarea sub bombardament.

Cînd avionul lui Yasuziro își întrerupse rularea, ca rezultat al eforturilor elastice ale aerofinișurilor, deasupra navelor încă mai evoluau aparate cu stele alb-albastre pe planuri, împroșcîndu-le cu rafale de mitralieră.

În sfîrșit, atacul americanilor fu respins. Inamicul ieși din luptă, pierzînd cîteva aparate. Bărbăția piloților americani se dovedise superioară îndemînării profesionale a navigatorilor-bombardieri. În acest atac, nici una din navele japoneze nu primise vreo lovitură directă.

După apuntarea grupei lui Yasuziro, la bordul portavionului „Akagi" se aflau patruzeci de avioane, care fură febril pregătite pentru următoarea misiune.

Însă cînd terminaseră de acroșat bombele sub aparatele Y-97, se primi un nou ordin : „Jos bombele, acroșați torpile".

Se aflase că un cercetaș japonez, care decolase de pe portavionul „Hiryu", depistase, la nord-est de Midway, un grup american de portavioane.

Știrea, despre apropierea neașteptată a portavioanelor americane, îl izbi pe amiralul Yamamoto drept în foale, tocmai ca tăișul unui pumnal ritual. „De unde au apărut aici ? Ce vrăjitorie-i asta ? gîndea el. Nu cumva o fi greșit cercetașul ?". Ordonă să i se prezinte fotografiile aeriene. In acestea, foarte clar, se distingeau binecunoscutele „Enterprise", „Hornet" și „înecatul" „Yorktown".

— Imediat să fie contramandat atacul asupra insulei Wake — ordonă Yamamoto. Trimiteți toate avioanele torpiloare și cele de picaj să nimicească portavioanele.

Acuma trebuiau să opereze rapid, deoarece, în funcție de cine va da prima lovitură, depindea sfîrșitul întregii operațiuni a flotei reunite.

— Mai repede ! Mai repede ! îi zorea Morimoto pe marinarii din divizionul tehnic, care lucrau nebunește, pri-

vind îngrijorați spre cer. Și Morimoto își dădea perfect de bine seama de valoarea devansării loviturii.

Însă, de data aceasta, le-au luat-o înainte americanii. Avioanele de pe „Enterprise" și „Hornet" se și aflau în aer.

La orele 10.20, deasupra marii unități de șoc apărură escadrilele Skyraiderelor, cu boturile lor boante, sub acoperirea puternică a avioanelor de vînătoare ce le escortau. Portavioanele „Enterprise" și „Yorktown" își lansaseră întreaga încărcătură înaripată, slobozind-o din pîntecele lor incomensurabile. Era evident că, la manșele cu volan ale Skyraiderelor și Hullecturilor nu se aflau niște novici, ci băieți care apucaseră să miroasă praful de pușcă în timpul bătăliei din Marea de Corali. Atacul lor n-a putut fi barat de tirul de antiaeriană deschis de pe nave.

Obișnuit să întîmpine primejdia în aer, Yasuziro se pomeni, pentru întîia oară, în fața ei, pe puntea de decolare a portavionului, descoperită și netedă ca o scîndură. Cînd explodară primele bombe lîngă bord, pilotul fu cuprins de o stare de neputință și neajutorare. Privi în jur și văzu că marinarii, care se ocupaseră de alimentarea avioanelor, fugeau mîncînd pămîntul, azvîrlindu-se prin chepengurile deschise.

În cîteva secunde, lîngă avioane era pustiu. Oamenii dispăruseră, de parcă-i suflase unda unei explozii. Și Yasuziro se grăbi spre adăpost. Dar n-ar fi vrut să fugă, arătîndu-și spaima, deși era dificil de păstrat, la înălțimea cuvenită, spiritul de samurai, în mijlocul vîltorii ce se dezlănțuise cu furie în jurul vasului împresurat de tirul și vîjîitul schijelor care ricoșau. Chiar deasupra capului auzi un șuierat sfîșietor, din pricina căruia i se chirci fiecare celulă a organismului, iar pe spinare i se propagă o undă de groază. Înțelese că întîrziase să se adăpostească sub planșeul de oțel al punții. Ochii îi fură izbiți de-o

explozie de lumină orbitoare și asta a fost tot ce-a mai apucat să simtă Yasuziro, mai înainte de-a i se cufunda conștiința în beznă.

Unda exploziei unei bombe de mare calibru, nimerind în colțul elevatorului central, îi înșfăcase trupul și, purtîndu-l cîțiva metri prin aer, îl zvîrlise peste rămășițele unui avion care executase apuntarea cu cîteva minute mai înainte de începerea bombardamentului.

4

Mai era un ceas pînă la miezul-zilei, cînd bătălia din zona atolului Midway ajunse în punctul ei culminant. Aparatele de picaj, de pe portavioanele „Yorktown" și „Enterprise", cu toate pierderile mari datorate tirului de antiaeriană și avioanelor de vînătoare japoneze, obținuseră cu bombe trei lovituri în „Soryu", două în „Akagi" și patru în „Kaga". Peste puțin timp, „Soryu", avariat, se scufundă, torpilat de submarinul „Nautilus". Celelalte portavioane care fuseseră bombardate erau acum cuprinse de incendii. Pe „Kaga", focul se extinse spre cisternele cu rezerva de benzină pentru aviație. După cîteva explozii prelungite în interiorul navei, portavionul se duse la fund. In vreme ce pe „Akagi" echipajul lupta împotriva incendiului, avioanele de pe portavioanele „Hornet" și „Enterprise" descoperiră cel de-al patrulea portavion — „Hiryu", care încerca să se îndepărteze de Midway, spre nord. După cîteva atacuri ale aparatelor de picaj, „Hiryu" fu lovit de șase bombe.

Agonia portavioanelor „Akagi" și „Hiryu" s-a prelungit pe durata întregii nopți. Din uriașele portavioane țîșneau flăcări și fum, de parcă ar fi fost niște vulcani în erupție. Eforturile echipajelor lor și ale distrugătoarelor sosite în ajutor s-au dovedit zadarnice. Sutele de jeturi de apă ce biciuiau din pompele de incendiu n-au fost în

stare să domolească flăcările. Spre dimineață, echipajele abandonară portavioanele condamnate, iar distrugătoarele accelerară deznodămîntul — torpilîndu-le.

Aflînd de pieirea portavioanelor amiralului Nagumo, Yamamoto scrîșni din dinți și porni să geamă, prinzîndu-și capul în mîini. Se petrecuse cea mai mare nenorocire din cîte se puteau petrece.

Scufundîndu-se toate portavioanele marii unități de șoc, amiralul își dădu seama că bătălia fusese pierdută. Marea flotă reunită rămase fără sprijin de aviație. Americanilor însă, după ce „Yorktown“ fusese avariat de aparatele de picaj decolate de pe „Hiryu“, le mai rămăseseră încă două portavioane puternice — „Enterprise“ și „Hornet“.

Încruntîndu-și sprîncenele dese, amiralul căzu pe gînduri. Excelent jucător de pocher și campion, pe flotă, la go, Yamamoto cunoștea limita riscului peste care nu se cuvenea să pășești. A știut să se oprească la timp, în pofida înflăcărării de care fusese cuprins pînă atunci. „Operațiunea trebuie încheiată, se gîndea Yamamoto, mai înainte ca aviația americană să ne scufunde toate cuirasatele“. Și tare nu-i venea să-și întoarcă din drum flota de invazie, pregătită să debarce trupele de desant pe jalnicul petic de uscat, denumit Midway !

Ezitările i-au fost definitiv spulberate de vestea că, în urmă cu un sfert de oră, executînd un zigzag antisubmarin, intraseră în coliziune două crucișătoare — „Mikuma“ și „Mogami“.

— Transmiteți ordinul meu tuturor navelor : să fie încetată operațiunea și să înceapă retragerea din apele Midwayului, dispuse Yamamoto.

Da, nu-și imaginase că va avea parte de-o asemenea întoarcere la Tokyo. „De altminteri, se autolinişti ami-

ralul, presa japoneză va descrie incursiunea ca pe-o nouă victorie a armelor Japoniei".

Yamamoto ordonă șefului de stat major al marii flote reunite să elaboreze o situație micșorată a pierderilor suferite, pentru raportul pe care avea să-l prezinte mikadoului. Iar celorlalți, să nu le transmită nici o informație.

Intr-adevăr, pierderile erau uriașe, mai ales în privința portavioanelor și a aviației ambarcate. Peste două sute cincizeci de avioane torpiloare, aparate de picaj și avioane de vînătoare se scufundaseră în adîncul oceanului. Peste o sută de piloți de primă linie, din cei mai buni, muriseră în această operațiune.

Cît a durat întreg drumul de întoarcere în Japonia, Yamamoto nu și-a mai părăsit cabina.

„Sînt necesare măsuri urgente pentru refacerea forței aeriene a flotei", se gîndi amiralul și, peste puțin timp, luă o decizie unică și, după părerea lui, realistă : cîteva vase de linie și un anumit număr de baze plutitoare de hidroavioane au fost rechemate urgent de pe teatrul operațiunilor militare și dirijate spre metropolă, pentru reamenajarea lor în portavioane.

Viceamiralul Hullthy, care se afla la tratament într-un spital militar al marinei, turbă de mînie cînd auzi despre înfrîngerea de lîngă Midway a japonezilor. Totdeauna fusese invidios față de gloria altora, iar, în cazul de față, avea și motive să fie furios. Blestema de mama focului și-și sfîșia pansamentele îmbibate cu tot soiul de alifii. Cum să fie capabil să stea liniștit și să asculte că eroismul și gloria, cuvenite lui, îi reveniseră contraamiralului Spruance, căruia, din cauza eczemei aceleia afurisite, îi predase a 16-a mare unitate operativă ?

Destinul se comportase, față de el, cel puțin mișelește. Din pricina rîiei neurogene, pierduse din mînă operațiunea

pe care presa americană o descria ca pe-o etapă crucială a întregului război mondial. Temîndu-se de accesele viceamiralului, nici medicii nu mai intrau bucuroşi în salonul său. Hullthy interzisese să i se mai aducă ziarele, fiind pline de articole închinate victoriei.

Aproape tot timpul stătea întins în pat, ducîndu-şi, din cînd în cînd, mîna la sticla de whisky pe care adjutantul i-o aducea în mare secret. Nu-i mai făcu nici o bucurie nici măcar ordinul american al Legiunii de Onoare pe care i-l trimisese preşedintele S.U.A., pentru incursiunea asupra oraşului Tokyo.

Capitolul XVI

1

Avionul Y-98 zboară chiar în apropierea marginii superioare a norilor. Aceştia arată ca nişte ghemotoace de vată, albă ca zăpada. Uneori, învăluie aparatul pentru cîteva clipe. Atunci, în carlingă se face întuneric şi avionul trepidează, aruncat de curenţii ascendenţi ai atmosferei. După cîteva secunde, aparatul iese din nori, în universul albastru scăldat de soare, unde mereu trebuie să roteşti capul, cu ochii larg deschişi, pentru a nu fi expus vreunui atac, prin surprindere, din partea avioanelor americane.

Yasuziro e neliniştit : zboară de mult timp deasupra norilor. Vor fi în stare să iasă precis la ţintă, neavînd posibilitatea de a vedea vreun punct de reper ajutător ? Intenţionînd să-şi împărtăşească şovăielile, pilotul se întoarce spre navigator. Cu uimire, constată că pe scaunul acestuia şade Tiyeko, îmbrăcată în chimonoul pe care i-l dăruise înainte de nuntă. La spatele ei, acolo unde ar fi

trebuit să se afle parașuta, se instalase, comod, un băiețel cu chipul rotund. Yasuziro pricepe imediat că acesta-i fiul său. Oare Tiyeko, la despărțire, nu-i făgăduise că-i va naște un băiat ? Dar de ce-i atît de mare ? După înfățișare, pare să aibă cam în jur de patru ani. Deodată, Tiyeko dă speriată din mînă, arătînd spre ceva înaintea ei. Yasuziro privește în direcția aceea și observă cum se năpustește asupra lui carcasa cenușie a cuirasatului „California" pe care-l torpilase la Pearl Harbor. Acum, trebuie să execute pentru a doua oară această operație. Țintește cu grijă și apasă pe trăgaciul pentru lansarea torpilelor. Yasuziro simte cu precizie cum avionul saltă în aer, eliberat de încărcătura prea grea. Execută un viraj, încercînd să privească rezultatul torpilării. Și, deodată, observă, îngrozit, că nava asupra căreia își lansase torpilele nu era „California", ci „Akagi". Pentru întîia oară în viața sa, Yasuziro purcese să se roage ca torpilele să treacă pe lîngă țintă. Însă acestea spintecă apa, de-a dreptul spre bordul navei. Yasuziro își închide ochii de groază și de frică și, brusc, aude un hohotit sinistru, din pricina căruia trupul îi este cuprins de frisoane. Recunoaște glasul și deschide ochii : pe scaunul navigatorului nu mai șade Tiyeko, ci Fugu, ce-și rînjește la el dinții artificiali. Nagosawa își întinde încet mîinile, grase și păroase, spre gîtul lui Yasuziro. Pilotul încearcă să se ferească, dar centurile de siguranță îl împiedică s-o facă. Mîinile lu Fugu, cu negrul murdăriei sub unghii, i se și înfig în gît și încep să-l sugrume.

Yasuziro sloboade un strigăt și-și deschide ochii. Prin vălul coșmarului ce se împrăștie, pilotul distinge niște oameni în halate albe plecați asupra lui.

Deocamdată, nu-i în stare să deosebească visul de realitate. Însă are impresia că nu mai e vorba de vis.

— Îşi revine, şopteşte o femeie, iar de buzele lui se atinge un obiect. În gură i se toarnă un lichid aromat. Înghite anevoie, de două ori. I se învîrteşte capul, iar pleoapele se lipesc.

— Acum o să trăiască. Starea de şoc a trecut, rosteşte ferm un bărbat.

Yasuziro se cufundă într-un somn adînc, fără să-i mai fie străbătut de vise urîte...

In prima perioadă, după reîntoarcerea de pe lumea cealaltă, cum îi spunea în gînd Yasuziro stării de pierdere a cunoştinţei, în care zăcuse cîteva zile, pilotul sau dormea, sau stătea întins în pat, cu ochii închişi, într-o apatie totală. Trupul contuzionat îl durea. Fiece încercare de a-şi răsuci gîtul, sau pentru a-şi schimba poziţia, îi stîrnea migrene cumplite, de nesuportat. Uneori, durerea era atît de puternică, încît i se administra morfină.

Dar organismul lui de fier şi tratamentul calificat îşi spuseră cuvîntul. Pe la mijlocul lui august, i-au înmînat un pachet întreg de scrisori, care circulaseră îndelung, în căutarea adresantului, pe întreg teatrul acţiunilor militare din Oceanul Pacific. În una din scrisori, Tiyeko îl anunţa că-i născuse o fiică, pe care au botezat-o Satiko. Yasuziro era în culmea fericiri, aflînd că devenise tată. Insă bucuria, provocată de această veste, nu-l potoli pe ursuzul căpitan, care zăcea în patul învecinat.

— Dacă ţi s-ar fi născut un fiu, te-aş fi felicitat. Dar fată ?... Am vreo cinci, iar numele de familie n-am cui să-l transmit. O fată — asta înseamnă cheltuieli cu duiumul. Şi căpitanul repetă proverbul pe care pilotul îl mai auzise din gura tatălui lui Tiyeko : Sacul e mic, dar încape mult în el ; fata nu-i mare, dar cheltuielile-s uriaşe.

Însă pilotul nu acordă atenţie acestor bombăneli. După citirea scrisorii primite de la Tiyeko, sănătatea-i începu

să se refacă grabnic. Peste puțină vreme i se îngădui să se ridice în capul oaselor, apoi să se dea jos din pat și să umble prin salon, iar, mai tîrziu, chiar să se plimbe prin curtea spitalului.

Yasuziro se gîndea mereu și chinuitor la viitor. Cel mai mult îl frămînta întrebarea dacă i se va mai permite să zboare.

Intr-o zi, Yasuziro întîlni un rănit, al cărui chip, slutit de arsuri, i se păru cunoscut. Mîinile-i mari și muncite strîngeau o pereche de cîrje. Rănitul îl salută.

— Ai lucrat pe „Akagi“ ? îl întrebă Yasuziro.

— Întocmai, domnule căpitan-locotenent. Sînt subofițerul Gozyen, mecanic de aviație. Acum, nu mai sînt decît fost, zîmbi el întristat, arătînd cu capul spre piciorul amputat mai sus de genunchi.

— Schijă ?

— Nu, cangrenă.

— Tu, Gozyen, ești primul om de pe „Akagi“ pe care-l întîlnesc. Povestește-mi, cum a fost cu tragedia portavionului nostru.

Yasuziro observă că subofițerului îi venea greu să stea în picioare, întocmai ca și lui. Însă pilotul nu voia să încalce tradițiile ofițerești, și să-i îngăduie unui grad inferior să se așeze și, mai ales, să se așeze amîndoi, unul lîngă altul.

— Au fost cîteva bombe de avion care-au nimerit la țintă. Însă „Akagi“ și-a găsit sfîrșitul din pricina uneia care-i explodase în elevator. Mai întîi, au luat foc avioanele instalate pe elevator, iar după aceea au început să explodeze cisternele cu benzină. În decursul nopții, a devenit limpede că „Akagi“ nu mai putea fi salvat. Ardea ca o făclie. Oamenii au fost transbordați pe alte vase, iar portavionul scufundat.

Yasuziro nu-și putea imagina portavionul „Akagi“ cuprins de flăcări și afumînd cerul cu nori de funingine. În amintirea sa, portavionul rămăsese așa cum se deprinsese să-l vadă, atunci cînd se întorcea din zboruri.

— Iar eu am ars, cînd au explodat rezervoarele de pe avionul care luase foc, și pe care încercam să-l aruncăm de pe punte...

Dar nu asta îl interesa pe Yasuziro.

— Știi ceva despre aviatorii detașamentului nostru ? Ce s-a întîmplat cu Morimoto și cu căpitan-locotenentul Kyenzi Takasi ?

— Despre domnul căpitan-locotenent, nu știu nimic. Însă pe comandantul nostru, Morimoto-san, a trebuit să-l scoatem din avionul acela care luase foc. Aparatul său Y-97 m-a lăsat fără picior. Gyozen privi chiorîș la cracul pantalonului, prins cu un ac de siguranță. Domnul căpitan de rangul trei se întorsese din misiune aproape fără carburant, și puntea era ocupată de două aparate avariate, pe care însă nu izbutisem să le zvîrlim în mare. Alte portavioane nu l-au primit. Atunci, domnul comandant al detașamentului a fost nevoit să coboare pe „Akagi“, însă în timpul apuntării a agățat un alt avion. Navigatorul a murit, trăgătorul a scăpat nevătămat, iar domnul căpitan de rangul trei se afla într-o situație foarte gravă. Îi fusese smulsă laba piciorului.

— Și unde-i acum ?

— Nu știu. La spitalul-plutitor „Sakito-Maru“, nu era. Am aflat asta de la felcer.

Gozyen tăcu. Iar Yasuziro se gîndi întristat că-și pierduse toți prietenii.

— Domnule căpitan-locotenent, dumneavoastră știți c-au pierit și celelalte portavioane — „Soryu“, „Hiryu“ și „Kaga“ ?

— Da, Gozyen, am auzit vestea asta îngrozitoare. Yasuziro se întoarse și, fără să-și ia rămas bun, porni mai departe, sprijinindu-se de cîrjele scîrțîitoare din lemn de bambus. Simțea nevoia să fie singur.

La cîteva zile, după această discuție, lui Yasuziro i se adresă cu o plîngere un marinar necunoscut, care purta medalia „Soarele Răsare", prinsă pe halatul de spital. Îl reclama pe subofițerul Gozyen. Marinarul suferise o contuzie. Capul și mîinile i se bîțîiau, iar ochii îi erau podidiți de lacrimi, fiindcă fusese jignit. Mai întîi, bîlbîindu-se puternic, povesti pentru ce anume primise medalia. Vasul lor de pază fusese scufundat de un distrugător american, la vreo treizeci de mile de insula Truk. Cînd yankeii începuseră să-i culeagă pe cei ce înotau, el refuză, nevroind să procedeze ca lașii ce se urcaseră pe puntea vasului inamic. Preferase captivității — moartea, și a înotat cît mai departe de distrugător. Pe marinarii japonezi care nu se lăsară capturați, americanii îi împușcară. El scăpase cu viață doar datorită faptului că fusese singur și departe de grupul care se agățase de resturile vasului.

— Cînd le-am povestit, în salon, despre actul meu de curaj, spunea marinarul, smiorcăindu-se, subofițerul Gozyen mi-a zis că, pesemne, mai înainte fusesem un simplu cretin, iar acum, după contuzie, am devenit un idiot cu medalie.

Yasuziro fu cît pe ce să zîmbească. Gozyen acesta se pricepea să dea o definiție exactă.

— M-a condamnat pentru actul meu de curaj, domnule căpitan-locotenent, spunîndu-mi că un om deștept, în locul meu, s-ar fi predat. Și, în general, Gozyen ăsta face propagandă roșie. Ieri a zis că războiul aduce oamenilor de rînd numai nenorocire și că invalizii de război, indiferent de eroismul lor, sînt o povară și pentru familii

şi pentru stat. Iar despre japonezi a spus că-s nişte vite supuse, pe care generalii şi amiralii le mînă la război.

— Bine, îl opri Yasuziro, chiar astăzi am să-l lămuresc şi-am să-l pedepsesc. Îţi mulţumesc pentru vigilenţa şi cinstea ta. Ai procedat ca un adevărat patriot. Iar acum, am să te rog să nu vorbeşti nimănui despre convorbirea noastră. Este un secret militar.

Măgulit, marinarul încremeni în poziţie de drepţi, ca și cum Yasuziro ar fi intenţionat să-i mai prindă o medalie pe halatul jegos.

„De ce-or fi oare bîlbîiţii atît de guralivi ? cugetă Yasuziro, privind la fizionomia marinarului, cioplită în halul ăsta de natură. Iar imbecilului de Gozyen trebuie să-i dau un avertisment foarte sever, pînă nu ajunge în dosul gratiilor."

După micul dejun, se așeză pe-o bancă în apropierea secţiei unde se aflau internate gradele inferioare. Peste puţin timp, văzu figura omului în cîrje.

— Gozyen, îl strigă el, ia vino încoace ! De ce l-ai jignit pe eroul decorat cu medalia „Soarele Răsare" ?

Mecanicul tăcu, plecîndu-şi capul.

— Mi-e rușine de tine, Gozyen. Dacă n-ai avea arsurile ăstea pe chip, căpătate în luptă, ţi-aș fi plesnit cîteva palme peste obraji. Şi mai ţine minte : dacă nu declar astăzi, la secţia de jandarmi, despre discuţiile tale, o fac doar pentru faptul că, pînă să fii rănit, ţi-ai îndeplinit cinstit datoria faţă de împărat. Şi, poate, şi pentru că ne-am vărsat împreună sîngele, în aceeași luptă. Du-te, Gozyen și nu uita că pentru asemenea vorbe s-ar putea s-o păţeşti zdravăn de tot. Scoate-ţi din cap rătăcirile astea dăunătoare.

Gozyen se înclină, fără să scoată o vorbă.

Însă încercarea lui Yasuziro de a-i vîrî în cap amenințarea că poate fi întemnițat într-o închisoare militară, nu-i reuși. Ori Gozyen nu-și încetase propaganda, ori marinarul nu-și ținuse cuvîntul dat, și divulgase „secretul militar".

— Cine era omul ăla, c-un singur picior, cu care ai stat de vorbă în curte ? îl întrebă căpitanul, vecin de salon.

— Un fost mecanic, de pe „Akagi".

— El și încă vreo cîțiva marinari au fost arestați, astă-noapte, de jandarmi.

— Pentru ce ?

— De obicei, ăștia nu se prea întind la vorbă. Dar am auzit că pentru propagandă dușmănoasă...

— Nu-i posibil ! Yasuziro reuși să exprime o uimire destul de naturală. Subofițerul era un militar exemplar. Cum să-l aresteze, de vreme ce încă nu i s-a închis rana ?

— Nu-i o problemă, zîmbi căpitanul, la închisoare totul i se va vindeca la iuțeală.

Yasuziro părăsi salonul, cuprins de-o senzație de amărăciune în urma acestei convorbiri. Și nu știa nici el motivul, dar îi părea rău de acel Gozyen, cu un singur picior.

2

Căutînd să scape de plictiseala din spital și de contactul neplăcut cu vecinul de salon, Yasuziro se repezi asupra ziarelor și revistelor. Citea cu osebită atenție, mai ales știrile referitoare la operațiile de război. Unele articole, ale comentatorilor militari, îi provocau nedumerirea.

Propaganda japoneză aprecia bătălia de la Midway ca o victorie. Dar unde era victoria ? Atolul rămăsese în mîinile americanilor. Marea unitate de portavioane își

pierduse cele mai bune nave de şoc. Practic, flota japoneză nu mai poseda acoperire aeriană.

Pierderile americane, comparativ cu cele japoneze, erau cu totul neînsemnate. Lor le fusese scufundate doar portavionul „Yorktown" şi distrugătorul „Hamman".

Şi asta se numea victorie ?

De ce erau minţiţi ? Avea cineva nevoie, ca el, ostaşul şi samuraiul Yasuziro Hattori, să nu cunoască adevărul ? Sau adevărul acesta, nemistificat, era extrem de jalnic ?

La începutul lui decembrie, Yasuziro a fost externat din spital. Umbla acum fără baston, aproape neşchiopătînd. Dar starea generală a sănătăţii rămăsese debilă, iar el se simţea deprimat. Temporar, comisia medicală nu-i permisese să zboare, acordîndu-i un concediu de o lună, pentru a pleca în sînul familiei.

Dezbrăcîndu-şi halatul, de care i se făcuse lehamite în lungile luni de boală, fiind îmbibat în întregime cu mirosuri de medicamente şi dezinfectante, pilotul îşi îmbrăcă noua uniformă, abia adusă de la croitor. Cea veche, laolaltă cu tot avutul său, se dusese la fund, împreună cu portavionul „Akagi". În timpul cît zăcuse la spital, fusese avansat căpitan-locotenent, iar pieptul vestonului împodobit cu încă o decoraţie — ordinul „Uliul de Aur" — cea mai înaltă distincţie pentru merite aviatice.

Mîngîiat de pomana pe care mikadoul şi-o făcuse cu el, cu banii adunaţi în patru luni de zile pleca acasă, la părinţii săi, la Tiyeko şi la fetiţa lui, Satiko. Însă nu se simţea fericit. Se întorcea la Hiroshima plin de răni şi contuzii, înlăturat de la zboruri, îngîndurat şi încărcat de îndoieli. Nu era o întoarcere victorioasă.

Iar vuietul războiului nu încetase în Oceanul Pacific. Americanii declanşaseră contraofensiva.

Capitolul XVII

1

Robert Harris îşi puse în dulapul din perete valiza cu efectele de base-ball şi se schimbă la pijama.

Se împliniseră aproape două luni de cînd se întorsese la Honolulu, venind din atolul Midway.

Victoria asupra armadei lui Yamamoto nu fusese dobîndită uşor. În bătălia pentru insula Midway nu puţini au fost camarazii lui, din aviaţia militară, care şi-au pierdut viaţa, şi asta îl deprima. În schimb, asupra celor care trăiau, Fortuna îşi revărsase cornul abundenţei.

America îşi preţuia eroii. Comandamentul rechiziţionase, pentru aviatori, cele mai bune hoteluri din Honolulu, ca aceştia să se întremeze şi să-şi vină în fire, după ororile îndurate.

Robert Harris şi Charles Mallory trăiau ca într-o staţiune climatică la modă, desfătîndu-se în tihnă şi confort. Piloţii, cel mai adesea, jucau rugbi şi base-ball, în loc să se ocupe de antrenamente.

Băieţii din escadrila 332 arătau splendid : oacheşi de bronzaţi ce erau, cu părul decolorat de soare şi de apa mării, veseli, plini de energie şi de dorinţa de-a se tăvăli pe plaja de la Waikiki, chiar şi pînă la nimicirea Japoniei.

În august, la Waikiki, valurile se spărgeau grandios de ţărm. Acuma, cînd îşi mai uşuraseră sufletele, aviatorii aveau posibilitatea să practice şi surfingul.

Efectivul escadrilei 332 nu voia să-şi împovăreze mintea cu gîndurile zilei de mîine şi nici cu tristeţea că, la multe mile de Honolulu, războiul continua, deşi, în realitate, fiecare simţea, intuitiv, că trîndăvia lor era ca acalmia dinaintea furtunii.

În cap aveau o singură dorinţă : acalmia să dăinuie cît mai mult cu putinţă !

La ușa camerei se auzi un ciocănit.

— Intră, răspunse Robert, încheindu-și nasturii de la pijama.

În prag se ivi Kate. Își scoase ochelarii de soare.

— Bună puștiule ! N-așteptai vizite ?

— Ce surpriză plăcută ! Scuză-mă că sînt îmbrăcat de casă !

— S-ar putea crede că nu te-am văzut și-n slip, ieri, la plajă.

— Plaja-i cu totul altceva. Acolo, oamenii-s mai aproape de natură.

Kate își întinse obrazul, să i-l sărute.

Robert o luă în brațe, o ridică ușor, prinzîndu-i mîinile.

— Mai încet, ursule, că mă sugrumi. Ce, nu poți și tu să fii un pic mai gingaș ?

— Asta-i numai din cauza bucuriei de-a te vedea aici !

— Așază-mă într-un fotoliu și dă-mi să beau ceva, răcoritor.

— De băut, poftim, îți dau, însă-n privința fotoliului, prea ești frumoasă și prea mult te-am așteptat ca să-ți dau drumul din brațe...

După plecarea lui Kate, se înființă și Charles Mallory.

— Bună, Bob ! Am ceva noutăți.

— Dă-i drumu' !

Dar Charles nu se grăbea. Se așeză în fotoliu și-și turnă în pocal din sticla borțoșică, utilizată cu cîteva momente în urmă de Kate. Se instală cît mai comod, punîndu-și picioarele pe măsuța cu reviste. Avea o mină de parcă i s-ar fi cuvenit un onorar pentru veștile aduse.

— Am impresia c-ai avut musafiri ! Am observat, plecînd din fața hotelului, un Chrysler ce mi se părea cunoscut.

— Da, a fost Kate.

— Însă marinăraşul de pe „Yorktown" trebuie să fie acum la Pearl Harbor. Ce-i cu el, a intrat în disgrație ?

— Ducă-se dracului, amîndoi ! Această doamnă nici nu vrea s-audă de-o căsătorie cu mine. Pretinde c-ar fi logodită cu Henry Hughes, şi-aşteaptă să se-mplinească un an de la moartea lui bărbatu-său. Mie-mi acordă doar puțină atenție, în cinstea vechii noastre prietenii.

— Ei, dacă doamna Kate îl iubeşte atît de mult pe Henry al ei şi are de gînd să se mărite cu el, atunci de ce dracului îți mai suceşte şi ție capul ?

— După mine, Kate ține cel mai mult la hîrtiile verzi, cu portretul preşedintelui. Iar Henry posedă o grămadă, nu ca subsemnatul.

— Şi mîndria ta, de bărbat, nu suferă din cauza asta ?

— Chack, dar ce să-i fac eu păpuşii ăsteia, dată dracului, dacă nici un băiat de talia lui Eugene Tekker, fiindu-i bărbat, n-a fost în stare să-i vină de hac ?

— Nu fi amărît, că se va găsi el unul. Mai ales că, peste puțin timp, unul din iubiți îi va pleca spre insulele Solomon, iar celălalt va brăzda întinderile oceanului.

— Despre ce-i vorba, Chack ? O-ntindem de-aici ? Eu, de ce n-am auzit nimic despre chestia asta ?

— Ai plecat înaintea mea de la serviciu. Pe scurt, îți mai aduci aminte de sergentul acela de stat major care ne-a făcut bucuria cu avansarea şi decorarea noastră, anul trecut ?

— Roşcovanul ? Şi, dacă minte ?

— Ce interes ar avea ? Însă, bagă de seamă, e strict secret. Ce mai calea-valea, Bob, pregăteşte-te pentru Guadalcanal, chiar în toiul luptelor ce se dau acolo.

Robert se ridică de pe canapea şi execută cîteva flexări elastice.

— Da, vestea nu-i din cele mai plăcute. Guadalcanalul ăsta nu-mi pică bine deloc...

Capitolul XVIII

1

Au plecat spre Polinezia, la Guadalcanal, nu peste două zile, cum crezuse Bob, ci mult mai tîrziu. Abia peste o săptămînă aviatorii escadrilei 332 se aflau la bordul transportorului de tip Liberty, recent lansat de pe cala de construcţie a unui şantier naval. Marinarii vorbeau că vasul fusese construit după o nouă metodă rapidă — aproape în numai două săptămîni.

— Acum, vasele acestea sînt nituite cît ai bate din palme, spunea un marinar mai vîrstnic, trăgînd dintr-o lulea scurtă. În privinţa calităţii, vedeţi şi singuri. Socoteala-i simplă — să ţină măcar o cursă, iar după aia n-are decît să se facă bucăţi. Atîtea Libertyuri, din astea, s-au construit în ultima vreme, încît submarinele nemţeşti şi japoneze abia mai pridideşc să le scufunde. Se duce la fund o jumătate de milion de tone, de pe calele de construcţie s-au şi lansat Libertyuri de-un milion de tone...

Relatarea marinarului avea un iz de adevăr. Urgenţa, preţul redus, precum şi ideea, întrucîtva deprimantă, garantată de însuşi proiectul pentru un vas valabil doar o singură cursă, erau vizibile pretutindeni : în chiţimiile sudate la iuţeală, care cu greu puteau fi numite cabine, pentru cazarea echipajului şi a pasagerilor, în primitivitatea agregatelor energetice (o maşină cu aburi de 2 500 c.p.) ce nu erau în stare să dezvolte o viteză mai mare de 10 noduri, în tunuleţul antiaerian stingher, instalat la pupa, parcă anume pentru amuzamentul aviaţiei japoneze, şi chiar în alcătuirea echipajului excesiv din beţivi.

— Numai uită-te la mutrele lor de piraţi, cu nasuri vinete ! se exprima Robert, indignat. Nici bătrînul Corsar

Flint n-a avut un asemenea echipaj. Iar căpitanul, ce să mai vorbim ! Ca mîine își dă duhul.

— Nu te enerva, dragul meu comandant. Cine-i sortit spînzurătorii — ăla nu se îneacă. Iar mie, îmi place căpitanul. E-un bătrînel isteț, cu experiență. Dacă nu se dezintegrează pe drum, atunci precis ne duce pînă la punctul de destinație.

Împreună cu aviatorii, în cale mai navigau și Lightningurile lor, ambalate în lăzi mari. Încărcătura era mai bine plasată decît pasagerii. După ce s-au emis unele obscenități... lumea s-a resemnat. Doar se ducea la război.

Libertyul și încă cinci alte transportoare formau un convoi care, încă de la Pearl Harbor, era escortat de un divizion de distrugătoare. Sufletele oamenilor parcă se mai înveseleau, privind la siluetele lor avîntate. Ar fi vrut să creadă că băieții de pe distrugătoare, care ședeau în spatele hidrolocatoarelor, nu vor lăsa să le scape nici un submarin japonez și-l vor da la fund, mai înainte ca acesta să apuce să-și răsfire evantaiul de torpile.

Au navigat timp îndelungat, aproape trei săptămîni. La traversarea ecuatorului, și-au făcut de cap. „Bobocii“ au fost scăldați într-o baie confecționată din foaie de cort, conform verdictului emis de Neptun, pe care Bob Harris îl întruchipa cu brio.

În drum, convoiului i se adăugau noi vase. Lîngă insulele Samoa, li s-au atașat încă șapte transportoare, iar în apropiere de Fiji, au fost luați sub tutela crucișătoarelor grele „San Francisco“ și „Salt Lake City“. Se simțea, după toate semnele, că se apropiau, din ce în ce mai mult, de zona acțiunilor de luptă.

Odată, înainte de apusul soarelui, cei doi prieteni se aflau la pupa, privind la apa înspumată și la pescărușii de curînd apăruți, care zburau în urma vasului.

— Uite ! arătă Charles silueta unui hidroavion.

— E japonez, afirmă, sigur de sine, Robert. Kawasaki. Catalina noastră are două motoare, pe cînd ăsta-i cvadrimotor.

Kawasaki se roti puţin deasupra convoiului, în afara limitei de accesibilitate a automatelor antiaeriene, şi apoi se îndepărtă spre nord-vest.

— Dacă aparatul ăsta de cercetare îşi va invita încoace cuirasatele, n-o să ne fie prea bine, spuse, îngîndurat, Charles.

— Să nădăjduim că navele amiralului Yamamoto sînt ocupate cu alte probleme, mult mai importante, îl temperă Robert.

— Da, se dovedeşte c-ai avut dreptate, oftă Charles, călătoria în Mările Sudului nu ne făgăduieşte nimic atrăgător. Poate, încă din clipa asta, un băiat cu pomeţi reliefaţi ne priveşte prin lentila periscopului, aşteptînd ca Libertyul să ajungă în dreptul semnului calculat al filamentului înălţătorului.

— Termină cu născocirile. Cînd te-aud vorvind aşa, îmi vine s-o iau la fugă spre puntea inferioară, după vesta de salvare...

Epuizaţi de prelungita perioadă de navigaţie, oamenii chiar se bucurară, cînd, de dincolo de orizont, se ivi insula, acoperită de verdele veninos al pădurilor. Guadalcanalul avea o tristă faimă. Aviatorii ştiau că aici îi aşteptau ţînţarii mosquito, malaria tropicală, căldura umedă, lipsa unei vieţi organizate, precum şi teme de luptă, în permanenţă pline de riscuri grave.

După descărcarea transportoarelor, aviatorii au fost conduşi şi instalaţi într-un orăşel de corturi, lîngă aerodromul „Henderson". Tot într-acolo, tractoarele pentru tancuri au tîrît, pe nişte tălpice, lăzile cu avioane.

Aerodromul ce se numea acum „Henderson" fusese început de japonezi. Desantul american, lansat la Guadal-

canal, îl capturase cînd pista de decolare-aterizare încă nu era terminată. Lungimea acesteia reprezenta doar 1 150 de metri, ceea ce nu permitea decît decolarea și aterizarea aparatelor de vînătoare și a bombardierelor ușoare de punte. Îmbrăcămintea artificială a aerodromului era executată din sfărîmături de corali, argilă, balastru și ciment uscat.

Avioanele, care erau staționate pe aerodromul „Henderson", se aflau la sol, o parte din ele fiind adăpostită în caponiere ușoare, iar alta în teren deschis, acoperită cu plase de mascare.

Făgașele adînci, pe care le lăsaseră roțile, mărturiseau că în perioada ploilor nu era lucru ușor să rulezi pe pistă.

— Unde-s cazați aviatorii, la voi ? îl întrebă Robert pe un sergent, care-i ieșise în cale, și a cărui uniformă putea fi doar ghicită, după galoanele de pe mîneci și emblema Diviziei I de infanterie marină — atît era de îngălată și dezordonată.

Sergentul îi arătă un cort, instalat sub copaci.

— Uitați, acolo-s echipajele de serviciu.

Din interiorul căsuțelor fabricate din foaie de cort răzbăteau glasuri domoale. Robert ridică pologul de la intrare și observă un grup de aviatori, jucînd cărți în jurul unei mese.

— Salutări din Honolulu, băieți ! Acolo, fetițele voastre se usucă de plictiseală, iar voi, aici, vă roadeți nădragii.

— Bună, Bob ! Ce vînt v-aduce ?

Jucătorii părăsiră cărțile și strînseră mîinile celor sosiți.

— Nu vă mai întreb cum o duceți pe-aici, continuă Bob, bătîndu-i pe spate. Privind la banda voastră în combinezoane jegoase, nu s-ar zice că sînteți nepoții generosului Unchi Sam.

— Nu-i nimic, îi răspunseră arţăgoşi „băştinaşii", să te vedem şi pe tine, după o lună. Trei-patru atacuri de artilerie, plus o ploiţă, şi-ai să năpîrleşti întocmai ca zdrenţele noastre.

— Tu, Bob, mai bine spune-ne, ai adus ceva mai mult whisky ? Aici, cantinierii nu ne prea răsfaţă. Intendenţa vine rar pe insulă, aşa că sîntem aprovizionaţi foarte nasol.

— Pentru azi, o să v-ajungă să vă udaţi gîtlejurile uscate şi, totodată, să sărbătorim începutul unei noi ere, de înduioşătoare unire a aviaţiei de uscat cu aviaţia maritină.

— Ascultă, mister Harris, de unde-ai învăţat să trăncăneşti în chipul ăsta, de parc-ai fi predicator în Armata Salvării ?

— Totul e numai din pricina bucuriei de-a vă vedea mutrele voastre nebărbierite. Faceţi cunoştinţă, prietenul şi camaradul meu, locotenentul de rangul întîi Charles Mallory, îl prezentă Robert pe Charles.

O voce puternică, izbucnind din difuzor, le întrerupse hărmălaia :

— Echipajele de serviciu, poziţie de alarmă numărul unu ! Pornire urgentă a motoarelor ! Repet, echipajele de serviciu, poziţie de alarmă numărul unu !...

Aviatorii, de parcă i-ar fi suflat vîntul din cort, se repeziră în goană spre aparate. Pe mese rămaseră cărţile de joc împrăştiate.

Robert se uită la Charles :

— Haidem, Chack, să căutăm un adăpost mai de nădejde decît cortul ăsta. Nasul meu simte că peste puţin timp va mirosi a ars...

2

Noaptea trecu într-o stare de nelinişte. În trei rînduri se dădu alarma de luptă, şi cea mai mare parte a timpului

aviatorii și marinarii au petrecut-o ca niște libărci, pitiți prin șanțuri. Însă alarmele se dovediră a fi false. Inamicul nu apărea, iar pe ecranele radarurilor se iveau și dispăreau niște ținte de neînțeles.

În zori, istoviți de așteptarea atacului, oamenii se împrăștiară pe la corturi, prăbușindu-se la pat. Și, tocmai în momentul acela, asupra aerodromului începură să curgă proiectilele : distrugătoarele japoneze debarcaseră trupe de desant la capul Esperance, și deschiseseră foc din toate categoriile de armament.

Din nou au fost nevoiți să se repeadă la adăposturi.

— Aici, n-ai cînd să te plictisești, glumi Robert, sărind în tranșee.

Peste zi, apăru un avion de recunoaștere Oiodo, care țîșnise de undeva, de după masivul deluros Loong și, după ce survolă de două ori aerodromul „Henderson", execută trageri razante de mitralieră asupra locurilor unde staționau avioanele și a orășelului din corturi.

Celula de serviciu a avioanelor de vînătoare Grumman decolă în urmărirea japonezului, îl ajunse la vreo cinci mile de țărm și deschiseră focul asupra lui.

Inginerii și tehnicii se apucară să monteze de urgență Lightningurile. Deocamdată, aviatorii se plictiseau din lipsă de activitate, stăteau tolăniți la pat, jucau pasionați cărți. În cea de-a treia zi, Charles Mallory nu a mai rezistat și se ridică, zvîrlind pachetul de cărți :

— Știe cineva unde-i cazat capelanul nostru ? Vreau să mă duc și să-i cer aparatul de radio. Trăim aici și nu știm nimic de ceea ce se întîmplă în lume.

— Și chiar ai chef să te ridici de la joc ? se miră Robert. Ce, nu-ți ajunge hărmălaia caterincei ăsteia ? arătă el spre difuzor.

— Permiteți să intru ? le întrerupse discuția locotenentul-tehnic Hull, vîrîndu-se în cort. Domnule coman-

dant, avioanele dumneavoastră, în număr de douăzeci, sînt gata de decolare. Peste o jumătate de oră, va fi gata și aparatul locotenentului Mallory.

— Gata ! oftă cu părere de rău Robert. S-au dus frumoasele timpuri. Acum ne vor încăleca cu „serviciile", fără să mai vorbim de misiunile de luptă.

Toate Lightningurile fuseseră montate, iar piloții, pînă seara tîrziu, le-au încercat în zbor. În corturi s-au întors abia în cursul nopții. De-a doua zi, începeau serviciile de alarmă.

Însă piloții n-au fost în stare să închidă ochii multă vreme. Au șușotit, au fumat, s-au zvîrcolit sub plasele montate împotriva țînțarilor.

— Chack, în cît e mîine ? întrebă Robert. M-am încurcat, rău de tot, cu socoteala datelor.

— În treisprezece, comandantule.

— Dracul s-o ia ! înjură Robert. Nu-mi merge deloc bine într-o zi ca asta.

— Fleacuri. Nu crede, comandantule, în superstiții. Noapte bună.

Aviatorii au fost treziți devreme, încă înainte de răsăritul soarelui. Mesele din popotă erau gata puse, însă nimănui nu-i venea să mănînce. Charles și Robert băură cîte o ceașcă de cafea și apoi se grăbiră spre aerodrom.

Abia se instalaseră piloții în carlingile lor, cînd auziră deasupra capului fîșîitul șuierător al proiectilelor de mare calibru. Acestea explodară în junglă, cutremurînd toată insula.

— Tir de la mare distanță !...

— Atenție, pornire motoare și decolare ! Aterizare la Espiritu Santo.

Dar n-au reușit toți să evite tragerile de artilerie. Proiectilele grele ale cuirasatelor japoneze porniră să cadă pe

pista de decolare și asupra locurilor de staționare a avioanelor. Piloții care nu decolaseră se vîrîră prin șanțuri și adăposturi.

Robert Harris și Charles Mallory, planînd deasupra coastei, observară clar escadra japoneză și cuirasatele „Haruna“ și „Kongo“, împroșcînd foc asupra Guadalcanalului. Pe Robert îl mîncau palmele, dar ce puteau întreprinde ei, cu tunurile și mitralierele lor de mic calibru, împotriva acestor giganți cuirasați ?

Peste cîteva zile, au fost rechemați la Guadalcanal, cînd pe insulă se desfășurau lupte înverșunate cu întăririle japoneze debarcate. Acum, în Guadalcanal, erau vreo treizeci de mii de soldați ai mikadoului, care tindeau, cu orice preț, să ocupe aerodromul și să-i zvîrle pe americani în mare. Un singur detașament japonez reușise să facă o străpungere pînă la limita sudică a „Hendersonului“, dar contraatacul infanteriei marine l-a respins în junglă. Acest eveniment a avut unele consecințe imprevizibile.

Cît a fost noaptea de lungă a tot plouat, iar Lightning-urile se afundaseră zdravăn în pămîntul moale.

Dimineața, un grup de bombardiere ușoare de punte și de avioane de vînătoare japoneze apăru deasupra aerodromului. Charles și Robert au fost siliți să-și vîre iarăși nasul în noroi, așteptîndu-se ca, dintr-o clipă în alta, să pornească să plouă cu bombe peste capetele lor.

Cînd însă, auzind exclamația de uimire emisă de Robert, Charles își ridică privirea, văzu ceva de neînțeles : avioanele japoneze își coborîseră trenul de aterizare și zburau în cerc, pregătindu-se, pesemne, să aterizeze.

— Ce, vin să se predea ! ? se miră Charles.

— Haideți, băieți, să tîrîm aparatele la decolare ! ordonă Robert Harris mecanicilor.

Aviatorii priveau temători la japonezi. Dar, încurajați de faptul că aceștia nu trăgeau, se apucară să tîrască, cu mîinile, opt Lightninguri pe pista de decolare-aterizare.

Îndată ce-au decolat, intrară în luptă, trăgînd direct în japonezii uluiți.

Un pilot japonez, făcut apoi prizonier, și care se salvase sărind cu parașuta, povestea că un ofițer din trupele de uscat raportase comandamentului ocuparea aerodromului „Henderson" iar aviatorii japonezi planau deasupra acestuia, așteptînd semnalul de aterizare.

În lupta aceasta, Robert Harris și Charles Mallory doborîseră cîte două aparate japoneze.

La un ceas după bătălie, se dezlănțui o furtună tropicală. Însă bubuiturile asurzitoare, ce se rostogoleau din înaltul cerului, li se păreau o penibilă parodie față de tirul artileriei de mare calibru al vaselor de linie japoneze.

Capitolul XIX

1

Șeful clanului Hattori, colonelul în retragere Akahito, era fericit. Zeii îndurători îi dăruiseră bucuria de a-și îmbrățișa din nou ambii feciori, reuniți sub acoperișul părintesc. Ce-i drept, băiatul mai mic, Yasuziro, care nu se restabilise după rănire, arăta deprimat și închis în sine. În schimb, cel mare, Otoziro, care venise în prima sa permisie de ofițer, se veselea, mînca și bea, cît pentru doi.

La locul de cinste, în dreptul vazei cu trandafiri și rămurele de pin, Akahito îl așezase pe prietenul și rubedenia sa Kyosi Morisawa. Cu picioarele încrucișate, bărbații fumau și-l întrebau pe Otoziro despre evenimentele din China. Acesta le povestea încîntat și la amănunt des-

pre ciocnirile cu „roșii" și cu gomindaniștii la care participase personal.

Yasuziro ședea pe tatami și, tăcînd, asculta conversația rudelor. „Otoziro s-a schimbat mult, se gîndea el, examinîndu-și fratele. Din neîndemînaticul de mai înainte n-a mai rămas nici urmă. A devenit plin de sine, e mîndru că face parte din armata din Kwantung, în care se acordă cinstea de-a servi numai celor mai vajnici ostași. În decursul a doi ani, s-a îmbibat, ca un burete, de spiritul unui devotament fanatic față de mikado și de ură față de dușmanii lui".

— De mult am fi strivit bandele Armatei Roșii chineze și lepădăturile gomindaniste, dacă n-am fi fost obligați să menținem o mare parte a diviziilor la granițele cu Rusia și Mongolia... Otoziro privi pe furiș, la ceas, temîndu-se ca nu cumva să întîrzie la „Casa veselă", pentru „Perlele mării". Acum, cea mai importantă problemă este să lovim Rusia, împreună cu marele nostru aliat din apus, și s-o nimicim. Rușii sînt epuizați din cauza războiului. Curînd, vor mai retrage din Extremul Orient încă vreo zece divizii. Iar cu cele rămase, ne răfuim în doi timpi și trei mișcări și acupăm Siberia, chiar pînă la Omsk.

— Cum poate fi atacată Rusia, lăsînd în spatele frontului o Chină neînvinsă ? puse sub semnul întrebării socrul lui Yasuziro posibilitatea realizării planurilor pe care le expunea ofițerul. Nu ne vom trezi cu armata din Kwantung între Rusia și China, ca între ciocan și nicovală ?

— Comandamentul consideră că unitățile dislocate în Mandjou-Go și cavaleria guvernatorului Mongoliei Interioare, prințul Dyevan, sînt întru totul suficiente pentru apărarea căilor de comunicație și a spatelui frontului

armatei din Kwantung. Acuma, chinezii s-au potolit complet.

„După el, prea reiese că totul merge ca pe roate!" îl judecă în gînd Yasuziro pe fratele său. După pieirea portavionului „Akagi" și a celorlalte portavioane japoneze, începuse să privească inamicii cu mai multă considerație.

Tiyeko intră tiptil în odaie și, înclinîndu-se elastic, atinse rogojina cu mîna.

— Cu-adînc respect, vă rog să-mi iertați tulburarea convorbirii domniilor voastre, dar totul este pregătit pentru ceremonia tya-no-iu*.

Bărbații se ridicară și trecură în odăile învecinate, scăldate de penumbră.

Ghicind gestul lui Akahito, Tiyeko dădu la o parte paravanele peretelui, dincolo de care era plantată o mică grădiniță decorativă, împrejmuită de un gard din pietre de cele mai ciudate forme și culori. Cea mai apropiată și mai mare amintea un tigru moțăind. Mai departe, în parcela din dreapta a grădiniței, se aflau cîțiva pini bătrîni, cu coroanele de un verde-închis. Trunchiurile le erau întortocheate și arcuite. Dădeau impresia că fuseseră răsucite de rafalele puternice ale unui uragan și nu de mîna îndemînatică a grădinarului. A doua jumătate a grădinii era alcătuită din plante tropicale veșnic verzi.

Bărbații, așezați în jurul unei măsuțe lăcuite, joase, priveau la Tiyeko, preparîndu-le băutura preferată. Așezînd într-un vas de sticlă ceai mărunțit, ca praful, Tiyeko turnă peste acesta apă dintr-un recipient de bambus, apoi o agită cu o periuță, după care umplu o ceașcă de porțelan. Ținînd-o cu amîndouă mîinile, o așeză, plecîndu-se, înaintea oaspetelui de onoare — tatăl ei.

* Servirea ceaiului

Morisawa, sorbind o înghițitură, se plecă și transmise ceașca gazdei. Akahito, după cum prescriau ritualurile tya-no-iu, șterse cu degetul locul pe care-l atinsese buzele lui Morisawa, își uscă degetul cu un șervețel de masă, alb ca zăpada, și, sorbind și el o înghițitură, dădu ceașca lui Otoziro. După ce aceasta trecu și pe la fiul mai mic, Yasuziro, ciclul se repetă în ordinea de mai înainte. În pauze, cînd Tiyeko prepara o nouă ceașcă de ceai, bărbații discutau în șoaptă. Se făceau comparații în legătură cu calitățile și modurile de opărire a ceaiurilor negre și verzi.

Ceremonia servirii ceaiului încheindu-se, Morisawa le ură celor de față :

— Limpezească-se cele șase simțuri ale voastre !

— Fie ca viața de dincolo de mormînt a monahului Yeisai să rămînă în vecii vecilor fericită și netulburată, pentru că ne-a adus sămînța ceaiului ! grăi și Akahito Hattori.

În clipa aceea, se auzi un vuiet înăbușit, care făcu să încremenească toată lumea. Pămîntul se cutremură și începu să se clatine, porniră să scîrțîie și să trosnească grinzile și bîrnele scheletului casei ; purceseră să se legene trunchiurile pinilor și să se miște, ca vii, pietrele grădinuței ; de pe împrejmuire se rostogoliră cîteva sfărîmături, prăbușindu-se peste boschetul verde, decorativ.

Tiyeko fu prima care-și veni în fire. Se repezi în odaia alăturată, o luă în brațe pe micuța și speriata Satiko, pentru ca apoi să fugă afară. Pe urmele ei, părăsiră casa și bărbații. Dar vuietul subteran se potolise, iar pămîntul își redobîndi solidaritatea obișnuită.

— Slavă îndurătoarei Kannon, deoarece am scăpat cu bine, spuse Akahito Hattori, cercetîndu-și casa care rezistase.

Luîndu-și rămas bun, ceremonios și mulțumind pentru timpul plăcut petrecut împreună, Morisawa se îndepărtă grăbindu-se ; era îngrijorat pentru propria lui casă.

2

După ce petrecuse trei săptămîni în ospeție, Otoziro Hattori își începu preparativele pentru drum, făgăduind ca, într-un răstimp foarte scurt, să-i trimită fratelui său niște leacuri ce aveau să-i readucă vigoarea. Într-adevăr, de pe urma rachiului de orez, în care se macerase rădăcină de ginseg, Yasuziro începu să se simtă mult mai bine. Și i-au dispărut și durerile de cap. Peste puțin, Yasuziro plecă și el la unitate.

Medicii nu l-au admis la zboruri. După îndelungate demersuri pe lîngă organele de resort, cam spre sfîrșitul lui decembrie 1942, Yasuziro a fost numit la dispoziția șefului de stat major al flotei reunite, în funcția de ofițer al secției de operații. Statul major era instalat la bordul vasului de linie „Yamato“, care naviga sub pavilionul amiralului Yamamoto. Ancorele navei „Yamato“ zăceau pe fundul golfului, în partea de nord a insulei New Britain, unde se afla amplasată baza navală „Rabaul“.

Yasuziro s-a acomodat destul de greu cu noul său loc de serviciu. Trecerea bruscă, de la o iarnă umedă și geroasă, la căldurile ecuatoriale, a suportat-o mai ușor decît intrarea sa în rolul de ofițer de stat major. Să lucreze cu hărți și documente, să efectueze calcule operativo-tactice — totul era absolut diferit față de activitatea lui anterioară. Și, în afară de acestea, pe portavion se dezobișnuise de cultul apăsător datorat șefilor ierarhici, care domnea la statul major. Amirali și căpitani de gradul întîi erau cu duiumul pe „Yamato“, iar Yasuziro trebuia

mai mult să-și îndoaie spinarea, făcînd plecăciuni prelungite, decît să lucreze. Însă faptul cel mai deprimant era că se simțea ca un pion lipsit de orice personalitate, oricît de infimă, în imensul joc de aici, plin de incandescență și dramatism. Viața aceasta nu-i plăcea și nu-i oferea nici o satisfacție. Căpitan-locotenentul Yasuziro Hattori era un singuratic, care nu-și putea găsi locul. După o lună și jumătate de staționare la „Rabaul", nu-și făcuse nici un prieten.

Chiar și pentru un om insuficient de competent în tainele artei operative, cum era el, devenise clar că treburile Japoniei, în zona sud-vestică a Oceanului Pacific, nu erau strălucite.

Resturile trupelor încă se mai cramponau de sectorul nordic al insulei Guadalcanal. Dar tentativele mikadoului de a le veni în ajutor, prin debarcări de oameni și de tehnică, nu erau încununate de succes. Din „Tokyo-Express" (cum botezaseră americanii grupurile de distrugătoare și transportoare rapide), în unele nopți debarcau și cîte 900 de infanteriști. Însă nu puteau fi asigurați cu tancuri și artilerie, din cauza dificultăților de descărcare pe danele neamenajate. Pe lîngă toate celelalte, americanii învățaseră itinerarul „Tokyo-Express"-ului, și-i puneau în cale baraje din grupuri de vase de luptă. Transportarea forțelor de desant, spre capul Esperance, începuse să revină din ce în ce mai costisitoare flotei reunite. Pentru acoperirea lor, amiralul Yamamoto fusese nevoit să le repartizeze crucișătoare grele și vase de linie.

În șiragul marilor bătălii navale din apropierea insulelor Guadalcanal și Tassafarong, care avuseseră loc la sfîrșitul anului 1942, flota japoneză pierduse două cuirasate — „Hiei" și „Kirishima", — un crucișător greu — „Kipugasa", —, patru distrugătoare și zece transportoare rapide.

Şi americanii suferiseră pierderi, însă considerabil mai reduse decît cele japoneze. Dintre vasele mari, americanii pierduseră numai un crucişător greu „Northampton". Restul, de zece unităţi, era reprezentat de distrugătoare şi crucişătoare uşoare.

În ziua de 3 ianuarie 1943, postul de radio japonez a transmis declaraţia de capitulare a armatelor germane încercuite la Stalingrad. Gruparea acestora, de zeci de mii de ostaşi, în frunte cu feldmareşalul Paulus, se predase ruşilor.

Iar peste o săptămînă, trupele japoneze părăsiră insula Guadalcanal. Şi, cu toate că această înfrîngere nu suferea nici o comparaţie cu cea a „marelui aliat apusean", de lîngă zidurile Stalingradului, Japonia a fost cuprinsă de durere. Era prima înfrîngere recunoscută oficial.

Ofiţerii şi soldaţii care luptaseră la Guadalcanal preferaseră să se evacueze de pe insulă şi să nu-şi dea viaţa pentru împărat, luptînd pînă la ultimul om.

Yasuziro era nedumerit : soldaţii Ţării Soarelui Răsare, în timp ce fugeau din Guadalcanal, îşi prindeau mai bucuroşi mîinile de barele scărilor de pisică de pe distrugătoare, decît de mînerele aspre ale pumnalelor rituale.

Iar pe hărţile prelucrate de Yasuziro, se putea urmări clar înaintarea americanilor în arhipelag, spre nord.

Partea a doua

NĂRUIREA SPERANȚELOR

Capitolul I

1

Supraîncărcate de tensiunea așteptării tirului de artilerie dinspre mare, sau a tragerilor cu aruncătoare din junglă, zilele deveniseră extensibile ca guma de mestecat și erau foarte puțin diferite una de alta. Uneori mai variau, datorită atacurilor întreprinse de bombardierele japoneze sau a luptelor aeriene.

În pofida uniformității aparente, evenimentele acelor zile s-au încrustat adînc în memoria lui Charles Mallory. A descoperit asta, după mulți ani, cînd a început să lucreze la romanul „Am rămas dator morților". Memoria readucea la lumină trecutul, atît de limpede, încît nu avea altceva de făcut, decît să transcrie.

...În sfîrșit, reușiseră să curețe jungla Guadalcanalului de japonezi. Acum, pe aerodromul „Henderson", erau înghesuite numeroase avioane, aparținînd tuturor departamentelor.

Și pe pămînt, și în aer, nu mai era pic de loc. De aceea, escadrilele zburau la ore diferite. Unitățile constructoare de aerodromuri izbutiseră, fără să prejudicieze activitatea de zbor, să mărească lungimea pistei de decolare pînă la doi kilometri, și acum puteau ateriza chiar și aparate Liberator, cvadrimotoare. În acest moment, cînd aviația japoneză, rărită, încetase să mai viziteze

Guadalcanalul, avioanele Liberator, avînd o mai mare rază de acțiune decît aparatele Grumman — de vînătoare, începuseră să fie folosite mai frecvent ca avioane de asalt. În locul rezervoarelor suspendate, se acroșau două bombe de cîte 225 kilograme, și aparatele erau expediate pe mare, la vînătoare de distrugătoare și nave japoneze.

În marte, primind comanda escadrilei 332, lui Robert Harris i se dăduse, temporar, gradul de maior *, iar Charles Mallory fusese numit comandantul unei patrule de aviație. În noile lor funcții, cei doi prieteni aveau sarcina să participe la o operațiune combinată, a forțelor terestre, marine și aero-navale, pentru ocuparea insulei învecinate, New Georgia.

„A început ofensiva noastră spre Tokyo" — comenta evenimentul, foarte optimist, unul din ziarele americane. Dar, pînă la Tokyo, mai erau peste 5000 de kilometri.

Charles n-a avut noroc în misiunea de acoperire a operațiunii de desant: i s-a spart unul din radiatoare, lovit de schija unui proiectil de antiaeriană. Motorul și-a ridicat brusc temperatura, dincolo de zona roșie a scalei. A fost necesar să-l decupleze mai înainte de-a lua foc. La înpoiere, a forțat cu un singur motor, simțind toate plăcerile tracțiunii asimetrice. Piciorul drept i se anchilozase din pricina eforturilor continue pe care fusese nevoit să le depună, pentru a ține în frîu avionul să nu se răstoarne.

Astfel s-a încheiat contribuția lui Charles Mallory la eliberarea insulei New Georgia. De altminteri, și fără el, totul s-ar fi isprăvit excelent...

---

* În armata americană există grade permanente (pe durată mai lungă), dar și temporare, pentru perioade cînd persoana respectivă ocupă funcții superioare gradului pe care îl are.

2

Era dis-de-dimineață și cald. Charles și aviatorii patrulei sale se aflau de serviciu într-un cort, lîngă aparatele de zbor. Acționa escadrila 339, a maiorului Mitchell.

Șuierul și urletul motoarelor Lightningului ce-și lua startul amuțiră brusc. Avionul își întrerupse decolarea și se avîntă de-a lungul pistei, spulberînd apa din bălțoacele care nu se evaporaseră încă, după ploaia torențială din cursul nopții. Cînd ajunse la capătul pistei de decolare—aterizare, Lightningul devie, rulă apoi pe pămînt și se împotmoli în noroi. Spre avion porniră în goană tractoarele roșii, ticsite cu tehnici. Lîngă orificiul de intrare al cortului, frînă un tractor stropit de noroi, din care sări un aviator indispus.

— Ce-ai pățit ? îl întrebă Charles.

— Mi s-a găurit un cauciuc, dracu' să-l ia !

Un cui întîmplător, sau o schijă nimerită pe pista de decolare îi zădărnicise îndeplinirea misiunii de luptă. Dar locotenentul nu se dovedi a fi singurul ghinionist din dimineața aceea. Peste puțin timp, intră la aterizare un al doilea Lightning din grupa lui Mitchell. Făcea cale întoarsă, pentru că nu reușise să-și alimenteze motorul din rezervoarele suspendate sub planuri. Înjurăturile pe care le trase pilotul, referindu-se la funcționarea instalației, fură crunte, fiindcă, trei zile de-a rîndul, fusese pregătit pentru o misiune extrem de secretă, de mare răspundere, de pe urma căreia spera să se aleagă cel puțin cu crucea „Pentru merite aviatice".

3

Chiar în același timp, la „Rabaul", apropiații amiralului Yamamoto se străduiau să-l convingă să îmbrace o uniformă kaki :

— Excelenţă, zburaţi deasupra frontului. Orice lunetist vă va recunoaşte după vestonul dumneavoastră alb.

Amiralul ştia că la Shortland, nici măcar nu mirosea a front.

— Totdeauna port veston alb, iar astăzi n-am intenţia să fac o excepţie...

— Dar viaţa dumneavoastră aparţine imperiului, şi nu aveţi dreptul să riscaţi...

În cele din urmă, amiralul îngădui să se lase convins, şi se schimbă într-un costum kaki. Dar a refuzat categoric să renunţe la sabia de paradă şi mănuşile albe.

Yamamoto şi suita sa erau aşteptaţi pe aerodrom de două bombardiere bimotoare Mitsubishi, precum şi de şase aparate de vînătoare Zero, detaşate pentru acoperire.

Decolarea s-a efectuat exact la ora indicată de punctualul Yamamoto — la 6.00 — după meridianul Tokyo.

4

Lightningurile s-au înapoiat după patru ceasuri şi jumătate de zbor. La aterizare, misiunea lor de luptă, „strict secretă", încetase de-a mai fi un mister.

...Serviciile de informaţii ale marinei americane cunoşteau itinerarul şi orarul zborului de inspecţie întreprins de amiralul Yamamoto. Şeful acestora, căpitanul de rangul doi Joseph Rochfort, care descifrase ordinele de organizare a incursiunii forţelor japoneze asupra Midwayului, deveni, şi de astă dată, geniul rău al comandantului flotei reunite a imperiului. În capul lui Rochfort se născuse ideea unei ambuscade aeriene pe parcursul rutei amiralului. Deasupra insulei Bougainville, ambele bombardiere Mitsubishi şi cele şase avioane de vînătoare Zero fuseseră interceptate de patrusprezece aparate Lightning, aparţinînd escadrilei 339.

Luptînd singuri împotriva a opt avioane japoneze, Tom Lunfer și Rex Barber au devenit eroii acestui raid. Pe cînd maiorul Mitchell și celelalte echipaje, hoinăreau pe undeva, la mare înălțime, cele două Lightninguri au doborît „trabucurile zburătoare", cum le spuneau japonezii avioanelor Mitsubishi, deoarece luau foc încă de la primul proiectil care le nimerea. Bombardierele japoneze s-au prăbușit în lăstărișurile pădurii sub ploaie. Două coloane de fum au țîșnit, amestecîndu-se cu acelea din craterul vulcanului Balby.

Și au fost declarate vacante posturile de comandant-șef, de șef al statului major și de șefi ai serviciilor medical și financiar ale flotei reunite a Japoniei.

Aviatorii din escadrila 332 aveau pentru ce să-și invidieze camarazii. Da, așa misiune mai ziceau și ei ! Nu ca ale lor, plicticoase și, de cele mai multe ori, lipsite de rezultate.

5

Robert Harris amestecă rapid cărțile, apoi, întorcîndu-se cu spatele la partenerii de joc, îl întrebă pe Charles, care ședea pe pat, cu pipa stinsă între dinți :

— Profesore, dacă nu-i un secret, ce tot scrii acolo, în blocnotes ?

— Uite-așa, comandantule, îi răspunse agale Charles Mallory, notez și eu fel și fel de gînduri, ce-mi trec, uneori, prin capul ăsta sec.

— Interesant ! La ce mai poți gîndi, cînd te afli sub tirul crucișătoarelor japoneze, iar creierii îți sînt lichefiați de arșiță ?

— Dacă voi avea norocul să plec de-aici în viață, atunci am să scriu, neapărat, o carte despre tot ce-am văzut și prin cîte am trecut.

Charles îşi aşeză blocnotesul pe pătura militară, care acoperea patul, şi-şi umplu pipa cu tutun. Fumul aromat, cu mirozná de miere, se ridică în rotocoale, sub bolta cortului.

Da, oftă el, condiţiile de-aici nu prea sînt prielnice creaţiei literare. Şi, maximumul pe care-l pot face este să-mi notez unele episoade. Pe urmă, îmi vor prinde bine, la cartea pe care am s-o scriu.

Difuzorul emise un ţăcănit, şi un glas metalic, aşa cum, de obicei, vorbesc roboţii în filme, rosti:

— Patrula căpitanului Harris se prezintă la cortul punctului operativ. Repet : patrula căpitanului Harris se prezintă la instructajul dinainte de zbor. Gata de decolare, pentru ora unsprezece.

Robert se ridică.

— Haidem, băieţi ! O să isprăvim jocul... dacă ne vom mai înapoia.

Patru din aparatele lui Harris plecară în zbor, iar Charles fu repartizat în patrula de serviciu. Îşi imagina că ziua se va solda fără probleme, dar peste puţin timp şi formaţia lui primi ordin de pornire a motoarelor.

Charles Mallory zbura singur : partenerul său, în timp ce rula de pe locul de staţionare, se pomenise cu o roată într-o gropiţă prost astupată, şi i se curbase elicea din dreapta.

Prin radio, de la postul de comandă, se transmise că aveau de tras asupra unui avion de recunoaştere capabil să zboare la mari înălţimi. Charles îşi mări unghiul de luare a înălţimii, privind fix la albastrul cerului. „Aha, uite-l !" zări pilotul firul alb al dîrei de condensare, care se desfăşura în urma unei pete sclipitoare, abia vizibile.

— Îl zăresc înainte, pe direcţia de zbor, comunică Charles spre sol.

— Aşa-i, băiete, ţinta-i a ta, însă mai ia înălţime. Conform datelor mele, obiectivul zboară la treizeci de mii de picioare *.

Charles privi la altimetru. Acum arăta douăzeci şi cinci de mii de picioare. Motoarele trăgeau din răsputeri, în atmosferă rarefiată. Degetele începură să-i îngheţe, fiind încălţat în ghete uşoare.

Pentru a-şi accelera circulaţia sîngelui, pilotul tropăi niţel pe fundul carlingii. Geamul cupolei sclipea din pricina cristalelor de brumă depuse.

Altitudinea se făcea simţită nu numai prin frig şi masca de oxigen incomodă, care-i chircea faţa. Începură să se ivească şi alte simptome, mult mai neplăcute. De dimineaţă, Charles, în ciuda avertismentului dat de doctor, înfulecase o grămadă de fasole cu carne de vită, şi-acum flatulenţa, activată de atmosfera rarefiată, îi umfla stomacul. Şi, cu cît se înălţa mai mult avionul, cu atît balonarea devenea mai puternică. Iar japonezul se afla foarte aproape, la vreo două mii de picioare. Ghemuit de dureri, Charles se strădui să acopere şi această diferenţă, nu prea mare, de înălţime.

Lightningul intră în stratul de inversiune şi, numaidecît, în urma lui, apăru dîra demascatoare. Japonezul, observînd că de jos se apropie un avion de vînătoare, intră într-un viraj de cap invers. În cele din urmă, Lightningul atinse altitudinea necesară. Însă, din neatenţia pilotului, se trezi în remuurile avionului de recunoaştere japonez. Aparatul porni să trepideze ca un picamer, fiind zvîrlit în toate părţile şi apoi în jos. Totul trebuia luat de la început. Dar Charles ajunsese la capătul puterilor, gata să-şi piardă cunoştinţa. Constatînd că japonezul o întinde

---

* Aproximativ nouă kilometri.

spre casă, Mallory își angajă aparatul în picaj și se năpusti spre adîncul oceanului de aer, unde stomacul avea să-și revină la normal.

De unde să-i treacă prin cap pilotului japonez că o cutie obișnuită cu conserve de fasole îi salvase viața ? !

După ce rulă spre locul de staționare, Charles se prăvăli din carlingă, își lepădă ghetele și porni să-și maseze labele picioarelor, care-și pierduseră sensibilitatea. Mecanicii, curioși, se adunară în jurul lui. Li se părea de necrezut că, pe o asemenea zăpușeală tropicală, pilotul nu era deloc în stare să se încălzească.

În sfîrșit, Charles simți că picioarele își recapătă mobilitatea și, încălțîndu-se, porni, șontîc-șontîc, în direcția cortului statului major. La jumătatea drumului, fu surprins de un tir puternic de artilerie. Sări în prima groapă ce-i ieși în cale. Și se gîndi : „E mai rău decît un bombardament. Atunci, cel puțin, vezi unde vor cădea bombele".

Trăgeau niște crucișătoare invizibile, de dincolo de orizont. Băteau cu calibre mari, și exploziile puternice păreau că zguduie insula în întregime. Sfidînd tirul, șase avioane Skyraider decolară de pe aerodromul „Henderson" și se îndreptară în mare viteză în direcția vaselor inamice.

Atacul de artilerie luă sfîrșit și, extrăgîndu-se anevoios din noroi, Charles ieși din groapă.

Capitolul II

1

Amiralul Koga, numit comandant, după dispariția tragică a lui Yamamoto, fu deșteptat la revărsatul zorilor, de bubuitul artileriei. Era vorba de instalațiile de antiaeriană ale cuirasatului „Musasi", la bordul căruia își instalase

statul său major, şi care se angajaseră la respingerea unui atac al aviaţiei americane asupra bazei navale militare „Rabaul".

Koga îşi muşcă nemulţumit buzele. Atacurile deveneau tot mai frecvente. Oare nu era timpul să caute un loc mai liniştit, pentru statul major al flotei reunite ?

Privi la ceas : fusese trezit cam devreme. Însă realiză că nu mai era în stare să doarmă. Apăsă pe butonul soneriei. Ordonanţa apăru imediat în uşă, ca şi cum ar fi stat dincolo de pragul cabinei.

— Uniforma de paradă, rosti amiralul, fără măcar să privească la marinarul înclinat într-o plecăciune adîncă.

Pentru orele nouă fusese convocat consiliul de război, la care erau invitaţi numai comandanţii de flote şi de flotile aeriene.

Ofiţerii de la serviciile operative şi de cercetare atîrnaseră pe pereţi nişte hărţi uriaşe, cu situaţia la zi a teatrului de acţiuni militare.

Exact la orele nouă, amiralul Koga pătrunse în salon, însoţit de viceamiralul Nagano Osami, şeful statului major, şi, fără nici un ceremonial, trecu direct la obiect :

— Domnilor amirali ! Ne-am adunat aici pentru a asculta o informare a şefului statului major, referitoare la situaţia militară din bazinele Oceanului Pacific şi Oceanului Indian, şi a analiza circumstanţele ce s-au agravat. Koga nu vorbea cu glas puternic, însă fiecare cuvînt răsuna clar în liniştea adîncă. Şi-a turnat nişte apă rece din termos, şi a băut-o. Apoi continuă. Presupun că nu este cazul să vă amintesc că, tot ce se va discuta aici reprezintă un secret de stat. Rog pe domnii amirali să nu-şi ia nici un fel de notiţe...

Şeful statului major, Nagano, vorbea pătruns de-o tristeţe reţinută. Cercul persoanelor admise la consiliul de

război era absolut necesar să cunoască adevărul, oricît de amar ar fi fost acesta.

— Ca rezultat al importantelor succese militare obținute de ruși la Stalingrad și în arcul de la Kursk, s-a produs o cotitură însemnată în desfășurarea războiului. Marele nostru aliat din apus își propune să oprească ofensiva armatelor rusești pe linia fluviului Nipru. Avem încredere în planurile lui optimiste, totuși trebuie să fim pregătiți și pentru ceea ce se poate întîmpla în cazul unei retrageri în continuare a trupelor sale spse apus. Bețișorul din mîna lui Nagano se deplasă spre sudul Europei. Înfrîngerea aliaților noștri în Africa de Nord și ieșirea din război a Italiei au complicat și mai mult situația militară și politică a Germaniei. Iar asta este imposibil să nu se repercuteze și-asupra desfășurării acțiunilor militare din Extremul Orient. Nagano făcu o pauză și trecu din nou la harta teatrului de război din Oceanul Pacific. Cotitura războiului în favoarea rușilor a obligat Marele Stat Major al Trupelor de Uscat să renunțe la planurile de invazie ale armatei din Kwantung asupra teritoriului Siberiei Sovietice și a Extremului Orient.

Amiralii convocați în salon păstrau o tăcere imperturbabilă.

— În momentul de față, imperiul dispune de suficiente contingente de forțe de uscat pentru continuarea războiului. În China și Mandjou-Go se află o grupare de trupe de uscat cu un număr de două milioane de oameni ; un milion două sute de mii sînt dislocați în insulele metropolei. O armată de două sute de mii desfășoară acțiuni de luptă în Birmania. Pe insulele ocupate, din sectorul central și sud-vestic al Oceanului Pacific, efectivul garnizoanelor noastre reprezintă șase sute de mii de baionete. După cum vedeți,

armata noastră de uscat posedă peste trei milioane de oameni.

Cifra citată stîrni în salon o oarecare destindere. Amiralii începură să se mişte în scaune.

— Războiul din China, care se desfăşoară în continuare, solicită un anume efort din partea trupelor de uscat, vorbi mai departe viceamiralul Nagano. Se observă o înviorare şi intensificare a războiului de partizani în Birmania, Vietnam, Indonezia şi Filipine. Acesta, de asemenea, blochează o parte a trupelor noastre. În ce priveşte armata de uscat, situaţia noastră este totuşi bună. Neliniştea Cartierului General Imperial şi a noastră este provocată de situaţia care s-a agravat pe mare şi în aer. Numărul navelor de suprafaţă, de toate clasele, al submarinelor şi al aviaţiei flotei reunite imperiale e considerabil mai redus decît al anglo-americanilor. De aceea, în clipa de faţă, imperiul este obligat să treacă de la ofensiva strategică la strategia defensivă.

Cînd Nagano isprăvi de vorbit, în salon se instală o tăcere mormîntală.

Consiliul acesta de război nu semăna deloc cu precedentele consilii dedicate victoriilor, care aveau loc pe vremea răposatului amiral Yamamoto. Figurile amiralilor, care şedeau în jurul lungii mese, arătau îngrijorate şi posomorîte. Toţi cei de faţă, într-un fel sau altul, erau vinovaţi de cele întîmplate, şi simţeau pe umerii lor greutatea unei responsabilităţi împovărătoare pentru soarta imperiului.

După audierea părerilor exprimate de membrii consiliului de război, se adoptară modificări referitoare la planul „Z", care se rezumau la necesitatea excluderii, din numărul zonelor de importanţă vitală, a arhipelagului

Bismarck, a insulelor Gilbert și Marshall. Cu toate acestea, trebuia continuată întărirea garnizoanelor de pe insulele mai sus citate și transferarea, acolo, a unor unități suplimentare de aviație afectată bazelor navale, pentru a fi apărate și păstrate pînă la ultimul soldat, imobilizînd cît mai multe forțe expediționare americane.

2

Situația militară a imperiului se deteriora de la o zi la alta. Flota se retrase în apărare. După bătălia pentru atolul Midway, inițiativa trecuse durabil în mîinile americanilor.

Comandantul-șef al flotei reunite, amiralul Koga, și-a părăsit vasul amiral, cuirasatul „Musasi“, în apele insulei Pallau, precum și navele de apărare. Apoi, a evacuat grosul forțelor flotei de sub loviturile aviației americane, trimițînd navele la Singapore și în apele metropolei. Ele reprezentau rezerva sa mobilă, pe care o putea utiliza în direcțiile cele mai periculoase. Koga decisese să mențină, cu orice preț, linia de apărare insulele Mariane — insula Pallau, dîndu-și seama că, în cazul cînd americanii o vor străpunge, se spulbera orice speranță într-un rezultat fericit al războiului.

Hidroavioanele japoneze zburau aproape în permanență deasupra oceanului, controlînd acțiunile americanilor, care își sporeau forțele. De aceea, pentru amiralul Koga nu constituia o surpriză înaintarea unei mari unități de șoc americane spre vestul insulelor Caroline, printre care se număra și insula Pallau.

Nucleul marii unități de șoc americane era reprezentat de unsprezece portavioane rapide. Acestea acționau în trei grupuri, sub acoperirea unui mare număr de vase de sprijin. În această zonă, Koga nu dispunea de forțe navale

capabile să respingă atacul americanilor. Miza de căpetenie a amiralului era aviaţia afectată bazelor navale.

Echipajele hidroavioanelor Kawasaki raportară statului major al flotei reunite că un mare detaşament de transportoare ieşise din Insulele Amiralităţii şi înainta acum într-o direcţie vestică. Tot într-acolo se îndrepta şi o parte din portavioanele ce atacaseră insula Pallau.

Pornind de la aceste date, comandamentul japonez decise că marea unitate operativă americană avea posibilitatea de-a întreprinde debarcarea unor trupe de desant pe coasta de vest a Noii Guinee, iar amiralul Koga ordonă statului său major să se redisloce în centrul operativ „Davao", pentru înlesnirea operaţiunilor de apărare. Tot acolo i se ordonase să sosească şi marii unităţi de portavioane, de la Singapore, a amiralului Ojawa.

Grupul operativ al amiralului Koga, din care făcea parte şi Yasuziro, se îmbarcă la bordul a două hidroavioane cvadrimotoare Kawasaki.

Aparatul, la bordul căruia se afla comandantul-şef al flotei reunite îşi luă primul zborul. Yasuziro se găsea în cel de-al doilea, împreună cu şeful statului major.

La început, hidroavioanele Kawasaki au zburat în limitele legăturii vizuale, treptat însă, aparatul comandantului-şef, mai nou şi mai puţin încărcat, se detaşă. Oceanul era excepţional de calm. Hidroavioanele păreau că plutesc nemişcate deasupra suprafeţei adormite a undelor. Motoarele vuiau monoton. Unii din ofiţerii superiori picoteau, tolăniţi pe spătarele fotoliilor moi. Yasuziro îşi găsi un partener pentru go.

La jumătatea distanţei dintre Pallau şi Davao, membrii echipajului şi marinarii-pasageri, care mai navigaseră îndelung în Mările Sudului, începură să-şi manifeste neliniştea. Soarele, care coborîse în apele oceanului, lăsa în

urma sa o mare crepusculară, de o culoare roș-arămie, neobișnuită. Barometrul indica o presiune atît de scăzută, cum nimeni nu mai pomenise la o asemenea altitudine de zbor. Apoi, le-au ieșit în față, tîrîndu-se, niște petice de nori zdrențuiți, străluminați de apusul roșu-sîngeriu. Hidroavioanele Kawasaki, pare-se, se apropiau de taifunul dezlănțuit în ajun pe coastele de nord ale Australiei.

Sinopticienii americani botezaseră acest monstru, care devora oamenii laolaltă cu vasele, cu gingașul nume feminin „Stella". Această „doamnă" lacomă de sînge, care nu izbutise să se sature cu victimele din Marea Banda, invadase întinderile oceanului și acuma își întindea brațele spre hidroavioanele Kawasaki.

Comandantul hidroavionului, neliniștit părăsi manșa și se prezentă la șeful statului major. Înclinîndu-se, îi spuse cîteva cuvinte. Acesta, întorcîndu-și capul spre luminator, se gîndi vreo două secunde, privind la învălmășeala norilor, iar apoi dădu din cap, în semn de aprobare. Comandantul aeronavei, după ce-l salută, dispăru în cabina sa, iar viceamiralul se lăsă pe spate în fotoliu, închizîndu-și ochii. Yasuziro avu impresia că șeful statului major pornise să îngîne cuvintele unei rugăciuni.

Prin luminatoarele de bord, vedea bine cum dinspre sud-vest, se apropia, crescînd în dimensiuni, un colos de nori, care atingeau cu crestele lor înălțimile cele mai mari. Spre nord-vest, mai rămăsese încă un petic de cer senin. Kawasaki, schimbînd capul de zbor, o luă spre nord. Comandantul aeronavei hotărîse să ocolească lateral taifunul.

Începu să se întunece. Norii negri, iluminați de flăcările sinistre ale fulgerelor, păreau și mai înspăimîntători decît în timpul zilei. Hidroavionul, în plină viteză, se îndepărta

de taifun, dar „Stella“ nu era de acord să se despartă atît de ușor de prada sa. Și izbuti să acopere aeronava cu vîrful aripii. Din fericire, clipa aceasta de groază nu dăinui decît cîteva minute. Rafalele uraganului, dezlănțuindu-se, zvîrliră turbate aparatul. Iar acesta porni să scîrțîie, să geamă din nervuri și stringherele care se curbaseră sub presiunea furtunii. Se crease impresia că, încă un brînci asemănător și buloanele de crom, care fixau planurile de planul central nu vor mai rezista, aripile se vor plia, iar aparatul se va prăbuși în abisul fără fund al Mării Filipinelor. Pîntecele întunecat al norului, tîrîndu-se chiar deasupra apelor, revărsa continuu valuri de fulgere orbitoare. La lumina lor se distingeau clar valurile înălțîndu-se, încununate de creste înspumate. Și se declanșă o aversă tropicală, care amestecă totul din jur — și nori și cer și ocean. Sufletele pasagerilor din cel de al doilea hidroavion Kawasaki fură cuprinse de înghețul agoniei. Îngînînd rugăciuni în șoaptă, o implorară pe atotputernica Amaterasu să se îndure de ei. Iar zeița i-a auzit : ploaia începu să se împuțineze, norii se risipiră și au încetat să mai zgîlțîie aeronava ce avusese atîta de suferit. Curînd, pe direcția de zbor, se iviră stelele. Hidroavionul, înaintînd cu-o viteză de o sută douăzeci de mile pe oră, ocolise taifunul și ieșise din zona de pericol. În spate, valurile se zvîrcoleau înfuriate și „Stella“, rămasă deasupra oceanului, era împresurată de ghemotoacele norilor cuprinși de flăcări. În față se afla întunericul calm al nopții tropicale, cu mii de stele sclipitoare, scăldîndu-se în apele mării.

Șeful statului major ordonă să se ia legătura prin radio cu hidroavionul amiralului Koga. Însă toate eforturile radiotelegrafistului se dovediră zadarnice. Ca răspuns, la întrebările lui, se auzeau doar pîrîiturile descărcărilor electrice, dezlănțuite în atmosfera răscolită de taifun.

Executînd un arc larg, aeronava Kawasaki izbutise să evite „Stella“ și să iasă în apropiere de insula Mindanao, însă cu rezervoarele mai mult goale. În bezna nopții, era imposibil de deosebit uscatul de mare. Pilotul-șef intenționă să efectueze o amerizare cît mai lîngă mal, spre a rămîne la ancoră pînă dimineața. Însă valurile izbeau recifurile, lesne de observat la flacăra rachetelor luminoase. Încercînd să găsească un loc propice pentru amerizare, navigatorul își epuiză întreg setul de rachete, fără să ajungă la vreun rezultat.

Din experiența proprie, Yasuziro știa că o nenorocire nu vine niciodată singură. Ca și acum : nici nu apucase mecanicul de bord să raporteze defectarea farului de aterizare, că motoarele, unul după altul, purceseră să amuțească — se isprăvise benzina.

Piloții se angajară în aterizare forțată, orientîndu-se numai după sclipirile oscilante ale stelelor. Ultimul motor mai strănută de vreo cîteva ori, și amuți și el. În locul zgomotului motoarelor se instală o liniște relativă, tulburată ușor de șuierul curentului de aer ce venea în întîmpinare. Apoi, acesta începu să se îmbine, din ce în ce mai intens, cu vuietul valurilor oceanului, care se spărgeau de țărm, pe măsură ce aparatul pierdea din înălțime. Pesemne, sub ei erau recifuri, iar pilotul devie ceva mai mult de coastă.

Apa se simțea în preajmă, însă echipajul nu avea nici o idee în privința înălțimii la care zbura : altimetrul barometric, fixat în cabina piloților, prezenta erori mari și nu se putea conta pe el.

Nervii pilotului-șef, care ameriza la nimereală, nu mai rezistară. Și atunci trase o rafală de mitralieră, ca, după plescăitul gloanțelor în apă, să poată determina înălțimea. Însă tentativa lui agravă situația : flăcările tragerilor or-

biră piloţii şi aceştia pierdură posibilitatea de a citi indicii aparatelor de bord. Atunci, pilotul-şef trase instinctiv manşa spre sine şi avionul, pierzînd din viteză, se angajă pe-o aripă. Din pricina loviturii brutale, fuzelajul pîrîi ca o cutie de chibrituri şi se frînse în două. Partea din faţă, mai grea — motoarele şi cabina piloţilor — se cufundă imediat ; cea din spate — cabina pasagerilor — se mai menţinu cîteva minute pe apă.

Asurziţi de şoc, oamenii se pomeniră în mare. Cei mai norocoşi, înotînd, izbutiră să iasă la mal, dar au fost puţini la număr ; ceilalţi s-au dus la fund.

Yasuziro, cînd îşi veni în fire, zări un recif, înotă pînă la el şi se prinse cu mîinile de stîncă. La revărsatul zorilor, malul i se ivi în faţă şi înţelese că era salvat.

Printre puţinii care scăpaseră de la pieire a fost şi şeful statului major. În privinţa soartei comandantului-şef, numai „Stella" putea povesti ceva...

Ajungînd la Davao, Yasuziro înaintă un raport la comandant, rugînd să fie detaşat de la statul major la o unitate combatantă, în activitate de zbor.

Capitolul III

1

La 1 noiembrie 1943, infanteria marină americană debarcă în punctul cel mai nordic — Bougainville — cea mai mare insulă din arhipelagul Solomon. Campania pentru ocuparea arhipelagului, care durase aproape cincisprezece luni, era încheiată.

— Te felicit, comandantul meu, declară Charles Mallory, cînd auzi vestea. Acum sîntem cu 400 de mile mai aproape de Tokyo. Ne-a mai rămas doar un fleac...

La sfîrşitul lui noiembrie, Robert Harris primi ordin de mutare a escadrilei 332, de la Guadalcanal pe atolul Tarawa, care se afla în grupul insulelor Gilbert.

In ziua deplasării, aviatorii fură treziţi cu noaptea în cap. Charles se desprinse anevoie din aşternut.

— Aprinde lanterna, îl rugă pe Paul, care şi apucase să-şi tragă pantalonii.

După ce se îmbrăcă, Charles ieşi din cort. Era o noapte minunată. Cerul negru, înţesat de stelele strălucitoare ale Emisferei Sudice. In răstimp de un an, izbutise să se familiarizeze cu ele. Iată constelaţia Crucii Sudului — simbol al întregii emisfere. Alături — constelaţia Musca, apoi Centaurul, iar mai departe — stelele Triunghiului Sudic, Hidra şi Peştele... Frumoase astre. Însă străine, reci...

Lumea se trezise, larma era în toi. Pînzele corturilor, luminate din interior, lăsau să se vadă umbrele mişcătoare ale celor ce se îmbrăcau. Charles zăbovi niţel, îşi limpezi faţa cu apă rece, şi se îndreptă spre popotă. Nu-i venea deloc să mănînce, însă bău în silă o cafea şi înghiţi un sandviş — nu aveau să prînzească atît de curînd, ci abia după traversarea ecuatorului. Ideea îi plăcu, şi-şi notă în Jurnal : „Masa de prînz, prietene, te şi aşteaptă în Emisfera Nordică";

Piloţii sosiră la locul de staţionare a avioanelor, cînd cerul pornise să se lumineze. Gurile de evacuare ale motoarelor în probă aruncau limbi de flăcări albastre, şerpuitoare. Aviatorii, tehnicii lucrau cu sîrg, bucurîndu-se de apropiata plecare din insula de care se săturaseră pînă în gît.

Charles, împreună cu tehnicul, verifică nivelul carburantului din rezervoarele principale şi din cele suspendate. Ordonă să fie alimentate suplimentar, pînă la buza

de sus a bușoanelor. În zborul deasupra mării, se putea întîmpla orice. În cazul acesta, cinci sau șase galoane de benzină în plus n-aveau ce strica. Alimentarea completă a Lightningului trebuia să ajungă pentru douăzeci și patru de ore de zbor, în regim de croazieră. De fapt, nu aveau de zburat decît șapte ore, fără escală.

Primul care a rulat spre decolare a fost un bombardier bimotor B-25 Mitchell, înțepoșat cu optsprezece mitraliere de mare calibru.

De la turnul de dirijare se lansară rachete verzi. B-25 execută decolarea. După el, intrară în formație cele optsprezece Lightninguri ale escadrilei.

Adunarea acesteia se realiză într-un tur de pistă, deasupra aerodromului „Henderson". Robert Harris își conducea grupa celor patru aparate în spatele bombardierului, la dreapta, Charles Mallory se alinie cu patrula sa în stînga. Celelalte patrule zburau în urmă, la vreo două sute de metri.

— Toată lumea la locul său ? întrebă comandantul, de la bordul Mitchellului.

— Formația-i adunată ! transmise Robert, și-și legănă aparatul din aripi, luîndu-și rămas bun de la cei care rămîneau la Guadalcanal.

— Luăm cap patruzeci și trei de grade, anunță comandantul și bombardierul viră la stînga.

Iar memoria lor avea să păstreze întipărite verdeața intensă, care împodobea aerodromul „Henderson", și spuma albă a spargerii valurilor de țărmul dezgustătoarei insule.

Au urmat apoi minute monotone de zbor. Motoarele, în turație de croazieră, torceau egal și catifelat, ca niște pisici. B-25, abia legănîndu-se, plutea în ultramarinul cerului tropical, reflectat de suprafața netedă a oceanului liniștit.

Guadalcanalul dispăruse şi acum echipajele erau împresurate, pretutindeni, de albastrul neverosimil de luminos care le influenţa apăsător starea psihică.

După patru ceasuri plictisitoare de zbor, soarele, care bătuse din dreapta, se mutase în spatele scaunului cu blindaj dorsal. In rest, totul rămăsese la fel de imobil. Ampenajul dublu al avionului B-25, semănînd cu nişte coarne, se legăna abia sesizabil. Trăgătorul, care şedea în turela din coadă, adormise, simţindu-se în siguranţă sub atît de puternica escortă a aparatelor de vînătoare.

Charles îşi reţinea cu greu dorinţa prostească de a se apropia cît mai mult de avionul şefului de formaţie, pentru a-l trezi pe trăgător, ciocănind cu planul în cabina acestuia.

— Priviţi, jos este o navă, spuse careva prin radio.

— E de-a noastră, se răspunse de pe B-25. Însă, pentru orice eventualitate, bombardierul viră lateral : de ce să se mai expună unui tir de antiaeriană !

În cea de-a cincea oră de zbor, Charles obosit să tot şadă în aceeaşi poziţie, închingat în centurile de siguranţă, începu să se mişte în scaun.

— Cum te simţi ? fu întrebat de la bordul avionului şefului de formaţie.

— Mi s-a urît să planez numai în viteză de croazieră. N-ai mai putea creşte turaţia ? Că benzina n-am consumat-o nici pe jumătate.

— Iartă-mă, prietene, nu se poate. Acesta-i regimul calculat pentru aeronava noastră.

— N-ar fi rea, acum, o ceşcuţă de cafea, răsună din eter glasul lui Robert Harris, c-altminteri mă ia somnul.

— Mai bine, uită-te jos.

— Ce-i acolo ? Nu se vede nimic.

— Priveşte mai atent ! insistă şeful.

— Despre ce-i vorba ? întrebă neliniştit Harris.

I se răspunse cu glas tărăgănat, plin de solemnitate :

— Traversăm ecuatorul.

— Ar trebui marcat, sugeră Robert.

— Alinierea în formaţie !... Sînteţi gata ?

— Gata, comandantule.

— Foc !

Peste o sută de dîre luminoase ţîşniră de pretutindeni pe lîngă aparatul şefului de formaţie şi, trecînd înainte, se curbară şi se stinseră undeva, jos.

— Decuplaţi armamentul ! Strîngeţi formaţia ! Nu mai avem mult de zburat, aproximativ o oră şi jumătate...

Oboseala începu să-şi spună cuvîntul. Din pricina zgomotului şi a paraziţilor radio, Charles avea impresia că i se umflase capul. Gura i se uscase, de atîta oxigen. Spatele şi picioarele i se anchilozaseră, tot şezînd în aceeaşi poziţie. Timpul trecea insuportabil de încet. Acele ceasornicului parcă îngheţaseră pe cadran.

„De-acum încolo, ampenajul ăsta cu coarne am să-l văd şi-n somn. De şapte ore îmi zgîiesc ochii la el", se gîndi Charles, menţinîndu-şi locul în formaţie, după ampenajul dublu al bombardierului.

Trăgătorul din turela de la spate se trezise de mult, şi se amuza strîmbîndu-se la cineva.

Printr-un efort de voinţă, Charles îşi înăbuşi dorinţa de-a privi la ceas : cînd nu te uiţi la el, timpul trece mai repede.

— Priviţi ! Puţin mai la stînga direcţiei noastre de zbor se vede un submarin ! exclamă Adams.

— Care submarin ? E-o balenă. Nu vezi că, mai încolo, mai sînt cîteva ?

Charles cătă în jos. De la altitudinea lui, grupul giganticelor animale părea un banc de peştişori. Probabil,

vuietul nenumăratelor motoare de avion le tulburase şi, ca la o comandă, balenele ieşiseră la suprafaţă.

Întîlnirea cu balenele mai atenuă întrucîtva plictiseala zborului monoton. Timpul calculat pentru deplasare se apropia de sfîrşit şi, cu toate că oceanul continua să fie albastru în toate direcţiile, piloţii se mai înviorară.

— De ce-o fi creat Dumnezeu atît de multă apă sărată ?

— Da, cred şi eu, ar fi fost mai bine dacă era cherry-brandy !

— Ascultă, şefule, nu cumva ai trecut pe lîngă atol ? porni să se neliniştească Paul. După calculele mele, trebuia să fi ajuns la punctul de destinaţie.

— Fii calm, puştiule. Navigatorul meu calculează mai exact. Îmi promite atolul, după opt minute.

— În ce mă priveşte, eu parcă şi disting ceva, spuse Charles, aţintindu-şi privirea asupra unei pete cenuşii, care se ivise pe fondul albastru.

— Exact ! Pămînt ! răcni bucuros Paul, de parcă ar fi fost un marinar, care participa pentru prima oară la o navigaţie îndepărtată.

— Începem coborîrea ! se transmise de pe aeronava comandant şi Lightningurile glisară în jos, pe urmele călăuzei lor.

Lîngă insulă, erau aciuiate cîteva vase de desant avariate. Ici-colo, încă mai fumegau construcţii distruse de bombardament.

Aerodromul era pustiu, dacă nu s-ar fi ţinut seamă de avionul de transport Sy-47, cu care ieri zburase spre Tarawa un grup de specialişti în aviaţie, pentru întîmpinarea escadrilei ce-şi schimba baza.

„Ce ne-o fi aşteptînd aici ?“ se gîndi Charles Mallory, conducîndu-şi patrula la aterizare.

Capitolul IV

1

S-ar fi zis că nu există oameni mai fericiţi ca locuitorii din Mările Sudului. Natura mărinimoasă le dăruise totul : peşte din belşug, fructe de tot felul, printre care şi nucile de cocos. Chiar şi legendarul arbore de pîine creştea pe insulele acestea. Iar prin stufărişuri, grohăiau turme de porci negri.

Aici nu existau nici fiare sălbatice, nici şerpi veninoşi. Fiinţa cea mai înfiorătoare, căreia polinezienii i se închinau ca unui zeu, trăia în adîncurile apelor verzui tropicale. Aceasta era rechinul.

Climatul cald îngăduia localnicilor să-şi petreacă tot timpul anului numai cu o legătură peste şolduri. Da, insula era bogată din toate punctele de vedere. Odată cu apariţia europenilor, devenise un loc paradisiac şi visul multor gentlemani bogaţi, care, obosiţi de atîtea afaceri şi din pricina nevestelor răscoapte, se repezeau încoace, pentru ca, în trîndăvie şi huzur, să stea tolăniţi la umbra palmierilor de pe malul lagunei, în compania fetişcanelor bronzate...

Însă războiul, care ajunsese şi la Tarawa, adusese cu el pustiirea acestei insule înfloritoare. Întocmai ca un taifun, trecuse vijelios peste atol, frîngînd şi pîrjolind palmierii, năruind construcţiile, ucigînd soldaţi japonezi şi locuitori paşnici.

Navele de suprafaţă ale flotei americane şi aviaţia de pe portavioane, apropiindu-se de Tarawa, distruseseră absolut totul. Apoi debarcaseră trupele de desant. Infanteria marină luase cu asalt slabele fortificaţii japoneze, împroşcîndu-le cu plumbi şi cu focul aruncătoarelor de flăcări. Japonezii rezistaseră pînă la ultimul om. În două

zile și jumătate de lupte, din detașamentul celor cinci mii de japonezi mai rămăseseră în viață doar vreo cîteva zeci.

Escadrila 332 nu participase la acțiunile de luptă de la Tarawa. Comandantul campaniei se descurcase excelent cu forțele aviației ambarcate și cu cele ale avioanelor de vînătoare Thunderbolt, aparținînd armatei de uscat, care sosiseră în zbor cu două zile mai înainte. Pe insulă, în afara lor, se mai aflau și hidroavioane Catalina. În timpul zilei, stăteau ancorate în lagună, iar noaptea plecau în raiduri la mare distanță, pentru a dezorganiza navigația japonezilor. Din pricina faptului că hidroavioanele erau vopsite în negru și a acțiunilor lor nocturne, piloții de vînătoare își porecliseră vecinele : Blackcats — Pisicile negre.

Odihnindu-se cam o săptămînă, după ce se mutaseră, aviatorii începură să cîrtească nemulțumiți. Cel mai indignat era Paul :

— Cînd, oare, dracu' s-o ia de treabă, ne vom îndeplini și noi norma misiunilor de luptă ? Cum o să ne-ntoarcem în Statele Unite, dacă stăm de pomană pe insula asta ?

Însă lui Robert și lui Charles atolul Tarawa le mersese la suflet. Serile, se retrăgeau undeva, pe țărm, cît mai departe de oameni, și-și aprindeau un foc de tabără. Ascultînd murmurul sacru al valurilor care se spărgeau de mal, visau la viitor. Erau scăldați de lumina astrelor celor două emisfere, iar Ursa Mare, care se afla la orizont, plutea, pe suprafața lină a oceanului, ca o pirogă polineziană.

Robert Harris nu reuși să-și păstreze liniștea sufletească pentru mai mult timp. Odată, într-o dimineață, ateriză un avion de transport Douglas. Împreună cu materialele teh-

nice, aduse de la aerodromul „Henderson" și corespondența recentă. Aviatorii, care așteptau scrisori, se aruncară lacomi... Primi și Robert un plic, și nu mică i-a fost mirarea cînd a identificat un scris cunoscut. Al lui Kate! Cum de-i dăduse de urmă? Din clipa cînd plecase din Honolulu, Robert nu-i scrisese nici un cuvînt. De altminteri, era atît de fericit, încît nici nu-l invidie pe Charles, care avea un pachet întreg de scrisori.

Robert desfăcu plicul și se retrase pe mal. Kate îi scria aiurea, despre toate fleacurile — cum se duce la plajă, cum se bronzează, însă nu pomenea nimica despre Henry Hughes, de parcă nici n-ar fi fost logodită cu el. „Probabil că s-a întîmplat ceva între ei și-acum se gîndește serios să-și lege viața de-a mea?" îi străfulgeră o idee prin minte. Ar fi dorit tare mult să creadă în ea. Fusese de-ajuns o licărire, pentru ca speranța să se înfiripe din nou...

Pipăind plicul, Robert sesiză că se mai afla ceva înăuntru. O fotografie de mici dimensiuni. Într-o clipă, toate speranțele lui se năruiră. Kate se imortalizase, în timpul unei plimbări pe un iaht de sport. Undele clocoteau în afara bordului de culoare deschisă, iar Kate, bronzată, ținîndu-se de catarg, zîmbea provocator unui tînăr lat în umeri, cu pantalonii sumeși pînă la genunchi. Va-a-i! Robert își amintea prea bine zîmbetul acesta și știa ce urmează după el... De ce i-o fi trimis fotografia? Pentru a se răzbuna că plecase, sau ca să-și bată joc de el, puțin, nu chiar în exces. Adică: „Tu luptă, cretinule, dacă îți face plăcere, că noi trăim foarte bine și fără război!" Robert rupse scrisoarea și fotografia și le azvîrli în mare.

Oceanul clocotea deasupra recifurilor, împrăștiind în aer stropii de apă. Valurile se transformau în pulbere și spumă, scînteiau minuscule curcubee. Pescărușii țipau

trist. Robert se ridică de pe nisip și o luă de-a lungul țărmului.

Rătăci cît mai departe de aerodrom. Acolo unde domnea liniștea și nu se aflau oameni și unde urmele războiului dispăruseră complet — palmierii creșteau uimitor de falnici și frunzoși, neatinși de schijele obuzelor. Și erau atît de plini de nuci de cocos, încît Robert porni să caute un băț, cu care să poată doborî măcar una singură. Pătrunzînd mai adînc în crîngul palmierilor, dădu, pe neașteptate, peste un fuselaj de avion de vînătoare japonez. Motorul Zeroului fusese zvîrlit la vreo două sute de picioare și zăcea cu palele curbate ale elicei înfipte în nisip. Carlinga era turtită și dejghinată... Probabil, trupul pilotului apucase să fie scos de-acolo...

„Ferească Dumnezeu să termini atît de repede cu viața, se cutremură Robert, fără voie. Japonezul acesta pesemne că era așteptat de părinți, dar pe mine cine să mă aștepte ? Părinți nu am, iar neamurile au uitat de mult de existența mea..." Pentru o clipă, în memorie îi apăru chipul lui Kate, zîmbind provocator proprietarului iahtului. Înciudat, Robert dădu din cap : „Nu, Kate nu știe s-aștepte pe cineva, și nici nu dorește..."

În gînd, trase o înjurătură la adresa femeii și, uitînd de intenția sa de a doborî o nucă, plecă, îndepărtîndu-se de sfărîmăturile avionului.

Ieșind iarăși la țărm, decise să se scalde și-și găsi un locșor pe pofta inimii. Deodată, nu departe, auzi un glas de femeie. „Și se crede că polinezienii s-au mutat de pe Tarawa pe alte insule din arhipelag", se gîndi Robert.

Vocea femeii îl ademeni și Robert, împins de curiozitate, își strînse lucrurile și se îndreptă în direcția de unde parcă se îngîna un cîntec. Dincolo de-o tufă de mango, zări o tînără, goală, întinsă cu fața în sus, pe-o bucată de

pînză roşie. Se părea că insulara picotea, prăjindu-şi trupul la soare.

— Mulţumesc! bălmăji Robert primul cuvînt ce-i veni pe limbă şi, aruncîndu-şi lucrurile, se lăsă pe nisip, în apropierea femeii.

Aceasta nu se sperie deloc de apariţia bărbatului necunoscut cu păr bălai. Îşi înălţă genele lungi şi porni să chicotească înveselită, zărind mutra fîstîcită a lui Robert.

— Ma-ora-na! îl salută ea, şi-l examină plină de-o sinceră curiozitate.

— Ce faci aici? o întrebă Robert.

— Îmi aştept bărbatul. E plecat după peşte.

— Fericit om, oftă Robert, fără să-şi ia ochii de la femeie. Tare aş vrea să fiu în locul lui.

Insulara rupse o floare albă de gardenia, dintr-o tufă, şi şi-o puse în păr.

— Cum te cheamă? o întrebă Bob, apucînd-o de mînă.

— Ei, ei! rîse ea, fără să-şi retragă mîna. Dacă-mi înşel bărbatul, n-o să mai prindă nici măcar un peştişor.

— Dacă asta-i pricina, şi nimic altceva, atunci am să-ţi cumpăr o barcă plină cu peşte, făgădui Robert, trăgînd-o lîngă dînsul. Părul frumoasei femei mirosea a ulei de cocos şi a petale de flori de gardenia.

Erau amîndoi pe ţărmul oceanului, lăstărişul des al tufelor de mango izolîndu-i de restul lumii.

Istovit de mîngîierile polinezienei, Robert aţipi la umbră. Iar cînd se trezi, tînăra nu mai era lîngă el. Dispăruse. Împreună cu hainele lui. „Hai, că m-am distrat, rîse Robert de el însuşi. Frumos am să mai arăt, dacă apar la bază cu-o legătură din frunze de palmier peste şolduri".

Privind împrejur, porni să rîdă din nou. În apropiere, îşi zărise îmbrăcămintea, umplută cu nisip — arătînd în-

tocmai ca un om întins pe plajă : în timp ce Robert dormea, femeia se distrase cu hainele lui.

Pilotul scutură nisipul din pantaloni și controlă conținutul buzunarelor. Totul era la locul său.

Trecătoarea bucurie, pe care i-o dăruise întîlnirea cu insulara, îi alungase durerea sufletească pricinuită de Kate. Robert se cufundă în apele lagunei și, după ce se învioră scăldîndu-se, se grăbi spre bază. Subordonații puteau fi neliniștiți de îndelungata absență a comandantului lor.

„Dacă i-aș povesti lui Charles despre aventură — nu m-ar crede ! zîmbi Robert plăcutei amintiri. Ce-ar fi însă dacă m-aș duce cu el în sat, luînd jeepul ?“

Dar nu i-a fost dat să-și realizeze dorința : insula Tarawa reprezentase, pentru escadrilă, doar o staționare intermediară în lungul drum spre insulele Japoniei. Peste două zile, aviatorii părăsiră atolul.

Tarawa, Kwajalein, Eniwetok — ce denumiri sonore, încîntătoare ! Insulele Gilbert și Marshall — obiectul îndepărtatelor vise ale școlarului Chack Mallory — se spulberară sub planurile Lightningului, dispărînd, pentru totdeauna, în pîcla albastră. Escadrila 332 se îndrepta spre zona acțiunilor de luptă de pe insulele Mariane.

Capitolul V

1

Vîjîitul monoton, care dăinuia de mai multe ore, al motoarelor hidroavionului Kawasaki, în timpul căruia se picotea atît de bine, amuți brusc. Yasuziro își deschise imediat ochii. Dar neliniștea sa n-avea nici un rost — piloții reduseseră gazul și treceau la coborîre.

Pe direcţia de zbor, din albastrul oceanului se iviră contururile a două insule, despărţite printr-o strîmtoare îngustă. Yasuziro se lipi de luminator : era pentru prima oară cînd venea în arhipelagul Marianelor.

— Ce insule-s astea ? îl întrebă pe ofiţerul care şedea alături.

Acesta privi indiferent prin luminator.

— Cea mai apropiată de noi este Tinian, iar cea îndepărtată — Saipan, unde vom ateriza acum.

— Nu credeam că Saipanul şi Tinianul sînt atît de apropiate una de alta, bîigui Yasuziro, apreciind din ochi lăţimea strîmtorii.

Hidroavionul plană deasupra acvatoriului, între fîşia înspumată a recifurilor şi ţărm. În dreapta se zărea un orăşel cufundat în verdeaţă, cu locuinţe tipic japoneze.

— Centrul administrativ al insulei — Garapan — îl lămuri vecinul şi, mijindu-şi ochii de plăcere, începu să-şi amintească ce whisky se fabrica aici, din trestie de zahăr, şi cît de uriaşe şi suculente erau fructele de ananas.

Peste două-trei minute, Kawasaki efectuă amerizarea şi Yasuziro, mulţumind călduros echipajului, pentru că-l transportase cu bine la noul său loc de serviciu, plecă în căutarea comandamentului.

La Saipan se afla instalat statul major al escadrei care acţiona în zona centrală a Oceanului Pacific. Un amiral în vîrstă îl întîmpină prietenos pe Yasuziro şi, cercetînd atent foaia lui matricolă, îl numi pe căpitan-locotenentul nou sosit comandant al detaşamentului de aviaţie „Crizantema albă“, care-şi avea baza pe „Aslito“.

Noul loc îi plăcu lui Yasuziro : aerodromul era destul de spaţios, avioanele de vînătoare Gekko, produse de firma Nakazima, pe care avea să zboare de acum încolo, erau adăpostite, în caponiere şi biute. Dar neobişnuita linişte de pe aerodrom îi transmise o oarecare stare de încordare.

— La dumneavoastră, totdeauna e atît de multă liniște ? îl întrebă Yasuziro pe șeful de stat major, cînd se întîlni cu el.

— Piloții cu experiență, în marea lor majoritate, sînt plecați în delegații, pentru recepționarea și rodajul noilor avioane. N-au rămas decît „bobocii".

Yasuziro sesiză un vuiet de motoare de avion.

— Dar cine zboară ?

— Ăsta-i avionul „chinină". În fiecare zi aterizează la noi unul sau două transportoare, pentru completarea aprovizionării. Cară medicamente în zona acțiunilor de luptă. În special chinină.

— Și avionul meu unde se află ? se interesă Yasuziro.

— Iată-l, Gekkoul de-acolo, îi arătă un adjutant avionul de vînătoare cu cinci guri de foc pe al cărui fuzelaj era înfășurat un dragon albastru.

Cînd făcu cunoștință cu efectivul de zbor al detașamentului, Yasuziro Hattori fu dezamăgit. Nu-și imaginase astfel ostașii pe care avea să-i conducă în luptă. Arătau nemaipomenit de tineri și puțin experimentați — niște subofițeri, cărora nici nu le dăduse mustața, cu obraji îmbujorați, ce abia promovaseră un curs rapid de școală de zbor.

„Da, cu băiețandrii ăștia mai trebuie efectuată o pregătire suplimentară și temeinică, se gîndi Yasuziro. Voi fi nevoit să atrag și echipajul de pe Kawasaki. Băieții de-acolo sînt pricepuți și căliți în luptă".

Dar soarta parcă hotărîse să-și bată joc de el și încă rău de tot. A doua zi, Yasuziro află că, la Tanapaga, în timpul decolării, hidroavionul Kawasaki detonase focosul unei bombe. Din hidroavion și din piloții cu experiență ai detașamentului „Crizantema albă" n-au mai rămas decît sfărîmături și petice aparținînd echipamentului de zbor.

„Totdeauna, moartea îi alege pe cei mai buni !" Yasuziro suportă foarte greu pierderea. Se refugie în odaia de cult a aerodromului și se rugă mult pentru sufletele celor pieriți. Acuma, în detașament, numai el singur mai reprezenta un pilot călit în luptă.

Fără să-și piardă vremea, Yasuziro se apucă de treabă. Iși propusese ca, în cel mai scurt timp, să scoată din „puișorii aceia cu pliscuri gălbui niște șoimi neînfricați", capabili să apere insula, să respingă atacurile aviației ambarcate inamice — o problemă a naibii de grea, aproape cu neputință de rezolvat.

Impărăția adormită de pe aerodromul „Aslito" se pomeni sub vuietul zilnic al motoarelor. „Escadra prăpădiților" se trezise din somnolență. Yasuziro preda discipolilor săi pilotajul complex și-i familiariza cu zborul în formație. Piloții asimilau treptat măiestria de luptă, însă defecțiuni și accidente se petreceau aproape în fiecare schimb de zbor.

In ziua de 5 mai, Yasuziro fu chemat la statul major al escadrei, unde i se aduse la cunoștință o telegramă strict secretă a amiralului Toeda Soyemu, care fusese numit comandant-șef al flotei reunite în locul amiralului Koga, dispărut fără urmă :

„Războiul se apropie serios de liniile de importanță vitală pentru apărarea noastră națională. Problema existenței naționale se pune extrem de grav : vom fi învingători, sau devenim învinși..." Yasuziro se opri din citit, cufundîndu-se adînc asupra coloanelor uniforme de ideograme. Nimeni nu prezentase situația atît de acut. „Ofițerii și marinarii care participă la lupta hotărîtoare trebuie să aibă încredere în zei, să-și însușească în amănunțime arta purtării războiului și să decidă soarta imperiului în bătălii..." Telegrama se încheia cu obișnuitele asigurări din partea unor supuși credincioși : „Recunoscînd

întreaga povară a răspunderii noastre pentru soarta imperiului, a cărui istorie numără 2600 de ani, plin de venerație față de gloria tronului imperial și cu nădejde în ajutorul zeilor, voi depune toate eforturile pentru a îndeplini dorințele împăratului."

Dar ordinul comandantului-șef nu reprezenta decît o simplă înșiruire de vorbe : posibilitățile tehnice și economice ale imperiului erau într-atît de epuizate, încît amiralul fu nevoit, peste puțin timp, să interzică detașamentului „Crizantema albă" efectuarea zborurilor de instructaj și antrenament. Benzina de aviație, existentă pe insulă, ajungea doar pentru acțiunile de luptă. Dar și aceasta provenea din capturi de război, de la Singapore. „Ce ne-am fi făcut, dacă englezii și-ar fi distrus depozitele de benzină și nu ni le-ar fi lăsat nouă ?" se gîndi, mînios, Yasuziro. Acum, el și imberbii săi discipoli, profitînd de marea distanță care despărțea insula Saipan de zona acțiunilor de luptă, își petreceau timpul trîndăvind, lipsiți de griji. Mai ades puteau fi întîlniți în oraș, decît pe aerodromul „Aslito".

În scrisorile pe care Yasuziro le primea de la ofițeri cunoscuți, aceștia îl informau că treburile mergeau prost și în alte zone. În Oceanul Pacific, flota suferea numai înfrîngeri, una după alta. America, orientîndu-și puternica ei economie spre producția de război, sugruma imperiul prin superioritatea tehnică și numerică. Accente ascunse de pesimism se puteau ghici și în scrisorile lui Tiyeko și ale părinților. Trăiau din ce în ce mai greu. Sentimentului de neliniște, permanent, pentru soarta celor apropiați, i se mai adăugaseră și difcultățile economice, provocate de războiul ce dura de atîția ani.

Numai scrisorile fratelui său mai mare îl bucurau prin optimismul lor și veștile referitoare la succesele din China de Sud, unde locotenentul Otoziro Hattori, în fe-

bruarie 1944, fusese mutat din Coreea. În martie, după o acalmie prelungită, trupele japoneze își reluaseră ofensiva împotriva unităților Gomindanului.

2

Saipanul, în comparație cu Japonia înfometată și sleită de război, era un adevărat rai pămîntesc. Belșugul de fructe, zahăr, orez, pește și chiar diferite vinuri, care în metropolă dispăruseră, relațiile cu drăguțele localnice, ce-și manifestau sentimentele patriotice în cadrul asociației feminine „Apărarea Patriei", toate acestea făceau ca viața aviatorilor să fie veselă, plăcută. Pentru ei, populația japoneză organiza serbări, spectacole teatrale și întreceri sportive. În ochii locuitorilor insulei, care-și găsiseră o a doua patrie în Saipan, aviatorii reprezentau o acoperire de nădejde în fața aviației americane. Tinerii aceia fanatici, care acum își învinseseră teama de aparatele Gekko, după antrenamentele efectuate cu noul comandant al „Crizantemei albe", li se păreau niște adevărați ași ai aerului.

Cu ocazia unui spectacol, Yasuziro fusese prezentat guvernatorului insulelor Mariane, domnului Hayashi, și conducătorului companiei de zahăr, domnului Kawamura. Masao Kawamura era o figură notabilă a Saipanului, unde compania în fruntea căreia se afla pusese stăpînire pe aproape toate bogățiile insulei. Kawamura nu se ocupa numai cu producția de zahăr și de whisky. Tutunul și cafeaua, ananasul și orezul reprezentau un obiectiv de permanentă grijă din partea sa. Plus cele aproximativ douăzeci de mici vase pescărești, care ieșeau la pescuitul tonului și aparțineau aceleiași companii.

Pentru a-și sublinia patriotismul, la unul din spectacolele teatrale, domnul Kawamura venise îmbrăcat într-un

costum sărbătoresc de samurai : cu hakama * și vakagynu **, cu sabie și pumnal. Lîngă soția sa, mult mai tînără, îmbrăcată europenește, Kawamura-san arăta supărat, ca un pavian obosit. Nu se putea privi la perechea conjugală, fără să nu zîmbești : erau total nepotriviți unul cu altul.

Yasuziro știa că doamna Yoko Kawamura, fiica fostului consul japonez la San-Francisco și Los Angeles, se măritase, împotriva voinței ei, la insistențele lui taicăsău, cu prietenul acestuia, Kawamura, un văduv bogat și cu relații la curtea imperială.

În timpul spectacolului, Yasuziro privise pe furiș la loja guvernatorului, unde se aflau soții Kawamura, și cugetă la soarta nedreaptă : „O femeie atît de frumoasă și încîntătoare să fie nevoită să se mărite cu un monstru gras și mai bătrîn decît ea cu treizeci de ani !“ La un moment dat, privirile lui Yasuziro și ale doamnei Kawamura se întîlniră. Iar pilotul avu impresia că femeia se tulburase și roșise ușor.

În perioada cînd Yoko locuise în California, vedetele Hollywoodului constituiau limita visurilor sale, și se lăsase atrasă de teatru. Acum, după căsătorie, se plictisea de moarte și, pentru a-și înfrumuseța viața, începuse să se ocupe de acțiuni cu caracter social și cultural, creînd un teatru de amatori. Zile întregi străbătea insula, în Plymouthul ei albastru deschis, menținînd contacte strînse cu soțiile rezidenților.

Japoneză americanizată, o mare parte din viață și-o trăise în Statele Unite, Yoto era totuși o patriotă îndîrjită a Nipponului și, din cînd în cînd, la cererea tatălui său, îndeplinise unele misiuni delicate, cu caracter informativ. Acuma se străduia, din toate puterile, ca os-

---

* Pantaloni largi, cu falduri.

** Vestă elegantă, de mătase.

tașii mikadoului, pripășiți pe insulă, să tînjească mai puțin după familiile lor, aflîndu-se atît de departe de patrie.

Odată, pe la sfîrșitul lunii mai, Yasuziro cerea, la telefon, conducerii intendenței, benzină pentru zboruri. Era serios neliniștit de faptul că piloții „Crizantemei albe" își pierdeau deprinderile profesionale, îndobitocindu-se în beții zilnice.

Bineînțeles, printr-un contact personal, s-ar fi putut ajunge la o rezolvare mai rapidă. însă, din păcate, mașina lui era scoasă din circulație.

Ostașul de serviciu pe detașament bătu la ușa cabinetului și-i raportă :

— Domnule căpitan-locotenent, doamna Kawamura vă roagă să poftiți pînă afară.

Așezînd receptorul la loc, Yasuziro se grăbi să iasă. Soția regelui neîncoronat al insulei era în automobilul ei, făcîndu-și vînt cu evantaiul.

Plecîndu-se respectuos înaintea musafirei, Yasuziro se interesă cărui fapt datora această înaltă onoare.

A reieșit că, fiind în trecere pe acolo, doamna Kawamura decisese să-i invite personal pe aviatori la premiera operei „Cio-cio-san", de a doua zi, în care rolul doamnei Butterfly avea să fie interpretat chiar de dînsa.

Terminînd cu aspectul practic al convorbirii, Yoko nu dădea semne că ar dori să-l elibereze pe Yasuziro, ci-i puse o mulțime de întrebări lipsite de importanță, în timp ce se juca, alene, cu evantaiul.

Și Yasuziro, străfulgerat de-o idee îndrăzneață, se decise :

— Oare mi-ați permite, doamnă Kawamura, să vă însoțesc pînă la Garapan ? Mașina mea se află la reparat și trebuie s-ajung la statul major.

— Cu plăcere, Hattori-san îi zîmbi Yoko. O amuza timiditatea bărbatului acela neînfricat.

Anunțîndu-l pe ostașul de serviciu pe detașament că pleacă la Garapan, Yasuziro se așeză stîngaci pe bancheta din spate a Plymouthului, ștergîndu-și nădușeala de pe față.

— Nu vă este frig în uniformă ? glumi Yoko, în vreme ce ea era îmbrăcată doar într-o rochie ușoară, cu mîneci scurte.

— Puțin, da, îi răspunse, rușinat, Yasuziro. Îl tulbura nespus cutezanța frumoasei femei, soția unui om atît de influent.

— Hattori-san, n-ați dori să înotăm nițel în apele oceanului ? îi propuse, pe neașteptate, doamna Kawamura. Cunosc o plajă extraordinară, nu departe de-aici.

— Vai, doamnă ! se fîstîci și mai mult Yasuziro.

Totul se petrecea complet împotriva regulilor de comportament japoneze. Își dădea seama că, dacă îi accepta invitația, își primejduia cariera. Dar tînăra soție a lui Kawamura îi plăcea nespus...

Yoko porni motorul și, după ce rulă nițel, părăsi șoseaua și viră pe un drum de țară, care dădea în junglă. Brusc, desișul se isprăvi și se pomeniră pe malul oceanului.

Dintr-o dată și de neînțeles, nervoasă, ca un recrut înaintea primei lansări cu parașuta, Yoko se dezbrăcă la iuțeală și se repezi în apă. Cînd Yasuziro se apropie, înotă mai departe. În sfîrșit, după ce obosi, ieși la mal.

— Oare v-a supărat ceva ? o întrebă Yasuziro.

— Da, dar mi-e teamă să nu mă înțelegi greșit. Dumneata ești un japonez autentic, pe cînd eu, Hattori-san, am căpătat o educație europeană și am trăit multă vreme în Statele-Unite... Pe scurt, mi-e scîrbă de unele purtări ale soțului meu... Yoko mușca dintr-un firicel de iarbă pe care-l rupsese, ezitînd dacă era cazul să povestească sau nu. Însă jignirea și dorința de a-și ușura sufletul se dovediră mai puternice. Generosul meu stăpîn Kawa-

mura-san și-a construit o anexă la „Casa veselă", unde îi place să se distreze, ferit de ochii lumii. Yoko tăcu din nou. Alaltăieri seară, s-a îmbătat acolo într-un așa hal, încît a fost adus acasă de două „Frunze de lotus" *, care mi-au lăsat și fundosiul ** uitat de bărbatul meu. A trebuit să le mulțumesc, să mă scuz pentru starea în care s-a găsit soțul meu și să le plătesc pentru isprăvile lui murdare. Yoko își ridică ochii, scăldați de lacrimi. Am jurat îndurătoarei zeițe Kannon că nu voi ierta cele întîmplate, pînă nu-ți voi lăsa dumitale kosimakiul *** meu.

Yasuziro se cutremură la auzul cuvintelor ei. Avu impresia că simte cum pîntecele îi este atins de tăișul rece al pumnalului ritual : dacă Kawamura-san va afla despre legătura lor, pe amîndoi îi așteaptă dezonoarea și moartea.

Dar era în stare să se împotrivească dorinței acestei neasemuite femei ?

3

Ce scurte sînt clipele de fericire supremă ale omului ! Nici nu apucase să se aprindă ca lumea focul iubirii dintre Yasuziro și Yoko, și au și fost obligați să se despartă, nereușind nici măcar să-și ia rămas bun.

La 12 iunie, insulele Saipan, Tinian și Guam au fost atacate de sute de avioane, ridicate de pe punțile portavioanelor rapide americane. Două zile la rînd, aerodromurile japoneze, vasele și transportoarele, bateriile de artilerie și trupele din locurile de concentrare au stat sub bombe. Ce puteau face Yasuziro Hattori și piloții săi complet neinstruiți împotriva a douăsprezece portavioane americane aflate la două sute de mile de Saipan ? Toată bolta cerului era plină de avioane americane, revărsînd foc și

---

* Denumire dată gheișelor de categorie inferioară

** Legătură bărbătească, în jurul șoldurilor

*** Legătură femeiască, în jurul șoldurilor

moarte. În răstimpul atacurilor aviației ambarcate, „Crizantema albă“ pierduse, în lupte aeriene și la sol, aproape jumătate din aparate și din efectiv. Iar doborîrea a patru Skyraidere, din care Yasuziro distrusese două, era o jalnică și insuficientă consolare.

După ieșirea din dispozitiv a aerodromului „Aslito“, Yasuziro primi ordin să se mute în zbor, cu resturile detașamentului, pe insula Tinian, unde unitățile ecadrei aeriene dispuneau de baze.

Întristat și abătut, Yasuziro hoinărea pe lîngă avioanele Gekko, atîtea cîte mai supraviețuiseră. Numeric, americanii pur și simplu îi zdrobiseră. Era cuprins de-o indiferență abrutizantă față de tot, ca și față de propria-i persoană. Deocamdată, ca printr-o minune, moartea îl ocolise, dar se putea aștepta s-o întîlnească în orice moment.

Aviatorii „Crizantemei albe“ își petrecuseră noaptea din ajunul mutării fără să doarmă. Încă de cu seară, treizeci de focuri de înmormîntare arseseră cu vîlvătăi, incinerînd rămășițele pămîntești ale aviatorilor și tehnicilor morți. Tractoarele și buldozerele huruiau înfricoșător, nivelînd gropile de pe pista de decolare. Tot aici fuseseră aduse vreo cîteva sute de locuitori indigeni, mobilizați să care pămînt cu coșurile.

În timp ce avea loc incinerarea, Yasuziro îi încărcase într-un camion pe aviatorii detașamentului rămași în viață, și-i transportase la clubul „Nanie Kohatsu“. Aici își luară rămas bun de la insulari. Avitorii băură rom din trestie de zahăr și serviră o gustare cu sukiyaki de găină și fructe aromate de ananas. Convorbirile lor se refereau numai la flota japoneză ce trebuia să apară peste puțin în apele insulei și să-i burdușească pe nerușinații de americani. Toată lumea trăia în credința că împăratul nu-i va lăsa singuri în fața nenorocirii.

Un locuitor îi spuse lui Yasuziro că-și dusese copiii pe vasul „Asama-Maru". Doamna Kawamura și alte femei din uniunea „Apărarea Patriei" își asumaseră grija de a-i transporta în Japonia, cît mai departe de bombe și obuze.

„Adio, Yoko !" se gîndi Yasuziro și bău o ceașcă de rom. De unde să-i treacă prin gînd că „Asama-Maru", ancorat în rada din Garapan, peste vreo două ceasuri avea să zacă pe fundul oceanului ? Odată cu revărsatul zorilor, vasul fu torpilat de niște Skyraidere și, frîngîndu-se în două, se scufundă împreună cu pasagerii. Pieirea vasului „Asama-Maru" se petrecu sub ochii mulțimii, în care se afla și domnul Kawamura, venit să-și conducă soția.

Soarele încă nici nu izbutise să se ivească de după orizont, că bolta cerului de deasupra insulei se umplu de bombardiere americane. Trebuiau să plece cît mai urgent din Saipan, mai înainte ca aerodromul, reparat la mare grabă, să nu fie iarăși scos din dispozitiv. Însă, nu se știe din ce motiv, americanii, în dimineața aceea, cruțară aerodromul „Aslito".

„Nu cumva și-l rezervă pentru ei ? îi străfulgeră prin gînd lui Yasuziro. Într-adevăr, peste puțină vreme ar trebui să ne așteptăm la debarcarea unor trupe de desant..."

După decolare, privind strîmtoarea Tinian, își dădu seama că teama nu-i fusese zadarnică. Întreg acvatoriul dintre insule era ticsit de nave de război și transportoare americane. Niciodată Yasuziro nu mai văzuse atîtea vase adunate pe suprafața limitată a unei strîmtori. Chiar și în timpul incursiunii lor asupra insulei Midway, cînd Yamamoto își mobilizase flota uriașă, aceasta număra mai puține flamuri decît aveau acum americanii. De data asta, îi deveni totul limpede — dacă nu vine flota reunită, soarta Saipanului e decisă !

Executînd luarea de înălţime, Yasuziro viră mult la stînga, pentru a evita tirul antiaerienei de pe nave, care acum trăgeau cu tunurile de mare calibru asupra artileriei, fortificaţiilor de apărare şi a infanteriei japoneze, din adăposturi şi tranşee.

Din ocean ţîşneau gheizerele unor puternice explozii submarine. Înotătorii subacvatici — rangers — degajau cu încărcături explozibile trecerea printre recifuri.

Yasuziro, aterizînd pe Tinian, nu mai avu ocazia să vadă sumedenia vaselor de desant repezindu-se din ambele părţi spre trecerea dintre recifuri, străpunsă în direcţia cătunului Oreai.

„Dar unde-i flota noastră reunită ?" se întreba fiecare japonez, în timp ce asista la tabloul sinistru al debarcării trupelor de desant. Americanii, pricepuţi la asemenea treburi, interpretau totul cu exactitate, ca şi cum ar fi avut în faţă un scenariu.

Cu fiece oră, speranţa condamnatei garnizoane din Saipan, de-a respinge desantul, devenea mai palidă.

Ajungînd la ţărm, infanteria marină americană intrase în luptă, sub acoperirea tancurilor, pentru a lărgi capul de pod, presînd subunităţile japoneze spre centrul insulei. Mereu alte şi alte transportoare aduceau în zona capului de pod trupe, utilaj tehnic şi materiale.

De cîteva ori, Yasuziro îşi conduse detaşamentul la asaltarea trupelor în curs de debarcare, însă fiecare acţiune îl costase cîteva avioane doborîte, şi nu putuse schimba întru nimic situaţia.

4

La vreo trei zile de la debarcarea trupelor de desant, spaţiul de deasupra Saipanului deveni mai încăpător. După ce asiguraseră desantarea, navele marii unităţi americane de portavioane rapide se îndreptaseră în afara ape-

lor riverane. Însă, înainte de plecare, lansaseră de pe catapulte un grup de aparate de vînătoare P-47 Thunderbolt, care aterizară pe aerodromul „Aslito", recent capturat de la japonezi.

Aviația niponă, care dispunea de baze pe Tinian, începu să aibă o neînsemnată superioritate numerică. Dar nu pentru mult timp. Skyraiderele se iviră din nou în văzduh.

De la niște indigeni, Yasuziro auzi o veste dureroasă : în Marea Filipinelor, portavioanele americane atacaseră flota japoneză care naviga într-ajutorul Saipanului. Ca rezultat al bătăliei, fuseseră scufundate trei portavioane și două tancuri petroliere japoneze. Mai fuseseră grav avariate și-o serie de alte nave. Comandantul flotei întîi operative se retrăsese spre Okinawa. Soarta Saipanului era definitiv pecetluită, iar rezistența apărătorilor insulei putea doar să-i prelungească agonia.

Decolînd într-o acțiune de vînătoare liberă, în zona aerodromului „Aslito", Yasuziro decise să pîndească vreun Thunderbolt rătăcit. În ultima vreme, aceste P-47 le făceau mult sînge rău, efectuînd atacuri prin surprindere asupra aerodromului lor. În apropiere de „Aslito", Yasuziro observă cîteva grupe mici de Lightninguri..

„De multișor nu ne-am mai întîlnit — se gîndi pilotul, examinînd ampenajele duble și rezervoarele de benzină suspendate. Vin de undeva, de la mare distanță", conchise Yasuziro și apăsă pe butonul emițătorului, prevenindu-și coechipierul :

— Atenție ! Atacăm la aterizare !

O celulă de avioane Gekko, fără să fie observată de americani, se îndreptă în direcția soarelui, luînd înălțime.

5

Zborul de mutare, abrutizant, prelungit, se apropia de sfîrşit. Era necesar să te reculegi şi să te scuturi de oboseala acumulată. Urma etapa de cea mai mare responsabilitate a zborului — aterizarea pe un aerodrom necunoscut, cu o lungime a pistei limitată. „Am să mă trîntesc pe-o foaie de cort, visa Charles Mallory, şi-am să dorm în voie, să mi se spele creierii de vuietul sîcîitor al motoarelor şi-al pălăvrăgelii-radio".

— Rupem formaţia, şi aterizăm unul cîte unul ! le aminti coechipierilor Robert Harris, care zbura înaintea lor.

Al treilea tur trebui să fie executat deasupra oceanului. Coborînd trenul de aterizare şi flapsurile, Charles începu să se pregătească de aterizare. Cînd mai rămăsese foarte puţin pînă la linia coastei, în căşti se auzi strigătul lui Adams :

— Sîntem atacaţi !

Şi, deodată, în blindajul dorsal porniră să bată proiectile japoneze. Charles închise ochii şi-şi plecă instinctiv capul. Din tabloul de bord căzură cioburi de sticlă.

Revenindu-şi, după cîteva clipe de buimăcire, Charles simţi că avionul continua să zboare. Privi în jurul său şi văzu mai jos de consola din dreapta un Irving * ieşit din atac şi care avea desenat pe tot fuzelajul un dragon albastru deschis.

— Aterizează, băiete ! îi strigă pilotul din Thunderbolt, care se repezise pe urmele „Dragonului albastru". De banditii ăştia ne ocupăm noi !

— Gură cască ! înjură Charles în eter.

---

* Denumire convenţională, atribuită de forţele aeriene ale S.U.A. şi Angliei apartului de vînătoare japonez Nakazima — Gekko.

Şi nu era clar cui adresase acest epitet deloc măgulitor : sieşi, sau piloţilor de pe Thunderbolturi, care erau obligaţi să le acopere aterizarea.

— 31 ! îl strigă el pe Adams, rotindu-şi capul cu aproape o sută optzeci de grade.

Dar coechipierul tăcea. Şi cerul, în locul unde acum cîteva clipe zburase aparatul lui Adams, era pustiu.

„După toate probabilităţile, a şi ajuns la fundul oceanului", gîndi Charles. El, în pofida superficialităţii, scăpase cu bine : japonezul îi frînsese tija de comandă a direcţiei şi-i spărsese două aparate din tabloul de bord. Picioarele i se bălăbăneau asupra pedalelor, fără să mai simtă vreo sarcină. Însă situaţia nu era atît de gravă. Virînd înclinat, Charles se angajă în aterizare şi, suprimînd gazul, îşi trînti Lightningul pe terenul de zbor, plin de cîrpăcelile gropilor astupate.

„De unde or fi apărut şi Irvingurile astea ?" se gîndea Charles, rulînd spre caponiera liberă, indicată cu un steguleţ de un soldat cu pistolul-mitralieră de gît. După ce întrerupse contactul la motoare şi deschise cupola carlingii, pilotul auzi bubuitul unor lupte apropiate.

— Japonezii sînt la cinci kilometri, mai la nord de „Aslito", îl informă soldatul. Viii sînt acolo, iar morţii în jurul nostru. Încă n-au apucat să-i adune. Şi arătă cu steguleţul la o mogîldeaţă în kaki, care zăcea pe iarbă, la vreo douăzeci de metri de caponieră.

Deodată, Charles îşi aminti de lovitura primită în blindajul dorsal. Printr-o întîmplare fericită, astăzi rămăsese în viaţă : japonezul deschisese focul de la prea mare depărtare. Dacă ar fi fost mai aproape, blindajul dorsal n-ar fi putut rezista. Charles se simţi cuprins de-o oboseală îngrozitoare. Ar fi vrut să se prăbuşească sub planul avionului. Însă observă că de aparatul său se apropia un jeep, în care se afla Robert Harris.

Acestea au fost ultimele zori pe care cei din Saipan le-au mai văzut. Minunea nu se petrecuse, deși, poate, niciodată în viața lor, oamenii nu se mai rugaseră zeilor cu atîta sinceritate.

Flota japoneză nu ajunsese pînă la ei, să-i salveze.

Jalnicele rămășite ale garnizoanei de pe insulă, ca și răniții, femeile și copiii se aflau acuma față în față cu un dușman puternic, excelent înarmat, acoperit de aviație și de un mare număr de nave dotate cu tunuri de calibru greu.

În mîinile japonezilor mai rămăseseră doar o bucățică din partea nordică a insulei — capul Marpi — precum și aerodromul „Banaderu", din apropiere, unde se instalaseră în apărare ultimii soldați în stare să mai țină o armă în mîini. Aceștia înălțaseră, pe locul cel mai ridicat, „Steagul-Soare", hotărîți să moară în umbra lui.

Americanii apărură odată cu lumina spectrală a zilei ce se năștea. Erau o mulțime. În fața lor, legănîndu-se pe terenul denivelat, înaintau tancurile. Și nu le-a fost deloc greu să strivească subțirele lanț al apărării japoneze.

— Ne-a bătut ultimul ceas! le vorbi Masao Kawamura locuitorilor insulei. Încărunțise complet, după scufundarea vasului de transport „Asama-Maru". Privirile-i fură reținute pentru o clipă de norul de fum, care învăluia Garapanul. Acolo, cuprinsă de flăcări, ardea întreaga lui avere, acolo, pe fundul radei, i se odihnea soția.

— Mai mult, nu ne mai putem retrage, porni să vorbească și comandantul diviziei de infanterie nimicite, și care se afla lîngă Kawamura, susținîndu-și mîna dreaptă pansată. Flota n-a venit. Am luptat pînă la capăt. Acuma, nu ne rămîne altceva de făcut, decît să murim cu demnitate. Să ne rugăm puțin!

Toată lumea în stare să se roage, chiar și răniții grav, se întoarse gemînd cu fața spre locul unde se afla îndepărtata lor patrie și începu să-și spună rugăciunile.

— Rămîi cu bine, Japonia ! exclamă generalul rănit și, ducîndu-și mîna stîngă, în care ținea pistolul, la tîmplă, apăsă pe trăgaci. Împușcătura a fost semnalul pentru declanșarea uciderilor și sinuciderilor.

— Rămîneți cu bine, tați și mame !

Banzai ! răsunară strigătele oamenilor, acoperite de zgomotul împușcăturilor de pistol.

După un minut, mulți dintre ei erau morți.

— Ajutați-ne ! se rugau răniții fără arme asupra lor, ridicîndu-se anevoie în genunchi și întinzîndu-și grumazul. Un tînăr sublocotenent, cu capul pansat, stropit de sus și pînă jos de sînge, seceră capetele, răsuflînd din greu...

Femei și copii, cu groaza în priviri, urmăriseră scena.

— Iubite surori, li se adresă Masao Kawamura, care-și asumase puterea de guvernator cu trei zile în urmă, după moartea conducătorului oficial al insulelor Mariane, știu bine că multe dintre voi s-au jurat să nu cadă în mîinile soldaților americani, pentru a fi batjocorite. Să preferăm o moarte încununată de glorie, decît o veșnică rușine și dezonoare ! A venit clipa să ne îndeplinim datoria. Cei mai buni fii ai lui Yamato au făcut-o și-au trecut în lumea dreptății și-a fericirii eterne. Acum e rîndul nostru.

Soldații americani erau foarte aproape. Și se puteau distinge căștile, acoperite cu rețele din pînză, și pistoalele-mitralieră, neobișnuit de scurte. Kawamura, dintr-o smucitură, își lepădă vakagynul. Dezbrăcîndu-se pînă la brîu și așezîndu-se în genunchi, cu fața spre nord, își prinse pe pipăite vena jugulară. Trebuia s-o găsească, fără greș, după ce-și va spinteca pîntecele. Apucînd cu amîndouă mîinile mînerul unui vechi pumnal ritual, din două mișcări rapide

își făcu o tăietură largă, în formă de cruce. Din pîntecele spintecat, măruntaiele i se revărsară pe pămînt, scăldate în sînge. Bineînțeles, în clipa aceea Kawamura avusese de suferit dureri atroce. Însă nu-și îngădui să-și piardă cunoștința. Mai avu suficiente forțe pentru a-și duce pumnalul la vena jugulară și s-o taie.

Seppuku fusese înfăptuit conform tuturor canoanelor samurailor. Cîteva convulsii — și trupul lui Kawamura înțepeni nemișcat.

Soldații americani, apropiindu-se de stîncile abrupte ale capului Marpi, încremeniră de uluire și groază.

Țipînd sălbatic, strîngîndu-și copiii la piept, femeile se aruncau de pe malul abrupt peste bolovani și în apele înspumate ale valurilor ce se spărgeau de țărm.

Mamele, care întîrziau pe marginea coastei, nefiind în stare să facă ultimul pas, erau împinse de ultimii soldați ai garnizoanei japoneze.

Apoi, cînd pe marginea prăpastiei nu mai rămăsese nici un civil, aceștia se aruncară în aer, făcînd să explodeze grenadele.

7

Căderea insulelor Saipan și Tinian a însemnat pentru imperiu mult mai mult decît simpla pierdere a unui teritoriu populat cu locuitori japonezi. Din momentul acesta, Japonia se află în interiorul cercului de țintire pe care-l descria raza de acțiune a bombardierelor strategice B-29.

Acum, Statele Unite dobîndiseră posibilitatea reală de a efectua bombardamente înfricoșătoare asupra imperiului. Americanii obținuseră ceea ce nu reușiseră, cînd construiseră în China de Sud aerodromuri extrem de costisitoare.

Zidul de siguranță al imperiului, edificat de „neînvinsul“ Chuichi Nagumo, atunci cînd nimicise Pearl-Har-

borul, se năruise. Iar amiralul nu suportă să devină martorul prăbușirii Japoniei.

La cîteva zile după cedarea Saipanului, Yasuziro Hattori află despre încetarea din viață a fostului comandant al marii unități de portavioane. Amiralul Nagumo, după cum anunțase postul de radio Tokyo, „îndeplinise cu o mînă fermă ritualul sfînt al harakiriului". „Excelența sa a părăsit cu demnitate lumea aceasta, se gîndi, plin de respect, Yasuziro, însă pe noi ce ne așteaptă ?"

Vești bune nu mai aveau de unde primi. Acuma, rare erau nopțile din Tokyo și alte orașe ale Japoniei, care să nu fie iluminate de incendii. Cartiere întregi din case ușoare ardeau sub bombele incendiare.

De la începerea masivelor atacuri asupra Japoniei, un mic petic de uscat, situat la jumătatea distanței dintre Saipan și metropolă, căpătase o importanță din ce în ce mai mare. Insulița Iwo Jima, de proveniență vulcanică, avînd doar două mile pe patru, îmboldea ochii comandamentului strategic al forțelor aeriene ale Statelor Unite. Acolo erau instalate radaruri japoneze, care informau din timp apărarea antiaeriană a imperiului, se aflau bazele aviației de vînătoare care dădea destulă bătaie de cap „fortărețelor zburătoare" ; din cînd în cînd, tot de pe Iwo Jima își luau zborul grupe de bombardiere japoneze și atacau aerodromurile din Saipan.

Toate acestea determinară Comitetul Șefilor de Stat Major să aprobe ocuparea insuliței, deși era extrem de fortificată.

*

În martie 1945, o flotă de invazie se îndreptă spre acest nou obiectiv de importanță strategică. Și se dezlănțuiră bătălii înverșunate, prilejuind cea mai mare vărsare de sînge din toată campania Oceanului Pacific. Bombele avioanelor și proiectilele cuirasatelor și crucișătoarelor

arară, în adevăratul sens al cuvîntului, Iwo Jima. Şi, cu toate acestea, infanteria marină americană a avut de suferit pierderi nemaivăzute : 5.000 de morţi, fără să mai socotim răniţii şi pe cei daţi dispăruţi etc.

Capitolul VI

1

După redislocarea grupului aviatic pe insula Saipan, cu Robert Harris începu să se petreacă ceva de neînţeles : se închise în sine, deveni nesociabil şi irascibil. La popotă, abia răscolea cu furculiţa prin farfurie şi o respingea, pornind să bombăne pentru fiece fleac.

Nu se dădea în lături de la zboruri, dar se simţea cît de colo că le executa fără nici o plăcere.

— Ascultă, Bob, ce se-ntîmplă cu tine ? se interesă Charles Mallory. Ai slăbit enorm în ultima săptămînă.

— Sînt sănătos tun, Charlie, însă numai aici, uite, şi Bob arătă în dreptul pieptului, aici se petrece ceva de neînţeles. Mă ştii că nu-s un fricos, dar de cîtva timp am început să simt cum îmi îngheaţă ficăţeii, cînd se anunţă o misiune de luptă. Am pornit să am presimţiri sumbre.

— Lasă, Bob, nu mai face pe nebunul. Pur şi simplu eşti obosit, aşa cum sîntem cu toţii. Vorbeşte cu doctorul. Odihneşte-te o săptămînă. Dacă te jenezi, hai c-o să-i vorbesc eu.

— Să nu care cumva să faci una ca asta, Chack ! Îţi interzic ! M-ai înţeles ? ! Mai avem de executat vreo douăzeci de misiuni şi-apoi vom părăsi împreună insula asta blestemată.

— Dar vreau s-o fac în numele prieteniei noastre...

— Nu ! Dacă mi-e scris să supravieţuiesc, atunci să fie fără nici un fel de rabat... Melancolia neagră — asta-i

cauza. În zilele astea, l-am visat pe Eugene Tekker, răposatul, fostul soț al lui Kate. Se făcea că trăseserăm amîndoi cîte un whisky dublu și stăteam de vorbă deschis, de la suflet la suflet. Mi-a zis că sîntem niște lepădături, și eu și Henry Hughes, că ne bucurăm de moartea lui și că ne culcăm cu nevastă-sa, iar din motivul acesta am merita să ne spargă căpățînele, dar că n-o va face el, cu mîna lui — întrucît și-așa nu mai am mult de trăit. Și că pe Henry Hughes au și-nceput să-l sfîrtece peștii. Cînd și-a luat rămas bun, m-a asigurat: „La revedere, pe curînd, în infern... !". Peste puțin timp, am aflat că Henry Hughes pierise, într-adevăr pe portavionul „Liscome Bay", lîngă insulele Gilbert. Acuma-i rîndul meu. Visul ăsta afurisit nu-mi mai iese din minte. Nu-s în stare să uit nici cel mai mic detaliu... Cînd Eugene mi-a întins bricheta, mîna îi duhnea a hoit, întocmai cum puțeau japonezii aceia morți, pe care i-am văzut tăvăliți pe aerodrom, în ziua mutării noastre la Saipan.

— Bob, ar trebui să-i tragi o beție zdravănă și-apoi să te saturi de somn, fără vise. Totu-i din pricina suprasolicitării nervoase. Căci noaptea, mai mult fumezi decît să te culci și tu ca oamenii. Și nu-i cazul să crezi în superstiții de-acest soi.

— În privința asta, n-am nici o putere. Am avut prilejul să-l cunosc puțin pe celebrul Jimmy Collins... Își simțise moartea cu mult timp înainte, ba chiar a reușit s-o descrie într-o carte. Iar moartea i-a fost întocmai cum o prevăzuse. Jimmy încerca rezistența unui avion, iar la ieșirea din picaj, într-o verticală, aripile n-au mai rezistat și s-au pliat. Robert își aprinse țigara și, trăgînd de cîteva ori, îl rugă : Charles, dacă mi se va întîmpla ceva... scrie-i lui Kate. Spune-i putorii c-am iubit-o pînă-n ultima zi.

— Ajunge, Bob! Ce stare sufletească-i asta, înainte de luptă! Poţi să mă consideri ce vrei, chiar şi pleava societăţii, dar am să-i raportez comandantului ce se petrece cu tine!

Dar Charles n-a mai reuşit să-şi înainteze raportul: patrula lui fu trimisă în misiune. Iar cînd ateriză, Robert decolase — conducîndu-şi grupa la asaltarea aerodromului de pe insula Tinian.

În zadar îl aşteptă Charles, la întoarcere. În loc de patru aparate, cîte decolaseră, au aterizat doar trei.

— Cum s-a întîmplat? îl întrebă Charles pe încruntatul Paul Walker, coechipierul lui Robert.,

— Pe cînd ne întorceam din acţiunea de asalt, am fost surprinşi de opt Zerouri, de ultimul tip. S-au prăvălit asupra noastră dinspre soare, cînd nimeni nu se aştepta. Vezi cîte găuri are aparatul meu? Nu-i avion, ci şvaiţer! Un Zero a ciuruit cu tunul de bord carlinga lui Bob. Am văzut cu ochii mei cum zburau bucăţile de plexiglas din cupolă. Cred că rafala asta a pus punct biografiei comandantului nostru.

2

La sfîrşitul lui martie 1945, se primi ordin ca maiorul Charles Mallory să fie trimis în Statele Unite, ca unul care-şi îndeplinise norma misiunilor de luptă. Charles se considera un om norocos: izbutise să scape cu viaţă din diabolica încăierare. „Sărmane Bob! îşi aminti de prietenul său. Sînt obligat să mă-ntorc singur, fără tine."

Robert Harris nu mai apucase ordinul. Se prăpădise mai înainte de primirea acestuia.

De la Tinian şi pînă la Honolulu, aviatorii au obţinut permisiunea să călătorească pe crucişătorul „Richmond". Dar, în momentul cînd acesta ieşi în mare, recepţă o telegramă cifrată, care-i modifica misiunea. Şi, în loc de

Honolulu, „Richmond“ porni spre Okinawa, intrînd în componența unei puternice grupări de desant. Charles Mallory, militar în concediu, deveni martorul unei bătălii înverșunate, pentru cucerirea unei alte insule.

Cînd s-a dat alarma aeriană, Charles, și-a pus din mers centura de salvare și a fugit mîncînd pămîntul spre puntea superioară. Asta-i mai lipsea, să se pomenească înmormîntat de viu în cabină. Dacă vasul pornea să se scufunde, nici nu mai apuca să iasă din ea. Pe cînd sus, exista posibilitatea de a te adăposti, la nevoie, în vreo cabină de comandă, sau în vreo turelă, iar, într-un caz extrem — să sari peste bord. Cînd ajunse pe punte, Charles fu asurzit de bubuitul armamentului de antiaeriană, și fu gata să se sufoce din pricina funinginii explozivelor. Fără să vrea, privi în sus și zări, printre ghemotoacele exploziilor, silueta odioasă a unui Zero, care-și ațintise botul spre crucișător. Încă de la Pearl Harbor îi era odios, dar acum și mai mult — după moartea scumpului său prieten, simpaticul Bob. De data asta, Zeroul îl amenința chiar pe el. Sub pîntecele avionului, ca un ou negru, atîrna o bombă grea. „Aha, va să zică așa arată enigmaticul kamikaze!“ reuși să cugete Charles, în momentul cînd Zeroul se lovi de bordul cuirasei. Un trosnet, explodarea restului de benzină — și asta fu tot. Bomba nu explodase ! Probabil, nu acționase mecanismul detonatorului, montat în grabă.

Tragerile fură sistate. Înnebuniți de cele trăite, ștergîndu-și fețele de sudoarea amestecată cu funinginea prafului de pușcă, oamenii își ațintiră privirile, zărind ceva de necrezut : pe punte zăcea, chircit, un băiețandru mort, îmbrăcat într-o uniformă kaki, ponosită și boțită. Figura lui, zdrobită, avea întipărită o expresie de profundă nefericire. Pe îmbrăcăminte era puțin sînge. De bună seamă, suferise o hemoragie internă.

Charles își imagină foarte clar cum se petrecuseră lucrurile : avionul se lovise de bord cu toată viteza, centurile de siguranță ale pilotului cedaseră și forța inerției îl zvîrlise pe punte. „Iată cum arăți acum, biet kamikaze..." se gîndi Charles, iar impresia aceasta nu semăna deloc cu prima.

În jurul mortului se îngrămădiseră sute de marinari și ofițeri. Firește, pilotul nu era chiar un copilandru. Ci, pur și simplu, tînărul japonez arăta astfel, comparîndu-l cu înalții yankei. Cineva rosti :

— Cum e posibil ! Cu cine luptăm de-atîta timp ?...

Și era anevoie de priceput ce anume voia să accentueze fraza ce se-auzise : disprețul față de un inamic, sau ciuda și stinghereala față de sine.

Americanii, de cînd lumea mari amatori de suveniruri, rămaseră credincioși tradiției : venindu-și în fire, se repeziră să taie de pe vestonul mortului insemnele gradului, decorațiile, nasturii cu flori de vișin imprimate pe ei. Iar unul nu se jenă să bage în buzunar bretelele uzate de la pantalonii sărmanului kamizake.

Charles nu se amestecă printre ei, însă, ceva mai tîrziu, răscumpără de la un marinar negru, cu douăzeci de dolari, pumnalul japonezului. Dacă matrozul ar fi știut că acest cuțit, ascuțit ca un brici, era destinat îndeplinirii ritualului harakiri ar fi cerut un preț mult mai mare.

Peste o săptămînă Charles reuși să ajungă pe un transportor care se deplasa la San-Francisco. Însă, numai cînd se apropie de destinație, căpătă convingerea că războiul se terminase pentru el, și, izolîndu-se în cabină, îi scrise lui Kate.

Mințea cu atîta însuflețire, în numele celui dispărut, acordîndu-i femeii aceleia ușuratece cele mai gingașe atribute, încît și lui îi veni să creadă în puritatea și nepri-

hănirea eî ! După cele suferite, dorea, pur şi simplu, puritatea, din toată inima. Voia să creadă, şi chiar credea, că oamenii pot fi sinceri, buni, calzi la suflet. Suferea pentru prietenii care pieriseră, pentru anii pierduţi în van, într-o stare de inumană încordare, în murdărie, funingine şi sînge.

Transportorul îşi încetini marşul. Şi se zări splendidul San-Francisco, pogorîndu-şi aşezarea, în amfiteatru, dinspre coline către ocean. Charles ştia prea bine că, pentru el, viaţa abia începe, cu totul diferită faţă de cea de pînă acum.

Capitolul VII

1

Condusă de Kyenzi Takasi, celula executa un zbor de patrulare deasupra strîmtorii Makasar. La dreapta, învăluită de pîcle, se zărea coasta Kalimantanului, năpădită de junglă şi, recent, ocupată de trupele de desant ale aliaţilor. Ce-i drept, nu toate unităţile şi subunităţile garnizoanei japoneze de pe insulă depuseseră armele. Companii şi plutoane izolate se mai ascundeau încă prin junglă, aşteptînd vremuri mai bune. Însă Kyenzi ştia, de pe acum, că vremuri mai bune nu vor mai fi : după scufundarea portavionului „Akagi“, el şi vreo cîţiva piloţi rămaşi în viaţă fuseseră mutaţi cu serviciul în aviaţia ce dispunea de baze pe ţărm. Nu se putea afirma că mutarea aceasta îl amărîse în exces pe Kyenzi, cu atît mai mult cu cît începuse să zboare pe avioane de vînătoare. Iar pilotul de vînătoare are mai multe şanse de supravieţuire : pe bolta cerului, el dă tonul.

Ajungînd pînă la limita fixată, Kyenzi viră pe cap invers. Hotărîse să se întoarcă acasă pe deasupra insulei.

Nu întîlnise nimic interesant în strîmtoare, dar, într-un mic golf, barat din trei părți de niște stînci abrupte, observă, staționate la ancoră, cîteva distrugătoare americane de tip Fletcher. Întîlnirea fu neașteptată numai pentru aviatorii japonezi. Americanii, judecînd după toate pregătirile pe care le luaseră, urmăriseră mai de mult, cu ajutorul radarului, zborul celulei. Kyenzi nici nu apucă să reacționeze, cînd se pomeni sub tirul lor. Fusese nevoit, pînă atunci, să participe la o sumedenie de raiduri aeriene, dar cu un foc atît de compact se întîlnea pentru întîia oară. Dîrele luminoase ale traiectoriilor se prelungeau înspre avioane ca niște bice roșii, de pe toate cele patru nave, iar cerul se acoperi numaidecît de foc și fum. Ceea ce nu era de mirare : fiecare distrugător poseda cîte optsprezece automate de antiaeriană, cu tragere rapidă, și cîte cinci tunuri unificate de 127 mm.

Kyenzi ieși din zona tirului printr-un viraj brusc, „peste umăr", luînd-o spre uscat. Apoi, privi împrejur. Golful abia se deslușea, acoperit de mii de ghemotoace de fum ce se destrămau. Coechipierul îi rămăsese în urmă cu aproape un kilometru, zburînd la mică înălțime. După aparatul acestuia se tîra o dîră de fum.

— „Ken-23", ce s-a întîmplat ? i se adresă Kyenzi, prin radio.

Glasul vibrant al coechipierului se auzi ca de pe o altă planetă :

— A pornit să-mi bată motorul. Puternic. Temperatura uleiului — o sută șaizeci de grade. Mi se pare c-a luat foc. Ce să fac ?

— Ce se face în asemenea situații ? Dacă n-ai posibilitatea să zbori în continuare, sari !

Kyenzi văzu, la avionul partenerului său, prelingîndu-se limbi de foc de sub capota motorului. Cupola carlingii zbură în aer. Iar pilotul se prăvăli peste bord. Însă

înălțimea era prea mică, pentru ca voalùra parașutei să prindă aer.

„Sărmane Uyeharu! N-ai să mai povestești nimănui prin ce iad am trecut amîndoi în zbor..."

La vreo sută de mile mai la nord de Balikpan, Kyenzi depistă un avion bimotor de transport Sy-47. Douglasul hoinărea agale, la mică înălțime, deasupra junglei. Echipajul, netemîndu-se de nimic într-o zonă ocupată de americani, nu observă apropiindu-se aparatul de vînătoare pilotat de Kyenzi. Transportorul, neavînd arme la bord, era o pradă prea ispititoare, ca s-o lase să-i scape. Și Kyenzi, îngînînd o scurtă rugăciune, trecu la atac. „Ei, ia stai nițel, acum am să răzbun moartea lui Uyeharu!"

Rafale lungi de tun și mitralieră loviră Douglasul. Japonezul văzu flăcările exploziilor jucînd pe fuselaj și pe capotele motoarelor. Țîșnind înainte, avionul de vînătoare execută un viraj, pentru repetarea atacului. Deși găurit ca ùn ciur, Douglasul continua să zboare, planînd în coborîre, pînă la vîrfurile copacilor.

La cel de-al doilea atac, își primi și Kyenzi pedeapsa. Constată că avea de-a face cu un Sy-47 modernizat — deasupra fuselajului era instalată o mitralieră de turelă, pentru acoperirea emisferei din coadă. Lăsînd Zeroul să se apropie la vreo sută de metri, trăgătorul trimise o rafală prelungită. Gloanțele perforante, găurind carterul din dural, sfîrtecară oglinda cilindrilor și sfărîmară dinții pinioanelor de transmisie.

Kyenzi își închise involuntar ochii, din cauza scrîșnetului și huruitul. Motorul amuți imediat.

— Trebuie să sar, rosti cu glas tare și, amintidu-și de trista soartă a coechipierului Uyeharu, își aruncă privirea asupra altimetrului. Două sute de metri — prea jos! Profitînd de rezerva de viteză, își angajă aparatul în luare de înălțime. La vreo șapte sute de metri, întoarse

avionul de vînătoare pe spate și, declanșînd închizătorul centurilor de siguranță, se prăvăli din carlingă. Deschizîndu-se, parașuta îl zgudui destul de nepoliticos. Legănarea în văzduh se termină rapid. Privind în jos, Kyenzi zări Douglasul, pe care-l lovise, apropindu-se de copaci.

— Aha, ai încasat-o, ticălosule! triumfa mitraliorul Douglasului, suspendat în leagănul de sub plafonul fuselajului. Strigătul său de victorie răsună puternic în instalația de intercomunicație. Însă piloților nu le mai ardea de celebrări. Motoarele avariate se înecau din pricina bătăilor neregulate și trăgeau din ce în ce mai slab. Erau nevoiți să aterizeze. Dar unde? Coroanele înalților copaci se perindau primejdios de aproape.

— Domnule comandant, virează nițel la stînga, îi șopti navigatorul, arătîndu-i un sector mlăștinos din junglă, acoperit de tufișuri și arbuști.

— Coboară flapsurile! strigă pilotul spre tehnicul de bord.

Acesta, presîndu-și rana de la mîna dreaptă, se aplecă asupra manetei de manevrare a flapsurilor și-o puse la punctul de coborîre. Însă declicul sonor, care însoțește ieșirea trapelor de aterizare, nu se auzi. Pesemne, proiectilul distrusese tija de comandă. Pilotul trase manșa spre sine, pentru a reduce viteza. Vîrfurile copacilor biciuiră partea de jos a fuselajului. Aparatul de „așeză“ și, nemaiavînd timp pentru pierdere de viteză, se lovi cu o aripă de tulpina unui arbore gigantic. Uriașul pădurii se cutremură, dar rămase neclintit. Avionul însă se rupse în cîteva bucăți și luă foc. Din fuselajul dezmembrat se revărsară trupurile pasagerilor, containere și geamantane, întocmai ca niște boabe de mazăre dintr-o păstaie uscată. Un fum negru și dens se ridică deasupra pădurii.

Paraşuta îl lăsă pe Kyenzi peste un lăstăriş des, în apropiere de locul unde căzuse Douglasul. Totul se petrecuse destul de reuşit : scăpase doar cu cîteva zdrelituri. Eliberîndu-se din suspante, pilotul îşi scoase pistolul şi se ascunse. Însă de jur împrejur domnea numai liniştea. Doar din partea unde ardeau rămăşiţele avionului venea miros de fum şi răzbătea trosnetul crăcilor cuprinse de flăcări. În spate, la stînga şi la dreapta, maimuţele ţipau, înspăimîntate de incendiu.

Kyenzi, pe neaşteptate, fu apucat de dorinţa de-a se duce la locul catastrofei. Porni decis spre resturile Douglasului, sperînd să găsească alimente, dar, poate, şi ceva obiecte de valoare : că războiul n-avea să dăinuie un veac — şi îi vor prinde bine.

Fiecare metru de drum a trebuit să-l cucerească junglei cu multe dificultăţi, apelînd la un cuţit ascuţit. Gîngăniile şi ţînţarii îi intrau în ochi, în nas şi în gură, înţepîndu-l fără milă. Era scăldat de sudori, iar palmele i se umpluseră de băşici.

Brusc se întunecă : cerul se acoperea de nori negri. Un fulger orbitor scăpără în apropiere. Vîntul aduse miros împuţit de cauciuc şi trupuri arse. Ţinta era în preajmă. Şi Kyenzi se grăbi, ca, orientîndu-se după fum, să ajungă la locul unde căzuse Douglasul mai înainte de dezlănţuirea ploii torenţiale.

Răzbi astfel la cărarea pe care şi-o croise cu aripile avionul în cădere, cînd se revărsă asupra junglei un adevărat ocean — căci altminteri nu se putea numi ploaia aceea torenţială. În cîteva minute, apa îi ajunse în dreptul genunchilor, iar în depresiuni clocoteau gîrle întregi.

Ruperea de nori şi destrămarea lor se petrecu tot atît de repede, cum începuse potopul, iar Kyenzi îşi putu continua drumul. Acuma nu şi-l mai croia cu cuţitul,

ci se furişa, tiptil, de-a lungul potecii, strîngînd în mînă pistolul. Kyenzi nu excludea posibilitatea să mai fi rămas în viaţă vreunul din pasagerii avionului american.

Fuselajul Douglasului îi apăru drept în faţă. Kyenzi îşi ciuli urechile — o linişte mormîntală domnea pretutindeni. Se apropie atent, cercetînd totul din jur. Picioarele i se afundau, pînă aproape de genunchi, în noroiul subţire, amestecat cu apa ploii torenţiale. Pe jumătate înecaţi, morţii zăceau în cele mai bizare poziţii. Mai întîi, Kyenzi se convinse că nu mai rămăsese nici un supravieţuitor, care să-i trimită un glonţ în spate.

Lîngă sfărîmăturile ampenajului, printre geamantanele risipite, zăcea trupul unui om cu o servietă în mînă. Pilotul mai văzuse asemenea serviete şi ştia că în ele se transportau hîrtii de valoare sau bani.

„Ei, drăcia dracului, se gîndi el, poate că răposaţii ăştia au mai mulţi bani decît s-ar găsi în buzunarele mele. Şi totul poate putrezi, sau intra pe mîna maimuţelor. Cine-ar fi în stare să dea, aici, peste avionul doborît ? Probabil că astăzi mi se oferă unica şansă, în stare să-mi schimbe pentru totdeauna viaţa."

În primul rînd, se îndreptă spre servietă. Fostul proprietar zăcea pe spate. Era un bărbat la vreo treizeci şi cinci de ani, în uniforma infanteriei marine americane. Pe gulerul cămăşii decedatului erau emblemele serviciului financiar — un romb roşu într-o coroniţă daurită de lauri.

„Brown" citi Kyenzi numele de familie al răposatului pe-un petic de pînză cusut deasupra buzunarului din dreapta, de pe piept. Din colţul gurii trezorierului se prelingea o dîră de sînge, pe care ploaia n-o spălase. Servieta, o piesă elegantă, din piele de crocodil, era prinsă cu un lănţişor de oţel de brăţara metalică pe care defunctul o avea la mîna stîngă. Kyenzi trase din toate pu-

terile de servietă, încercînd să rupă lănțișorul. Smucitura avu un rezultat neașteptat : lănțișorul nu cedă, însă omul, pe care Kyenzi îl considerase mort, deschise, deodată, niște ochi tulburi, lipsiți de viață și porni să geamă. Pilotul tresări fără voie.

— Aha, prietene, acuși te izbăvesc de suferințe inutile, bombăni Kyenzi. Trase un foc în tîmpla ofițerului, iar cu cel de-al doilea sfărîmă lănțișorul. Și nu mai încercă să caute cheița. Atît de mari îi erau nerăbdarea și dorința de-a afla ce se găsește în servietă, încît forță broasca aplecînd la cuțit. Deschise servieta, avînd inima cît un purice și, cînd privi înăuntru, închise ochii orbit.

Realitatea depășea visele sale cele mai îndrăznețe : servieta era ticsită, pînă la refuz, cu teancuri de bancnote mari. Aici era numai valută acceptată în Indonezia : dolari, guldeni și lire sterline. Atît de multă, încît i-ar fi ajuns pînă la sfîrșitul zilelor...

Dar asta, încă nu era totul. Kyenzi porni să scotocească grăbit prin buzunarele morților. Și nu greși.

Așternînd o foaie de cort, zvîrli pe ea portofele, bani, documente. Nu se dădu în lături nici de la mărunțiș, nici de la inele de aur. De pe mîna unui cadavru, cu trese de colonel, trase o brățară grea de aur, prevăzută cu un ceas. Și-i păru nespus de rău că ceasul se defectase. În clipa cînd avusese loc șocul, acele se înțepeniseră în cadran, memorînd cu precizie de secundă momentul morții proprietarului.

Kyenzi era atît de preocupat, încît nici nu băgă de seamă că soarele îi uscase pe el costumul de zbor și în aer porniseră din nou să roiască nori de țînțari. Însă asta îl deranja prea puțin : scotocea pretutindeni și lua tot ce putea căra cu sine — două sticle de whisky, conserve de carne, pesmeți. Reuși chiar să dea și peste un flacon cu o soluție pentru alungarea insectelor. Și, pe loc, își

unse din belșug fața și mîinile. Zări apoi un costum civil, cenușiu închis. Îl înșfăcă și pe ăsta, deși părea cam mare pentru el : la prima ocazie îi va prinde bine, ca să-și ascundă profesia. Din armament luă doar un pistol-mitralieră, cu trei încărcătoare de rezervă, și-un Colt 45, întocmai ca acela pe care-l avea Yasuziro.

Printre prelatele și sfărîmăturile containerelor nimeri peste o raniță soldățească. Kyenzi îndesă în ea comorile sale și și-o aruncă pe umeri. Și fu nevoit să renunțe la multe din lucrurile ce se aflau depuse pe foaia de cort. Pur și simplu, nu era în stare să le care pe toate.

În preajma resturilor avionului pogorî liniștea. Numai țînțarii țiuiau și muștele bîzîiau, atrase cine știe de unde de mirosul de sînge.

3

Kyenzi auzise de grozăviile pădurilor tropicale din insulele Oceaniei. Fusese de multe ori nevoit să zboare peste junglele Noii Guinee și deasupra lăstărișurilor din insulele Bismarck. Însă, din aer, aceste aglomerări de miliarde de copaci și arbuști arătau minunat, acoperite de-o verdeață ca smaraldul și pline de flori viu colorate. De data asta, Kyenzi realiză de-a binelea ce înseamnă jungla : nu putea înainta nici măcar un pas fără toporul pe care avusese prevederea să-l ia cu sine. Ce-i drept, deocamdată îl consola avuția dobîndită, iar gîndul că pînă la țărm nu erau mai mult de zece mile îi sporea puterile. Drumul pe care își propunea să-l parcurgă cam în vreo trei zile. Dar după puțin timp, deodată, se iscă întrebarea : cum avea să plece de pe o insulă aflată sub controlul americanilor ? Să-și cumpere o barcă, sau să angajeze vreun indigen, să-l treacă dincolo de strîmtoare ? Dacă acesta îl înhață, și-l deposedează de bogăția ce-i picase din cer ? Nu, așa ceva nu era posibil. Dar, la urma urmei, chiar

trebuia să ajungă neapărat la ai săi ? Ce cîștiga, astfel ? Războiul era pierdut — lucrul devenise clar după căderea insulelor Mariane și înfrîngerea flotei japoneze în Marea Filipinelor. Și, chiar dacă Kyenzi avea să supraviețuiască următoarelor lupte, după aceea ce-l aștepta ? Lagărul prizonierilor de război. N-ar fi fost oare mai bine să se predea, păstrîndu-și în felul acesta și viața și bogăția ?

În cei trei ani de război, Kyenzi reușise să-și revizuiască ideile patriotarde. Cîteva scurte întrevederi cu răposatul socru-său îi deschiseseră ochii asupra tîlcului vieții. Kamakura, tatăl nevesti-sii, un afacerist norocos, ar fi realizat multe în viață, dacă asupra casei sale nu s-ar fi prăbușit o bombă incendiară americană, lansată de un B-29, în timpul celui de-al doilea raid al „superfortărețelor" împotriva orașului Tokyo.

Kamakura demolase cu ușurință concepția despre lume a lui Kyenzi Takasi, care, și-așa, era mai demult zdruncinată. Îi demonstrase că toate religiile și tradițiile, normele de morală, precum și spiritul oastei samurailor nu erau decît „un rahat uscat de cîine, otravă pentru proști." Totul era astfel rostuit, ca proștii să nu-i împiedice, ba, dimpotrivă, să-i ajute pe bancheri să se ocupe de singurul lucru pentru care merită să trăiești — să facă bani.

Iar astăzi, Kyenzi „făcuse" banii aceștia. După cele mai modeste calcule, se afla în posesia a cel puțin șaizeci de mii de dolari, cincisprezece mii de lire sterline și peste zece mii de guldeni olandezi. Ah, ce bine au să-i prindă banii ăștia după război ! Adunînd conținutul raniței cu moștenirea rămasă de la socru-său, Kyenzi Takasi avea să fie cel mai respectat om din Tokyo, dacă nu și din întreaga Japonie.

Păcat că prietenul său Hattori, prețuit pentru merite deosebite, nu avea să mai trăiască pînă în ziua aceea. Samurai convins, Yasuziro încă nu-și pierduse fantasmago-

riile şi nici nu se ştia dacă va accepta să suporte prăbuşirea imperiului.

Prima noapte, Kyenzi şi-a petrecut-o într-un copac. Din crăci tăiate, îşi înjghebase un soi de pat, între ramuri. Il acoperise cu frunze şi aşternuse deasupra lor foaia de cort. Rezultase un culcuş suficient de confortabil, unde nimeni nu-l putea ajunge, în afara şerpilor, jaguarilor şi termitelor, ale căror înţepături se asemuiau cu arsura cărbunilor de pe tăviţa hibachi, folosită la încălzirea încăperilor.

Pilotul îşi scoase din preţioasa raniţă conserve şi pesmeţi. Trăgînd o duşcă de whisky, porni să tuşească. „Dracu' să-i mai înţeleagă pe yankei! De ce-or fi preferînd apa asta de foc, sakéului gingaş şi catifelat ?" După ce-şi verifică arma, Kyenzi închise ochii.

Bogăţia care se năpustise asupra sa, precum şi împrejurările în care se afla acum, îi puneau o mulţime de probleme complicate. Şi avea la ce gîndi. Dar astăzi era din cale afară de obosit. Şi a fost suficient să închidă ochii, ca să se şi cufunde într-un somn adînc.

Dimineaţa, după micul dejun, Kyenzi avu poftă să-şi vadă şi să-şi numere banii cît mai exact. Răsturnă tot ce se găsea în raniţă pe foaia de cort. Un morman uriaş de bancnote, cum nu mai văzuse vreodată, făcu să-i bată inima de bucurie. Şi pilotul se apucă să-l sorteze pe căprării : dolari, lire sterline şi guldeni. De la pasionanta îndeletnicire îl distrase o nelinişte difuză, de neînţeles. Avea impresia că-l supraveghează cineva. Kyenzi îşi acoperi avuţia c-un colţ al foii de cort. Apoi, dintr-o mişcare plină de grijă, ţinîndu-şi răsuflarea, îşi luă pistolul-mitralieră. Privi atent în preajmă. Nimic suspect. Dar nu-l părăsi sentimentul că nu era singur. Mai mult de-atît, căpătă convingerea că cineva stătea ascuns în lăstăriş. Indesîndu-şi banii în raniţă, Kyenzi se piti.

Oricine ar fi fost, indiferent de uniformă, japoneză sau de-a inamicului reprezenta un pericol. Trebuia evitată tovărășia semenilor, pînă ce avea să ajungă la țărm, unde să-și dosească, așteptînd vremuri mai bune, comoara. Iar dacă cineva afla ce cuprindea ranița, viața lui nu mai făcea două parale, întocmai ca yenul japonez.

Așteptă un timp destul de îndelungat. Deodată, frunzișul copacului de alături porni să foșnească. Kyenzi își ridică ochii și întîlni privirea fixă, care nici nu clipea, a unei ființe acoperite cu păr roșcat.

Fără să mai stea o secundă pe gînduri, trase o rafală prelungă din pistolul-mitralieră. Crăcile rupte porniră să trosnească, frunzișul tăiat de gloanțe se scurse, iar la picioarele lui se prăbuși o namilă greoaie — un bătrîn urangutan.

— Ei, drăcia dracului! exclamă ușurat Kyenzi, sărind într-o parte. Și, pentru a se asigura, mai trase o rafală în urangutan. Apoi se apropie de mascul. Mutra acestuia, asemenea celei omenești, încremenise, purtînd grimasa groazei de dinaintea morții. Fără să vrea, pilotul își aminti de trezorierul cu servieta, de lîngă avionul Sy-47. Kyenzi împinse cadavrul cu piciorul. Întîlnirea cu urangutanul îl liniștise. Pesemne, în jungla aceasta, încă nu călcase picior de om.

4

Trecuseră trei zile. Istovit să tot străbată prin junglă, Kyenzi abia se mai ținea pe picioare. Fiecare pas fusese nevoit să-l cucerească luptîndu-se cu tufișurile ghimpoase și lianele agățătoare. După ce parcurgea o sută de metri, se simțea sfîrșit de puteri și cădea la pămînt, unde asupră-i se repezeau hoardele lipitorilor și țînțarilor. Adeseori, la picioarele sale se ițeau șerpi și șopîrle uriașe, de dimensiunea unui mic crocodil. Undeva, deasupra lui,

la o înălţime de vreo treizeci de metri, soarele lumina coroanele arborilor. Acolo, sus, papagalii ţipau şi maimuţele se luau la harţă, iar aici, jos, domnea penumbra jilavă, atmosfera densă şi imobilă, saturată de miasme de putregai. Copacii, groşi de vreo doi sau trei metri, se înălţau într-o împletire haotică de rădăcini groase, ieşite deasupra pămîntului, înfăşurate de liane şi împresurate de tufişuri tîrîtoare, printre care răzbătea frunzişul ferigilor. Sub picioare, fleşcăia şi chiftea terenul mlăştinos.

Mai trecu o zi şi asupra lui Kyenzi se năpustiră alte belele. Conservele se isprăviră şi se dezlănţui malaria. Acuma, parcă trăia într-o lume ireală, căzînd adeseori în nesimţire. Înaintarea spre ţărm era neînsemnată. La sfîrşitul celei de-a şasea sau a şaptea zile, pilotul dădu de-o mlaştină imensă.

Drumul se înfunda aici. Ca să dea ocol, nu mai avea puteri. Ce mai valora bogăţia lui, în junglă ? Nu-şi putea cumpăra cu ea nici măcar o tabletă de chinină.

Se însera. Deasupra mlaştinei răsări luna plină. În tufişurile de lîngă mal începură să sclipească ochii crocodililor, ca nişte rubine. Să mai rămînă acolo, era primejdios. Kyenzi se hotărî să se retragă în pădure, ca să înnopteze. Iar a doua zi, avea să-şi construiască o plută, cu care să traverseze mlaştina de cealaltă parte. Însă nu apucă să facă decît vreo doi paşi, că un trunchi lung, zăcînd în apă, lîngă mal, se însufleţi brusc şi se năpusti asupra lui. Mişcările uriaşului crocodil, de aproape opt metri, fură fulgerătoare. Coada grea, muşchiuloasă, acoperită de cuirasele unor plăci cornoase, dădu o lovitură înfiorătoare peste picioarele omului sfîrşit de puteri. Kyenzi, pierzîndu-şi cunoştinţa, se prăbuşi la pămînt. Şi, imediat, botul imens, cu dinţi ascuţiţi, îl înşfăcă de-a curmezişul, şi-l tîrî în apă...

În dosarul căpitan-locotenentului Kyenzi Takasi, care se păstra la statul major al celei de-a 26-a flotile aeriene, apăru o notiță: „Dispărut, fără urmă, neîntorcîndu-se dintr-o misiune de luptă."

Capitolul VIII

1

Pîrjolul celui de-al doilea război mondial cuprindea noi și noi zone ale globului pămîntesc. Acuma, din Rusia apucase să se extindă asupra Germaniei. „Marele aliat din apus", care, cu puțin timp în urmă, amenințase să-i șteargă pe toți și totul de pe fața pămîntului, zăcea el însuși printre ruine și dărîmături. Iar în Extremul Orient, luptele atinseseră punctul lor culminant.

Zilele, posomorîte și alarmante, treceau chinuitor de greu. Memoria lui Yasuziro îi era străfulgerată de tablourile sinistre ale luptelor aeriene, de prăbușirea lui cu avionul Gekko, arzînd în flăcări.

Toate acestea se petrecuseră recent, înainte de debarcarea americanilor la Tinian. Yasuziro se întorcea de la o acțiune de vînătoare liberă, cînd Gekkoul său fu prins în clește de patru Lightninguri. Mai întîi, intenționase să scape prin tehnica obișnuită — intrarea în verticală, pe direcția soarelui. Nu izbuti. Lightningurile își lărgiseră frontul și, profitînd de superioritatea lor în viteză, se apropiară.

Cînd privi în jurul său, Yasuziro văzu că Lightningul ce-l ataca purta un număr cunoscut al aparatului pe care fusese cît pe ce să-l trimită în apele oceanului, în apropiere de aeroportul „Aslito". Acuma, rolurile se schimbaseră. Iar americanul se va strădui să se răzbune.

Yasuziro viră energic la stînga. Acolo îl aștepta însă un al doilea Lightning. Gloanțele îi ciuruiră învelișul planului. Schimbă direcția, dar și din dreapta era pîndit. În punctul de sus al lupingului, cînd viteza scăzuse, Lightningul binecunoscut îi înfipse cîteva proiectile în fuselaj. Gekkoul parcă se împiedică și apoi se înclină pe aripa stîngă, nemairăspunzînd la acționarea direcției.

Acum, Yasuziro nu mai avea de ales. Trebuia să sară cu parașuta. Deschise cupola și-și desfăcu centurile de siguranță. Forța centrifugă îi presă trupul în bordul carlingii. Printr-un efort cumplit, se desprinse de scaun, își sprijini genunchiul de bordul carlingii și, cu celălalt picior, își făcu vînt din toate puterile. Torentul elastic și turbionar îl înhăță. Yasuziro trase de mînerul de declanșare a parașutei și simți smucitura puternică a voalurei în deschidere. Scăpase cu viață ! Solul venea agale în întîmpinarea lui. Dar Yasuziro nu uitase o clipă de Lightninguri. Ce-i costa să tragă în el cîteva rafale ? Doar se afla suspendat de parașută, neajutorat și lipsit de apărare.

Însă Lightningurile își continuau urmărirea precipitată a Gekkoului.

„Dar n-au văzut c-a luat foc și-acuma cade ? De ce-l mai atacă ?"

Yasuziro n-avea de unde ști că Paul Walker și Jim Clint țineau, cu orice preț, să fotografieze avionul doborît, pentru a li se omologa victoria...

După pierderea „Dragonului albastru", detașamentul „Crizantema albă" își încetă existența. Aviatorii rămași în viață au fost îmbarcați pe un submarin și expediați în Filipine.

Pesemne că pierderile, de nerecuperat, suferite de portavioane, reprezentau motivul pentru care Yasuziro Hattori, pilot de primă clasă, care zburase pe avioane de punte, fusese mutat din nou cu serviciul la o bază aeriană,

unde nu se cerea deloc măiestria lui artistică în executarea decolărilor și aterizărilor.

În cadrul celei de-a 26-a flotile aeriene, unde fusese trimis să activeze, Yasuziro deveni comandant al unui detașament de avioane de vînătoare, utilizînd la zbor aparate din cele mai moderne — fabricate în 1944 — Nakazima-2.

Constructorii japonezi, izbutind să preia tot ce era mai bun de la Wright-Cyclone și Prat-Whitney, realizaseră, în sfîrșit, un motor cu nimic inferior, ca putere, celor americane. Yasuziro decolă cu un Nakazima-2, și pentru prima oară avu ocazia să vadă acul vitezometrului trecînd dincolo de cifra 600. Armamentul puternic al aparatului consta în patru tunuri de bord și șase mitraliere de mare calibru. Un număr de guri de foc atît de mare, care solicita o imensă cantitate de muniții, îngreuna considerabil structura și calitățile de manevrabilitate ale avionului. În schimb, o salvă a armamentului de bord era capabilă să nimicească ușor în aer o „superfortăreață“ sau un Liberator, fără să mai pomenim Skyraiderele.

2

În jur de douăzeci octombrie 1944, asupra soartei detașamentului comandat de Hattori se năpustiră iarăși grele încercări, iar piloții au fost nevoiți să probeze noul aparat.

Aflînd de debarcarea infanteriei marine americane pe insula Leyte, din arhipelagul Filipinelor, comandantul flotei reunite trimise în direcția aceea toate forțele de care dispunea : prima și cea de a doua mare unitate de șoc și diversiune, precum și principalele forțe ale flotei japoneze — șase portavioane, două crucișătoare ușoare și zece distrugătoare.

S-ar fi crezut că spre Leyte înaintau niște forțe amenințătoare. Însă nu se puteau asemui, nici pe departe, cu

cele care, în decembrie 1941, dăduseră lovitura asupra Pearl Harborului. Patru portavioane serveau de bază unor grupuri de aviaţie slăbite, cu efectiv incomplet, iar cele două cuirasate, care fuseseră transformate în portavioane, nu posedau nici un aparat de zbor. De fapt, reprezentau nişte ţinte-plutitoare, apte să execute doar o misiune de distragere a aviaţiei americane.

Dacă în luptele aeriene Nakazima-2 nu era mai prejos de avioanele de vînătoare de pe portavioane, în schimb, împotriva vaselor americane se dovedea ineficient : proiectilele sale perforante ricoşau de borduri şi de suprastructuri, ca nişte boabe de mazăre zvîrlite asupra unui elefant. Bombardamentele executate cu Nakazima-2 dădeau, de asemenea, rezultate slabe : bombele, fiind lansate sub acţiunea unui tir de antiaeriană foarte compact, nu toţi piloţii erau în stare să menţină capul spre ţintă. După fiecare atac asupra navelor, detaşamentul lui Yasuziro se rărea catastrofal. Tot atîtea pierderi suportau şi celelalte detaşamente din cea de-a 26-a flotilă aeriană. Iar rezultatele loviturilor erau mai mult decît modeste. Peste cîtva timp, navele japoneze s-au dus şi ele la fund, pe urmele aviaţiei de pe portavioane. Văzduhul era dominat de aviaţia flotei navale-militare a S.U.A.

În aceste zile, Yasuziro avu ocazia să se afle printre puţinii martori ai apariţiei unei noi tactici japoneze — atacurile kamikaze.

Odată, întorcîndu-se dintr-o misiune, contraamiralul Arima era ca turbat din pricina unui bombardament nereuşit.

— Am să vă arăt eu, vouă, cum trebuiesc scufundate portavioanele ! le strigă piloţilor coechipieri, care şi ei îşi largaseră bombele pe lîngă ţintă. Acroşaţi-mi nişte bombe cu focoase instantanee ! ordonă Arima inginerului ce se apropiase.

În timp ce mecanicii pregăteau aparatul pentru misiune, contraamiralul se plimba tăcut de-a lungul locului de staționare a avioanelor cu țigara neaprinsă între dinți.

— N-am s-o arunc la întîmplare, declară, mîngîind bomba pe care o acroșaseră sub avionul său. Remarcînd nedumerirea din ochii subordonaților, le explică : Am s-o fac să explodeze laolaltă cu aparatul, direct pe puntea portavionului.

— Excelență, să nu întreprindeți așa ceva ! încercară apropiații să-l determine să-și schimbe părerea. Sînteți comandant și aveți obligația de-a ordona, nu să căutați moartea în lupte, întocmai ca un samurai de rînd. Trimiteți-ne, la această ciocnire intenționată, pe oricare dintre noi...

— Nu, le răspunse Arima, eu am să zbor. Dacă amiralilor nu le este hărăzit să moară în cinste, atunci considerați-mă un simplu ostaș. Arima își smulse de pe veston petlițele dungate și stelele de contraamiral, aruncîndu-le apoi la pămînt.

Se instală în carlingă și șezu îndelung, trebuindu-i mult timp pînă să pornească motorul. Iar subordonații, în răgazul acesta, înclinați într-o adîncă plecăciune, tăcînd, aduceau un prinos de respect omului care hotărîse să dea un exemplu în privința bărbăției samuraiului.

Despre rezultatele ciocnirii intenționate s-a vorbit în fel și chip : presa japoneză afirma că viața amiralului îi costase scump pe americani, în timp ce yankeii scriau că avionul „pilotului-sinucigaș" explodase alături de bord, fără să pricinuiască vreo pagubă importantă. Cu toate acestea, exemplul lui Arima a fost urmat de nenumărați fanatici. Propaganda japoneză îi ridica în slăvi pe aviatorii căzuți în timpul executării ciocnirilor intenționate, trecîndu-i în rîndul eroilor naționali. Iar „piloții-sinucigași" au început să fie numiți kamikaze.

Şi, totuşi, la început, ciocnirile intenţionate asupra vaselor americane au avut un caracter întîmplător. Abia pe măsură ce aviaţia japoneză suferi din ce în ce mai mult din pricina lipsei acute de carburant, de avioane şi de piloţi, cînd acţiunile de luptă ale acesteia devenîră ineficiente, apăru şi tactica utilizării „piloţilor-sinucigaşi", sau tactica „scurgerii de sînge".

Lozinca lansată de propagandă : „Să oferim împăratului zece vieţi din zece !" găsi răsunet în sufletele piloţilor-samurai.

În perioada cînd armata şi flota Statelor Unite declanşaseră bătălia pentru Okinawa, industria aviatică a Japoniei (firma „Mitsubishi") îşi începu producţia de serie a avioanelor-proiectil Oka-11 („Floare de vişin"), destinate anume să fie pilotate de kamikaze.

3

Filipinele reprezentau doar un episod din biografia de luptător a lui Yasuziro Hattori. De altminteri, și singur considera că-i mersese grozav de bine acolo. Reușise să doboare, în lupte aeriene, opt aparate americane, și să plaseze o bombă pe un crucișător, fără să fi primit măcar o zgîrietură. În schimb, cea de-a 26 flotilă aeriană, odată cu pieirea contraamiralului Arima, îşi încetă existenţa. Din efectivul ei, mai rămăsese în viaţă doar vreo duzină de piloţi, care peste puţin timp au fost dispersaţi pe la alte corpuri de armată şi mari unităţi.

La sfîrşitul lui februarie 1945, sosind pe insula Kyushu, Yasuziro Hattori fu numit comandant al detaşamentului „Vişina de munte", completat cu „piloţi-condamnaţi la moarte".

După ce-şi luă în primire detaşamentul şi făcu cunoştinţă cu efectivul de zbor şi dotarea tehnică, fu cuprins de-un sentiment de adîncă dezamăgire. În pofida asigură-

rilor presei și ale emisiunilor de la radio, care creaseră „reclama kamikaze“, detașamentul său era înzestrat, în completare, numai cu aparate vechi și uzate. Locul acestor ciurucuri ar fi fost de mult la lada de gunoi, dar intenționau să le forțeze a mai servi la un zbor. Parcul avioanelor se dovedi a fi foarte pestriț : de la aparate de vînătoare pînă la bombardiere cu rază medie de acțiune, într-o stare tehnică dezastruoasă, ruginite, dar, în schimb, mîzgălite cu tot soiul de dragoni. Purtau, parcă, întipărită pecetea fatală a unei unice utilizări, a condamnării și a pieirii grabnice. Efectivul de zbor alcătuia și el un grup la fel de pestriț. După ce și-a cunoscut subalternii, Yasuziro se convinse, încă o dată, de falsitatea declarațiilor oficiale. În ciuda torentelor de osanale, care circulau la adresa piloților-kamikaze, imperiul îi repartiza în detașamentul „condamnaților la moarte“ pe cei mai netalentați. Osatura detașamentului „Vișina de munte“ era reprezentată de cursanții școlilor de aviație eliminați pentru nereușita la zbor. În mai mică măsură, în grup existau și unii piloți experimentați, însă excluși de la zbor din motive de boală și de răni dobîndite în „Marele război al Asiei de Est“. Erau și voluntari, provenind din alte arme, care-și manifestaseră dorința de a-și da viața pentru împărat. Pregătirea de zbor a acestei categorii de oameni tineri era deosebit de precară. Din martie, la detașament începură să se prezinte piloți-kamikaze absolvenți ai școlilor speciale de zbor.

Majoritatea piloților era constituită din fanatici, cu tendințe șovine, care-și imaginau că, sacrificîndu-se, salvau „Imperiul de 2600 de ani“ de la înfrîngere.

Însă, în afara oamenilor pe care Yasuziro îi înțelegea, mai erau și unii care nimeriseră în detașamentul „Vișina de munte“ din motive inexplicabile și, bineînțeles, nu de bunăvoie. Această categorie era prea puțin atrasă de

posibilitatea unei grabnice morţi eroice pentru împărat. Şi, de asemenea, n-o interesau nici onorurile acordate post-mortem, nici promisiunea fericirii veşnice într-o lume mai bună, nici pensiile, fixate cu două grade în plus faţă de cele normale, pe care aveau să le primească văduvele lor şi copiii orfani.

Chipurile triste ale acestor kamikaze mărturiseau dorinţa sfîntă de a-şi smulge eşarfele albe, de „condamnaţi la moarte", şi de a se ascunde, pînă la terminarea războiului, într-un sătuc îndepărtat de munte. Pesemne, îi reţineau de la această intenţie ameninţarea cu împuşcarea imediată, pentru dezertare, precum şi represaliile pe care aveau să le suporte familiile lor. Samuraiul Yasuziro Hattori nu putea nutri faţă de asemenea oameni decît un sentiment de dispreţ. Şi se decise să scape de ei, în primul rînd. În carneţelul său, trecu cîteva puncte negre în dreptul numelor acestora : cînd se va da comanda de plecare în misiune, vor fi cei dintîi care se vor sui în carlingile avioanelor încărcate cu explozivi. Îi ajuta, astfel, să moară de o moarte demnă, în folosul imperiului !

Dar pe Yasuziro îl uimi, cel mai mult, nivelul extrem de rudimentar al pregătirii pentru zbor demonstrat de noii săi subordonaţi. Cei mai mulţi dintre piloţi fuseseră instruiţi doar pentru a fi în stare să decoleze şi să aibă o oarecare îndemînare la pilotarea în aer. În schimb, habar nu aveau cum se execută o aterizare. Probabil, instructorii consideraseră că nu vor mai avea nevoie de ea. O misiune kamikaze consta din : a decola, a ajunge în zona indicată, a descoperi ţinta, a îndrepta botul aparatului asupra ei şi a coborî în picaj. Dar cel mai nenorocit lucru era că mult lăudaţii „eroi-condamnaţi la moarte", „floarea naţiunii japoneze", nu erau în stare să deosebească navele lor de cele americane. Şi Yasuziro fu nevoit să-i scoată,

personal, pe neajutoraţii săi discipoli în zona ţintelor şi să aprecieze rezultatele acţiunilor asupra navelor inamice.

La sfîrşitul lui martie, detaşamentul „Vişina de munte" începu să participe la acţiunile de luptă împotriva unei mari unităţi de portavioane americane, care ataca aerodromurile şi porturile japoneze aflate chiar în zona metropolei. În perioada luptei pentru Okinawa, se încinseseră bătălii deosebit de fierbinţi.

În seara zilei de 7 aprilie 1945, „Vişina de munte" primi ordin să execute o lovitură masată asupra unităţilor flotei reunite americane, ce naviga spre Okinawa, pentru a debarca trupe de desant.

Navele se aflau încă la mare distanţă. Însă piloţii-kamikaze aveau prioritate faţă de toate celelalte avioane, întrucît nu consumau carburant la înapoiere.

Lovitura se execută la 8 aprilie, la revărsatul zorilor, cu prilejul sărbătoririi zilei de naştere a lui Buddha. Şi, în timpul acela, cînd călugării din temple abia începuseră să toarne din ceştile de porţelan ceaiul peste statuile lui Buddha, Yasuziro ordonă piloţilor-kamikaze să se alinieze în formaţie, la locul de staţionare, în faţa avioanelor.

Cei mai mulţi dintre piloţi arătau traşi la faţă. Aproape tuturor le sclipeau în ochi pîlpîielile beţiei. Ultima lor noapte o petrecuseră fără somn. Conform tradiţiei, asistaseră la propria înmormîntare, bînd saké şi luîndu-şi rămas bun de la cei apropiaţi. Unii din ei nu erau capabili să-şi dea seama de întreg tragismul momentului.

Yasuziro nu avusese niciodată prilejul să vadă, laolaltă, înainte de plecarea în misiune, atîtea chipuri triste şi condamnate, avînd în ochii lor tulburi o privire lipsită de orice urmă de inteligenţă. Destupînd o sticlă mare, Yasuziro dădu ocol întregii formaţii, turnînd fiecăruia o ultimă ceaşcă de saké.

Pentru a ridica moralul celor ce se duceau la moarte, se hotărî să le țină o scurtă cuvîntare. Oprindu-se la jumătatea formației, îi învălui pe toți cu o privire plină de mîndrie și de încuviințare.

— Ce poate fi mai minunat decît un vișin îmbrăcat în găteala albă a primăverii ? porni Yasuziro să vorbească, pe un ton înălțător și solemn. Iată, la fel de minunați sînteți și voi, tineri eroi ai detașamentului „Vișina de munte". Dar înflorirea vișinului nu-i veșnică ! Cînd le vine vremea, petalele albe se scutură, lăsînd în urma lor plodul fructelor. Va să zică, nu-n zadar se scutură și se risipesc petalele ! Și vouă v-a sosit ceasul hotărîtor. Și noi, asemenea petalelor albe de vișin, vom cădea asupra dușmanilor noștri, aducînd minunatele fructe ale victoriei. Ne vom avînta astăzi împotriva navelor temutei flote americane, întocmai ca un „Vînt al zeilor", și vom revărsa asupra lor mînia și răzbunarea noastră. Să ne lepădăm de cele pămîntene și să trecem în lumea unde domnește veșnica primăvară și dreptatea fără de veac ! Fie ca duhul celor ce urcă spre ceruri să depună mărturie despre lupta și moartea noastră plină de bărbăție pe punțile vaselor inamice. Banzai, kamikaze ! Cu noi e zeul Hatiman ! În mîna lui Yasuziro sclipi sabia scoasă din teacă. Umflîndu-și pieptul, strigă din răsputeri : La avioane !

Formația se împrăștie într-o clipită. Piloții își ocupară carlingile împestrițatelor avioane, mînjite cu tot felul de zugrăveli.

Yasuziro își conducea personal detașamentul la țintă. Numai rezervoarele avionului său erau pline ochi. Trebuia să se înapoieze și să raporteze rezultatele atacului. Celelalte aparate erau alimentate astfel încît carburantul să ajungă doar pînă la țintă. Pentru piloții lor, nu exista cale de întoarcere.

In ziua aceasta, văzduhul de deasupra mării, dintre insulele japoneze și Okinawa, era nemaipomenit de animat. De pe diferite aerodromuri, decolaseră zeci de avioane japoneze. Toate se îndreptau în aceeași direcție — spre Okinawa, și, bineînțeles, toate rămîneau acolo. În orice caz, Yasuziro nu întîlni nici un echipaj întorcîndu-se.

El încă nu știa că de vreo două zile se declanșase operația „Kikusuy", care consta în executarea unei lovituri masate a unităților kamikaze împotriva flotei americane.

După două ore de zbor, prin pîclele albastre se zări insula Okinawa. De-a lungul coastei de vest fumegau coșurile a sute de transportoare și nave de luptă, care realizau invazia forțelor de uscat ale S.U.A.

Dar peste puțin timp, Yasuziro nu mai avu posibilitatea să privească panorama grandioasei bătălii. Pe cer apărură nu mai puțin de o sută de avioane de vînătoare americane, iar, în apropierea navelor, la mică distanță, se ridică un zid negru de explozii. Chiar și Yasuziro, care văzuse multe în viață, nu se mai simțea în apele lui la auzul bubuitului prelung și infernal. Avioanele kamikaze, pline cu explozivi, săreau în aer unul după altul. Întrucît nu era cine să intre în luptă cu avioanele de vînătoare americane, japonezilor nu le rămăsese altceva de făcut decît să meargă de-a dreptul în întîmpinarea pieirii lor.

Manevrînd avionul dintr-un viraj în altul, sustrăgîndu-se și evitînd dîrele luminoase ale tirului mitralierelor, Yasuziro reuși, totuși, să observe niște echipaje izolate de kamikaze, trecînd prin cercul de acoperire al avioanelor de vînătoare și al sectoarelor de tragere în mai multe straturi a artileriei antiaeriene, și năpustindu-se în picaj asupra țintelor alese. Patru explozii uriașe izbucniră pe punțile navelor. Yasuziro viră și luă cap spre metropolă.

Telefonul se auzi sunînd. Yasuziro ridică receptorul.

— Domnule căpitan de rangul trei, raportează ofițerul de serviciu. Un oarecare invalid, pe nume Morimoto, vrea să vă vadă.

— Morimoto-san ?... Imposibil !... Condu-l la mine.

Ascunzîndu-și documentele în seif, se grăbi să-l întîmpine. La capătul coridorului văzu un om în cîrje, care pășea anevoios, însoțit de ofițerul de serviciu.

Fără voie, Yasuziro se opri locului. Acesta să fie Morimoto ? Da, el era, mai bine zis, era ceea ce mai rămăsese din Samuraiul de Fier, care își pierduse laba, un picior și palma mîinii drepte. Pe Yasuziro îl cuprinse un val de compătimire. Se gîndise de multe ori la moarte și era gata s-o accepte. Dar, nici un asemenea destin nu-și putuse imagina că-i posibil.

— Bună ziua, dragul meu învățător ! Cerul mi-a dăruit bucuria să te văd din nou.

— Sînt în trecere, n-am să stau decît un minut...

— Vai de mine, syensei ! Nu te las să pleci atît de repede ! Yasuziro îl ajută pe Morimoto să se așeze pe o rogojină și-i oferi niște perini.

— Ce-i, Yasuziro-san, nu te așteptai să mă vezi în halul ăsta ? Dar n-am nevoie să fiu compătimit. Pur și simplu, mi-am primit ce-am meritat. Totul e normal... Cîți oameni n-au ajuns invalizi din pricina mea ? Nu știi ? Nici eu. Acum mi-a venit și mie rîndul... Cînd unui tigru i se retează coada și labele, atunci fiara încetează să mai fie tigru. O asemenea metamorfoză s-a petrecut și cu mine... Bineînțeles, în orice clipă îmi pot spinteca pîntecele, ca să nu-mi mai tîrăsc jalnica existență. Dar nu mă grăbesc. Nenorocirea m-a făcut filozof. Aș vrea să trăiesc, pînă în ziua aceea, cînd se va curma această groaznică

tragedie care se cheamă război. Ce-i drept, sînt și curios să văd cum se va termina nebunia pe care am început-o la Pearl Harbor...

În ușă se auzi un ciocănit respectuos.

— Intră ! răspunse Yasuziro.

În cameră pătrunse locotenentul Itihara și, privind la Morimoto, se înclină.

Yasuziro le făcu cunoștință :

— Morimoto-san, permiteți-mi să vi-l prezint pe locțiitorul meu, locotenentul Itihara Hisasi.

Locotenentul luă poziția de drepți și se înclină din nou.

— Sper că locotenentul nu se va simți jignit, dacă un căpitan în retragere de rangul doi nu-i în stare să-și desprindă fundul scorojit de pe tatami !

Locotenentul, zîmbind politicos, tăcu.

— Domnule comandant de detașament, v-am adus actele și scrisorile piloților-kamikaze, care au zburat în misiune.

— Bine, lasă-mi-le pe birou. Mă descurc eu cu ele.

Itihara Hisasi salută și ieși, închizînd grijuliu ușa după sine.

— O gură de sakeé, învățătorule ?

Morimoto dădu din cap încuviințînd și Yasuziro dispăru după o draperie. Un plic nelipit, fără adresă, care zăcea deasupra celorlalte scrisori, atrase atenția lui Morimoto.

— Yasuziro-san, îmi îngădui să mă uit și eu la ce-a scris mamei sale eroul dumitale, mai înainte de-a pleca în ultimul zbor ?

— Poftim, poftim, syensei !

Morimoto scoase din plic o scrisoare neterminată — o filă de hîrtie acoperită pe jumătate cu niște ideograme așternute în grabă.

— Nu, ostaşul nu i-a scris maică-sii, ci cuiva de vîrsta lui, un băieţandru, probabil tot un pilot, care l-a jignit cîndva. Ia ascultă, Yasuziro-san, ce scrie aici, în locul ăsta : „Îmi voi îndeplini misiunea şi voi ajunge la templul Yasukuni înaintea ta. Am să fiu gradat mai devreme decît tine şi-am să am grijă ca tu să rămîi tot elev". Îşi închipuia că se duce la o plimbare duminicală... Copil mare şi prost... Ascultă, Yasuziro-san, chiar crezi, într-adevăr, că trimiţîndu-i la moarte pe mucoşii ăştia, ai să salvezi imperiul de la dezastru ?

— Sînt soldat, syensei, şi execut ordinele comandanţilor.

— Tora, dragul meu, dar ăsta nu mai este război ! Oare mai ai nevoie, într-o asemenea situaţie, de cele ce te-am învăţat ? Doar transformaţi un om viu într-un pilot automat, pentru dirijarea unei bombe sau a unei torpile ! Aici există ceva dezgustător, cinic, josnic. În războaie, totdeauna au trebuit să piară soldaţi, dar nu în chipul acesta... Iar voi v-aţi apucat să încununaţi cu aureola gloriei fenomenul ăsta îngrozitor, generat de incapacitatea noastră tehnică. În imperiu, oamenii n-au fost niciodată preţuiţi. Banzai ! Îneacă toţi piloţii, laolaltă cu crucişătoarele şi portavioanele !

Yasuziro îşi aprinse o ţigară şi nu se putu abţine :

— Învăţătorule, te rog, nu trebuie... Sîntem obligaţi să credem cu fermitate în misiunea noastră. Altminteri, de ce-am fi executat toate acestea ? Ce rost ar mai avea sacrificiile ?

Morimoto nu-l lăsă să-şi termine ideea :

— Nu, Yasuziro-san, în privinţa lucrurilor ăstora, trebuie vorbit. Trebuie să vorbim şi să gîndim ! De cînd mi-au retezat laba piciorului, am avut mai mult timp să cuget, şi-am impresia că mi s-a mai deşteptat mintea. Trebuie să isprăvim cît mai rapid cu-această sinucidere

națională. Și noi, soldații, să-i punem capăt. Domnii din Kaigunsyo n-au să se sinucidă. Ei sînt gata să lupte pînă la ultimul samurai, deoarece samuiarul are un cap de lemn, se duce oriunde l-ar trimite, fără să-i pese, ca un bou, la tăiere. Iartă-mă, dragul meu prieten, pentru amarul adevăr pe care ți l-am spus. Morimoto se uită la cronometrul ce-i rămăsese din vremuri mai bune. Acuma, trebuie să plec. Pînă mă tîrîi, cu cîrjele mele, la gară, începe îmbarcarea.

— Scumpul meu învățător, te rog, mai rămîi la mine măcar o zi.

— Nu, Tora dragă ! Nu mai pot sta aici, să văd piloți și avioane... Mă obligă să resimt și mai acut mutilarea.

— Atunci, syensei, mai așteaptă un minut ! Chem o mașină și-am să te conduc la gară.

— Mulțumesc. Nu-ți refuz amabila propunere.

Se despărțiră lîngă vagonul trenulețului electric. Cînd își luară rămas bun, Morimoto îi dărui lui Yasuziro o statuetă de aur, reprezentînd un zeu borțoșel.

— Ia-l, Tora, e talismanul meu, să-l ai ca amintire. Să-ți păzească sănătatea și viața. În nici un zbor nu m-am despărțit de el, exceptîndu-l pe cel din urmă.

— Îți mulțumesc, syensei, întotdeauna ai fost bun cu mine.

— La revedere. După război, am să vin bucuros să te întîlnesc rămas în viață. Pentru mine, războiul s-a terminat. Dacă vei mai vrea să-mi vezi osul ciuntit, poftim la Nagasaki. Iată cartea mea de vizită...

Nu s-au mai reîntîlnit.

Bietul Morimoto nu avea de unde ști că pe poligonul „Alamogordo“ se și detonase un dispozitiv nuclear, aidoma celui care, după puțin timp, avea să cadă peste Nagasaki.

5

Chiar și Yasuziro se mira cum de fusese în stare să-și facă rost de două zile libere, ca să plece acasă. Lucrurile se petrecuseră atît de neașteptat, încît nici nu avusese timp să-și anunțe familia de sosirea sa. De la gară, merse pe jos. Hiroshima, deocamdată, se afla în spatele frontului, însă urmările războiului se resimțeau pretutindeni. Cele mai multe dintre magazine și prăvălii stăteau închise. Prin ferestrele cu obloanele netrase se puteau vedea rafturile pustii. Proprietarii magazinelor ori luptau pe front, ori executau prestații de muncă obligatorie. Iar mulți dintre ei își și luaseră rămas bun de la această lume. Dar și în magazinele ce mai țineau deschis, viața abia pîlpîia. Cumpărătorii luau, în silă, mărfurile și leacurile aduse din China. Frig, murdărie, lipsa oricărui confort. Aproape jumătate din locuitori fugise prin sate, unde viața era ceva mai îndestulată și mai tihnită.

În cinstea sosirii lui Yasuziro, părintele său organiză o mică petrecere. La care a fost invitat numai prietenul apropiat al gazdei, Kyosi Morisawa. Petrecerea nu mai avea nimic comun cu mesele acelea vesele, ce se organizau, pe vremuri, în casa Hattori. De altminteri, era și firesc — puține case japoneze fuseseră ferite de amărăciunea unor pierderi de neînlocuit. Fratele mijlociu al lui Yasuziro — Tadasi Hattori — dispăruse fără urmă în luptele pentru Iwo Jima ; fiul adoptiv al lui Kyosi Morisawa pierise pe transportorul „Ikuta-Maru", scufundat lîngă insula Kwajalein. Discuția bărbaților, chiar și după ce trecuseră la saké, acuma devenit deficitar, se purta numai în jurul unei singure teme — războiul.

Yasuziro, cu cît era mai atent la spusele părintelui său și ale lui socru-său, cu atît avea mai mari motive de mirare : „Ce s-a petrecut cu ei, în cei doi ani, cît am lipsit de-acasă ? Să fie oare bătrînii atît de deprimați,

din pricina faptului că și-au pierdut copiii și-a insucceselor temporare, de pe front, ale imperiului ? !“

Cînd fusese acasă, rîndul trecut, bătrînii păreau mult mai predispuși la declarații patriotice și belicoase.

O întrebare, pe care o pusese taică-său, îl aruncă pe Yasuziro în brațele neliniștii. El nu admitea, nici măcar cu gîndul, ca un colonel în retragere al armatei imperiale să rostească asemenea cuvinte, pătrunse de pesimism și de neînțelegere a marilor țeluri și probleme ce se aflau în fața imperiului.

— Băiatul meu, cînd o să terminați odată cu luptele astea ? Cînd aveți de gînd să vă reîntoarceți sub acoperișul casei părintești ? Eu și cu maică-ta am obosit să tot așteptăm. Așteptarea și teama pentru viața copiilor noștri ne-au îmbătrînit.

— Sînt soldat, tată, iar dumneata cunoști ce-nseamnă asta...

— Măcar de s-ar isprăvi mai repede acest război blestemat, pînă nu ne pier toți feciorii în lupte, oftă bătrînul Morisawa.

Yasuziro se decise să-l liniștească pe socru-său :

— Stimate Kyosi-san ! Înțeleg durerea dumitale pentru pierderea fiului. Însă el a murit ca un erou, pentru înflorirea imperiului.

— Și ce bucurii am avut, de pe urma acestei înfloriri ? întrebă șoptit Kyosi Morisawa. Iar voi ce-ați primit — cuceritori ai insulelor și-ai mărilor ? Ce-am primit noi — părinții băieților noștri, care și-au dat viața pentru cucerirea cauciucului și-a țițeiului indonezian, a cositorului malaezian, a aurului birmanez și-a tuturor celorlalte bogății ? Cine s-a ales cu milioanele ? Nu știi ? Păi să ți le spun eu, care-s aceste înfloritoare monopoluri : „Mitsui“, „Mitsubishi“, „Sumito“, „Yasuda“. Și-aș mai spune cîteva, dar mi-e teamă c-ai să te plictisești, ascultîndu-le numele.

Lui Yasuziro nu-i venea să creadă că toate cele de mai sus le rostise Kyosi Morisawa, fost funcţionar activ, aflat cîndva în fruntea organizaţiei locale monarho-fasciste „Asociaţia pentru apărarea tronului". Dacă oricare dintre vecini ar fi tras cu urechea, se şi puteau pomeni cu jandarmii în vizită. Iar ăştia nu ştiu multe. Trebuia să pună capăt, cît mai urgent, acestei discuţii periculoase din pricina căreia mai erau doi paşi pînă la gratiile puşcăriei.

— Kyosi-san, s-ar zice că dumneata şi prietenul meu Morimoto v-aţi dat cu comuniştii.

Însă socru-său nu acceptă să transforme discuţia în glumă.

— Nu, dragul meu Yasuziro, nici pe departe nu pot fi comunist. Eu sînt un comerciant ruinat, un negustor de mătăsuri. Iar acum văd limpede că motivul ruinării mele este războiul.

— Tată, din adîncul sufletului te rog să mă ierţi, se adresă Yasuziro lui socru-său, dar, parcă, nu de mult, gîndeai altfel. De ce trebuie s-ascult astăzi asemenea vorbe, incompatibile cu onoarea uniformei mele de ofiţer al flotei imperiale ?

Bătrînul Morisawa tăcu niţel, adunîndu-şi gîndurile, după care porni să vorbească mai decis, mai înverşunat :

— Întrebarea ta e firească, Yasuziro-san, şi-am să-ţi răspund, dar fii pregătit să-mi asculţi părerile sincere şi, dinainte te rog să mă ierţi, deoarece nu cred c-au să-ţi facă plăcere. Morisawa tuşi, de parcă s-ar fi pregătit să ia cuvîntul undeva, la o adunare a asociaţiei. M-am trezit din buimăceala în care am zăcut atîţia ani, însă, vai, n-am curajul să mă revolt, cu glas tare, împotriva despotismului conducătorilor noştri. Sînt prea bătrîn să stau la închisoare. Mie şi lui taică-tău nu ne-a mai rămas decît tăcerea. Nu mai sîntem atît de tineri şi viteji, încît să ne sacrificăm tot ce mai avem, mărturisindu-ne gîndurile în gura mare.

Şi-ar fi păcat, dacă nici copiii noştri nu-şi vor da seama că unica şi cea mai reală acţiune împotriva stăpînirii va fi doar apatia şi indiferenţa. Ne doare sufletul, pînă la lacrimi, că feciorii noştri, în loc să boicoteze regimul monarho-fascist, care şi-a trăit traiul, îşi dau viaţa pentru salvarea lui.

Pilotul privi la părintele său. Acesta, închizîndu-şi pe jumătate ochii, pe care nişte ochelari cu lentile groase îi despărţea de lume, dădea din cap, în semn de încuviinţare a cuvintelor prietenului său. Cunoştea foarte bine toată bucătăria financiară, precum şi sforile trase de cei ce se aflau la cîrma marii politici.

— Yasuziro, băiatul meu drag, soţ al iubitei mele fiice Tiyeko ! Nădăjduiesc c-ai să-mi înţelegi corect spusele. Tu eşti un erou ! Un adevărat samurai, care nu se va lăsa oprit de nici un obstacol ! Aşa ai fost educat... Dar, jertfindu-te, te-ai gîndit vreodată la ce se va întîmpla cu cei care te iubesc şi pe care-i laşi aici, pe pămînt ? Cum vor îndura ei suferinţa de-a fi singuri pe lume ?

— Au să primească o pensie bună, cu două grade mai mare, ca pentru un căpitan de rangul întîi. Apoi, vor fi ajutaţi de părinţi. Sper că nici tata şi nici dumneata n-o să-i lăsaţi să sufere.

— Eu, de-acuma, sînt bătrîn şi bolnav. Prea puţină nădejde să te bizui pe mine. Dar şi părinţii ai să ţi-i ucizi dacă vei pieri. Nu-ţi vor supravieţui prea mult... Înştiinţarea de-atunci, referitoare la dispariţia ta, în apele Mării Timor, le-a răpit pe puţin zece ani din viaţă...

După aceea, au băut în tăcere. Însă ameţeala nu le-a putut înăbuşi gîndurile neliniştitoare. Şi Yasuziro a încercat să scape de ele refugiindu-se în odaia lui Tiyeko. Dar şi mîngîierile ei nu-l ogoiră.

Capitolul IX

1

În prima zi a operaţiunii „Kikusui" împotriva navelor americane, se prăbuşiră 355 de avioane-kamikaze. „Vîntul zeilor" se transformase într-un adevărat taifun, însă nici gînd ca toate echipajele să-şi atingă ţinta. O parte din ele fu interceptată şi distrusă la mare distanţă, pînă să se apropie de vase. O altă parte pieri, nimerind peste zidul compact al tirului de antiaeriană. Iar unii „condamnaţi la moarte" nu-şi atinseră ţinta, căzînd în ocean, din cauza uzurii la limită a materialului de zbor.

Existaseră şi din aceia care, în ultimul moment, din pricina spaimei, îşi pierduseră controlul şi se prăbuşiseră intrînd în vrie. Îşi mai spusese cuvîntul şi tehnica pilotării, extrem de precară — nu toţi piloţii-kamikaze au lovit, cu avioanele lor, centrele vital importante ale navelor ; s-au izbit de bord sau de suprastructuri, fără să le provoace vreo avarie esenţială. Ca o consecinţă a tuturor acestora, pierderile americanilor fuseseră cu mult mai reduse decît se aştepta comandamentul japonez.

Doar cîţiva kamikaze, bine instruiţi şi mai norocoşi, evitară tragerile avioanelor de vînătoare şi tirul tunurilor de antiaeriană şi reuşiră să pricinuiască americanilor pierderi atît de importante, încît depăşeau chiar şi eficienţa a o sută de aparate convenţionale care ar fi acţionat conform metodelor obişnuite.

Astfel, un pilot mai în vîrstă, Tsai Tomi, ale cărui documente afumate fuseseră găsite la locul deflagraţiei, izbutise, în picaj, să-şi introducă avionul Zero în tambuchiul elevatorului din prora portavionului „Enterprise". Datorită exploziei bombei şi a avionului, fuseseră ucişi peste o sută de oameni din echipaj, iar portavionul a fost scos din formaţie pînă la sfîrşitul războiului.

Media vieţilor pierdute, conform statisticilor americane, era de 1:50, în favoarea piloţilor-kamikaze. Pentru a se păstra moralul marinarilor, comandamentul american trecea sub tăcere tactica japoneză a „piloţilor-condamnaţi la moarte". Cenzura urmărea, cu stricteţe, să nu apară în presă ştiri despre kamikaze. Şi, cu toate acestea, zvonurile despre enigmaticii samurai, care încălecau voluntar bombele înaripate, apăreau pretutindeni şi-i băgau în sperieţi, îngrozindu-i, pe marinarii americani.

Statele Unite suferiră pierderi simţitoare în nave, dar rezultatul bătăliei pentru Okinawa a fost în favoarea lor. Atacurile „condamnaţilor la moarte" au continuat pînă la 22 iunie, cînd s-a încheiat operaţia „Kikusui". În total, în această perioadă, piloţii-kamikaze executaseră 1 500 de misiuni, scufundînd 26 de nave şi avariind grav 164.

Detaşamentul „Vişina de munte" luase parte la operaţie numai la început: spre mijlocul lui aprilie, piloţii rămaseră fără avioane. Imperiul nu dusese niciodată lipsă de rezerve umane, însă materialul tehnic era evident insuficient. Pe aerodrom staţionau stinghere, ca nişte orfane, două aparate de instructaj extrem de uzate, iar din cauza lipsei de benzină exerciţiile de zbor se efectuau din an în paşte. Piloţii „Vişinei de munte" trăiau la libera alegere. În aşteptarea ceasului cînd viaţa lor avea să fie necesară imperiului, tinerii îşi omorau plictiseala scrimînd, jucînd şah sau luptînd, iar în zilele de soldă invadau căsuţele gheişelor şi restaurantele de mîna a doua.

La începutul lunii mai, însă, pe aerodrom apăru primul avion-proiectil Oka-11, transportat în secret peste noapte.

Yasuziro îşi adună, dînd alarma, toată trupa, destul de puţin numeroasă, şi o alinie în formaţie de-a lungul pistei de decolare-aterizare. Un căpitan de rangul doi, care sosise împreună cu aparatul Oka-11, întovărăşit de un ofiţer de la contrainformaţii, le vorbi piloţilor despre noul

avion și despre tehnica utilizării lui în luptă. Apoi, cel de la contrainformații, desbumbîndu-și tunica și dîndu-și jos chipiul — pentru a sublinia situația sa independentă față de superiorul în grad — trase husa și, înaintea piloților, apăru o avionetă de mici dimensiuni, așezată pe niște fragile roți de transportor.

Era un monoplan monoloc, cu fuselaj scurt, de șase metri, și cu niște aripi și mai scurte. Lucrul cel mai bizar, care izbi imediat privirile tuturor, era absența elicei. Acest prim (și ultim) avion cu reacție, pe care au avut prilejul să-l vadă piloții-kamikaze, era dotat cu un motor propulsat de pulbere, dezvoltînd în primele 15 secunde de la decolare o viteză neobișnuit de mare pentru vremea aceea — aproape 900 km pe oră.

Piloții, ca hipnotizați, priveau „bomba-minune".

Cu glas monoton, căpitanul de rangul doi repetă cuvintele învățate pe dinafară și de care se plictisise :

— Avionul Oka-11 nu poate decola independent. În sectorul acțiunilor de luptă, va fi transportat de un avion torpilor Mitsubishi. Apropiindu-se de escadra americană, pilotul se decuplează, își alege ținta, pune în funcțiune motorul de rachetă cu pulbere, și intră în picaj asupra țintei, sub un unghi de ordinul a 50 de grade. Cu o viteză colosală, străbate și prin acțiunea de interdicție a avioanelor de vînătoare și prin tirul de baraj al antiaerienei.

După două zile de instructaj, căpitanul de rangul doi, împreună cu avioneta și însoțit de ofițerul de la contrainformații, plecă la un alt detașament. Iar efectivul „Vișinei de munte", în așteptarea apariției în masă a aparatelor Oka-11, se întoarse la distracțiile sale de mai înainte.

Sosirea avioanelor-proiectil întîrzia. Și nici purtătoarele lor — avioanele torpiloare Mitsubishi nu se zăreau la orizont. Inactivitatea, ca o rugină, purcese să corodeze

disciplina detașamentului. Știrile de pe cîmpurile de luptă referitoare la victoriile americanilor nu contribuiau, nici ele, la menținerea unui moral ridicat. Acum, cînd Yasuziro își făcea serviciul la Iwakuni, în apropiere de Hiroshima, avea posibilitatea să-și viziteze adesea familia. O dată pe săptămînă, iar uneori și de două ori, lăsîndu-l la unitate pe locțiitorul său Itihara Hisasi, se grăbea spre casă, unde-l așteptau părinții, soția și micuța lui fetiță. În cercul familiei, pentru un timp, uita de piloții-kamikaze pe care-i avea în detașament și care umblau pe jumătate beți, de ultima și fatala decolare ce se apropia.

Capitolul X

1

Abia se desprinsese avionul de sol, și Hiroshi Hatanaka se lipi de luminator, prin care văzu un plan prelung cu două motoare. Elicele, învîrtindu-se vertiginos, formau cercuri transparente.. Aparatul Mitsubishi zbura deasupra mării. Echipajul bombardierului își vedea de treburi, iar locotenentului Hiroshi Hatanaka nu-i acorda nimeni nici o atenție, de parcă ar fi fost un simplu pasager și nu un glorios kamikaze : pilotul avionului-proiectil suspendat în trapa de bombe. Totul arăta nespus de prozaic, în vreme ce samuraiul de optsprezece ani trăia ultimele ceasuri din viața sa. „Să mori pentru interesele imperiului — e cea mai mare cinste !“, repeta întruna comandantul lui, căpitan-locotenentul Minoru Sumida. Azi, această cinste îi fusese acordată lui — locotenentului Hiroshi. Și asta era tot. Se terminase cu scurtul răgaz, al trecerii lui pe acest pămînt. Datoria cerea să i se pună punct.

„Datorie...“, „Onoare...“, „Interesele imperiului...“

Aceste cuvinte, grele, ca niște pietre de mormînt, îi frînseseră voința și se ducea acum supus spre moarte, încălzit doar de credința în necesitatea dăruirii vieții sale, ca jertfă pentru salvarea imperiului, și de nădejdea unei nemuriri viitoare. Numele lui — Hiroshi Hatanaka — va străluci peste veacuri, în litere de aur, pe pereții templului Yasukuni, alături de numele celorlalți kamikaze, cei mai buni fii ai Japoniei...

Însă cei ce-l petreceau în ultimul zbor nu știau cît de trist era Hiroshi Hatanaka, pentru că părăsea viața atît de timpuriu și cum i se chircea inima gîndindu-se la măicuța care l-a născut ! Azi îi scrisese cîteva cuvinte de rămas bun, pe o eșarfă albă, de mătase, cu sînge din sîngele lui...

Cvadrimotorul Mitsubishi lua greu înălțime. Peste vreun ceas, în cabină se făcu răcoare, însă Hiroshi nu băgă de seamă. Ce izbutise să vadă din viață ? Despre ce anume și-ar putea aminti cu drag sau cu întristare ? Poate numai de anii petrecuți în școală, sub grija părinților. Și totul se destrămase, din clipa cînd își exprimase dorința de-a deveni pilot-kamikaze.

Hiroshi își aduse aminte de ziua în care coborîse de pe vedetă, la debarcaderul insulei Eta Jima, scăldată de apele Mării Interioare a Japoniei. Aici se afla prima școală de ofițeri de marină militară din Japonia, fondată spre sfîrșitul anilor optzeci ai secolului trecut. Ilustra instituție îl uimise pe Hiroshi Hatanaka prin bogatele ei tradiții de luptă. Absolvenții școlii de la Eta Jima se bătuseră la Port-Arthur și lîngă Tsushima, asiguraseră debarcarea trupelor expediționare în Primorie, scufundaseră nave și jonce chineze. În cel de-al doilea război mondial, nu existase nici o bătălie în mările Oceanelor Pacific și Indian, la care să nu fi participat cursanții de la Eta Jima.

Şcoala era pătrunsă de spiritul legendarilor ei absolvenţi Syekio Misima şi Hiroshi Kuroki, creatorii „omului-torpilă“, care-şi găsiseră o moarte încununată de glorie, într-o acţiune de luptă, în timp ce-şi încercau aparatul. În acele secţii ale şcolii, unde erau pregătiţi piloţii-kamikaze şi comandanţii kaiten, „oamenii-torpile“, Syekio Misima şi Hiroshi Kuroki erau o permanentă pildă de credinţă faţă de împărat.

Cînd Hiroshi Hatanaka trecuse pragul cazărmii din cărămidă, straşnic izolată de lumea exterioară, atunci, dintr-o dată, îşi dăduse seama că nu mai există cale de întoarcere. Despre consimţămîntul lui, de a muri pentru împărat, începură să-i vorbească întruna, chiar din prima zi a sosirii pe insula unde nu călca picior de femeie şi unde chiar şi pomii plantaţi cu ani în urmă aveau nume de genul masculin.

Hiroshi privea pierdut la pîcla albăstruie în care se topea orizontul, dar avea înaintea ochilor platoul de instrucţie de la Eta Jima. Cursanţii îşi îmbrăcaseră, pentru întîia oară, uniforma de marină. Vîrful ghetelor le fusese aliniat, după îndelungi stăruinţe, de-a lungul unei linii albe, trasate cu vopsea pe asfalt.

— Drepţi ! le comandase un subofiţer crăcănat şi cu o expresie de fiară.

În faţa formaţiei apăruse, atunci, viitorul lor idol şi educator, căpitan-locotenentul Minoru Sumida.

— Voi, cei de-aici, nu mai aveţi familie şi nici trecut. Casa voastră — acum — este cazarma, familia voastră — compania, iar tatăl vostru — ăsta sînt eu... Din clipa în care aţi îmbrăcat uniforma aceasta, sînteţi obligaţi să vă lepădaţi povara amintirilor. Viaţa voastră, cea nouă, începe de azi şi se va termina atunci cînd veţi primi ordinul comandantului. Principala voastră sarcină — învăţaţi să

fiți ascultători, pentru a muri bucuroși în cinstea împăratului nostru.

Ultimele cuvinte ale cuvîntării rostite de Minoru Sumida fuseseră acoperite de țipătul sălbatic al unui cursant, prăbușit la picioarele colegilor. Acesta nu ascultase spusele căpitan-locotenentului Sumida și, gîndindu-se la altceva, nu avusese cum să-l observe pe subofițerul furișat pe la spate. Iar fiara cu chip de om îi trăsese, din toate puterile, o lovitură în cap cu bastonul de cauciuc.

— Termină odată cu bocetele, puișorul mamii ! Subofițer, șterge-l de muci !

Acesta se și pregătea să-l croiască din nou cu bastonul de cauciuc, dar căpitan-locotenentul îi ordonă să se îndepărteze.

— Am să scot din voi niște adevărați ostași, curajoși și neînfricați. Iar cu durerea, o să vă obișnuiți. Într-atît o să fiți biciuiți, încît vi se va face pielea ca de bivol...

Nimeni nu se poate obișnui cu durerea. Cînd aceasta devine permanentă, omul, pur și simplu, se îndobitocește. Băieții porniră să se îndobitocească, de cînd începură exercițiile de „călire fizică", preconizate de metoda „Tayko Binta". Stăteau pe platou, față în față, aliniați pe două rînduri. La comanda de „Unu !", cei din primul rînd făceau un pas înainte, trăgeau o palmă peste obrazul colegului aflat în față și se retrăgeau. La comanda de „Doi !", erau și ei plesniți, de ceilalți, în același mod. „Unu !", „Doi !", „Unu !", „Doi !" Înaintea ochilor vedeau stele verzi și simțeau trezindu-se în ființa lor instincte bestiale. Iar tinerii, alături de care trăiau și dormeau, începeau să li se pară dușmanii cei mai înrăiți. „Unu !", „Doi !" Și, deodată, Hiroshi se pomeni peste cap cu o lovitură îngrozitoare de baston de cauciuc, care îl doborî din picioare. Subofițerul avusese impresia că nu bătea suficient de convins.

Intreg procesul de formare a conştiinţei piloţilor-kamikaze era străbătut de ideea ploconirii, pline de entuziasm, în faţa morţii pentru divinul mikado. Li se vîra în cap gîndul că soarta imperiului cel mai vechi din lume se afla în mîinile lor şi că, numai lor, celor aleşi, celor mai buni fii ai lui Yamato, le era încredinţată cinstea de a-şi da viaţa, pricinuind inamicului pierderi din cele mai grave.

După trei luni de îndobitocire principială, combinată cu „călirea fizică", moartea începuse să i se pară lui Hiroshi un soi de izbăvire, aptă să-l scape de muştruluiala cu bîta şi de batjocură. Proverbul ostăşesc : „Viaţa e mai grea decît muntele, iar moartea mai uşoară ca fulgul !" devenise o realitate.

Mai înainte de-a se fi încheiat programul de instrucţie, cursanţii începură să fie scoşi la plimbări duminicale. Hiroshi rămăsese cu o impresie de neuitat despre ascensiunea pe muntele Furutukayama, unde viitorii kamikaze, cuprinşi de un extaz religios, admiraseră cerul senin, în care, peste puţin timp, aveau să se strămute...

Hiroshi fu întrerupt din gîndurile sale de mîna mecanicului de bord, care-l atinse pe umăr :

— A sosit timpul să te instalezi în carlingă ! îi strigă la ureche.

Hiroshi simţi cum i se face inima cît un purice. Însă, fără să-i tresară vreun muşchi al feţei, se îndreptă spre trapa bombelor, pe urmele mecanicului, care îl ajută să intre în strîmta carlingă a aparatului Oka-11. Hiroshi închise etanş cupola carlingii. Acum, vîjîitul elicelor cvadrimotorului Mitsubishi abia se mai auzea.

Pilotul kamikaze privi la cadranul ceasului — **9.30.** Era ora cînd împăratul, pentru care zbura spre moarte, îşi începea rugăciunile zilei.

Cîndva, Hiroshi avusese ocazia să-l vadă pe mikado. Sosise la o ceremonie de înmînare a diplomelor de ofiţer.

Un om scund, de patruzeci și trei de ani, cu ochelari prevăzuți cu lentile groase, de mai multe dioptrii, timid și rezervat. Aspectul exterior nu-l făcea deloc să semene cu străbuna sa, Amaterasu, Zeița Soarelui. Cu toate acestea, entuziasmul ce-i cuprinsese pe elevii școlii, la văzul împăratului, fu exprimat de ei prin strigăte detunătoare de „Banzai !".

Era posibil ca sosirea împăratului (cînd diploma de ofițer îl scutise de bastonul de cauciuc) și sumarele cursuri ale programului de zbor să fi fost singurele pete de lumină din fondul întunecat al șederii lui la Eta Jima.

În cadrul detașamentului „Vișina de munte", Hiroshi făcuse doar patru zile de serviciu. Nici nu reușise să-și cheltuiască prima soldă de ofițer, cînd primise ordinul de plecare în misiune din partea comandantului detașamentului, de toți prea mult stimatul nobil samurai Yasuziro Hattori. Detașamentul „Vișina de munte" participa din toate puterile la operația „Kikusui", și completarea efectivului, odată cu sosirea lui Hiroshi, se dovedise binevenită.

Banii, pe care încă nu apucase să-i cheltuiască, Hiroshi îi înfășurase în eșarfa albă, a „condamnaților la moarte", pătată de ideogramele scrise cu sînge, și-i expediase mamei sale, cu o zi în urmă. Eșarfa, cîteva fotografii, asta era tot ce mai rămînea de pe urma lui pe acest pămînt ! Dar poate că era mai bine așa. „De bună seamă, gîndea el, să te desparți de familie, de soția iubită și de copii, e și mai greu !" Acuma, cel puțin, nu se simțea nefericit și știa că nu-i vor tremura mîinile în fața chipului morții.

Înaintea privirii pilotului se aprinse un beculeț verde.

— Pregătiți decuplarea ! răsună o comandă în căștile lui Hiroshi. Apoi se aprinse un bec roșu, inundînd carlinga cu o lumină sîngerie.

— Moarte plăcută, căpitan-locotenente ! îi ură comandantul aeronavei Mitsubishi, onorîndu-l cu gradul la care avea să fie avansat post-mortem.

Hiroshi smuci maneta de decuplare și avionul-proiectil se prăvăli, din sumbrele trape pentru bombe, într-o lume orbitoare.

Prima priveliște pe care o zări era alcătuită din zecile de fumuri de la orizont. Mitsubishi, după ce-l transportase pînă la locul indicat, virase brusc și luase cap spre aerodromul său. Se grăbea s-o întindă de acolo, pînă nu aveau să-l ajungă din urmă avioanele de vînătoare americare.

Pierzînd din înălțime, Hiroshi plană îndreptîndu-se spre escadră. Acum, iată, era atît de aproape, încît navele se distingeau clar.

Pilotul își alese ca țintă un crucișător mare, care naviga în linie de șir.

Înaintea lui, pe direcția de zbor, se ridica un zid de explozii de antiaeriană.

Americanii, după ce descoperiseră ținta, cu radarurile lor, făceau tot posibilul să nu-i îngăduie apropierea de nave. Hiroshi conectă motorul cu pulbere și angajă avionul într-un picaj brusc, menținînd crucișătorul în centrul reticulului. Și se gîndi : „Uite, tot așa am s-o țin pînă la capăt !".

Viteza crescu vertiginos : 700... 800... 900 de kilometri pe oră. Sincronic cu viteza, creștea și crucișătorul învăluit de miile de flăcări ale automatelor de antiaeriană cu tragere rapidă. Dar ce se întîmplă ? De ce a pornit crucișătorul, dintr-o dată, să lunece în sus pe dispozitivul de ochire, fără ca Hiroshi să fi schimbat poziția manșei ? Pilotul trase manșa de direcție spre sine, încercînd să reducă unghiul de picaj, dar aparatul continuă să-și lase încet botul în jos. Hiroshi își imagină că

i se defectase direcţia şi-i păru rău că moartea sa nu avea să pricinuiască nici o pierdere americanilor.

Ultimul lucru pe care îl văzu pilotul, mai înainte de impactul cu suprafaţa apei, a fost acul indicatorului de viteză, încremenit la 1000, precum şi berbecii de spumă ai coamelor de smarald de pe valuri.

2

În jurnalul de bord al crucişătorului „Leechfield“ apăru o însemnare, efectuată de ofiţerul de cart, cu un scris citeţ :

„9.18 (ora Tokyo). Alarmă aeriană. 9.20. Crucişătorul este supus unui atac kamikaze. Artileria antiaeriană de pe navă deschide focul, dar nu se constată lovirea avionului. Din cauza unei erori a pilotului japonez, avionul-proiectil se prăbuşeşte în mare cu patru cabluri mai înainte de-a ajunge la ţintă.“

Notele înscrise în documente, de genul jurnalelor de bord, sînt în general obiective. Însă, în cazul de faţă, ofiţerul de cart era cel care greşea, fără intenţie, împotriva adevărului. Motivul prăbuşirii în mare nu se datorase unei erori de pilotaj. Dar de unde să ştie un marinar, ceea ce nu cunoşteau nici piloţii ?

Spre sfîrşitul războiului, practica în construcţia de avioane depăşise teoria. Odată cu apariţia avioanelor cu reacţie, a căror viteză se apropia mult de cea a sunetului, acestea au început să fie supuse unor fenomene inexplicabile. Iar avioanele rapide, mai înainte ca oamenii să descopere secretul şi să lupte împotriva acestor fenomene, au pricinuit multe pierderi de vieţi umane. Secretul consta în următoarele : la vitezele mai mari de 900 km/oră, aripile avioanelor erau cuprinse de trepidaţii compacte la apropierea de viteza sunetului, care modificau brusc ta-

bloul aerodinamic și reduceau eficiența direcției. În asemenea cazuri, aparatul era antrenat în picaj, așa cum pățise și Hiroshi Hatanaka.

În ziua de 9 mai, Yasuziro Hattori își conduse din nou piloții-kamikaze, din detașamentul său, într-o misiune de luptă. Toate cele patru echipaje, comandate de el, ieșiră exact în sectorul țintei, reprezentat de un convoi american. Iar căpitanul, virînd într-o parte, ca să nu nimerească în zona exploziilor proiectilelor de antiaeriană, porni să supravegheze desfășurarea atacului.

Primul avion se sfărîmă în aer : probabil, vreun proiectil de antiaeriană lovise explozivul cu care era umplut aparatul „condamnatului la moarte". Al doilea, se prăbuși în mare, la vreo trei sute de metri de transportorul pe care-l vizase. În schimb, ultimii doi kamikaze loviră cu precizie. Două coloane de fum negru se înălțară ca niște monumente temporare deasupra locului unde pieriseră fiii lui Yamato.

De pe aerodrom, Yasuziro trecu pe la statul major, în vederea dispozițiilor pentru a doua zi. Îl întîmpină șeful de stat major al detașamentului, tulburat și mîhnit de o știre neplăcută.

— Domnule căpitan de rangul trei, ați ascultat la radio ? îl întrebă el pe Yasuziro.

— Nu, dar ce s-a-ntîmplat ?

— Ascultați ! îi spuse subordonatul, deschizînd aparatul de radio.

Crainicul, cu binecunoscuta sa voce, repeta textul unui comunicat, însă fără obișnuita lui vigoare :

— Noi, subsemnații, acționînd în numele Comandamentului Suprem German, sîntem de acord cu capitularea necondiționată a tuturor forțelor noastre armate de uscat, aero și marine, precum și a tuturor forțelor aflate în mo-

mentul de față sub comanda noastră, față de Comandamentul Suprem al Armatei Roșii și, totodată, față de Comandamentul Suprem al Forțelor Expediționare Aliate..."

Yasuziro, fără să scoată o vorbă, ascultă pînă la capăt, și apoi trase ștecherul din priză.

— Luați-l de-aici !

Printr-un gest, îl eliberă pe șeful de stat major și se așeză la birou. Gata ! Se năruise, definitiv, Axa Berlin—Roma—Tokyo. Din coaliție, la început, se desprinsese Italia, iar după aceea s-au risipit, ca spițele unei roți dejghinate, celelalte țări participante... Iar acum capitulase însăși Germania. Din Axă, nu mai rămăsese nimic... „Ce se va întîmpla cu noi ?" Japonia era singură, izolată, înconjurată din toate părțile de state dușmănoase.

În inima lui Yasuziro se cuibări spaima pentru soarta imperiului. Prin moartea sa, va fi oare în stare să-l salveze ? Nu va fi și pieirea sa tot atît de inutilă, ca și sacrificiile întreprinse de subordonații lui ?...

Și, totuși, Yasuziro mai nădăjduia. Iar, ca să nu-și slăbească voința, încetă să mai asculte emisiunile de la radio și să citească ziarele.

Capitolul XI

1

La 26 iulie 1945, la cunoștința guvernului Japoniei ajunse conținutul declarației de la Potsdam. Studiind textul ultimatumului prezentat de aliați, referitor la capitularea necondiționată, mikadoul convocase Consiliul Imperial, pentru a asculta părerea celor apropiați.

Ședința avu loc în adăpostul antiaerian, situat sub palatul imperial. Cu toate instalațiile de ventilație și gro-

simea zidurilor de beton, care izolau adăpostul de lumea exterioară, înăuntru era tot atît de cald, și atmosfera tot atît de sufocantă, ca și afară. Membrii Consiliului și ai cabinetului de miniștri nu reușeau să-și șteargă transpirația abundentă cu batistele și fularele. Numai împăratul, pare-se, nu suferea de căldură. Omul acesta modest, cu maniere delicate, ascultă atent luările de cuvînt ale supușilor săi.

— O vom ignora, afirmă vîrstnicul prim-ministru, Suzuki, avînd în vedere declarația. Vom merge înainte, cu perseverență, și vom duce războiul pînă la capăt.

Apoi, ceru cuvîntul generalul Tojo, fostul prim-ministru, un antisovietic înverșunat și mare susținător al „strategiei rezistenței pe continent". Înfrînt la Halhin-Gol, generalul fusese înlăturat de la putere, considerîndu-se că politica pe care o promovase se afla la baza insucceselor militare ale Japoniei. Dar, coborînd de pe puntea de comandă a imperiului, Tojo continuase să aibă o mare influență la curte.

— Am pierdut inițiativa pe mare, însă nu trebuie s-o pierdem și pe continent, spuse el, lăsînd să-i cadă pe masă pumnul strîns. Milioanele de soldați ai armatei imperiale din Mandjou-Go, Coreea, China și de pe pămîntul împăratului nostru, ce-i aparține de pe vremea lui Zimmu, sînt gata să lupte pînă la victorie.

Cuvintele rostite de Tojo răsunau convingător și insuflau speranța că, încă, nu se pierduse totul. Împăratul îl ascultase și dădea a încuviințare din cap.

Tojo își scoase ochelarii și, după ce și-i șterse, încheie :

— Principii de apărare bine studiate și o ofensivă declanșată într-un spirit de înaltă și nestrămutată ținută morală a soldaților, ofițerilor și generalilor noștri pot determina o cotitură a războiului. Anglo-saxonii n-au

fost niciodată puternici datorită armatelor lor de uscat. Ei s-au consolidat, ca puteri mondiale, prin forțele lor de pe mări și oceane.

Ministrul de război Anami declară și el:

— Trebuie să continuăm lupta. Bătălia pentru Japonia nu este pierdută. Mai putem pricinui pierderi grele inamicului. În afară de asta, garantez că trupele nu vor depune niciodată armele. Amiralul Onishi a inițiat recrutarea unei armate de douăzeci de milioane de „voluntari-condamnați". Sub flamurile lui pășesc soldați și tineri patrioți, care, din toată inima, și-au însușit chemarea: „Fie ca toți să ne sfărîmăm ca jadul, căzut pe podea!" Japonia este gata să se avînte într-un „contraatac sinucigaș". Comandamentul anglo-saxon cunoaște faptul acesta și este îngrozit de perspectiva unei întîlniri în metropolă cu armata noastră. Viitorul nu le promite nimic bun, în afară de-un război prelungit și-o mare vărsare de sînge. Numai să-ncerce a debarca pe insulele japoneze...

În luările de cuvînt ale celorlalți membri ai Consiliului răzbătea, de asemenea, speranța că, purtînd mai departe războiul, Japonia avea posibilitatea să încheie o pace de compromis, care să aducă imperiului mai puține pierderi materiale și morale decît o capitulare necondiționată. În multe cuvîntări, de asemenea, se furișa speranța unei ascuțiri a contradicțiilor dintre ruși și anglo-saxoni — prea erau diferite indeile de bază ale comuniștilor și capitaliștilor, care se aliaseră numai datorită pericolului de moarte ce planase asupra statelor lor, în anul 1941.

Mari speranțe se puneau și în faptul că S.U.A. și Marea Britanie se vor strădui să păstreze regimurile existente în Asia și nu vor permite răspîndirea influenței comuniste asupra întregului continent. Iar lucrul acesta se putea

realiza cu ajutorul Japoniei imperiale, pe care o vor reține ca partener, depunînd toate eforturile în acest sens, în lupta împotriva socialismului și a mișcărilor naționale din țările coloniale.

Ajungînd la concluzii, Suzuki îi declară împăratului că ei toți, Consiliul Imperiului și cabinetul de miniștri, apreciază ca grea situația Japoniei, dar nu disperată și recomandă respingerea ultimatumului și continuarea acțiunilor militare.

Pe cînd ieșea din ședință, Tojo simți o oboseală cumplită. Pesemne, vinovată era noaptea pe care o petrecuse fără să închidă un ochi. Niște ticăloși, sunîndu-l la telefon, îl treziseră de vreo trei ori, la rînd, interesîndu-se, politicos, dacă excelența sa nu-și făcuse încă harakiri.

2

Convinși că Rusia, după ce purtase un război greu în apus, nu va mai voi să se angajeze într-un conflict armat cu imperiul, domnii din marile state majore, de uscat și maritim, în perioada războiului U.R.S.S. cu Germania fascistă întreprinseseră totul pentru a menține încordarea la granițe. În spatele generalilor și amiralilor japonezi exista un sprijin puternic : în apropiere de Primorie și Zabaikalia, zăngănea din arme, mutîndu-se nerăbdătoare de pe un picior pe altul, uriașa armată din Kwantung, care abia aștepta semnalul de atac ; spre Vladivostok, erau îndreptate gurile tunurilor de mare calibru ale navelor japoneze din Flota a cincea. Totul era pregătit. Ofițerii visau victorii apropiate și mai strălucitoare decît cele de la Mukden, Port-Arthur și de lîngă Tsushima.

În fiece zi, aproape, pe biroul Comandantului Frontului din Extremul Orient se îngrămădeau informații referitoare la acte de violare a granițelor de stat, la lan-

sarea de spioni, la ciocniri armate între grăniceri și detașamente japoneze, sau cu bandele albe ale atamanului Semenov, la tulburarea navigației maritime și a transporturilor fluviale de pe Amur. După ce le citea, generalul de armată Apanasenko se încrunta și strîngea din dinți, tăcînd. Piereau oameni sovietici, țării i se aduceau însemnate daune materiale, iar el nu avea dreptul să răspundă la lovitură prin lovitură. Era sătul să tot scrie Moscovei materiale pentru alcătuirea de note și proteste, transmise la Tokyo pe canalele diplomatice. Japonezii își cereau scuze și continuau provocările. Apanasenko era nevoit să recunoască, plin de amărăciune, că pasivitatea aceasta forțată îndemna clica militaristă japoneză să fie din ce în ce mai insolentă. Dar, în calitate de comandant, știa mai bine decît oricine altcineva că încă nu sosise timpul unei riposte armate.

Strîngînd din dinți, trebuia să aștepte, să îndure jigniri și să fie în permanență gata de luptă. Țara îi încredințase apărarea Extremului Orient, iar trupe nu avea decît exact la limită. Din cînd în cînd, i se mai luau cele mai bune divizii și, încărcate în vagoane de marfă adaptate pentru transportul de oameni, erau expediate în apus. În schimb, i se trimiteau niște recruți abia instruiți. În privința unor tancuri noi, putea doar să viseze. Toate tancurile KV și 34, fabricate de uzinele din Ural și de cele ale Siberiei, plecau spre fronturile Marelui Război de Apărare a Patriei...

În schimb, Tojo era satisfăcut : chiar fără să se lupte cu rușii, acorda un ajutor substanțial Germaniei, „marele aliat din apus". Armata din Kwantung ținea imobilizate vreo patruzeci de divizii rusești. De n-ar fi fost situația încordată din Extremul Orient, multe din aceste forțe sovietice ar fi luptat în apus, iar navele Flotei Oceanului

Pacific, mutate pe Calea Maritimă de Nord, ar fi condus acuma convoaie în Atlantic, sau ar fi nimicit vînătorii de munte ai generalului Dietl, care luptau în nordul Europei...

Încă din 1942, cîteva hidroavioane japoneze, aparținînd bazei plutitoare „Kamikawa—Maru", începuseră să efectueze o sistematică fotografiere aeriană a teritoriului Kamciatkăi: Marele Stat Major al Trupelor de Uscat al Japoniei nu dispunea de niște hărți topografice detaliate ale peninsulei, necesare purtării de operațiuni militare.

Pentru a pune capăt acțiunilor aviatorilor japonezi, care nu o dată violaseră spațiul aerian al Uniunii Sovietice, au fost ridicate în aer avioanele de vînătoare.

Peste cîteva zile, pe căi diplomatice, au fost transmise Japoniei condoleanțe, cu ocazia pieirii a două echipaje de hidroavioane japoneze, „care, rătăcindu-se în timpul unor zboruri de instrucție, deviaseră de la ruta stabilită și se prăbușiseră pe colinele din Kamciatka,, după ce străpunseseră plafonul norilor."

Osemintele aviatorilor japonezi au fost predate, cu onoruri, la bordul navei japoneze „Kamikawa-Maru", care părăsea apele de coastă ale Kamciatkăi.

Apanasenko primi o săpuneală zdravănă de la Moscova. Erau de așteptat mari complicații diplomatice, însă totul se terminase cu bine. Japonezii tăceau — înghițiseră pilula. Probabil că luptele de lîngă Moscova îi puseseră pe unii pe gînduri și le mai răcorise din ardoare.

După bătălia de la Stalingrad, numărul provocărilor japoneze de la granițele U.R.S.S. se reduse simțitor. Cu cît erau mai importante succesele dobîndite de ruși pe front, cu atît mai curtenitori deveneau japonezii. Spre primăvara anului 1945, granițele Extremului Orient erau

mai liniştite. Armata din Kwantung se potolise şi încetase să mai ţăcăne din închizătoarele tunurilor şi ale puştilor. De pe orizont, dispăruseră şi fumurile navelor Flotei a cincea, care, mai înainte, colinda prin preajma Vladivostokului.

Credincioasă obligaţiilor sale de aliată, pe care şi le asumase la Conferinţa de la Yalta, Uniunea Sovietică, înainte cu o lună de capitularea Germaniei, denunţase tratatul de neutralitate, care fusese respectat cu stricteţe numai de U.R.S.S. Japonia, însă, pe toată perioada de valabilitate, se considerase îndreptăţită să organizeze demonstraţii armate, să tulbure navigaţia în apele neutre şi chiar să scufunde vase ce navigau sub pavilion sovietic.

Japonia acordase un mare ajutor aliatei sale Germania, nu numai prin imobilizarea în Extremul Orient a unor importante forţe ale trupelor sovietice şi ale flotei — dar şi tulburînd căile de navigaţie, îngreunînd livrarea materialelor militare din S.U.A. din cadrul lend-leaseului. Flota navală japoneză reţinuse 178 de vase comerciale sovietice. Vapoarele „Krecet", „Serghei Lazo", „Sibirstroi" şi „Simferopol" fuseseră avariate datorită tirului de artilerie, iar „Perekop" şi „Maikop" scufundate de aviaţia japoneză.

Odată cu victoria asupra Germaniei, se apropiase şi ziua atît de aşteptată de cei din Extremul Orient. Se apropiase răfuiala cea mare cu clica militaristă a Japoniei, prezentarea importantei note de plată pentru toate provocările şi jignirile aduse poporului sovietic. După zdrobirea Germaniei fasciste, Uniunea Sovietică avea posibilitatea să privească în jur şi să vadă ce se petrecuse în spatele său. Însă comandantul Frontului din Extremul Orient, generalul I.P. Apanasenko, nu mai apucase ziua

aceasta. În 1943 plecase pe frontul de la Voronej, unde, peste puţin timp, căzuse în luptă.

3

Cele dintîi care-şi terminaseră acţiunile de luptă din Marele Război de Apărare a Patriei fuseseră trupele fronturilor din Karelia şi Pribaltika. La început, din efectivul lor, iar apoi şi de pe alte fronturi, se iniţiase o acţiune secretă de dislocare în Extremul Orient a unor divizii şi armate întregi. Trupele care asaltaseră punctele de foc permanent ale cazematelor din istmul Kareliei şi forturile Königsbergului se îndreptau spre sectoarele de front unde trebuiau aruncate în aer zonele fortificate japoneze.

Specialiştii din Comitetul Şefilor de Stat Major al forţelor armate americane au mai răcorit, prin calculele lor, ardoarea războinică a unor membri ai Senatului S.U.A. Demonstraseră că, luptînd fără ruşi, americanii ar fi putut realiza debarcarea pe insula Kyushu, a celei de-a 6-a armate de cîmp şi a infanteriei marine, abia în noiembrie 1945, iar debarcarea armatelor a 8-a şi-a 10-a, pe Honshu, abia în martie 1946. În conformitate cu calculele Ministerului de Război al S.U.A., invadarea insulelor Japoniei ar fi atras după sine pierderea vieţii a cel puţin un milion de tineri americani. Comandantul Suprem al Forţelor Americane din Extremul Orient, Douglas MacArthur, nici nu-şi imagina, de fapt, o victorie definitivă asupra Japoniei, fără participarea celor şaizeci de divizii ruseşti.

Este posibil ca greaua răspundere şi munca plină de dificultăţi, în perioada pregătirilor pentru mutarea spre est, să fi revenit numai aparatului politic, organizaţiilor de partid şi de Komsomol. Aveau sarcina să ducă o uriaşă activitate de lămurire, pentru a înlătura bariera psiho-

logică din conştiinţa trupelor ce plecau în Extremul Orient.

Aproape patru ani, soldaţii şi ofiţerii mărşăluiseră pe drumurile Europei, dînd grele bătălii. De nenumărate ori, stropiseră cu sîngele lor cîmpurile de luptă, îşi pierduseră prietenii şi, strîngînd din dinţi, înaintaseră spre Berlin, îndurînd greutăţi şi privaţiuni inumane. Şi mereu erau încălziţi de visul Victoriei. După dobîndirea ei, îşi imaginau o linie, sub care se totaliza activitatea lor de luptă. Cine supravieţuia pînă la obţinerea Victoriei, acela avea să trăiască ani mulţi, fără să mai ştie de frig, de foame, de istovitoarea muncă a soldatului, de despărţiri, fără să mai simtă prezenţa permanentă a morţii, fără să mai audă exploziile proiectilelor şi şuierul gloanţelor...

Şi, iată, cînd, în sfîrşit, sosise şi Victoria mult aşteptată, cînd ajunsese să fie atît de aproape clipa reîntoarcerii în familii şi la munca paşnică — trebuiau să gonească la zece mii de kilometri, pentru a-şi expune din nou piepturile înaintea oţelului ţiuind şi a plumbului de glonţ.

Iar munca aceasta, de mobilizare a efectivelor militare la rezolvarea noilor probleme de luptă, de a le convinge în privinţa necesităţii războiului împotriva imperialismului japonez, fusese declanşată din primele zile ale îmbarcării ostaşilor în trenurile ticsite pînă la refuz — patruzeci de oameni într-un vagon de marfă.

Nenumărate eşaloane goneau spre est, străbătînd întreaga ţară, pe „calea verde" iluminată de felinarele gărilor şi de salutările din mers ale braţelor de semafoare. Mulţi treceau pe lîngă casele lor, fără să-i vadă pe cei dragi.

Platformele trenurilor gemeau sub greutatea tancurilor. Curentul vitezei sfîşia husele Katiuşelor deşi fuseseră învelite cu grijă. Trupe de toate genurile, bine înarmate,

se deplasau într-un „turneu" îndepărtat. Armonicile și acordeoanele provenind din capturi de război răsunau, însoțite de vocile ostașilor :

„O frunză gălbuie, ușoară, coboară
Din mestecăniș, fără să se-audă, în zbor...".

Iar într-un vagon învecinat, se purta o discuție foarte serioasă. După ce atîrnase de un cui harta Uniunii Sovietice, un locotenent își plimba creionul pe ea.

— Se-nțeleseseră să-și extindă sfera de influență, luînd de bază lanțul munților Urali. Pînă în Urali, totul trebuia să aparțină Germaniei. Iar Siberia și Extremul Orient aveau să revină Japoniei.

— Dar de ce n-au început samuraii să se războiască mai înainte cu noi, cînd Hitler se afla în puteri ? întrebă un sergent, decorat cu două ordine „Slava" prinse pe pieptul său.

— În primul rînd, le-a cam fost teamă să se înfrunte cu noi : Hasan și Halhin-Gol i-au învățat să aibă respect față de Armata Roșie din Extremul Orient. În al doilea rînd, așteptau ca trupele noastre să fie zdrobite și să cadă Stalingradul : își făceau visuri că Extremul Orient și Siberia vor pica singure la picioarele lor, ca niște mere răscoapte ; iar, în al treilea rînd, se împotmoliseră ca vai de ei în războiul din Oceanul Pacific și în cel din China...

— Le-am frînt coastele fasciștilor, grăi, cu glas de bas, dus pe gînduri, sergentul cu decorațiile, o să vedem noi, de vor mai rămîne samuraii pe picioarele lor.

Sirena locomotivei șuiera puternic în fruntea garniturii, cerînd să treacă prin gări, fără oprire.

Capitolul XII

1

În primăvara anului 1945, căpitanul de stat major Otoziro Hattori primise sub comanda sa batalionul „condamnaților la moarte tyeisintai", din Brigada 138, cu destinație specială, pe care o comanda generalul Nabutakye. Brigada fusese completată cu voluntari, care, la chemarea lansată de „părintele corpului de kamikaze", amiralul Onishi, se prezentaseră să-și sacrifice viața pentru salvarea imperiului. Destinația specială a Brigăzii 138 consta în executarea de acțiuni de diversiune și de distrugere a tancurilor inamice, prin aruncarea acestora în aer cu dispozitive aparte, purtate de ostași asupra lor. Pentru aceasta, fiecare soldat primea un echipament, ceva între vestă și raniță, în care erau introduse calupuri de trotil și focoase.

Otoziro își trezi batalionul din somn, mai înainte de revărsatul zorilor, și-l conduse în marș forțat pînă la poligon. Tyensintaii pășeau nemîncați, spulberînd colbul drumului într-un nor compact. În vestele speciale, îmbrăcate deasupra tunicilor, cărau nisip, de o greutate echivalentă cu încărcătura explozivă. Nu erau încă duși la moarte...

Comandantul detașamentului special considera inutilă împărtășirea foamei cu soldații săi. Călire și înverșunare împotriva inamicului, Otoziro avea cît pentru doi. Mai înainte de a pleca de acasă, izbutise să mănînce o ceașcă de orez, cu friptură în sos picant, iar acuma, din cînd în cînd, își ducea mîna la sticla cu ceai, pe care o purta în coburul șeii. Calul său, dînd mereu din cap pentru a se apăra de muște, se afla la vreo zece metri înaintea batalionului. În afară de Otoziro, mai erau în șei adjutantul și trei comandanți de companie. Sublocotenenții, care co-

mandau plutoanele, mărşăluiau alături de soldaţi, deosebindu-se de aceştia numai prin jambierele pe care le purtau în loc de moletiere, precum şi prin săbiile de samurai de la centură.

Peste un ceas, batalionul ieşi în şoseaua construită de prizonierii de război chinezi. Acum, era mai uşor de mers şi de respirat. Bocancii şi copitele cailor nu se mai scăldau în praful mărunt de loess. Şoseaua conduse batalionul la o gară de cale ferată, Anida, dincolo de care se întindeau cîmpul de trageri al poligonului, zonele răscolite de tranşee ale fîşiilor de asalt şi cîmpurile pentru conducerea tancurilor.

Otoziro opri batalionul în faţa unei bariere lăsate. Soldaţii petrecură, cu ochi întristaţi, garnitura trenului ce trecu în goană pe lîngă ei, îndreptîndu-se spre est. Ducea cu ea pe fericiţii care plecau în Japonia. Iar ei nu vor mai vedea ţara niciodată. Le fusese hărăzită soarta să le putrezească oasele pe cîmpiile Manciuriei... !

De fiecare dată, cînd Otoziro trecea pe lîngă construcţiile aflate de cealaltă parte a liniei ferate, cădea pe gînduri : „Ce-o fi acolo, în căsuţele din spatele gardurilor înalte ?" Panouri de avertizare interziceau să te apropii de gard la mai puţin de o sută de metri. Zi şi noapte, posturi duble patrulau de-a lungul îngrădirii din sîrmă ghimpată.

Otoziro nu izbuti să afle ceea ce, mai tîrziu a aflat întreaga lume, în timpul procesului de la Habarovsk al criminalilor de război. Căsuţele adăposteau laboratoarele detaşamentului 731, unde, sub conducerea generalului Isyi, savanţi în uniforme militare pregăteau o crimă împotriva umanităţii. În retorte şi baloane de sticlă, erau cultivate bacterii ale celor mai periculoase maladii infecţioase : dalacul, holera, tifosul exantematic şi ciuma. Prin

experimentare pe prizonieri chinezi, erau studiate metodele purtării unui război bacteriologic...

Ofensiva rapidă a Armatei Roșii în Manciuria zădărnici planurile japoneze și feri omenirea de îngrozitoarele urmări ale epidemiilor pe care asistenții generalului Isyi erau dispuși să le răspîndească, din containere, cu ajutorul unor insecte și rozătoare contaminate...

Pe la orele zece, detașamentul special ajunse la poligon. Descălecînd, Otoziro înmînă ordonanței frîul calului. Apoi, le permise ostașilor să facă o mică haltă, iar el se îndreptă spre punctul de observație. Acolo, îl aștepta un sublocotenent în combinezon de tanchist.

— Domnule căpitan de stat major, plutonul de tancuri e pregătit pentru instruirea soldaților, raportă el.

— Bine, sublocotenent, începeți, îi permise cu îngîmfare Otoziro, așezîndu-se, după aceea, pe un scaun pliant, instalat sub o mare umbrelă. La umbră, bătut de adierea vîntului, arșița nu i se mai părea atît de supărătoare. Scoțîndu-și binoclul din toc, Otoziro încuviință începerea instrucției, printr-un semn cu batista.

Supraveghind prin binoclu activitatea subordonaților, din cînd în cînd își trimitea ordonanța, cu ordine, către comandanții de companie. Pe o asemenea căldură, cel mai greu le era soldaților. Agili, ca niște șopîrle, se tîrau dintr-o gropiță în alta. După ce lăsau tancul să se apropie la vreo cincisprezece metri de ei, soldații se găseau într-un spațiu mort pentru focul de mitraliere și, gata pregătiți, se azvîrleu între șenile, lipindu-se cît mai mult la pămînt, spre a nu fi prinși de fundul tancului. Celor mai mulți le reușea figura aceasta.

„Dacă izbutesc să-mi pregătesc bine soldații, se gîndea Otoziro, atunci batalionul meu va fi un obstacol de netrecut pentru tancurile inamicului. O mie de soldați,

atîția cît am la dispoziție, reprezintă un imens cîmp mobil de mine. Și, dacă primul tyeisintai nu va opri Shermanul sau 34-ul, atunci o va face cel de-al doilea. Iar în brigada lui Nabutakye sînt patru batalioane de acest gen..."

Ostașii, subnutriți, se tîrau întruna și se tot tîrau, dispărînd sub fundul tancurilor. De la un timp la altul, prin vuietul motoarelor răzbăteau țipete înfiorătoare. Vreun biet tyeisintai, săvîrșind o eroare, plecase mai înainte de vreme în lumea aceea, fericită, unde nu mai trebuia să-ți legi în fiece zi moletierele, să asculți comanda „Deșteptarea !", și să încasezi pumni peste fălci din partea subofițerilor.

2

Se crăpă de ziuă. Șezînd lîngă fereastra deschisă a trenulețului electric, Yasuziro fuma o țigară, încercînd să-și alunge somnul. Se întorcea la detașament, dintr-o călătorie la Hiroshima. Azi fusese nevoit să se trezească mult mai devreme decît ar fi avut poftă, însă trebuia să ajungă la Iwakuni înainte de începerea zborurilor de antrenament, fixate pentru ziua aceasta.

Trenulețul electric, țăcănind înfundat peste joantele șinelor, îl ducea tot mai departe de familie, iar gîndurile i se întorceau la grijile cotidiene ale detașamentului.

Vara era pe sfîrșite, iar cotitura făgăduită în desfășurarea războiului încă nu se ivise. Yasuziro expediase pe lumea cealaltă, cu prilejul diverselor misiuni ce le reveneau, o sumedenie de piloți-kamikaze, însă forțele americane, pe mare și în aer, nu se micșoraseră.

Drumul se întindea de-a lungul țărmului Mării Interioare a Japoniei. Zvîrlind, dintr-un bobîrnac, mucul țigării din porttțigaret, Yasuziro își aminti, pătruns de-un simțămînt neplăcut, discuția de ieri, pe care o avusese cu socru-său, venit să-l vadă. Îmbătrînit, Kiyosi Morisawa

se plînsese toată seara de războiul care-l ruinase. Tot capitalul și-l investise în comerțul de materie primă pentru mătase, însă, dacă mai înainte de război mătasea era exportată, acum zăcea în cuprinsul imperiului, fără nici o posibilitate de desfacere. Morisawa nu mai era în stare să-și plătească furnizorii — țăranii care se ocupau de creșterea viermilor de mătase. Iar aceștia, ca să nu moară de foame, fuseseră nevoiți să scoată duzii și să planteze, în locul lor, cartofi dulci și soia, condamnînd la moarte viermii de mătase care dădeau scumpele fire.

Discursurile, pline de patriotism, ale lui Yasuziro, referitoare la luptele hotărîte pe care le purtau marina și armata de uscat, la apropierea zilei decisive, de rezultatul căreia urma să depindă soarta imperiului, nu-l impresionaseră deloc pe Morisawa. Și lucrul cel mai stînjenitor — tatăl său, propriul său tată, împărtășea întru totul părerile lui Morisawa și se ruga pentru terminarea, cît mai grabnică, a unui război pierdut, după cum considerau ei...

Soarele purpuriu reapăru din adîncurile întunecate ale Mării dintre Strîmtori * și se tîrî apoi, agale, în sus pe orizont, daurind lanțul vălurit al norilor de deasupra capătului sudic al peninsulei Tiugoku. Doar norii și hula mării mai rămăseseră din furtuna de ieri, care se abătuse dinspre întinderile imense ale Oceanului Pacific. Spălat de ploaie, frunzișul veșnic verde al stejarilor, magnoliilor și al arborilor de camfor, care creșteau pe povîrnișurile munților ce se apropiau de calea ferată, era de-o prospețime aparte și împrăștia o aromă fină, plăcută, specifică pădurilor subtropicale. Ciripitul păsăretului se auzea foarte clar. Natura parcă jubila în cinstea noii zile — 6 august 1945.

---

* Denumirea japoneză a Mării Interioare a Japoniei

Cunoscutele priveliști ale locurilor natale, din sînul cărora pilotul fusese smuls cu cîțiva ani în urmă, îi redaseră buna dispoziție, spulberînd reziduul neplăcut al discuțiilor cu părinții.

În vagonul, pe jumătate gol, al trenulețului electric, predominau militarii ce se înapoiau la serviciu din scurte permisii, și cei învoiți. Cel mai aproape de Yasuziro, ședeau doi sublocotenenți din trupele de uscat. Pesemne, sakéul mai fierbea încă în creierii lor și, în gura mare, fără să se jeneze de prezența unui căpitan de rangul trei, își povesteau amănunte picante ale aventurilor din ajun.

Privind pe fereastră, Yasuziro trăgea cu urechea fără să vrea la discuția lor. Însă nu se indigna și nici nu-i condamna, știind că băiețandrii aceștia nu apucaseră să guste cum se cuvine din bucuriile pămîntești, iar peste puține zile aveau să cadă pe cîmpul de luptă. Războiul se apropiase de pragul casei lor. Văpaia bătăliilor amenința să se strămute în însăși inima metropolei.

Dinspre mare, se ivi un stol de avioane și se îndreptă spre sol. Ochiul experimentat al lui Yasuziro distinse vechi cunoștințe. Erau Avenger, aparate americane de asalt. Pînă să ajungă la linia țărmului, acestea observară un mic vaporaș, care făcea curse între insule. Numaidecît intrară într-o formație de cerc și porniră să administreze un bombardament în toată regula corăbioarei lipsită de apărare. Detunăturile exploziilor alungară liniștea dimineții. Unul după altul, virînd pe-o aripă, apartele se năpusteau, eliberîndu-se în picaj de povara bombelor.

Vaporașul, lipsit de orice armament, se plecă pe un bord și, fumegînd disperat din unicul său coș, se grăbi să se lipească de țărm pentru a evita scufundarea. Însă deznodămîntul se petrecu după cîteva secunde. Mica ambarcație se frînse în două, datorită unei serii de bombe

care loviseră compartimentul mașinilor. Învăluită de aburi, pieri imediat sub unde.

Admirîndu-și isprava, Avengerurile se adunară în formație de luptă și plecară pe o rută sud-estică.

După ce privise atacul americanilor, lui Yasuziro îi păru rău că se afla în tren și nu în carlinga avionului său de vînătoare. Dar Yasuziro ar fi dorit, desigur, într-o măsură și mai mare, să fie în aparatul lui, dacă ar fi știut că, tocmai în timpul acesta, de insula Shikoku se apropia un bombardier B-29, pilotat de tînărul colonel Tibbets, comandantul grupului aviatic special 509, fost pilot-șef al generalului Dwight Eisenhower, și că în imensele trape de bombe, cît niște grajduri, ale „superfortăreței" — era o bombă, o bombă unică, poreclită de șugubeți „Băiețelul", purtînd o inscripție îngrijit desenată pe corpul ei : „Pentru sufletele celor pieriți pe «Indianapolis» *", și că Hiroshima fusese aleasă ca țintă.

Cînd a explodat gen-baku (bomba atomică, în japoneză) la Hiroshima, printre cei 78 000 de morți s-au aflat și cei din familia lui Yasuziro. Părinții săi, Tiyeko și mărunțica Satiko s-au prefăcut în abur, au dispărut, nelăsînd în urma lor nici măcar umbrele ; umbre ca acelea pe care Yasuziro avea să le vadă pe treptele de granit de la banca „Sumitomo" și pe balustrada de beton a podului de peste rîul Otogawu, burdușit de cadavrele oamenilor ce-și căutaseră salvarea de arsuri, aruncîndu-se în apele lui.

Dar explozia aceasta, îngrozitoare, urma să aibă loc ceva mai tîrziu, aproximativ peste vreun ceas.

Deocamdată, căpitanului Claude Eatherly, după ce găsise ținta pentru prima bombă atomică, nici prin minte nu-i trecea că avea să-l aștepte supliciul proceselor de

---

* Crucișătorul american care transportase la Tinian detaliile bombei atomice. Scufundat de „oameni-torpilă" — kaiten.

conştiinţă, spitalul spihiatric şi mînăstirea în care se va retrage pentru a se ruga de iertarea păcatelor sale şi ale echipajului „Enola Gay".

Şi nici Yasuziro nu se putea gîndi că, peste puţin timp, îl aşteptau singurătatea, mîhnirea, prăbuşirea tuturor idealurilor, şomajul şi o viaţă de semi-cerşetor, în primii ani de după război...

Soarele se înălţa tot mai sus. Trenuleţul electric gonea spre sud, de-a lungul litoralului plin de trestii de bambus, pe care se uscau darurile mării — algele şi verzele de mare.

În acest colţişor al Japoniei, totul era, deocamdată, paşnic şi patriarhal, întocmai ca acum optzeci de ani, cînd europenilor le era interzis accesul pe insule.

Capitolul XIII

1

Raza proiectorului despică bezna nopţii tropicale şi, după ce se agită în stînga şi în dreapta, se opri, luminînd puternic corpul argintiu al unui bombardier cvadrimotor B-29. În partea dinspre vîrf a „superfortăreţei", sub cabina de pilotare, era desenată, cu litere îngrijit trasate, denumirea aeronavei — „Enola Gay". Colonelul Tibbets, copilul preferat al familiei, om bine educat, atribuise bombardierului numele mamei sale. Nu-şi putuse îngădui superficialitatea, proprie unor comandanţi de „superfortăreţe", să-şi boteze aparatul cu cine ştie ce nume destul de frivole. De aceea îi zisese „Enola Gay" şi nu „Peggy-uşurica". Deşi, acestui gigant din duraluminium, destinat să efectueze operaţiunea „Farfuria de argint", poate că i s-ar fi potrivit mai bine „Îngerul morţii" sau „Mai groaznic decît infernul".

Înainte de zbor, un mare grup de reprezentanți ai presei se apropie de avion și se opri la o oarecare distanță, reținut de gardă.

— Ia uitați-vă, băieți, aparatul ăsta-i păzit mai țeapăn decît președintele Statelor Unite, glumi unul din corespondenți.

Ziariștii se împărțiseră în cîteva grupuri, iar acum discutau aprins, elaborînd tot soiul de supoziții în privința evenimentului care îi aștepta.

Invitații fuseseră anunțați că vor fi martori la declanșarea „operațiunii secolului", ce urma să inaugureze o nouă eră în istoria omenirii. În ce anume consta, nimeni nu știa nimic și nici nu bănuia. Cineva scînteie în întuneric, încercînd să-și aprindă cu bricheta o țigară, dar fu grosolan oprit de gardă :

— Ei, băiete ! Aici nu se fumează ! Ce-i cu tine, vrei să ne trimiți pe toți în focul iadului ?...

Echipajul lui „Enola Gay" se afla la slujba religioasă. Acest ritual, ca și instructajul dinaintea fiecărei misiuni de luptă, era obligatoriu.

Capelanul William B. Downey, îmbrăcat într-o uniformă nou-nouță de ofițer, arăta ca un dandi, în comparație cu enoriașii săi, înveșmîntați în uniforme kaki, decolorate și ponosite.

„O Doamne, fă ca bărbații care zboară în noaptea aceasta să fie păziți și în grija ta, și fie ca ei să se întoarcă teferi acasă. Noi vom crede mereu în tine, știind că sîntem în paza ta. Acum și pururea, amin !"

Chipul ascetic al celui ce se lăsase supus chinurilor, pentru răscumpărararea păcatelor oamenilor, privea nemișcat și impasibil, de la înălțimea răstignirii sale, la preotul care rostea rugăciunea. Capelanul îl ruga pe Cel de Sus să apere viețile acelora care, peste cîteva ceasuri, aveau să

obţină recordul — pînă azi nedepăşit — de ucidere simultană în masă a făpturii umane !...

După o gustare substanţială, servită la orele două din noapte, colonelul Tibbets făcu instructajul dinaintea zborului cu participanţii la operaţiune.

— Totul va decurge conform planului. Exceptînd un singur lucru : prima porţiune din rută o vom parcurge la un plafon de 1 200 metri, și nu la 2 700, cum fusese mai înainte planificat.

Pilotul din dreapta, căpitanul Lewis, se încruntă nemulţumit. Din ultimul buletin meteo, ştia că, la această înălţime, vor avea de întîlnit o grupare intensă de nebulozităţi.

— Ei, drăcia dracului ! Deşteptii ăştia, de la secţia de zboruri, or să ne vîre de-a dreptul în remuuri. Tare-aş vrea să-l plimb, astăzi, pe vreunul din ei, cu „Enola".

Tibbets îl determină să tacă, dintr-o privire. Robert Lewis nu mai zise nimic, începu să mestece un chewing-gum și privi în jur. Iată-i pe cei cu care avea să împărtăşească riscul zborului de astăzi, zbor ce prevestea o sumedenie de surprize încă nestudiate, fiecare dintre ele putînd să-i coste viaţa.

Maiorul Thomas Ferebee, navigator-bombardier, și căpitanul van Kirk, navigator, calculau ceva cu rigla. Mecanicul de bord, locotenentul Beser, și mecanicul de zbor, sergentul major Wyatt Duzenburry, șușoteau între ei.

Operatorul-radar, sergentul Jo Stiborik, trăgătorul, caporalul Shumard, și radiotelegrafistul Richard Nelson aşteptau răbdători terminarea instructajului.

Astăzi, în efectivul echipajului, mai fuseseră incluși cîţiva noi membri : căpitanul Parsons, specialistul — „patronul" bombei — și asistentul său, locotenentul Jeppson, mai neliniştiţi decît toţi ceilalţi, din pricina misiunii neobişnuite și de mare răspundere.

În afară de membrii echipajului „Enola Gay", la instructaj mai fuseseră convocate și echipajele altor două „superfortărețe", cu care aveau să se întîlnească, dimineața, deasupra insulelor Iwo Jima.

Avionul „Marele artist" urma să fie pilotat de maiorul Charles Sweeny, avînd sarcina să lanseze o parașută cu aparatura pentru măsurarea parametrilor exploziei. Un alt B-29, fără nume, pilotat de maiorul George Marquardt, trebuia să fotografieze rezultatul lansării bombei.

Echipajele, nefiind în cunoștință de cauză, ședeau liniștite. Nu fuseseră invitate la proiectarea filmului pe care-l vizionase echipajul de pe „Enoya Gay", în ajunul decolării. În acest film, strict secret, văzuseră explozia primei bombe atomice, experimentată la Alamogordo. Echipajul lui Tibbets știa foarte bine că explozia „Băiețelului" este în stare să șteargă de pe fața pămîntului un întreg oraș. Și erau pregătiți pentru executarea acestei misiuni. La începutul celui de al treilea ceas din noapte, au fost transportați la „Enola Gay", unde s-au pomenit asaltați de ziariști și fotoreporteri. De parcă le-ar fi putut spune ceva ! Răzbătînd anevoie prin mulțimea jurnaliștilor sîcîitori, echipajul urcă în avion. Orbiți de exploziile blitzurilor, au fost nevoiți să zăbovească vreo cîteva minute, pentru a se acomoda cu lumina palidă, de noapte, din cabină.

După ce porni motoarele, Tibbets urni din loc „superfortăreața" încărcată peste măsură, și înaintă, lin, de-a lungul drumului de rulare iluminat de sclipirile albastre ale balizelor de restricție.

„Enola Gay", stabilit să fie primul avion-purtător, fusese ușurat de toate blindajele, turelele și instalațiile suplimentare. Față de un B-29 de serie, avea cu 3 500 kg mai puțin. Totuși, greutatea „Băiețelului" și rezerva de

carburant cîntăreau atît de mult, încît suprasarcina de pe „Enola Gay" reprezenta cîteva tone.

Turnul de dirijare a zborurilor, din punctul nordic al aerodromului „Tinian", le permise decolarea de pe pista „A", indicîndu-le un cap de 95 de grade.

Tibbets își luă plecarea la ora stabilită — 2.45. Motoarele urlau disperat, la limita maximă de turație, însă viteza creștea foarte lent. „Enola Gay" parcursese trei kilometri și tot nu se desprinsese de sol. Înaintea ei, pînă la terminarea pistei de beton, mai rămăseseră doar vreo cîțiva metri. Bob Lewis, care ședea pe scaunul din dreapta, avînd rolul de observator pasiv, nu se mai putu abține :

— Ridică roata din vîrf, Paul, ridic-o ! îl imploră el, cu tremur în glas, prin interfon.

Memoria lui Bob mai păstra, tot atît de proaspete, emoțiile de-acum o săptămînă, cînd, la capătul acestei piste, ardeau cu vîlvătăi patru „superfortărețe", încărcate excesiv, ale căror echipaje nu se descurcaseră cu decolarea. Patruzeci și opt de sicrie, acoperite cu drapele, fuseseră expediate în S.U.A. Erau umplute, simbolic, „pînă la greutatea mortului", cu pămînt ars de pe locul unde au fost incinerate echipajele. Familiile răposaților aveau să plîngă asupra sicrielor, fără să știe că, în lăzile de lemn-zincat, nu se aflau trupurile celor dragi, ci țărînă arsă, particule de metal topit, piulițe și, eventual, niște fărîme microscopice de cenușă, rămase din membrii echipajelor.

Exact la capătul extrem al pistei betonate, „Enola Gay" se găsi în aer și porni să se înalțe, destul de anevoios. La înălțimea de șaptezeci de metri, Tibbets viră spre Iwo Jima, acolo unde fusese stabilită întîlnirea cu cele două aparate de asigurare.

Presupunerile lui Robert Lewis, referitoare la remuuri, se adeveriră mai înainte ca avionul să se fi ridicat pînă la plafonul indicat. „Enola Gay", de la nouă sute de

metri, porni să fie zgîlţîită. Primind aprobarea lui Tibbets, în pofida remuului puternic, Parsons dispăru, urmat de asistentul său, în compartimentul bombelor. Legănaţi, de parcă s-ar fi aflat în cala unui vas surprins de furtună, specialiştii se apucară să amorseze bomba. Ca să se „înviorеze", „Băieţelul" trebuia conexat la vreo cincisprezece conductori electrici. Cînd îşi isprăviră operaţiunea, de pe fruntea lui Parsons curgeau şiroaie de năduşeală, iar pe spinarea asistentului, locotenentul Jeppson, apăruseră pete de culoare închisă.

— Domnule comandant, bomba a fost pusă în stare de luptă — raportă „patronul", iar în compartimentele avionului pogorî o tăcere îndelungată.

„Superfortăreaţa" era azvîrlită de pe-o aripă pe alta, şi, cînd se prăbuşea, cînd sălta. Măruntaiele membrilor echipajului păreau să se fi sfîrtecat de mult şi acuma erau gata-gata să se reverse. Însă au fost salvaţi de antrenamentele de bună calitate pe care le efectuaseră şi de călirea fizică dobîndită zi de zi.

Totuşi le era extrem de greu. Neavînd posibilitatea, din cauza remuurilor, să pună în funcţie pilotul-automat, aviatorii parau cu energie loviturile date de manşă şi palonierele deviate.

Remuurile dispărură în apropiere de Iwo Jima, cînd echipajul trecu iarăşi la luarea de înălţime, şi lăsă norii sub planuri. Dar, parcă ar fi rîs de ei, norii porniră să se destrame, iar peste puţin dispărură total. Luna se zări înainte de revărsatul zorilor şi aşternu o potecă argintie pe apă pînă departe, unde trona o ceaţă cenuşie.

Noaptea se sfîrşi tocmai cînd se aflară deasupra Ywo Jimei. După ce luase înălţime, echipajul avea impresia că privea tot mai departe, dincolo de orizontul de după care se rostogolea soarele roşu şi turtit, întocmai ca o minge de rugbi.

„Enola Gay“, se apropie curînd, la o vizibilitate naturală, de „superfortărețele“ lui Charles Sweeny și George Marquardt. Japonezii posedau puține avioane de vînătoare în stare să atingă înălțimea de zbor a acestora. Și, chiar dacă s-ar fi găsit un asemenea as, „Enola Gay“ era acoperită de cele două „superfortărețe“, dotate cu 26 de mitraliere de mare calibru și două tunuri de bord.

Zborul se desfășura strict conform planului pe care-l asimilaseră temeinic, imediat ce se primise ordinul președintelui Truman de-a se trece la bombardarea atomică a insulelor japoneze. Războiul se apropia de sfîrșit, iar președintele era foarte grăbit să experimenteze, pe oameni vii, noua armă superputernică.

După mărturiile mai multor autorități militare americane, situația nu cerea deloc utilizarea încărcăturilor nucleare. Japonia și așa abia își mai trăgea sufletul.

Ceea ce urmărise, în principal, președintele american — atunci cînd ordonase grupului aviatic special 509 să lanseze „Băiețelul“ și „Grasul“ * — era înspăimîntarea întregii lumi cu forța militară americană...

Temîndu-se ca războiul să nu se sfîrșească pînă nu sînt lansate bombele atomice și să-l surprindă în mijlocul Oceanului Atlantic (președintele se înapoia în Statele Unite de la conferința de la Potsdam, a șefilor statelor din coaliția antihitleristă), Truman ordonă executarea operațiunii „Platoul de argint“ de la bordul crucișătorului „Atlanta“, în ziua de 2 august.

În momentul cînd decolase „Enola Gay“, președintele apucase să ajungă la Casa Albă, și urmărea cu atenție desfășurarea operațiunii.

---

* Poreclă dată celei de a doua bombe, cu plutoniu

La 5 dimineaţa (ora Tokyo), „Enola Gay“ continua să ia înălţime, cu o viteză de 350 de kilometri pe oră, cît arăta indicatorul. Avionul se mai uşurase puţin, în contul consumului de carburant, însă, cu toate acestea, blestemata de bombă era a dracului de grea. Toate cele trei B-29 zburau alături, scăldate de razele roşiatice ale soarelui abia răsărind.

Pînă la înălţimea indicată, de 10 000 metri, încă mai era mult. Judecînd după viteza de ridicare pe verticală, „Enola Gay“ n-o putea atinge mai devreme de-o jumătate de oră, cam după survolarea în travers a insulei Bonin.

La 8.30 se primi o comunicare cifrată de la echipajul avionului B-29 pilotat de căpitanul Claude Eatherly. Executase pentru ei prospectarea situaţiei meteo de deasupra insulelor japoneze, ca să depisteze obiectivul cel mai adecvat pentru lovitură.

Navigatorul van Kirk zăbovi puţin, aplecat peste tabelele de cifrare, şi-i raportă lui Tibbets :

— Domnule comandant, Claude Eatherly ne transmite că deasupra Hiroshimei nebulozitatea-i numai de două grade, la o înălţime de 5 000 de metri, iar vizibilitatea — 15 kilometri.

— O.K. ! Ne îndreptăm spre Hiroshima. Navigator, executaţi corecţia capului.

Hotărîrea fusese luată. „Enola Gay“ luă cap spre Hiroshima. Din clipa aceasta, moartea atîrna deasupra lui Tiyeko. Aceasta, zîmbind, asculta gînguritul fiicei sale, care tocmai se trezise din somn. Iar moartea se repezi cu coasa ei necruţătoare asupra lui Satiko, pe care mama o pieptăna în faţa oglinzii, precum şi asupra a sute de mii de locuitori ai Hiroshimei care nu bănuiau ce-i aşteaptă.

La 9, pe direcţia de zbor apărură, printre nori, precum colţii unei fiare, vîrfurile muntoase ale insulei Shikoku. Se apropia momentul din cauza căruia nu dormiseră peste noapte echipajele „superfortăreţelor".

Parsons, în pofida frigului din cabină, se acoperi iarăşi de sudori, numai la gîndul răspunderii pe care i-o puseseră în cîrcă. Luînd un instrument, se mai vîrî o dată în compartimentul de bombe, spre a se convinge definitiv în privinţa stării perfecte a „gospodăriei" sale. Parsons ştia că, dacă „Băieţelul", pentru crearea căruia se cheltuiseră peste o sută de milioane de dolari, nu explodează din vina lui s-a zis cu el — îl aşteptau tribunalul militar, ruşinea degradării şi, tot ce-i posibil, cîţiva ani de puşcărie...

La 9.12, navigatorul-bombardier, maiorul Thomas Ferebee, sparse tăcerea :

— Domnule comandant, mai sînt trei minute pînă la lansare !

Fură prevenite şi echipajele celorlalte două „superfortăreţe", să se pregătească în vederea manevrelor speciale ce le revin după lansare.

Desfăşurarea evenimentelor era aşteptată cu strîngere de inimă.

La 9.15, din trapa compartimentului de bombe de pe „Enola Gay", bomba atomică lunecă şi se năpusti în jos. Iar Tibbets, încordîndu-se din răsputeri, manevră manşa şi viră avionul inert la 180 grade. Pentru a-şi salva vieţile, era necesar ca, în timpul căderii bombei, să se îndepărteze la cel puţin cincisprezece kilometri de epicentrul exploziei.

„Enola Gay", scrîşnind din pricina supraîncărcăturii, execută un viraj cu o înclinare de 60 grade, ca şi cum ar fi fost un avion de vînătoare.

Asemenea manevră, anormală pentru un bombardier, ieşea din cadrul securităţii zborului, însă, ceea ce cădea spre sol, era mult mai îngrozitor decît ameninţarea de a

distruge aparatul. După ce viră cu 180 grade, Tibbets slăbi manşa, dinspre sine, iar „Enola Gay", de parcă ar fi lunecat pe povîrnişul unui munte, îşi spori la maximum viteza.

Pînă la producerea exploziei, maiorul Ferebee nu-şi putu lua ochii de la acul tresăltînd al cronometrului.

— Patruzeci de secunde, anunţă el prin instalaţia de intercomunicaţii.

Echipajul îşi puse ochelarii negri, ce le fuseseră daţi cu scopul să-i ecraneze faţă de iradierile luminoase. Însă aviatorii, drăcuind de mama focului, îi săltară imediat pe frunte. Cu aceste „apărătoare de ochi", erau ca şi orbi şi, nemaidistingînd instalaţiile, nu puteau manevra avionul.

Hiroshima rămăsese în urma lor. „Enola Gay" gonea spre sud-est, în direcţia soarelui, fugind ca djinul slobozit din sticlă, din „O mie şi una de nopţi". Şi, deodată, tot cerul, chiar şi pe direcţia de zbor, fu cutremurat de-o explozie mai luminoasă decît soarele. După cincisprezece secunde, apăru unda de şoc. Trăgătorul din spate, Bob Shumard, zări, îngrozit, o masă de aer compactat ce se apropia de avion cu o viteză fantastică, dilatîndu-se şi scînteind. Un spasm îi sugrumă gîtul. Considerînd că sosise sfîrşitul, îşi închise ochii. „Enola Gay" izbutise să se îndepărteze de epicentru la vreo douăzeci de kilometri, însă energia undei de şoc, chiar şi la distanţa aceasta, părea capabilă să frîngă lonjeroanele planurilor. Întocmai ca un val tsunami, unda de şoc biciui „superfortăreaţa", zgîlţîind aparatul de cîteva tone, de parcă ar fi fost un avion de hîrtie.

Pentru cîteva secunde, „Enola Gay" deveni nemaniabilă. Se prăbuşi spre sol sute de metri, fără a mai răspunde la manevrarea direcţiei. Echipajul nici nu reuşi să-şi vină în fire, de pe urma acestei prime scuturături, că Bob Shumard strigă :

— Dumnezeule ! Năvălește peste noi a doua undă !

Cea de-a doua undă de șoc, respinsă de suprafața solului, reveni ca un bumerang la stăpînul său și zvîrli avionul în sus. Echipajul trăi iarăși secunde de groază.

Tibbets fu primul care își recăpătă sîngele rece :

— Atenție, echipaj, toată lumea să raporteze dacă există vreo defecțiune !

„Enola Gay" se dovedise a fi un avion rezistent. În pofida zdruncinăturilor pe care le încasase, toate aparatele sale funcționau normal.

— Priviți la ce se petrece acolo ! exclamă Shumard, cu voce schimbată. Aflîndu-se în partea de la coadă a avionului, avea posibilitatea să vadă în condiții excelente emisfera din spate. Ca să observe și ei neobișnuita priveliște, Tibbets schimbă capul. Deasupra Hiroshimei se înălța o sferă de foc. Pierzînd treptat din luminozitate, după un timp căpătă aspectul unui nor ce semăna cu o ciupercă.

Peste trei minute, creasta norului atinse aceeași înălțime ca și „Enola Gay".

„Dumnezeule ! notase Robert Lewis în jurnalul de bord. Ce-am făcut ?" *

Chiar și după două ore de zbor, echipajul de pe „Enola Gay" mai putea observa norul acela sinistru, făurit de el. Impresionați de priveliștea nemaivăzut de îngrozitoare, „criminalii" tăceau. De altminteri, pe vremea aceea, nu se considerau criminali. Doar nu înfipseseră pumnale în trupuri omenești, nu apăsaseră pe trăgaciuri de pistoale ; și nici măcar nu fuseseră nevoiți să privească în ochii înspăimîntați ai victimelor lor.

Totul a fost altfel — cu mult mai simplu.

---

* După douăzeci de ani, Lewis își va vinde notițele pe bani grei, ceea ce-i va da posibilitatea să devină un businessman prosper.

O apăsare pe un buton — și mii de oameni se transformaseră, într-o clipită, în cenușă, înălțîndu-se spre cer, împreună cu norul de deasupra Hiroshimei. Alte zeci de mii au pierit fără ca măcar să fi apucat să se sperie... Zeci de mii de răniți, arși, afectați de penetrația radiațiilor...

„Dar în care război nu există victime ? Și în afară de asta, noi sîntem soldați. Ni s-a ordonat..."

Nu, pe atunci nu gîndeau astfel. Încă nu cunoșteau rezultatul bombardamentului cu bomba atomică, și nici nu presupuneau că vor fi atît de multe victime. Raportaseră prin radio, pur și simplu, că rezultatele sînt bune, însă după aceea se corectaseră : „Rezultate excepționale !". Norul dispăru încetul cu încetul, iar odată cu el și simțămîntul de deprimare. În schimb, apărură fenomene de tensiune nervoasă. Porniră să vorbească toți deodată, grăbindu-se să-și împărtășească impresiile. Iar apoi, cu o foame de lup, tăbărîră asupra rațiilor de bord.

Peste cinci ore și patruzeci și cinci de minute de la explozia bombei atomice, echipajul avionului „Enola Gay" aterizā la baza aeriană „Tinian".

Micul petic de beton al locului de staționare era ticsit de mulțimea, de astă dată și mai numeroasă, a ziariștilor și fotoreporterilor. America dorea să-și cunoască mai îndeaproape eroii. Iată una din acele fotografii : tineri în uniforme boțite, decolorate de soarele tropical, sînt „trași în poză" pe fundalul fuselajului „superfortăreței". Chipurile ostenite (durata de zbor însumase douăsprezece ore și cincisprezece minute) zîmbeau fericite, satisfăcute de misiunea îndeplinită. Era și normal, astăzi își cîștigaseră bucata de pîine distrugînd un oraș multipopulat.

Iar din pricina mustrărilor de conștiință, nu a înnebunit decît un singur om, la mulți ani după aceea, și care nici nu făcea parte din echipajul „Enola Gay". Acela

a fost Claude Eatherly, comandantul avionului de prospectare meteo, care a vizitat Hiroshima după capitularea Japoniei.

Capitolul XIV

1

Cea de-a doua bombă atomică a fost transportată deasupra Japoniei de un B-29 botezat „Marele artist", pilotat de maiorul Charles Sweeny. La primul atac asupra Hiroshimei, „superfortăreaţa" participase ca avion de acoperire. În schimb, acum, în concertul diabolic din 9 august, Sweeny era vioara întîia.

Trei zile durase pregătirea operaţiunii, şi în răstimpul acesta Charles Sweeny obosise cumplit. Cel puţin, de-ar fi avut şansa să se odihnească înainte de plecare. Dacă ar fi fost o misiune de luptă normală, ar fi refuzat să se aşeze la manşă cu o asemenea detestabilă dispoziţie sufletească. Dar, astăzi, nu era capabil să lase să-i scape o atare ocazie, pe care, uneori, o aştepţi o viaţă întreagă. Ah, dacă-i va reuşi misiunea — cariera lui era asigurată!

De aceea, faţă de medici, a fost silit să se comporte vesel, plin de optimism. Ferească Dumnezeu, erau capabili să-l înlăture de la zbor, şi-atunci unica lui şansă avea să revină dublurii sale! Charles Sweeny a izbutit să-şi realizeze visul — a ajuns general...

Decolară de pe insula Tinian devreme, chiar înainte de revărsatul zorilor. Ca şi data trecută, avionul era iarăşi scuturat de-un remuu cumplit. De îndată ce „Marele artist" ieşi din zona de turbulenţă în straturile liniştite ale atmosferei, Charles Sweeny transmise manşa pilotului secund Don Allbury, iar el, după ce se întinse pe scaun, închise ochii şi adormi imediat. Somnul îi fu adînc şi

liniştit, ca şi cum n-ar fi transportat o bombă atomică, ci cadouri de Crăciun.

„Grasul" se afla sub observaţia atentă a ofiţerului de marină locotenent Ashworth şi a asistentului său — locotenent Phil Barnes.

„Patronul" bombei, Frederick Ashworth, era un specialist experimentat, participant la explozia nucleară de la Los Alamos. De aceea, cînd în procesul zborului apăru o defecţiune în sistemul electric extrem de complex al bombei, fu capabil s-o depisteze rapid şi s-o depaneze.

Charles Sweeny nu dormi prea mult. Conform rugăminţii sale, fu trezit după o oră şi jumătate. Cu toate acestea, somnul de scurtă durată îl înviorase şi-i redase capacitatea de muncă.

La raidul acesta, ca observatori, zburau şi doi englezi — savantul fizician, dr. Penney, şi colonelul John K. Cheshire, din forţele aeriene britanice, iar pe avionul de asigurare exista, ca asistent, un reprezentant al presei, ziaristul Bill Lawrence. Dacă sectorul etanş al „superfortăreţei" ar fi fost mai spaţios, Sweeny l-ar fi luat pe ziarist la bordul aparatului său. Comandantul „Marelui artist" cunoştea prea bine valoarea reclamei.

La nouă dimineaţa, deasupra insulei Yakushima, aparatului comandat de Sweeny i se alătură avioanele de asigurare pilotate de căpitanul Bock şi de maiorul Hopkins. După aceea însă, bombardierul lui Hopkins rămase în urmă şi dispăru în necunoscut. Lucru foarte neplăcut, deoarece la bordul avionului său se afla aparatura pentru măsurarea radioactivităţii. Lansarea bombei fără Hopkins însemna neîndeplinirea unei bune părţi din programul de cercetare.

Totuşi, Sweeny nu-l putea aştepta pe Hopkins, întrucît rezerva de carburant era limitată. Iar să ia legătura cu el prin radio nu-i era permis : zborul se executa într-un

regim de interdicție-radio, ca să nu fie depistat mai înainte de vreme.

Și, colac peste pupăză, mecanicul de bord John Kuharek, un tînăr voios din statul Nebraska, îi raportă o altă veste tristă : etanșeitatea conductei de benzină era afectată, probabil din cauza remuurilor extrem de puternice. Înlăturase defecțiunea, însă îi era greu să aprecieze cît carburant se scursese în răstimpul acesta.

Navigatorul Jimmy van Pelt îl liniști pe Sweeny, după ce calculă cu precizie pierderea :

— Nu fiți agitat, domnule comandant, dacă ieșim la țintă de-a dreptul, ne-ajunge precis carburantul.

Obiectivul principal al loviturii bombei atomice era orașul Kokura, unde se aflau un arsenal și niște oțelării. Iar ținta de rezervă era reprezentată de șantierele navale din Nagasaki. În perioada de prospectare meteo, efectuată de echipajul unui B-29, cerul orașului Kokura fusese senin. Însă cînd „Marele artist" ieși la țintă, acesta se acoperise de nori și era învăluit de fumul oțelăriilor „Yawata".

Drăcuind, Sweeny viră luînd cap spre Nagasaki. Îi părea rău de benzina consumată de pomană și care, după aceea, la întoarcere, s-ar fi putut să nu-i ajungă.

Bateriile de antiaeriană de mare calibru din Kokura deschiseră focul asupra lor. La început, micuțele ghemotoace negre ale exploziilor păreau inofensive, însă pe măsura reglării tirului se apropiară din ce în ce mai mult de avion, iar „Marele artist" începu să fie hurducat, de parcă ar fi fost pe un drum plin de hîrtoape. Un proiectil de antiaeriană, tras la o înălțime de zece kilometri, nu trebuie neapărat să lovească direct. Chiar explodînd în preajmă, „superfortăreața", laolaltă cu „Grasul", avea toate șansele să se prăbușească într-un zgomot de infern.

Trăgînd manșa spre sine, Sweeny trecu bombardierul la luarea înălțimii de unsprezece kilometri. Aici, nu mai

erau motive să se teamă nici de antiaeriană și nici de avioanele de vînătoare japoneze, al căror plafon era mult mai jos.

2

Morimoto coborî din tramvai și, sprijinindu-se în baston, păși anevoie spre rîu. Încă nu izbutise să suporte proteza, care, la mers, îi freca pînă la sînge ciotul. Se ducea spre un loc mai de mult îndrăgit, pe malul unui braț de rîu, format dintr-una din ramificațiile Urakamiului. Malul nisipos era năpădit de tufișuri dese de sălcii. Brațul rîului avea apă mică, nu mai mult de-un metru și jumătate, și se găsea mai retras față de plajele bine amenajate.

Locul acesta era frecventat, în special, de băiețandrii orașului, și Morimoto se simțea minunat în anturajul copiilor plini de viață, cărora puțin le păsa de invalidul tăcut care scria ceva într-un caiet gros. De obicei, sosea înaintea tuturor, uneori chiar odată cu revărsatul zorilor. De îndată ce soarele pornea să dogorească, Morimoto își lepăda îmbrăcămintea și se întindea pe nisip. Trupul lui destul de șui, schilodit de război, era uniform ars de soare. Cînd vipia devenea insuportabilă, se apropia de apă, țopăind, și se arunca în ea cu capul înainte. Acolo, Morimoto uita de sluțenia sa. Privindu-l dintr-o parte, nimeni n-ar fi crezut că înotătorul are un ciot de picior și, pe deasupra, îi lipsește și palma unei mîini.

După scaldă, împrospătat, Morimoto ieșea din apă și se așeza la umbra unui tufiș, unde-și lua o gustare... Așa s-au petrecut lucrurile și în dimineața aceea.

— Un, doi, trei ! strigă răsunător un băiețel dezghețat, căruia prietenii îi spuneau Enati. Apoi, azvîrli în apă un clopoțel de bronz, și toți se cufundară după el, luîndu-se la întrecere, care-l va găsi mai repede pe fundul nisipos.

Din înălțimile cerului, deodată, se auzi un zgomot de motoare de avion, înăbușit din pricina distanței. Morimoto privi în sus. Dincolo de cei cîțiva nori cumulus, se tîrau trei cruciulițe argintii, lăsînd în urma lor dîre care trasau jumătate din boltă. Ochiul de profesionist al lui Morimoto recunoscu imediat „superfortărețele" americane. „După toate regulile, ar trebui să mă ascund într-un adăpost antiaerian, se gîndi fostul aviator, dar sînt în stare s-ajung pînă acolo, sărind într-un singur picior ?"

De cînd avusese loc tragedia de la Hiroshima, oamenilor începuse să le fie frică și de un bombardier răzleț, iar acum se apropiau de oraș trei avioane B-29.

Apa din brațul rîului Urakami era limpede ca lacrima. Enati se cufundase în ea cu ochii deschiși. După ce-și luase vînt, opintindu-se de malul nisipos, luneca prin adîncuri, în căutarea clopoțelului strălucitor. Era mîndru că putea rămîne sub apă mai mult decît toți prietenii săi. Acuma, ieșiseră la suprafață, iar el continua să scotocească printre plantele subacvatice. „Aha, iată unde-mi ești !" zise, în gînd, băiețelul, zărind clopoțelul lîngă un mic tufiș lățos. Cînd îl înșfăca, Enati simți, deodată, o zguduitură, ca și cum ceva greu și tare i-ar fi căzut în spinare. Țîșni ca un dop la suprafață. Stratul superior al apei era neobișnuit de fierbinte. Privi spre oraș și rămase îngrozit : deasupra Nagasakiului, întunecînd soarele, se înălța o trîmbă neagră de fum, în formă de ciupercă. Lîngă mal, trupurile neînsuflețite ale prietenilor săi zăceau în apă. Omul acela fără un picior se carbonizase și din el ieșea un firicel de fum.

Acolo, unde fusese îmbrăcămintea copilului, era o grămăjoară de cenușă abia vizibilă, precum și un boț de metal topit — bănuții lui.

„Cum am să mă duc acasă despuiat ?" se gîndi Enati. Atunci, în momentul cînd își punea întrebarea, nu avea de unde ști că mama și casa lor dispăruseră.

Cele cinci tone ale „Grasului", smulgîndu-se din lacătul de acroşare, se prăbuşiră prin trapa de bombe deschisă. „Marele artist", parcă respiră uşurat şi făcu un salt. Sweeny nu mai avea cînd să-şi echilibreze aeronava cu trimerele : trebuia să vireze cît mai urgent şi să se îndepărteze de unda de şoc. Explozia fusese la fel de orbitoare ca şi aceea de la Hiroshima. Jos, dinspre epicentrul exploziei, întocmai ca nişte cercuri pe apă, se desprindeau două inele de fum. Aceasta era unda de şoc, care, în înaintarea ei, distrugea totul din cale.

— Bravo, băiete ! exclamă pilotul secund, Don Allbury, adresîndu-se bombardierului Beahan. Ai trimis pe lumea ailaltă peste o sută de mii de japonezi*. (Don Allbury greşise doar cu puţin. Conform datelor japoneze, la Nagasaki au pierit 80.000 de oameni).

Fără să ţină seamă de rezerva limitată de carburant, Sweeny execută un tur deasupra oraşului, străduindu-se să aprecieze rezultatul exploziei atomice.

Norul uriaş, acoperind întreg cerul de deasupra oraşului, nu-i îngădui să observe nimic, dar norul era extrem de grăitor în privinţa dimensiunilor catastrofei. Cineva strigă prin instalaţia de intercomunicaţii a avionului : „Navigator, şterge de pe hartă numele de Nagasaki ! Nu mai există oraşul cu-acest nume !"

După ce luă cap invers, maiorul Sweeny dictă textul unei radiograme către şeful subunităţii din grupul 509 : „Bombardarea oraşului Nagasaki a fost executată vizual ! La prima examinare, acelaşi efect ca la bombardarea Hiroshimei. Carburantul este pe sfîrşite. Încercăm să aterizăm pe Okinava."

---

* Acest detaliu, ca şi altele, au fost preluate din cartea „Nagasaki — o bombă uitată", a publicistului american F. Chennock.

După toate calculele, rezervoarele „Marelui artist" ar fi trebuit să fie de mult goale, dar elicele continuau să se rotească, nu se știe din ce motiv, și avionul zbura pe direcția insulei japoneze cucerite de trupele americane de desant.

Cînd contururile uscatului apărură din pîclă, echipajul începu să spere că baia în ocean, atît de puțin atrăgătoare, nu va mai avea loc.

La chemările radiotelegrafistului, care precizase condițiile de apropiere, turnul de dirijare a zborurilor nu răspundea. Conducătorii de acolo lansau un grup de avioane, și nici unuia din ei nu-i păsa de un bombardier „străin", rătăcit, decis să aterizeze pe baza lor aeriană.

„Iată ce-nseamnă să fii al doilea, se gîndi Sweeny, cu amărăciune. Pe Paul Tibbets, acum două zile, l-au întîmpinat cu mare pompă, iar de noi au uitat toți. De parcă n-am fi executat o misiune similară". Ca să nu alarmeze echipajul, Kuharek îi spuse maiorului, la ureche :

— Domnule comandant, rezervoarele sînt goale. Litrometrul este la zero. Cum mai funcționează motoarele e de neînțeles.

— Nu-ți fie teamă, o scoatem noi la capăt și cu motorașele oprite. Numai să nu te grăbești cu coborîrea trenului de aterizare. Ai să faci asta, la comanda mea.

De parcă ar fi tras cu urechea la convorbirea dintre comandant și mecanicul de bord, elicea din extrema stîngă își încetă rotirea.

— Unul și-a și dat sufletul. Uite, al dracului, s-ar zice că l-ai deochiat spuse Sweeny, ștergîndu-și sudoarea de pe frunte. Radiotelegrafist, cum stai cu legătura ? Ce face „turnul" acolo, ne-asigură aterizarea ?

— N-am nici o legătură. Eu îi aud, dar ei nu răspund.

— Semnalizaţi cu rachetele „Intrare în aterizare forţată“ !

Dar solul nu reacţionă nici la rachetele roşii-verzi. Pe pista de decolare, unul după altul, rulau şi-şi luau zborul avioane B-29, plecînd în misiune.

— Ce lepădături ! înjură Sweeny. Nu vor să ne primească. Ia haide, trage nişte salve cu toate rachetele, indiferent din care ai la bord.

Abia după ce „Marele artist“ îşi dezlănţui focurile de artificii, i se acordă atenţie şi i se eliberă pista pentru aterizare.

În conformitate cu codul de semnalizare, din combinarea tuturor rachetelor lansate se putea înţelege orice : „Defecţiune materială“, „Incendiu“, „Intrare în aterizare forţată“, „Bombele n-au fost lansate“, „Morţi şi răniţi la bord“.

Nici nu reuşise „Marele artist“ să-şi încheie aterizarea, cînd spre avion porni în goană o întreagă coloană de maşini sanitare şi de pompieri.

„Superfortăreaţa“, eliberată de încărcătură, era neobişnuit de uşoară. S-a aşezat pe mijlocul pistei, căzînd de sus ca o cioară, şi executînd o serie de bontisări.

— Ei, băiete, ar trebui să fii sancţionat cu cinci zboruri de transport, se auzi vorbind cu răutate cineva de la turnul de dirijare. Frînează mai energic, c-altminteri te duci în ocean. Şi n-avem scafandri în schemă.

— Pentru calcul — nota unu, pentru aterizare — doi, glumi, indispus, Don Allbury.

Dar Sweeny nu scoase o vorbă. Era cuprins de-o indiferenţă totală. De parcă n-ar fi executat el aterizarea, iar înţepăturile erau adresate unei persoane străine.

Cînd echipajul coborî din avion, de ei se apropie un jeep verde.

— Unde sînt morții și răniții ? întrebă un sergent de la volanul Willisului.

Maiorul Sweeny, abia ținîndu-se pe picioare de oboseală și din cauza epuizării nervoase, dădu a lehamite din mînă, în direcția Japoniei :

— Morții sînt acolo, cu toții !

Capitolul XV

1

Detașamentul „Vișina de munte" lucra întocmai ca o bandă rulantă a morții bine pusă la punct. Aproape în fiecare zi, Yasuziro Hattori expedia în misiune, la cererea statului major al flotilei, grupuri din timp indicate și pregătite de „piloți-sinucigași". Ritualul de bun rămas, dinaintea zborului, care-l emoționa atît de mult în trecut, devenise plictisitor și o muncă de rutină. Era nevoit să repete, pentru a nu știu cîta oară, aceleași cuvinte tocite. Cîndva, izvorau de-a dreptul din inimă, însuflețindu-i pe cei ce-l ascultau.

Însă, treptat, ajunseseră să fie ceva formal-oficial, și le rostea fără să gîndească și să sufere, de parcă ar fi fost un monah budist în timpul slujbei.

Îi deveniseră familiare și antipatice, prin participarea lor indirectă la moartea piloților, chiar și chipurile acelor fete frumoase, îmbrăcate în chimonouri albe, care, în fiecare dimineață, înmînau pe aerodrom crizanteme ostașilor ce-și luau zborul. Începuse să-l apese și însăși ceremonia „ultimei cești de saké", în vreme ce el, urmînd să rămînă pe pămînt, trebuia să întîlnească privirile însingurate ale tinerilor, să se uite la fețele lor stigmatizate

de pecetea unei morţi premature. Nu era uşor să comanzi, şi nici prea simplu, „Vişina de munte". Căpitanul de rangul trei Yasuziro Hattori avea acuma capul nins de bruma încărunţirii. Primele fire argintii sclipiseră după scufundarea portavionului „Akagi". Iar după pierderea părinţilor, a lui Tiyeko şi a fetiţei, părul începuse să-i semene cu iarba din insula Hokkaido, surprinsă de primele îngheţuri de toamnă. Vizitase Hiroshima imediat ce aflase despre distrugerea oraşului de o bombă diabolică. Dar ce-ar fi putut afla, în privinţa familiei sale, de la ruine şi dărîmături, de la oamenii înnebuniţi de spaimă, scăpaţi de la moarte prin nu se ştie ce minune ? Zeci de mii de făpturi pline de arsuri, de răni şi plăgi datorate radiaţiilor, bărbaţi şi femei, bătrîni şi copii fuseseră evacuaţi de urgenţă pe insulele învecinate, din Marea Interioară a Japoniei, şi în localităţile din preajmă. Trupele şi comandamentele speciale nu mai pripideau cu stingerea incendiilor, dezlănţuite mereu, şi cu adunarea cadavrelor. Trupurile morţilor carbonizaţi pluteau puzderie pe apele rîului Otogawa. Acolo, unde nu de mult se aflase casa familiei Hattori, acuma se întindea un pustiu imens, acoperit de cenuşă, peste care se prăbuşise scheletul de beton armat, ras de explozie, al Palatului industriei.

Yasuziro se înapoiase la detaşament zdrobit de durere şi cutremurat de cele văzute. Dorea să moară pe puntea unei nave americane, mai înainte de a-i veni rîndul. Ceru aprobare pentru executarea de misiune, însă comandantul flotilei îi ordonă să se abţină. Încă nu coborîseră toţi piloţii-kamikaze pe banda rulantă a morţii. „Vişina de munte" avea nevoie de un comandant, iar nu de un simplu „condamnat la moarte".

Ca să poată adormi în noaptea aceea, Yasuziro încercase să-și alunge forțat gîndul de la pieirea celor apropiați. Dar nu fusese în stare, de vreme ce în fiece clipă, în fiece minut își amintea de părinți, de Tiyeko și de micuța Satiko !

Îi căzuse în mînă o culegere de versuri ale unor poeți japonezi. Aceștia erau preferații lui de mai înainte, autorii de haikuuri Tiyo, Issho și Busona.

De ce oare mai deschisese cartea ? Fiecare haiku, prin subtextul său, avea o afinitate cu durerea lui, obligîndu-l să retrăiască povara pierderilor suferite...

„Pătruns-a frigul pînă-n inimi :
În dormitor am călcat, nătîng,
Peste pieptenul soției moarte."

Nu mai rămăsese nimic — nici pieptenele, nici dormitorul. Tiyeko, fetița și părinții îi fuseseră incinerați de vii, americanii nemailăsîndu-le nici măcar cenușa, spulberînd-o în cer, odată cu sinistra coloană de foc și fum... Acum era condamnat la o singurătate deplină.

„Nici ghionoaia nu va mai ciocăni
La ușa mea..."

Bine că singurătatea nu i se va prelungi pentru mult timp. Nu trebuie să-și piardă cumpătul. Încă nu și-a spus ultimul cuvînt...

„O vînătorul meu de libelule !
Unde te-ai ascuns,
În ce țară tainică ?"

Memoria lui Yasuziro reînvie acea dimineață însorită, cînd micuța Satiko fugărea niște libelule în grădinița lor. O tristețe cumplită îi strivi inima.

„De-acum nu mai avea cine
Să facă găuri în hîrtia ferestrelor...
Dar cît e de frig în casă."

Yasuziro nu mai rezistă. Zvîrlind cartea, strînse în dinți colțul pernei și-și cufundă fața în ea. Lacrimile-i șiroiau. Fusese cuprins de-o criză de slăbiciune, care-i frînse voința. Totul îi deveni indiferent.

Bine că este singur și nimeni n-a văzut cum neînfricatul samurai plînge ca un copil. Și, astfel, fără să închidă ochii măcar un pic, a zăcut toată noaptea.

Viitorul îi era cît se poate de limpede.

Acuma, singurul lucru în care mai credea — era că el și piloții lui kamikaze, care își jertfeau viețile tinere, reprezentau salvarea imperiului. Și, dacă mai înainte avusese unele îndoieli în privința asta, de data aceasta dispăruseră cu totul. Dușmanul era necruțător. Trebuia nimicit, chiar cu prețul propriei vieți...

De unde să știe Yasuziro Hattori că zilele imperiului fuseseră numărate și că soarta acestuia avea să fie hotărîtă nu aici, în sudul insulei Honshu, ci pe cîmpiile Manciuriei și ale Coreei de Nord ?

Iar zilele acestea se apropiau vertiginos.

De 9 august, Yasuziro află că Uniunea Sovietică declarase război Țării Soarelui Răsare. Însă era atît de copleșit de propria-i durere, fără să fi izbutit a-și alunga adînca lui cutremurare, încît vestea nu-i făcu nici o impresie.

La fel de nepăsător rămase şi faţă de chemarea ministrului de război Anami :

„Să ducem pînă la capăt războiul sfînt de apărare a gliei zeilor, să luptăm cu hotărîre, chiar de-ar fi nevoie să roadem pămînt, să mîncăm iarbă şi să dormim pe ţărîna goală. În moarte este viaţa — aşa ne învaţă spiritul marelui Hanko, eroul ce-a murit de şapte ori, dar de fiece dată a renăscut, pentru a-şi sluji patria."

Aceste cuvinte, bineînţeles, erau pentru alţii. Yasuziro ştia, şi fără ele, ce avea de făcut. Moartea nu-l mai înspăimînta deloc, din momentul în care devenise o chestiune de rutină. De fapt, încetase a se mai gîndi la ea.

Capitolul XVI

1

De-a lungul graniţei ieşiseră din pămînt, ca nişte uriaşe ciuperci din fier-beton, puncte de foc permament— cazematele. Mii de ochi, încordaţi de atenţie, priveau prin ambrazurile acestora în direcţia Zabaikaliei Sovietice de unde, în orice moment, puteau apărea regimentele ruseşti. Erau aşteptate cu deplina convingere că vor cădea toate aici, sub bicele de tir încrucişat, ca nişte pumnale. Deoarece, de-a lungul unor tronsoane izolate, ale sectorului fortificat, de cîte un kilometru de front, se aflau înghesuite pînă la douăsprezece cazemate grele de beton. Cu ce erau mai prejos faţă de linia Mannerheim ? Cît era noaptea de lungă, lamele proiectoarelor, de un violet-palid, nu-şi mai găseau astîmpăr, iluminînd locurile pustii din faţa sectorului fortificat. Noaptea întreagă, ochii ageri ai soldaţilor armatei din Kwantung îşi ţineau privirile aţintite în beznă, străduindu-se să nu le scape momentul

declanșării atacului rusesc. Uneori, nervii mitraliorilor cedau. Soldaților li se năzărea că au observat mișcări. Atunci, spre locul suspectat, se năpusteau bicele gloanțelor trasoare. Apoi, tragerile se potoleau. Fusese o falsă alarmă. Încasînd cîte un pumn ușor peste fălci, din partea plutonierului major, pentru că irosise cartușele, mitraliorul pornea din nou să cerceteze bezna. Se iveau zorile, însă dinspre partea rușilor, ca și mai înainte, totul era liniștit.

Dar în răstimpul acesta, departe, în spatele sectoarelor fortificate, primul eșalon al Frontului Zabaikaliei, Armata a 6-a de gardă de tancuri își croia drum peste Marele Lanț Muntos Hingan. Zăngănind din patinele șenilelor zgîriate de bolovani, cu motoarele tușind, sleite de puteri, din pricina aerului rarefiat, tancurile, ca niște alpiniști la coardă, porniseră spre cucerirea înălțimilor. Iar cele ce reușiseră să treacă de coama lanțului muntos și acuma coborau panta le trăgeau cu cabluri de oțel pe cele rămase în urmă, și care abia se cățărau.

Din ordinul Comandantului Corpului de Armată, în trecătoarea cea mai dificilă, la o înălțime ce se pierdea în nori, fu lăsat un tanc ca monument consacrat bărbăției soldatului sovietic. Acolo, în zona vulturilor de munte, unde străbăteau, cu greu, doar caravanele cu poveri, acolo încremenise mașina de luptă, și purta o inscripție plină de mîndrie, arsă cu flacără autogenă : „Pe-aici au trecut tanchiștii sovietici în august 1945".

Comandantul grupării din Kwantung, generalul Yamada, își imaginase că peste Marele Lanț Muntos Hingan nu puteau străbate decît grupuri izolate și istovite de ruși, cu care aveau să se descurce destul de ușor trupele de rezervă din cîmpia Manciuriei.

Însă atunci cînd peste Hingan străpunse o puternică grupare de tancuri, generalul Yamada fu pălit de un acces

de dezorientare. Dar îndată își aduse aminte de Brigada specială 138.

— Transmiteți generalului Nabutakye ordinul meu. Să se deplaseze urgent la încrucișarea asta de drumuri, uite aici. Creionul din mîna lui Yamada indică un punct de pe hartă, spre care se afla ațintită săgeata roșie a breșei realizate de tancurile rusești.

— Ha ! răspunse șeful statului major și porni să învîrtă, ca un turbat, mînerul buzerului, cerînd legătura cu Brigada „Tyeisintai".

Batalionul căpitanului de stat major Hattori fu primul care sosi la locul indicat. Epuizați de marșul forțat, soldații se prăbușiră la pămînt. Otoziro urcă pe un gorgan, nu prea înalt, pe care se afla un indicator geodezic, și privi de jur împrejur. Gorganul domina o vîlcea plană și secătuită, fără nici o urmă de vegetație. Parcă anume destinată unor lupte de tancuri. „Cum să te camuflezi aici, pe pămîntul ăsta, pustiu ca o căpățînă pleșuvă ? Orice țiștar sau cîrtiță pot fi văzute de la o jumătate de kilometru".

Otoziro ordonă să fie săpate tranșee și să fie camuflate cu pănușițe și tulpine de pelin.

— Instalați o mitralieră la punctul meu de observație, îi comandă ostașului ce-l servea personal.

Soldații aduseră o mitralieră Hotchkiss, fixată pe un trepied, și-o legară cu o funie.

— Dobitocilor ! se înfurie Otoziro. De ce-ați pus-o la loc deschis ? Camuflați Hotchkissul în dosul pietrei ăleia !

Rușii încă nu se vedeau, însă, în acea parte a orizontului dinspre care trebuiau să apară, se ivea un norișor de praf.

Batalionul nu apucase să isprăvească de săpat tranșeele, cînd, dinspre nord-vest, răsună un huruit crescînd de sute de motoare și zdrăngănit de șenile. Norul de colb pe care-l stîrniseră tancurile gonea ca vîntul înaintea lor.

Lui Otoziro îi deveni clar că rușii se năpusteau de-a dreptul asupra batalionului. Odată cu vuietul motoarelor, peste tyeisintai venea, de-a berbeleacul, și inevitabila fatalitate de a-și „manifesta înalta bravură". Ca să mai prindă ceva curaj, Otoziro trase cîteva duști din bidonul cu saké. În minutele rămase pînă la luptă, memoria lui Otoziro fu invadată de chipurile celor dragi, de imaginea casei unde crescuse, de tulpinile răsucite ale pinilor decorativi, cultivați de taică-său, de pragul odăii lui, în fața căruia nu-i vor mai sta niciodată încălțările.

— Matsuhara ! își strigă el ordonanța. După ce scrise cîteva ideograme în jurnalul de campanie, îl înmînă ostașului, împreună cu portmoneul. Galopează la gară și expediază telegrama și mandatul.

Ordonanța, după ce se plecă adînc, sări în șa și se avîntă spre spatele frontului.

„Asta-i tot !" își spuse Otoziro, bînd restul de rachiu de orez. Norul de pulbere acoperise, ca o umbrelă, soldații mikadoului pregătiți de moarte. Soarele se întrezărea prin perdeaua de praf ca un ochi de dragon, scăldat de sînge. Din trîmbele colbului se ivi primul tanc T-34, înțesat de soldați cu pistoale-mitralieră.

Otoziro, dîndu-l la o parte pe ostașul de lîngă el, înșfăcă singur mînerul mitralierei și, după ce ochi, apăsă pe maneta de declanșare. Hotchkissul scuipă o rafală lungă de gloanțe trasoare, pentru ca imediat să fie acoperit de-o explozie. Tancul din frunte, ochind direct, îl lovise cu un foc de tun, după care, fără să se oprească din mers, înaintă în direcția gorganului.

Asurzit de explozie, Otoziro nu văzu o micuță siluetă cocoșată dispărînd sub șenilele tancului. Cînd se produse explozia, T-34 se cabră, lepădîndu-și în părți șenilele

sfîrtecate. Tancurile care soseau din urmă se desfășurară în linie de front și deschiseră un foc intensiv asupra „condamnaților la moarte" ce nu se adăpostiseră ca lumea în tranșee. Soldații cu pistoale-mitralieră din compunerea desantului și care se aflau pe tancuri săriră și, purtînd un foc continuu, învăluiră batalionul din flancuri.

Cînd Otoziro își reveni și zări soarele roșu înconjurat de arcuri de curcubeu, ajunse la concluzia că mai era încă în viață. Degajîndu-se de sub mitraliera prăbușită peste el, scuipă ceva gros, amestecat cu sînge, și privi în preajmă-i. În afara țiuitului urechilor, nu auzea nimic altceva. Dar, judecînd după flăcările țevilor de tun de pe tancuri și norii provocați de explozia proiectilelor, era evident că lupta continua. De fapt, nu mai era o luptă, ci agonia batalionului său. Cei mai mulți tyeisintai muriseră. Cei rămași, speriați crunt, uitară de înalta lor menire și ridicară mîinile. Însă el, Otoziro Hattori, ofițer și samurai, nu aveau de gînd să se predea. Luînd de la mitraliorul ucis echipamentul exploziv, aruncă pe umeri curelele. „Vesta explozivă" îl strîngea și-i stînjenea respirația. „Nu-i nimic — se autoliniști Otoziro, nu mai am mult de răbdat."

Vedea apropiindu-se de gorgan un grup de soldați cu pistoale-mitralieră, îmbrăcați în bluze spălăcite, decolorate de soare.

Otoziro se așeză, încrucișîndu-și picioarele, și-și alese partea mai slabă a șnurului de declanșare. „Măcar de n-ar trage cu automatele", se gîndi el, privind cu ochii în patru la gurile negre ale țevilor. Însă soldații se apropiaseră și mai mult, întrebîndu-l ceva într-o limbă necunoscută.

„Parcă mi-a revenit auzul", remarcă Otoziro, dar faptul acesta nu-i stîrni nici o bucurie. Își ridică privirea și zări părul bălai, ieșit de sub boneta cu steluță roșie, și ochii albaștri ai tînărului rus care-i adresase întrebarea.

Scrîşnind din dinţi, trase cu toate puterile ce-i mai rămăseseră de şnurul de declanşare a exploziei.

2

Ceva mai la sud de formaţia de tancuri a Armatei a 6-a de gardă, forţînd micul rîu de graniţă Halhin-Gol, cavaleria mareşalului Cioibalsan pătrunse pe teritoriul Manciuriei, executînd o lovitură secundară în direcţia oraşelor Kalgan şi Cifîn. Cavaleriştii, pe nişte cai mici şi păroşi, galopau prin colb. Roţile atelajelor artileriei hurducăiau. Undeva, în depărtare, răsunau focuri de mitralieră şi explozii de grenade. Caravane de cămile înaintau pline de importanţă, încărcate cu aruncătoare de mine şi diferite muniţii. Cocoşatele „corăbii ale deşertului" priveau de sus la soldaţii japonezi luaţi prizonieri şi care-şi tîrşeau picioarele, venind din direcţia opusă, sub paza militarilor mongoli. Boturile cămilelor exprimau atîta îngîmfare, de parcă ele ar fi avut de decis asupra soartei războiului şi a păcii.

Simultan cu Frontul Zabaikaliei, porniseră să înainteze şi ambele Fronturi ale Extremului Orient, dînd principala lovitură asupra direcţiilor convergente spre oraşul Harbin, scindînd astfel gruparea din Kwantung în cîteva corpuri.

Cu prilejul străpungeri sectoarelor fortificate, ofensiva îşi încetini înaintarea. Fiecare construcţie din fierbeton, unde soldaţii japonezi căutau să scape cu viaţă în dosul pereţilor groşi, trebuia blocată, izolată de celelalte cazemate, şi dezorganizat sistemul de foc. Geniştii ruşi, acoperiţi de tragerile mitralierelor, se apropiau de ele tîrîş, cît mai mult, iar apoi introduceau exploziv şi le aruncau în aer.

Aviaţia veni şi ea în sprijinul infanteriei. Sute de bombardiere au dat lovituri concentrate asupra sectoarelor fortificate. Bombe grele spărgătoare de beton şi

fugase se prăvăliră peste cazemate. După ce se termină pregătirea de aviație, pe locul unde fuseseră cazematele fumegau gropi adînci, bordate de armături metalice încîlcite și blocuri de beton, datorate forței năprasnice a bombelor.

Infanteria se ridica și înainta mai departe, zdrobind rezistența inamicului.

Uneori, nemaițimînd seamă de încordarea luptei și de primejdia care plutea în aer, ostașii nu se puteau abține să nu rîdă în hohote.

— Ivane, încotro îl duci după tine ? strigă un consătean, adresîndu-se unui soldat masiv care, ținîndu-l de gulerul halatului alb de samurai pe trăgătorul de elită „condamnat la moarte", îl tîra în captivitate.

— Jigodia dracului, într-atît s-a zvîrcolit și-a mușcat, încît am fost silit să-l leg cobză. Și-apoi, mereu îmi tot cerea să-i dau cuțitașul. Avea de gînd să-și taie buricelul. Păi, ce mă gîndii eu, să-l mai las pe prostu' ăsta să mai trăiască. Poate mai bagă ceva minte la cap. Cine știe, o fi avînd și el muiere cu plozi.

— Dar de ce umblă-mbrăcat în albituri ? întrebau, zîmbind pe sub mustață soldații. Îi văzuseră ei pe nemți și se săturaseră de ei, dar cu japonezii încă nu se obișnuiseră.

— Păi nu-s rufe, măi băieți, ci un soi de mantie, uniforma lor de samurai — le explică Ivan în cunoștință de cauză.

Sinucigașul răsufla din greu, ținîndu-și ochii închiși. Era cuprins de dispreț față de sine și de-o indiferență totală față de tot ce-l înconjura. „Își pierduse obrazul." Mîndrul samurai nu-și imaginase că finalul ultimei sale bătălii va fi atît de rușinos și comic. Iar moartea i-ar fi fost mai plăcută acum, decît rîsul ostașilor ruși.

Trupele Frontului Întîi din Extremul Orient, înfruntînd lipsa de drumuri și taigaua virgină, se avîntau într-un iureș de oțel spre Harbin și orașele Chirin și Chongqing. Trunchiurile copacilor trosneau prăbușindu-se, întocmai ca într-o exploatare forestieră, sub loviturile de berbec ale blindajului frontal al tancurilor KV și T-34, care deschideau cale trupelor prin hățișurile necălcate de picior de om. Tancurile se afundau, uneori, în noroi, pînă aproape de turelă. Atunci soseau tractoare pentru tancuri și, în mai multe cuplaje, se încordau din toate puterile și scoteau din captivitatea mocirlei mașina de oțel. Urșii și tigrii din Ussuri se împrăștiau îngroziți de monștrii aceia huruitori care năvăliseră în taiga de nu se știe unde, împuțind totul cu duhoarea carburantului ars.

Armata din Kwantung pîrîia din toate cusăturile, spintecată pe toată adîncimea apărării ei de blocurile de oțel ale tancurilor sovietice. Gruparea de trupe japoneze cea mai aptă de luptă, și în care erau puse atîtea speranțe, pierea văzînd cu ochii. Cu foarte puțin timp în urmă, primul ministru japonez Suzuki declarase în mod public că, dacă barbarii albi (se referea la americani) vor îndrăzni să debarce pe insule, atunci Cartierul General Imperial se va muta pe continent, în Mandjou-Go, și se va apăra acolo, chiar și o sută de ani.

Din ce în ce mai frecvent, soldații japonezi, care nici nu apucaseră să-și dezlege de pe spinări snopii de gaolean fixați pentru camuflaj, ridicau în văzduh steaguri albe și-și aruncau la pămînt puștile cu baionete lungi, asemănătoare unor săbii. Dîndu-și seama de lipsa de sens a unei rezistențe în continuare, multe unități ale armatei din Kwantung capitulară cu întreg efectivul lor, în frunte cu comandanții. La punctul de predare, se îngrămădiseră

stive de puşti, munţi de muniţii şi de echipament militar. Tancuri, tunuri şi mitraliere se înghesuiau unele lîngă altele. (Peste puţin timp, armamentul capturat avea să fie transmis, în dar, Armatei Populare de Eliberare Chineze). Mult lăudatul „spirit samurai" fu înfrînt. Numai subunităţile izolate de samurai, din detaşamentele de şoc ale „sinucigaşilor tycisintai", mai opuneau o rezistenţă feroce, în pofida ordinului de capitulare dat de comandanţii lor direcţi. Astfel, îşi semnaseră singuri sentinţa de condamnare la moarte. Focarele de rezistenţă au fost lichidate prin tir puternic de artilerie şi atacuri ale aviaţiei. Dar asemenea cazuri nu prea erau multe. Japonezii păreau mai dornici să capituleze. Armata a 6-a de gardă de tancuri, după ce parcursese în marşul său 1100 de kilometri — din Zabaikalia pînă la Oceanul Pacific — cu acest prilej luase 125 000 de prizonieri, printre care 27 de generali care nu voiseră să „dobîndească nemurirea" cu ajutorul pumnalelor rituale.

Navele Flotei Oceanului Pacific executaseră cîteva debarcări de desant, cucerind porturi din Manciuria şi Coreea de Nord prin care n-au mai putut fi evacuate în metropolă resturile trupelor japoneze de pe continent. Iar drapelele roşii au început să fîlfîie deasupra Port-Arthurului şi portului Dalnîi.

Aviaţia sovietică avea supremaţia pe cerul Manciuriei şi cel al Coreei de Nord. Avioanele de vînătoare Lavocikin şi Yakovlev depăşeau considerabil ca viteză şi armament aparatele japoneze Y-97 şi Zero, iar bombardierele Petliakov şi Tupolev — japonezele similare SB-96 şi SB-97. Suferind grele pierderi aeriene în urma lovirii aerodromurilor sale, comandamentul japonez a încercat să-şi mute în metropolă aproape toate avioanele rămase

neavariate. Dar nu izbuti. Ca trofee de război, au fost capturate peste 800 de avioane în stare de zbor.

In desfășurarea campaniei pentru nimicirea armatei din Kwantung, trupele sovietice avuseseră ocazia să întîlnească și ele piloți-kamikaze. Ce-i drept, aceștia acționau episodic și, în general, de unul singur. Totuși, detașamentul avansat al Corpului 5 de gardă de tancuri, apropiindu-se de orașul Chongqing, fu supus unui atac de către un detașament de kamikaze compus dintr-o formație de șase avioane. Manevrînd energic, tanchiștii reușiră să evite loviturile „piloților-sinucigași". Doar un singur tanc a fost incendiat.

Aviația sovietică de transporturi militare a avut de îndeplinit sarcini uriașe, revenindu-i aprovizionarea detașamentelor avansate de tancuri cu carburanți și muniții. Echipajele decolau în misiune pe orice vreme. Mai tîrziu, avioanelor de transport li s-a mai trasat o sarcină, nu mai puțin importantă — debarcarea unor desanturi tactice în spatele fronturilor japoneze. Desantul sub comanda maiorului Celîșiov, compus din 225 de oameni, a cucerit orașul Mukden și aerodromul acestuia, primind capitularea numeroasei garnizoane japoneze.

Pe aerodrom a capturat un avion cu echipajul complet, împreună cu un grup de pasageri importanți. Unul din ei, un bărbat înalt, cu față rotundă și ochelari, cu umeri înguști și lat în șolduri, îmbrăcat într-o uniformă semimilitară, era împăratul statului marionetă Mandjou-Go, Henry Pu Y. Din suita ce se pregătea să-și ia zborul spre Japonia, făcea parte și consilierul principal, conducătorul de fapt al Manciuriei, general-locotenentul Yoshioka.

Tanchiștii ruși, care se apropiară la aerodromul Shinyang, deveniră martori ai unei morți tragice și stupide: Observînd tancurile rusești la limita aerodromului, din

patrula de serviciu decolară trei avioane de vînătoare Y-97. În formaţie strînsă şi precisă, intrară într-un zbor razant pe deasupra aerodromului şi, executînd un luping în grup, se angajară în picaj asupra centrului pistei de decolare.

— Ce-au vrut să demonstreze, acţionînd astfel ? întrebă, gînditor, un ostaş mustăcios, aşezat pe blindajul unui tanc T-34, adresîndu-se trăgătorului de turelă, care observase şi el prin oblonul deschis scena sinuciderii în grup.

Trăgătorul cu cască neagră de tanchist stinse chiştocul de ţigară, pe care şi-o răsucise cu mîinile lui, îi dădu un bobîrnac, zvîrlindu-l cît mai departe de tanc, şi spuse, indiferent :

— Aşa sînt samuraii ăştia. Mikadoul le-a interzis să se lase luaţi prizonieri. Iar ei, în capul lor întunecat, socot împăratu' — Dumnezeu.

3

Comandantul batalionului de tancuri, care pătrunsese spre aerodromul Shinyang, îşi scoase batista din buzunarul salopetei negre şi-şi şterse faţa năduşită.

— Raportează comandantului de brigadă că misiunea a fost executată, îi spuse radiotelegrafistului. Şi întreabă care sînt indicaţiile pentru mai departe. Comandantul batalionului îşi duse binoclul la ochi şi privi centrul pistei de decolare, unde încă nu se risipise fumul de la explozia avioanelor japoneze ciocnite cu solul. N-a mai rămas nimic, totul s-a spulberat, declară el, trecînd binoclul locţiitorului politic. Asta da, privelişte ! Nici la circ nu poţi vedea aşa ceva. Ce crezi, comisare, ăsta-i eroism, sau prostie explozivă ?

— Cred că nu-i nici una, nici alta, tovarăşe comandant. Problema trebuie analizată mai adînc. Ca să iei o atare

decizie, trebuie să posezi fie o mare bărbăţie, fie o traumă psihică. În cazul de faţă, înclin spre cea de-a doua variantă. Adică, depresiune psihică plus fanatism-religios.

Auzind că se poartă o discuţie interesantă, de tancul comandantului de batalion se apropiară comandanţii companiilor şi se aşezară la umbra maşinii de oţel.

Un locotenent slăbuţ, în cizme din foaie de cort, cu carîmbii largi, îşi scose din buzunar o pungă împodobită cu ţesături, plină cu mahorcă, şi-o trecu roată tuturor.

— Poftiţi şi serviţi, mi-au trimis-o de-acasă, chiar înainte de-a începe războiul cu japonezii.

— Iar mie-mi spunea frate-miu că japonezii aveau sinucigaşi dintr-ăştia, încă de la Halhin-Gol, intră în vorbă un al doilea comandant de companie.

— Păi ce, acolo nu ne-am luptat tot cu samuraii ? interveni locţiitorul politic. Pentru ce şi-or fi sacrificînd viaţa sinucigaşii japonezi ? Pentru împărat ? Pentru salvarea imperiului ? Nu-s prea mulţi, dintr-ăştia. Dar în toată armata japoneză nu s-a semnalat nici un caz de ostaşi care să acopere cu pieptul lor ambrazura cazematei, cum au fost la noi Alexandr Matrosov, Vasili Kolesnik şi Alexandr Firsov. Locţiitorul politic îşi stinse ţigara, strîngînd-o între degete. E cam tare tutunul.

— Mai slab nu folosim.

— Tovarăşe maior ! îl strigă radiotelegrafistul pe comandantul batalionului, ivindu-se la oblonul turelei. Sînteţi chemat pe transmisie de Ol. Veţi primi o nouă misiune.

Comandantul batalionului, punîndu-şi pe cap casca de tanchist, intră sprinten în T-34.

Ofiţerii, desfăcîndu-şi portharturile, începură să-şi foşnească hărţile. Erau pregătiţi să pornească mai departe.

4

După 20 august, japonezii încetară aproape pretutindeni acțiunile militare. În răstimp de două săptămîni, Armata Roșie nimicise principala grupare a trupelor de uscat ale Japoniei și eliberaseră un teritoriu egal cu suprafața a treizeci de insule ca Guadalcanalul...

Ca rezultat al zdrobirii armatei din Kwantung, japonezii au rămas fără forțe reale și fără posibilitatea de-a continua războiul.

Capitolul XVII

1

În pofida asigurărilor propagandei japoneze, care afirma că întreg poporul era plin de hotărîrea de a lupta pînă la capăt, nimeni nu se grăbea să pună mîna pe sulițele de bambus, nimeni nu se străduia să transpună în viață strategia „Viermele de ploaie“ (planul de declanșare a unui război de partizani, în cazul debarcării trupelor americane pe insula Honshiu) și acțiunea „Jadul sfărîmat“. Istovit de război, poporul japonez se trezise din beția provocată de intoxicația șovinismului și aștepta, supus, deznodămîntul evenimentelor.

Resturile armatei din Kwantung, zdrobită de trupele sovietice, se retrăgeau vertiginos spre sud, pierzînd armament, mii de soldați și tehnică de luptă. Iar Japonia se pomeni fără armată de uscat, fără forțe capabile să apere pămîntul țării, chiar și împotriva desanturilor americane, relativ puține.

Escadre americane brăzdau apele de coastă ale Japoniei, tăind orice sursă de aprovizionare cu materii prime

a imperiului. Stoluri de avioane americane, neîntîmpinînd aproape nici o rezistenţă, zburau în permanenţă pe cerul de deasupra insulelor japoneze.

Oamenilor cu minte la cap le era clar că a continua împotrivirea nu mai avea nici un sens. Mai luptau doar fanaticii, supunîndu-se codului „Busido" : „Samuraiul trebuie ori să învingă, ori să moară pe cîmpul bătăliei !".

Unii, ca Yasuziro bunăoară, îşi dăduseră seama că lor le mai rămăsese doar al doilea „ori". Rămăşiţele flotei şi aviaţiei japoneze se treziseră fără combustibil. Astfel, motoarele complicate ale navelor şi avioanelor se transformară în nişte mormane de metal inutil.

Hangarele subterane ale detaşamentului aerian „Vişina de munte" erau pline cu avionetele Oka, primite abia după pieirea celui de-al treilea contingent al detaşamentului. Aceste „sicrie zburătoare" nu mai apucară să-şi vadă sosind piloţii. Şcolile de zbor, nemaiavînd benzină, nu mai aveau cum să funcţioneze. Acuma nu erau capabile să formeze nici măcar o promoţie crudă, semiinstruită — „umplutură pentru sicriele zburătoare", — în contul căreia se efectuau completările detaşamentelor aeriene ale „condamnaţilor la moarte".

În ziua de 18 august, Yasuziro expediase, în zborul din care nimeni nu se mai întoarce, ultimul grup — patru kamikaze. Odată cu moartea acestor tineri pe jumătate instruiţi, şi care-şi exprimaseră dorinţa de a dobîndi nemurirea, detaşamentul „Vişina de munte" îşi încetase, practic, existenţa. În viaţă mai rămăseseră doar Yasuziro şi cei cîţiva aviatori din cadrul echipajelor avioanelor-purtătoare. Urîndu-le moarte plăcută ultimilor săi subordonaţi, Yasuziro se gîndi că-i sosise şi lui ceasul să-şi demonstreze înaltul eroism ostăşesc. Datoria de samurai îi poruncea să plece şi el, acolo unde plecaseră toţi piloţii

„Vişinei de munte", iar uciderea celor dragi cerea răzbunare.

Se hotărî să moară a doua zi.

Yasuziro îşi verifică personal dispozitivul de suspensie al „sicriului zburător", care se afla ascuns pe jumătate în trapa de bombe a cvadrimotorului Mitsubishi. Mecanicii Tahara şi Hayashi, punctuali ca întotdeauna, pregătiseră totul cu conştiinciozitate.

Era timpul să se gîndească şi la ceremonia înmormîntării. Trecînd pe lîngă locul de staţionare a avioanelor de antrenament „rămase orfane", Yasuziro îşi scoase din buzunar un pachet de ţigări neînceput şi se gîndi, întristat, că avea să-i ajungă pînă la capătul vieţii. Şi, totuşi, nu era uşor să se împace cu ideea că peste cîteva ore îşi va curma existenţa pe acest pămînt, şi din trupul lui vînjos nu va mai rămîne nimic. Avea să dispară într-un bubuit asurzitor de explozie, sfîrtecînd cuirasa unei nave americane. Organismul lui puternic, plin de energie şi dorinţe, se va spulbera într-o clipită în molecule infime, nemaiizbutind să simtă nimic. Mîine avea să moară, dar se va strădui să nu moară degeaba. Yasuziro încă nu ştia ce ţintă îşi va alege. Măcar un crucişător sau un transportor ticsit cu soldaţi yankei. Să se cutremure şi ei la gîndul morţii ! Nu se vor mai putea ascunde de răzbunarea Hiroshimei nici în spatele cuirasei groase, nici în dosul automatelor de antiaeriană. Mîine, spiritul său se va înălţa la ceruri, iar numele îi va străluci, în litere de aur, pe tăbliţele sfinte din templul Yasukuni.

Puţini mai erau cei pe care i-ar fi putut pofti la înmormîntare. Părinţii şi toţi cei apropiaţi arseseră în norul groazei, care acoperise Hiroshima. Dintre prieteni — unii zăceau în adîncurile Oceanelor Pacific şi Indian, alţii adormiseră pentru totdeauna sub nisipurile de coral din

lagunele de smarald, iar ultimii se transformaseră în trîmbe de foc, odată cu loviturile intenționate asupra navelor americane. Și toți se duseseră în depărtata „lume a dreptății", acolo unde se pregătea să plece și el.

Deși apropiații lui nu mai erau în viață, Yasuziro fu cuprins de dorința de a-și îndeplini ritualul funebru, pentru a părăsi lumea aceasta în mod cuviincios.

Dîndu-i locotenentului Nagaoko, comandantul purtătorului Mitsubishi toți banii pe care-i mai avea asupră-i, îl rugă să se ocupe de organizarea înmormîntării. Și toți cunoscuții, rămași în viață, au fost invitați pentru orele șapte seara la micul templu budist, din apropierea aerodromului.

Invitații, neuitînd de politețea japoneză, au sosit fără întîrziere. La intrarea în templu fură întîmpinați de Nagaoko, îmbrăcat într-un chimono alb, și care le înmînă bețișoare aromate și prafuri frumos mirositoare.

Yasuziro, înveșmîntat în haine de înmormîntare, se și afla acolo. Incremenise, înclinîndu-se în fața altarului pe care era portretul său învăluit în panglici albe de doliu. Călugării cu capul ras, care realizau venituri apreciabile de pe urma piloților-kamikaze din detașamentul „Vișina de munte", porniră să cînte „Sutru", acompaniindu-se cu lovituri ritmice date cu picioarele într-un mare clopot de lemn din centrul templului. Clopotul scotea un sunet trist, pătrunzînd sufletele celor prezenți.

La fiece lovitură a clopotului, gîndurile lui Yasuziro călătoreau aiurea, cît mai departe de lucrurile și grijile pămîntene. Spre sfîrșitul serviciului divin, era pe deplin pregătit de moarte și pentru actul de curaj. Îngenuncheatul Yasuziro nu vedea, ci mai curînd simțea apropierea de altar a celor îmbrăcați în veșminte de doliu, și care

se orînduiau unul după altul. Înclinîndu-se în fața portretului lui Yasuziro, vîrau bețișoarele aromate în rășină și, după ce le aprindeau, le presărau cu prafuri frumos mirositoare. Fumul aromat se învălătuci în templu, înălțîndu-se și pierzîndu-se sub cupolă.

În cele din urmă, ceremonia pomenirii defunctului luă sfîrșit. Slujitorii pagodei așternură în mijlocul templului niște rogojini și le acoperiră cu un covor. Apoi începură să servească saké și mîncăruri. La locul cel mai de cinste, Nagaoko l-a așezat pe cel de la care veniseră să-și ia rămas bun, apoi a invitat asistența să-și umple pocalele pentru a onora memoria viteazului ostaș Yasuziro Hattori, căzut într-o luptă cumplită.

Yasuziro, care după înmormîntare își luase numele de Takahiro, ridică pocalul împreună cu toți ceilalți. Și începu cheful, ultimul din viața sa.

S-a băut mult. „Condamnatul la moarte" nu se lăsă mai prejos decît ceilalți. Lugubrul ospăț ținu toată noaptea. Nu-l putu întrerupe nici puternicul bombardament al aviației americane. Bombele cădeau alături de pagodă, însă oamenii, obișnuiți cu moartea, nu se lăsau alungați din preajma sakéului. Reflexele incendiilor pătrundeau prin ferestrele înguste ale templului. Pe pereți, ca niște aripi negre de dragoni, se agitau umbrele slugilor care abia pridideau să umple pocalele oaspeților cu saké încălzit. Mirosul toxic al explozivelor arse se amestecă cu izul miresmelor din templu și cu fumul țigărilor.

Cînd cerul deveni purpuriu spre răsărit, Yasuziro se plecă adînc în fața oaspeților și, străduindu-se să umble drept, îi părăsi. Puțini au fost cei care îi observară plecarea. Cheful, plătit de mai înainte, continuă și fără el. Dar Yasuziro nici nu se gîndea să se considere jignit.

Nu mai era printre cei vii. Fusese înmormîntat și pomenit. Iar în locul lui Yasuziro Hattori, acum pășea un oarecare Takahiro. Împreună cu el, spre aerodrom, mergeau, clătinîndu-se, și aviatorii din echipajul aparatului-purtător Mitsubishi, care avea să transporte „Vișina" pînă la distanța de vizibilitate a escadrei americane.

Drumul spre aerodrom trecea pe lîngă ruinele fumegînde ale caselor distruse de bombardamentul nocturn. Și, cu cît mergeau mai departe, cu cît se apropiau și mai mult de aerodrom, cu atît mai necunoscute li se păreau împrejurimile.

În locul aeroportului, înaintea lor se deschidea un cîmp arat de bombe, iar din avioane rămăseseră doar carcasele arse. Acolo unde, aseară, fusese Mitsubishi cu Oka atîrnat sub el, acuma era o groapă uriașă, săpată de explozia unei tone de trinitroanizol. Pentru ultima oară, soarta își bătuse joc de pilotul Yasuziro, cruțîndu-i viața care, lui, nu-i mai folosea la nimic. Însă el nu avea dreptul să se cruțe. I se cîntase prohodul. Deci, nu mai exista.

Însoțitorii se opriră plini de respectuoasă înțelegere, îngăduindu-i lui Yasuziro, denumit Takahiro în decursul nopții trecute, să se depărteze de crîngulețul pîrjolit de bombardament. Ieșind într-o poiană presărată cu cenușă din care răsăreau frînturi de schije — sinistrele semințe ale războiului — Yasuziro își desfăcu legătura și, dîndu-și la o parte lințoliul, își descoperi pîntecele. Acesta fu cuprins de spasme și se învîrtoși, însă fostul aviator nu observă nimic. S-ar fi zis că pîntecele își avea o existență separată de trupul său. Yasuziro scoase din teacă sabia cu vîrful tăiat oblic, îi încercă mecanic tăișul cu degetul : de-ar fi căzut un fir de păr — ar fi fost tăiat numaidecît.

In semn de rămas bun, învălui cu privirea împrejurimile.

Dincolo de cotitura colinelor apărea, albastru, conul vulcanului. Nori leneși pluteau pe cerul care devenise cenușiu din pricina incendiilor.

Dar Yasuziro văzu altceva...

...Din carlinga avionului zîmbea chinuit Hoiuro Osada, înainte de prima și ultima lui decolare. Apoi, desprinderea lui de pe punte, de neînfrînat, sub etrava nemiloasă a uriașei nave, și scrîșnetul abia sesizabil al metalului și al oaselor omenești.

Și încă trei sute de jertfe, în groaznicul „joc de-a războiul". Iar apoi în plin război ! ? Moartea, moartea a sute, a mii de aviatori. Pricepuți, antrenați, fanatic de temerari. Și a celorlalți : nepricepuți, instruiți la pripeală, înghesuiți ca niște fiare încolțite în zilele prăbușirii imperiului.

Pieirea chiar și a celora din afara războiului, a mii și mii de copii și a locuitorilor pașnici din Hiroshima și Nagasaki. Moartea apropiaților lui, care lui Yasuziro îi erau nemărginit de dragi, cu adevărat rude de sînge. Cenușa care întuneca cerul Japoniei era cenușa lor. Chipul zeiței soarelui Amaterasu Omikami nu se străvedea din ea. Iar zeul războiului, care pricinuise atîtea pierderi, se ascunsese și el...

Yasuziro nu simți, desfăcîndu-i-se, degetele de pe mînerul răsucit al sabiei. Zăngănindu-și lama de-o schijă, sabia se afundă în cenușă. Fostul pilot, cu sufletul cumplit de pustiit, lepădîndu-se de lume și de sine însuși, porni spre colinele din preajmă, fără a cunoaște ceva în privința viitorului, fără a se gîndi la el. Și-apoi, ce-ar fi putut gîndi Yasuziro în privința viitorului, de vreme ce el era mort, iar cel care pășea peste cenușa atît de asemănătoare

celei de la Hiroshima era un oarecare Takahiro, umbra unui fost samurai aviator, glorificat cu numele de Vulturul Mării.

În mintea lui, pe atunci otrăvită, încă nu putea lua naștere gîndul că omul a fost născut să trăiască, pentru a lăsa o urmă frumoasă pe pămînt, să semene bucuria, dragostea și fericirea, iar nu frica și moartea pe care Yasuziro le răspîndise cu atîta dărnicie, el, mortul care trăia.

CUPRINS

REDACTOR : ROLICĂ ZAHARIA
TEHNOREDACTOR : VIRGIL STRUGARIU

BUN DE TIPAR : 10 I 1984. APĂRUT : 1984
COLI DE TIPAR : 12

COMBINATUL POLIGRAFIC
„CASA SCÎNTEII"
BUCUREȘTI — PIAȚA SCÎNTEII NR. 1
REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

